

Bank Polski

Adekwatność kapitałowa
oraz inne informacje
Grupy Kapitałowej
Powszechnej Kasy Oszczędności
Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
podlegające ogłoszeniu
według stanu na 31 grudnia 2022 roku

WPROWADZENIE

Raport „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej podlegające ogłaszaniu według stanu na 31 grudnia 2022 roku”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z:

- art. 111a ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe¹, zwanej dalej „Ustawą Prawo bankowe”,
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR,” lub „CRR” z uwzględnieniem aktów zmieniających Rozporządzenie CRR,
- Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (EU) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (zwane dalej „Rozporządzeniem 2021/637”) z uwzględnieniem aktów zmieniających Rozporządzenie 2021/637, a także zgodnie z rekomendacjami i wytycznymi wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”, w szczególności:
- Rekomendacją M dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- Rekomendacją P dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków,
- Rekomendacją R dotyczącą zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych, szacowania i ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zarządzania ryzykiem kredytowym, oraz
- Rekomendacją Z dotyczącą zasad ładu wewnętrznego, oraz zgodnie z wymogami zawartymi w następujących wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego:
- EBA/GL/2020/07 z dnia 2 czerwca 2020 r. dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19, zwane dalej „Wytycznymi EBA/GL/2020/07”,
- EBA/GL/2020/12 zmieniających wytyczne EBA/GL/2018/01 z dnia 4 sierpnia 2017 r. dotyczących jednolitego ujawniania informacji na mocy art. 473a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 na temat rozwiązań przejściowych w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych w celu zapewniania zgodności ze zmianami Rozporządzenia CRR wynikającymi z COVID-19.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna zwana dalej „PKO Bankiem Polskim S.A.” lub „Bankiem”, spełniająca w rozumieniu art. 4 ust.1 pkt 146 Rozporządzenia CRR definicję dużej instytucji, zgodnie z art. 13 ust. 1 oraz art. 433a ust. Rozporządzenia CRR ogłasza informacje dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w części ósmej Rozporządzenia CRR w cyklu rocznym, półrocznym i kwartalnym, w odrębnym dokumencie. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna zwana dalej „PKO Bankiem Polskim S.A.” lub „Bankiem”, spełniająca w rozumieniu art. 4 ust.1 pkt 146 CRR definicję dużej instytucji, zgodnie z art. 13 ust. 1 oraz art. 433a ust. Rozporządzenia CRR ogłasza informacje dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w części ósmej Rozporządzenia CRR w cyklu rocznym, półrocznym i kwartalnym, w odrębnym dokumencie.

Niniejszy Raport został sporządzony zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu (dalej: Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu), które zgodnie z art. 431 ust. 1 Rozporządzenia CRR, udostępnione są na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl) oraz przepisami wewnętrznymi Banku w tym zakresie, które zawierają szczegółowe informacje dotyczące ujawnianych informacji o adekwatności kapitałowej, sposobie ich weryfikacji, zatwierdzania oraz publikacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) Nr 183/2014, w rachunku adekwatności kapitałowej zostały uwzględnione ujmowane w rachunku wyników korekty, które są związane z ryzykiem kredytowym, dotyczące okresów ujętych w kapitale podstawowym Tier 1. W związku z powyższym Bank uwzględnił korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego według stanu na 30 czerwca 2022 roku, odpowiednie korekty zostały również uwzględnione na poziomie Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej.

Raport obejmuje rok 2022 i prezentuje dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz został przygotowany zgodnie z przepisami, o których mowa w akapicie wyżej, obowiązującymi na 31 grudnia 2022 roku. W Raporcie zostały zaprezentowane dane skonsolidowane¹ Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej, zwanej dalej „Grupą Kapitałową Banku”. Część informacji zawartych w Raporcie dotyczy danych jednostkowych PKO Banku Polskiego S.A. z uwagi na istotny wpływ Banku na profil ryzyka Grupy Kapitałowej Banku.

O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone zostały w milionach złotych. Ewentualne różnice w sumach i udziałach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych do jednego miejsca dziesiętnego.

Raport został przygotowany z uwzględnieniem wszystkich dostępnych danych według stanu na 31 grudnia 2022 roku. W Raporcie odniesiono się do wymagań regulacji opisanych wyżej, w takim zakresie, w jakim dotyczą one Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. W przypadku braku odniesienia do konkretnego artykułu, oznacza to, że ujawnienia w jego zakresie nie mają zastosowania. Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Departament Audytu Wewnętrznego Banku.

¹ Dane obejmują tylko podmioty ujęte w konsolidacji ostrożnościowej.

SPIS TREŚCI

1	INFORMACJE O BANKU I GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU	4
2	SYSTEM ZARZĄDZANIA	10
2.1	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	10
2.2	KOMPLEKSOWE TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH I ODWROTNE TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH	14
2.3	SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	14
2.4	OCENA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ, INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI REKRUTACJI, OCENY ODPOWIEDNIOŚCI	16
2.5	RYZYKO KREDYTOWE, W TYM RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA	17
2.6	RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	46
2.7	RYZYKO WALUTOWE.....	50
2.8	RYZYKO PŁYNNOŚCI, W TYM RYZYKO FINANSOWANIA	52
2.9	RYZYKO OPERACYJNE.....	57
2.10	RYZYKO BIZNESOWE	64
2.11	RYZYKO MODELI	65
2.12	RYZYKO ZMIAN MAKROEKONOMICZNYCH.....	65
2.13	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W PKO BANKU HIPOTECZNYM SA.....	66
3	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	68
3.1	FUNDUSZE WŁASNE	70
3.2	WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH I KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM.....	77
3.3	BUFORY KAPITAŁOWE	79
3.4	WPŁYW ROZWIĄZAŃ PRZEJŚCIOWYCH NA ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWĄ.....	81
3.5	KAPITAŁ WEWNĘTRZNY (FILAR II)	83
3.6	DŹWIGNIA FINANSOWA.....	84
3.7	WSTECZNE UWZGLĘDNIENIE WYNIKU ZA 2022 ROK.....	86
4	AKTYWA OBCIĄŻONE I WOLNE OD OBCIĄŻEŃ	88
5	UJAWNIAENIA INFORMACJI NA TEMAT RYZYK Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, POLITYKI SPOŁECZNEJ I ŁADU KORPORACYJNEGO (RYZYK ESG).....	91
5.1	INFORMACJE JAKOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, POLITYKI SPOŁECZNEJ I ŁADU KORPORACYJNEGO. 91	
5.2	INFORMACJE ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA PRZEJŚCIA I RYZYKA FIZYCZNEGO ZWIĄZANEGO ZE ZMIANAMI KLIMATU.....	97
6	POLITYKA WYNAGRODZEŃ.....	106
6.1	GŁÓWNE ELEMENTY POLITYKI WYNAGRODZEŃ ORAZ SPOSOBY ICH STOSOWANIA	106
6.2	DANE ILOŚCIOWE DOTYCZĄCE WYNAGRODZEŃ.....	109
7	SŁOWNIK UŻYTYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW	112

1 INFORMACJE O BANKU I GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na potrzeby adekwatności kapitałowej stosuje się konsolidację ostrożnościową, która, w odróżnieniu od konsolidacji zgodnej z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, obejmuje tylko podmioty zależne spełniające definicję instytucji, instytucji finansowej lub przedsiębiorstwa usług pomocniczych.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Grupę Kapitałową na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej stanowią: PKO Bank Polski S.A., Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A., PKO BP BANKOWY PTE S.A., PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Grupa Kapitałowa KREDOBANK S.A., PKO Finance AB, PKO BP Finat sp. z o.o., PKO Bank Hipoteczny S.A., oraz Grupa Kapitałowa Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.

Z konsolidacji ostrożnościowej wyłączone są podmioty niefinansowe i ubezpieczeniowe. Tabele 1.1-1.3 prezentują różnice w zakresie konsolidacji Grupy Kapitałowej Banku do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych według stanu na 31 grudnia 2022 roku.

Grupa Kapitałowa Banku nie identyfikuje jednostek zależnych nieobjętych konsolidacją ostrożnościową, w przypadku których fundusze własne są niższe niż wymagane. Ponadto Grupa nie stosuje odstępstwa, o którym mowa w art. 7 CRR ani metody konsolidacji indywidualnej określonej w art. 9 CRR.

Tabela 1.1 Różnice między rachunkowym a ostrożnościowym zakresem konsolidacji oraz przyporządkowanie kategorii sprawozdań finansowych do kategorii ryzyka regulacyjnego [wzór EU L11]

		31.12.2022						
		a	b	c	d	e	f	g
		Wartości bilansowe wykazywane w publikowanych sprawozdaniach finansowych	Wartości bilansowe wchodzące w zakres konsolidacji ostrożnościowej	Wartości bilansowe pozycji				
podlegające ramom ryzyka kredytowego	podlegające ramom ryzyka kredytowego kontrahenta			podlegające ramom sekurytyzacji	podlegające ramom ryzyka rynkowego			
Podział według klas aktywów zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym								
1	Kasa, środki w Banku Centralnym	15 917	15 917	15 917	-	-	-	-
2	Należności od banków	16 101	15 965	8 533	7 432	-	-	-
3	Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 042	1 042	1 042	1 042	-	1 042	-
4	Pozostałe instrumenty pochodne	13 162	13 162	13 162	13 162	-	12 343	-
5	Papieru wartościowe	135 632	133 324	129 522	-	-	3 802	-
6	Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	7	7	7	-	-	-	-
7	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	231 721	231 871	230 786	-	1 085	-	-
8	Należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej	555	-	-	-	-	-	-
9	Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny	1 764	1 764	1 764	-	-	-	-
10	Rzeczowe aktywa trwałe	2 917	2 741	2 741	-	-	-	-
11	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	10	10	10	-	-	-	-
12	Wartości niematerialne	3 527	3 325	3 325	-	-	-	2 469
13	Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	285	1 504	1 504	-	-	-	-
14	Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	52	52	52	-	-	-	-
15	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 187	5 140	4 940	-	-	-	200
16	Inne aktywa	2 804	2 742	2 742	-	-	-	-
AKTYWA OGÓŁEM		430 683	428 566	416 047	21 636	1 085	17 187	2 669
Podział według klas zobowiązań zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym								
1	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	9	-	-	-	-	9
2	Zobowiązania wobec banków	3 011	3 011	-	-	-	-	3 011
3	Pochodne instrumenty zabezpieczające	7 469	7 469	-	7 469	-	7 469	-
4	Pozostałe instrumenty pochodne	12 978	12 978	-	12 978	-	6 520	-
5	Zobowiązania wobec klientów	339 582	338 866	-	-	-	-	338 866
6	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	-	-	-	-	-	-
7	Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	1 732	-	-	-	-	-	-
8	Otrzymane kredyty i pożyczki	2 294	2 293	-	-	-	-	2 293
9	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	15 510	15 774	-	-	-	-	15 774
10	Zobowiązania podporządkowane	2 781	2 781	-	-	-	-	2 781
11	Pozostałe zobowiązania	7 014	6 910	-	-	-	-	6 910
12	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	765	725	-	-	-	-	725
13	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	7	-	-	-	-	7
14	Rezerwy	2 090	2 083	-	-	-	-	2 083
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		395 248	392 906	-	20 447	-	13 989	372 459

Wartości bilansowe wykazane w ujęciu regulacyjnym różnią się od wartości ujętych w publikowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2022 z powodu zastosowania różnych zakresów konsolidacji.

Aktywa i zobowiązania podlegające więcej niż jednemu rodzajowi ryzyka wymienionemu w części trzeciej Rozporządzenia CRR to głównie instrumenty pochodne, które podlegają zarówno wymogom kapitałowym na ryzyko kredytowe kontrahenta, CVA dla wybranych podmiotów oraz ryzyko rynkowe w przypadku księgi handlowej.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 1.2 Główne źródła różnic między regulacyjnymi kwotami ekspozycji a wartościami bilansowymi w sprawozdaniach finansowych [wzór EU L12]

		31.12.2022				
		a	b	c	d	e
		Ogółem	Pozycje podlegające			
			ramom ryzyka kredytowego	ramom sekurytyzacji	ramom ryzyka kredytowego kontrahenta	ramom ryzyka rynkowego
1	Kwota wartości bilansowej aktywów wchodzących w zakres konsolidacji ostrożnościowej (zgodnie ze wzorem L11)	425 897	416 047	1 085	21 636	17 187
2	Kwota wartości bilansowej zobowiązań wchodzących w zakres konsolidacji ostrożnościowej (zgodnie ze wzorem L11)	20 447	-	-	20 447	13 989
3	Kwota całkowita netto w zakresie konsolidacji ostrożnościowej	405 450	416 047	1 085	1 189	3 198
4	Kwoty pozabilansowe	84 143	24 878	-	-	
5	Różnice w wycenach	380	-	-	-	
6	Różnice wynikające z różnych zasad kompensacji, innych niż uwzględnione w wierszu 2	27 839	1 752	-	9 358	
7	Różnice wynikające z uwzględnienia rezerw	243	243	-	-	
8	Różnice wynikające z zastosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego	-5 829	-2 404	-	-3 425	
9	Różnice wynikające ze współczynników konwersji kredytowej	-59 266	-	-	-	
10	Różnice wynikające z sekurytyzacji z przeniesieniem ryzyka	-1 085	-	-1 085	-	
11	Inne różnice	-5 981	1 451	-	-	
	korekta przejściowa dot. MSSF9 w RWA	1 651	1 651	-	-	
	pomniejszenie funduszy zgodnie z art. 48 CRR	-200	-200	-	-	
	bilans - wyłączenie CCP (w głównej nocie w różnicach z wyceny)	-7 432	-	-	-	
12	Kwoty ekspozycji ujmowane do celów regulacyjnych	453 327	441 967	-	7 122	4 238

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ŻŁOTYCH)**

Tabela 1.3 Zarzys różnic w zakresach konsolidacji (każdego podmiotu) [wzór EU LI3]

Lp. ¹	31.12.2022							h	
	a	b	c	d	e	f	g		
	Nazwa podmiotu	Metoda konsolidacji rachunkowości	Metoda konsolidacji ostrożnościowej						Opis podmiotu
			Pełna konsolidacja	Konsolidacja metodą proporcjonalną	Metoda praw własności	Nie są skonsolidowane i nie są odliczone od kapitału	Odliczone ²		
1	PKO Bank Polski S.A.	Jednostka dominująca						Działalność bankowa.	
2	PKO Bank Hipoteczny S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność bankowa.	
3	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Pełna konsolidacja	X					Tworzenie i zarządzanie otwartymi i zamkniętymi funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami klientów.	
4	PKO BP BANKOWY PTE S.A.	Pełna konsolidacja	X					Zarządzanie otwartym i dobrowolnym funduszem emerytalnym.	
5	PKO Leasing S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność leasingowa i udzielanie pożyczek.	
	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Pośrednictwo ubezpieczeniowe.	
	PKO Leasing Finanse sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Usługi pomocnicze w zakresie sprzedaży przedmiotów poleasingowych.	
	PKO Leasing Sverige AB	Pełna konsolidacja	X					Działalność leasingowa.	
	Prime Car Management S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność leasingowa i usługi zarządzania flotą.	
	Futura Leasing S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność leasingowa oraz usługi pomocnicze w zakresie przechowywania i sprzedaży przedmiotów poleasingowych.	
	Masterlease sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Działalność leasingowa.	
	MasterRent24 sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Wynajem krótkoterminowy pojazdów.	
	Polish Lease Prime 1 DAC ³	Pełna konsolidacja	X					Spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzycelności leasingowych.	
	PKO Faktoring S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność faktoringowa.	
6	PKO BP Finat sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Działalność usługowa, w tym m.in. usługi agenta transferowego oraz outsourcing specjalistów IT. Na podstawie zezwolenia KNF - usługi w charakterze krajowej instytucji płatniczej.	
7	PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Pełna konsolidacja					X	Ubezpieczenia na życie.	
	Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.	Pełna konsolidacja				X		Działalność usługowa.	
8	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Pełna konsolidacja					X	Pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe.	
9	PKO Finance AB	Pełna konsolidacja	X					Usługi finansowe.	
10	KREDOBANK S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność bankowa.	
	„KREDOLEASING” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Usługi leasingowe.	
11	Mercury - fiz an	Pełna konsolidacja				X		Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.	
	„Zarząd Majątkiem Górczewska” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja				X		Zarządzanie nieruchomością.	
	Molina sp. z o.o.	Pełna konsolidacja				X		Komplementariusz w spółkach komandytowo-akcyjnych funduszu.	

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	Pełna konsolidacja				X		Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek. Zarządzanie nieruchomościami.
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. ⁴	Pełna konsolidacja				X		
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A. ⁴	Pełna konsolidacja				X		
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A. w likwidacji	Pełna konsolidacja				X		
12	NEPTUN - fizan	Pełna konsolidacja				X		Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.
	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.	Pełna konsolidacja	X					Działalność usługowa oraz zarządzanie portfelem własnym.
	„Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Pełna konsolidacja	X					Działalność windykacyjna.
	Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Usługi finansowe.
	Finansowa Kompania „Idea Kapital” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Obsługa prawna nabytych roszczeń pieniężnych z tytułu umów kredytowych.
	Qualia sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X					Obsługa posprzedażowa produktów deweloperskich.
	Sarnia Dolina sp. z o.o.	Pełna konsolidacja				X		Działalność deweloperska.
	„Sopot Zdrój” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja				X		Zarządzanie nieruchomościami.
13	PKO VC - fizan	Pełna konsolidacja				X		Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.

¹ Podmioty „numerowane” inne niż PKO Bank Polski S.A. - podmioty bezpośrednio zależne od PKO Banku Polskiego S.A.; pozostałe podmioty - podmioty pośrednio zależne.

² W pozycji „odliczone” zaznaczone są zaangażowania kapitałowe Banku (inne niż podmioty objęte konsolidacją ostrożnościową) uwzględnione przy kalkulacji odliczeń od funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku. Biorąc pod uwagę, że suma zaangażowań w instrumenty kapitału podstawowego Tier 1 podmiotów sektora finansowego nie przekroczyła progów wyznaczonych w Rozporządzeniu CRR, kapitał podstawowy Tier 1 Grupy Kapitałowej Banku w konsolidacji ostrożnościowej wg stanu na 31 grudnia 2022 roku nie został pomniejszony o wyżej wymienione zaangażowania. Zaangażowania te, zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR, zostały ujęte w aktywach ważonych ryzykiem z wagą 250%. Grupa Kapitałowa Banku nie posiada również zaangażowań stanowiących pomniejszenia kapitału Tier 2.

³ PKO Leasing S.A. zgodnie z MSSF 10 sprawuje kontrolę nad wyżej wymienioną spółką, mimo że nie posiada w spółce zaangażowania kapitałowego.

⁴ Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki podjęło uchwałę o postawieniu spółki w stan likwidacji z dniem 1 grudnia 2022 roku - do dnia 31 grudnia 2022 roku zmiana nie została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Tabela 1.4 Korekty z tytułu ostrożnej wyceny (PVA) [wzór EU PV1]

AVA na poziomie kategorii		31.12.2022									
		a	b	c	d	e	EU e1	EU e2	f	g	h
		Kategoria ryzyka					AVA na poziomie kategorii - Niepewność wyceny		Razem na poziomie kategorii po dywersyfikacji		
		Ekspozycje kapitałowe	Stopy procentowe	Kurs walutowy	Ryzyko kredytowe	Towary	AVA z tytułu niezrealizowanych marż kredytowych	AVA z tytułu kosztów inwestycji i finansowania		W tym: Metoda podstawowa razem w portfelu handlowym	W tym: Metoda podstawowa razem w portfelu bankowym
1	Niepewność dotycząca cen rynkowych	0	27	1	-	0	4	-	32	2	30
2	Nie dotyczy										
3	Koszty zamknięcia	0	17	1	-	0	4	-	21	1	20
4	Pozycje o dużej koncentracji	37	283	-	-	-	Nie dotyczy	Nie dotyczy	320	90	231
5	Przedterminowe rozwiązanie umowy	-	-	-	-	-	Nie dotyczy	Nie dotyczy	-	-	-
6	Ryzyko modelu	-	-	0	-	-	0	4	4	0	4
7	Ryzyko operacyjne	-	-	-	-	-	Nie dotyczy	Nie dotyczy	-	-	-
8	Nie dotyczy										
9	Nie dotyczy										
10	Przyszłe koszty administracyjne	0	2	0	-	0	Nie dotyczy	Nie dotyczy	2	0	2
11	Nie dotyczy										
12	Łączna kwota dodatkowych korekt wyceny (AVA)								380	93	287

W 2022 roku nie było istotnych zmian w strukturze Grupy Kapitałowej Banku.

Zakończono likwidację spółki ROOF Poland Leasing 2014 (podmiotu z portfela PKO Leasing S.A.) oraz spółki Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A. w likwidacji (podmiotu z portfela Merkury fiz an). Powyższe spółki przestały wchodzić w skład Grupy Kapitałowej Banku.

Dominującym podmiotem Grupy Kapitałowej Banku jest PKO Bank Polski S.A., którego udział w skonsolidowanej sumie bilansowej wynosi 88,22%².

PKO Bank Hipoteczny S.A. jest bankiem specjalistycznym prowadzącym działalność na podstawie ustawy z 29 sierpnia 1997 roku o listach zastawnych i bankach hipotecznych. Specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzycelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego S.A. PKO Bank Hipoteczny S.A. emituje listy zastawne, które stanowią jedno z głównych źródeł długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami. Spółka prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym listy zastawne są emitowane w Polsce oraz na rynku europejskim.

Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A. (tj. PKO Leasing S.A. oraz jej spółki zależne) świadczy głównie usługi leasingowe, faktoringowe, zarządzania flotą i wynajmu pojazdów. Spółki wyżej wymienionej Grupy prowadzą działalność głównie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Szwecji (PKO Leasing Sverige AB) i Irlandii (Polish Lease Prime 1 DAC).

KREDOBANK S.A. prowadzi działalność bankową na terytorium Ukrainy oraz podlega ukraińskiemu nadzorowi bankowemu. KREDOBANK S.A. jest bankiem uniwersalnym, który obsługuje klientów głównie w zachodniej części Ukrainy i w Kijowie. Spółka na koniec 2022 roku posiadała centralę we Lwowie oraz 66 oddziałów, w tym w rejonach najbardziej dotkniętych działaniami wojennymi zlokalizowanych było 13 oddziałów. Od lutego 2022 roku, w związku z agresją zbrojną Rosji, priorytetem KREDOBANK S.A. jest zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa, utrzymanie ciągłości działania i bieżąca obsługa klientów. Spółka obsługuje klientów w rejonach, w których nie ma aktywnych działań wojennych. „KREDOLEASING” sp. z o.o. - spółka zależna od KREDOBANK S.A. z siedzibą we Lwowie – w związku z wojną nie rozwinęła działalności operacyjnej.

Pozostałe podmioty wymienione w tabeli 1.3. wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku (według konsolidacji ostrożnościowej), prowadzą działalność głównie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Ukrainie (Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o., Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o. i „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością) oraz Szwecji (PKO Finance AB).

Poprzez oddziały zagraniczne, PKO Bank Polski S.A. prowadzi również działalność w Republice Federalnej Niemiec (PKO Bank Polski S.A. Niederlassung Deutschland), Republice Czeskiej (PKO BP S.A., Czech Branch) i w Republice Słowackiej (PKO BP S.A., pobożka zahraničnej banky)

Informacja o wszystkich podmiotach zależnych Banku, w tym o udziałach Banku w kapitałach zakładowych poszczególnych podmiotów, została zawarta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku, które zostało opublikowane 10 marca 2023 roku (nota 1 Działalność Grupy Kapitałowej).

W ramach Grupy Kapitałowej Banku występują niżej opisane ograniczenia do przedterminowej spłaty zobowiązań przez podmioty zależne³ oraz w zakresie przekazywania funduszy w postaci dywidend:

- 1) zgodnie z Postanowieniem Narodowego Banku Ukrainy banki ukraińskie, w tym KREDOBANK S.A., ze względu na trwającą wojnę, nie mogą dokonywać: przedterminowej spłaty lokat (depozytów) osobom powiązanych z bankiem, wypłaty dywidendy oraz podziału kapitału w innej formie niż przeznaczenie zysków na podwyższenie kapitału zakładowego, tworzenie rezerw ogólnych i funduszy banku w ramach kapitału regulacyjnego oraz pokrycie strat z lat ubiegłych,
- 2) w KREDOBANK S.A. obowiązuje także moratorium na wypłatę dywidendy wprowadzone uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki w 2009 roku,
- 3) program sekurytyzacji wierzycelności leasingowych prowadzony w ramach Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A. nie może być zakończony przed terminem umownym (brak możliwości wcześniejszego wykupu sprzedanych wierzycelności) chyba, że wraz ze spłatą sekurytyzowanych wierzycelności saldo programu spadnie poniżej 10% salda pierwotnego,

Jednocześnie PKO Bank Polski S.A. i jego podmioty zależne przy podejmowaniu decyzji o wypłacie dywidendy lub spłacie zobowiązań przed terminem kierują się przepisami prawa (w tym w zakresie utrzymania wysokości funduszy własnych i wskaźników adekwatności kapitałowej) oraz rekomendacjami KNF. Oczekiwania nadzorcze w zakresie miar adekwatności kapitałowej zostały szerzej opisane w rozdziale: „3. Adekwatność kapitałowa” niniejszego Raportu.

² Udział został wyliczony w stosunku do skonsolidowanej sumy bilansowej spółek uwzględnianych w konsolidacji ostrożnościowej przed korektami i wyłączeniami konsolidacyjnymi według stanu na 31 grudnia 2022 roku.

³ Inne niż wykup obligacji czy listów zastawnych na życzenie emitenta przed terminem zapadalności.

2 SYSTEM ZARZĄDZANIA

2.1 Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim S.A., w tym także w oddziałach Banku za granicą, jak i w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie prowadzenia rentownej działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową Banku tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Oczekiwany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- 1) ochrona wartości kapitału akcjonariuszy oraz ochrona depozytów klientów przy jednoczesnym wsparciu Grupy Kapitałowej Banku w prowadzeniu efektywnej działalności,
- 2) zapewnianie możliwie najpełniejszej informacji o ryzyku przy podejmowaniu decyzji,
- 3) doskonalenie procesów oraz efektywne osadzanie zarządzania ryzykiem w kulturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej Banku.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- 1) Grupa Kapitałowa Banku zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka,
- 2) proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, poziomu i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- 3) metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka są dostosowane do poziomu i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności oraz otoczenia, a także są okresowo weryfikowane lub walidowane,
- 4) zarządzanie ryzykiem ESG w Banku odbywa się w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka, ze względu na specyfikę ryzyka ESG, nie jest ono odrębnym rodzajem ryzyka, lecz przekrojowym wpływającym na poszczególne rodzaje ryzyka występujące w Banku; zarządzanie ryzykiem ESG uwzględnia perspektywę wpływu czynników ESG na działalność, wynik finansowy i rozwój Banku oraz wpływu działalności Banku na społeczeństwo i środowisko - informacja o podejściu do zarządzania ryzykiem ESG została zawarta w Rozdziale 5,
- 5) zachowana jest niezależność organizacyjna obszaru zarządzania ryzykiem od działalności biznesowej,
- 6) zarządzanie ryzykiem jest zintegrowane z systemami planistycznymi i kontrolingowymi,
- 7) poziom ryzyka, w tym ryzyka ESG, jest na bieżąco monitorowany i kontrolowany,
- 8) proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację Strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko.

Kultura ryzyka opisana została w strategii zarządzania ryzykiem Banku wraz z rodzajami ryzyka, którymi Bank zarządza oraz apetytem na ryzyko (strategiczne limity tolerancji). Strategia zarządzania ryzykiem Banku i procedury wewnętrzne zawierające wytyczne w zakresie postępowania w przypadku naruszeń lub przekroczeń progów ryzyka są udostępniane w bazie przepisów wewnętrznych dostępnej dla wszystkich pracowników oraz na wewnętrznych stronach intranetowych Banku dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Dodatkowo informacja o nowelizacjach tych procedur przekazywana jest w ramach komunikacji wewnętrznej kierowanej cyklicznie do pracowników Banku, a w przypadku rodzajów ryzyka dotyczących wszystkich pracowników przygotowywane są stosowne szkolenia.

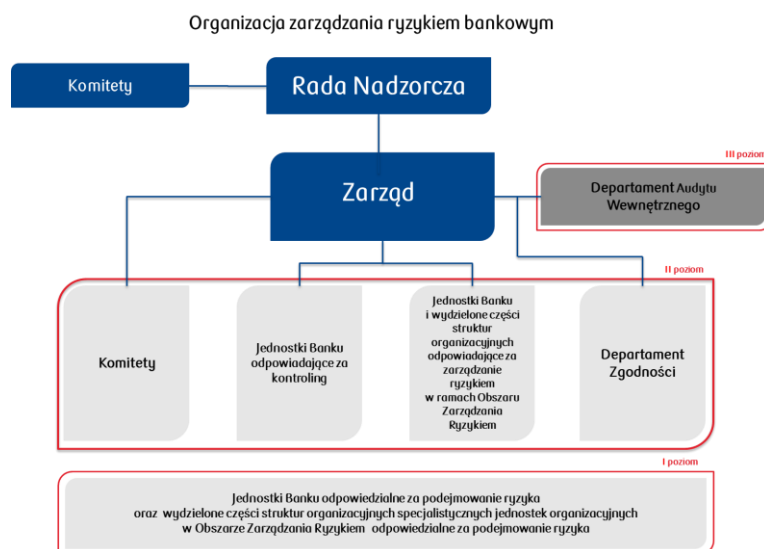
Na proces zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku składają się następujące elementy:

- 1) identyfikacja ryzyka - polegająca na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określa się te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku oraz na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Ocenę istotności ryzyka i analizę wpływu poszczególnych rodzajów ryzyka na działalność biznesową Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku przeprowadza się nie rzadziej niż raz w roku. W sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania Banku lub Grupy Kapitałowej Banku lub środowisku zewnętrznym ocena istotności może być przeprowadzana z większą częstotliwością. Ocena istotności przeprowadzana jest poprzez określenie stopnia występowania poszczególnych czynników wpływających na dany rodzaj ryzyka, określenie, czy analizowany rodzaj ryzyka jest ryzykiem istotnym, takim który ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia, czy też podlegającym monitorowaniu. W zakresie konsolidacji ostrożnościowej, za istotne w Grupie Kapitałowej Banku uznaje się: ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych i ryzyko modeli. Dla tych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne, w kolejnym etapie, określa się metodę szacowania kapitału wewnętrznego. Dla rodzajów ryzyka uznanych za podlegające monitorowaniu w Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, z częstotliwością półroczną i roczną dokonuje się porównania bieżących wartości wskaźników istotności z ich wartościami progowymi. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku mogą uznać za istotne w tych podmiotach inne rodzaje ryzyka z uwzględnieniem specyfiki i skali swojej działalności oraz rynku, na którym podmiot prowadzi działalność. Dla tych rodzajów ryzyka, Bank weryfikuje istotność ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku uczestniczą w ocenie istotności rodzajów ryzyka inicjowanej przez podmiot dominujący i ocenianej na poziomie Grupy Kapitałowej Banku;
- 2) pomiar i ocena ryzyka - pomiar ryzyka obejmujący określanie miar ryzyka odpowiednich do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz ilościowej kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar, a także ocena ryzyka polegająca na określeniu rozmiarów lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się prace związane z wyceną ryzyk dla potrzeb polityki cenowej a także testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych, które są elementem rzetelnej oceny ryzyka. Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w celu określania przewidywanego wpływu założeń zdarzeń na wyniki Banku i Grupy Kapitałowej Banku (np. zyski lub kapitał itd.). Odwrotny test warunków skrajnych jest natomiast rygorystycznym testem na zdolność przetrwania Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Dodatkowo przeprowadzane są w Banku kompleksowe testy warunków skrajnych, które obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu i funkcjonowaniu Banku na sytuację finansową Banku i Grupy Kapitałowej Banku;
- 3) kontrola ryzyka - polegająca na określaniu narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania lub ograniczania poziomu ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Obejmuje ustalenie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka, które podlegają monitorowaniu, a w przypadku ich przekroczenia podejmowane są działania zarządcze;

- 4) prognozowanie i monitorowanie ryzyka – polegające na cyklicznym sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowaniu odchyień realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzaniu testów warunków skrajnych (specyficznych, odwrotnych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka poddaje się weryfikacji. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności;
- 5) raportowanie ryzyka – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka lub oceny ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców. Rada Nadzorcza, w sytuacji potencjalnych problemów płynnościowych Banku, jest niezwłocznie informowana o poziomie płynności Banku, zagrożeniach i podejmowanych działaniach zaradczych, jak również o przesłankach uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych oraz planu naprawy Banku lub Grupy Kapitałowej Banku oraz w przypadku wystąpienia istotnych zdarzeń operacyjnych lub incydentów bezpieczeństwa;
- 6) działania zarządcze – polegające w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych kształtujących proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, określających poziom tolerancji na ryzyko, ustalających wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji, w tym o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej Banku.

Schemat 2.1. Organizacja zarządzania ryzykiem Banku

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany i oceniany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej Banku oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety:

- 1) Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń (KNIWRN),
- 2) Komitet ds. Ryzyka (KRRN),
- 3) Komitet Audytu (KARN).

KNIWRN wspiera Radę Nadzorczą w wykonywaniu jej statutowych obowiązków oraz zadań wynikających z przepisów prawa, w zakresie kształtowania i realizacji Polityki Wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. W 2022 roku odbyło się 10 posiedzeń KNIWRN. KNIWRN został szerzej opisany w rozdziale „6. Polityka wynagrodzeń” niniejszego Raportu.

Komitet ds. Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą między innymi poprzez opiniowanie całościowej, bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka, z uwzględnieniem profilu ryzyka podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, wyrażonej w szczególności poprzez strategiczne limity tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka, opiniowanie rozwiązań dotyczących ograniczania ryzyka prowadzonej działalności, wspieranie Rady Nadzorczej w nadzorze nad wprowadzeniem przez Zarząd systemu zarządzania ryzykiem w Banku, ocenie adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, a także w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem.

Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą w szczególności poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej oraz kontrolowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. KARN wspiera również Radę Nadzorczą poprzez monitorowanie adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego, a także monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności poprzez analizę informacji otrzymanych od Komitetu ds. Ryzyka.

W 2022 roku odbyło się 9 posiedzeń KRRN oraz 12 posiedzeń KARN.

Zarząd, w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wielkości i profilu ryzyka związanego z działalnością podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. Zarząd Banku podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem.

Zarząd, w zarządzaniu ryzykiem, wspierają następujące komitety działające w Banku:

- 1) Komitet Ryzyka (KR),
- 2) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP),
- 3) Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- 4) Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

KR monitoruje integralność, adekwatność i efektywność systemu zarządzania ryzykiem, adekwatność kapitałową i wdrażanie zasad zarządzania ryzykiem zgodnie ze strategią Banku oraz analizuje i ocenia stosowanie strategicznych limitów tolerancji na ryzyko określonych w Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej Banku. KR wspiera Zarząd w procesie zarządzania ryzykiem przez formułowanie zaleceń i wydawanie opinii w sprawie adekwatności kapitałowej i efektywności systemu kontroli ryzyka.

W 2022 roku odbyło się 10 posiedzeń Komitetu Ryzyka.

KZAP zarządza aktywami i pasywami Banku poprzez wpływanie na kształtowanie struktury bilansu Banku i pozycji pozabilansowych w sposób sprzyjający osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego. Komitet wspiera Zarząd w działaniach Banku i Grupy Kapitałowej Banku dotyczących kształtowania struktury bilansu, zarządzania adekwatnością kapitałową, zarządzania rentownością z uwzględnieniem specyfiki działalności oraz generowanego ryzyka, zarządzania ryzykiem finansowym, w tym ryzykiem rynkowym i płynności, ryzykiem biznesowym oraz ryzykiem kredytowym (rozliczeniowym i przedrozdzielczym) transakcji na rynku hurtowym.

W 2022 roku KZAP podejmował decyzje w trybie elektronicznym oraz na 15 posiedzeniach.

KKB wydaje opinie i podejmuje decyzje kredytowe w odniesieniu do pojedynczych znaczących wartościowo zaangażowań kredytowych, albo wydaje rekomendacje w tym zakresie dla Zarządu, wydaje rekomendacje i podejmuje decyzje w zakresie zarządzania wierzytelnościami trudnymi, a także podejmuje decyzje dotyczące zatwierdzenia modeli i parametrów ryzyka kredytowego oraz wyników walidacji tych modeli, a także akceptuje raporty o ryzyku kredytowym.

W 2022 roku KKB podejmował decyzje w trybie elektronicznym oraz na 79 posiedzeniach.

KRO wspiera Zarząd w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym przez podejmowanie decyzji w szczególności dotyczących stosowanego w Banku podejścia AMA i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz wydawanie rekomendacji, zaleceń w zakresie działań związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. KRO formułuje opinie i zalecenia w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, które są przekazywane w ramach sprawowanego przez Bank nadzoru właścicielskiego nad tymi podmiotami.

W 2022 roku KRO podejmował decyzje w trybie elektronicznym oraz na 11 posiedzeniach.

KZAP, KKB, KRO, KR, Zarząd, KRRN, KARN i Rada Nadzorcza są odbiorcami cyklicznych raportów dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz adekwatności kapitałowej.

Komitety funkcjonujące w Banku w zakresie swoich zadań i kompetencji podejmują decyzje, wydają rekomendacje, zalecenia, opinie w zakresie działań związanych z ryzykiem ESG.

System zarządzania ryzykiem jest realizowany na trzech, niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- 1) pierwszy poziom - tworzą struktury organizacyjne zarządzające produktem, realizujące sprzedaż produktów i obsługę klientów oraz inne struktury realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie przepisów wewnętrznych. Funkcja jest realizowana we wszystkich jednostkach Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku. Jednostki Banku implementują, zaprojektowane przez jednostki Banku usytuowane na drugim poziomie, odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne. Jednocześnie podmioty Grupy Kapitałowej Banku obowiązują zasada spójności i porównywalności oceny i kontroli ryzyka w Banku oraz w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, z uwzględnieniem specyfiki działalności podmiotu oraz rynku, na którym prowadzi działalność,
- 2) drugi poziom - obejmuje działalność komórki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, ocenę lub kontrolę, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości - zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne działające na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych Banku; celem tych struktur jest zapewnienie, żeby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie zaprojektowane w przepisach wewnętrznych Banku i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności. Drugi poziom wspiera podejmowanie działań mających na celu eliminację niekorzystnych odchyleń od planu finansowego wpływających na ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko. Funkcja realizowana jest w szczególności w Obszarze Zarządzania Ryzykiem, Departamencie Zgodności, jednostkach Banku odpowiadających za kontroling i właściwych komitetach,
- 3) trzeci poziom - stanowi audyt wewnętrzny, realizujący niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej. Audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu. Funkcja realizowana jest zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność poziomów, polega na zachowaniu organizacyjnej odrębności w następujących płaszczyznach:

- 1) funkcja drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych jest niezależna od funkcji pierwszego poziomu,
- 2) funkcja trzeciego poziomu jest niezależna od funkcji pierwszego i drugiego poziomu,
- 3) funkcja zarządzania ryzykiem braku zgodności podlega Prezesowi Zarządu.

Jednostki Banku zarządzające ryzykiem istotnym oraz pozostałymi ryzykami identyfikowanymi w działalności Banku w zakresie przyznaných kompetencji były w 2022 roku umiejscowione w ramach: Pionu Ryzyka Bankowego, Departamentu Wierzytelności Korporacyjnych, Centrum Restrukturyzacji i Windykacji, Departamentu Outsourcingu i Sprzedaży Wierzytelności oraz Wierzytelności Wydzielonych, Pionu Ryzyka Kredytowego Klienta Rynku Detalicznego oraz Pionu Ryzyka Kredytowego Klienta Rynku Korporacyjnego, które nadzorowane są przez Wiceprezesa Zarządu nadzorującego Obszar Zarządzania Ryzykiem oraz w Departamencie Zgodności nadzorowanym przez Prezesa Zarządu.

Celem Pionu Ryzyka Bankowego jest tworzenie i wdrażanie systemowych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykami, które zidentyfikowane zostały jako istotne, jak również zarządzanie adekwatnością kapitałową oraz inicjowanie i koordynacja działań integracyjnych w odniesieniu do zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku.

Pion Ryzyka Bankowego w zakresie zarządzania ryzykiem odpowiada w szczególności za:

- 1) identyfikację czynników i źródeł ryzyka,
- 2) pomiar, ocenę, kontrolę oraz cykliczne monitorowanie i raportowanie poziomu ryzyka,
- 3) koordynowanie działań w zakresie Strategii,
- 4) pomiar i ocenę adekwatności kapitałowej,
- 5) przygotowywanie rekomendacji dla Zarządu lub komitetów dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka,
- 6) tworzenie i opiniowanie przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- 7) rozwój systemów informatycznych i aplikacji przeznaczonych do wspierania zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- 8) koordynowanie wdrożenia spójnych standardów zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku,
- 9) walidację modeli stosowanych do zarządzania ryzykiem⁴.

⁴ Walidacja modeli podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Zarządzania Ryzykiem.

Departament Wierzytelności Korporacyjnych odpowiada w szczególności za:

- 1) zarządzanie przejętymi wierzytelnościami trudnymi w rozumieniu odrębnych przepisów wewnętrznych Banku, w tym wypracowywanie i realizację optymalnego sposobu odzyskiwania tych wierzytelności,
- 2) współpracę z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku w zakresie oceny ryzyka klienta lub transakcji oraz określania strategii postępowania z wierzytelnościami trudnymi wobec klientów wspólnych,
- 3) przygotowywanie propozycji w sprawach powierzenia dochodzenia lub sprzedaży wierzytelności trudnych,
- 4) przejmowanie majątku w wyniku dochodzenia należności,
- 5) dokonywanie przeglądu i klasyfikacji wierzytelności będących w zarządzaniu Departamentu oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych i ustalanie poziomu odpisów z tytułu utraty ich wartości związanej z ryzykiem działalności Banku.

Centrum Restrukturyzacji i Windykacji odpowiada w szczególności za:

- 1) zarządzanie przejętymi wierzytelnościami trudnymi, w tym podejmowanie efektywnych działań w celu odzyskania tych wierzytelności,
- 2) tworzenie rozwiązań systemowych w celu odzyskania wierzytelności trudnych,
- 3) przejmowanie i zarządzanie majątkiem przejętym w wyniku dochodzenia należności,
- 4) monitorowanie działalności Banku w zakresie obsługiwanych wierzytelności trudnych oraz zapewnianie informacji na potrzeby zarządzania tymi wierzytelnościami,
- 5) prowadzenie akcji wyjaśniających oraz prowadzenie wczesnego monitorowania opóźnień w spłacie wierzytelności.

Departament Outsourcingu i Sprzedaży Wierzytelności oraz Wierzytelności Wydzielonych odpowiada w szczególności za:

- 1) udział w identyfikowaniu wierzytelności możliwych do sprzedaży lub objęcia outsourcingiem,
- 2) przygotowywanie propozycji w sprawach sprzedaży i outsourcingu wierzytelności oraz monitorowanie realizacji umów w tym zakresie,
- 3) przekazywanie do outsourcingu wybranych wierzytelności trudnych,
- 4) prowadzenie sprzedaży wybranych wierzytelności trudnych.

Pion Ryzyka Kredytowego Klienta Rynku Detalicznego (PRD) odpowiada w szczególności za:

- 1) projektowanie i kształtowanie efektywnego systemu oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów obsługiwanych w ramach Obszaru Rynku Detalicznego oraz Bankowości Międzynarodowej oraz Obszaru Analiz, Bankowości Firm i Przedsiębiorstw oraz Klienta Zamożnego, w tym przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zasad (polityk) i metodyk oceny ryzyka kredytowego oraz narzędzi wspierających procesy,
- 2) ocenę, podejmowanie ryzyka kredytowego w ramach przyzanych uprawnień oraz monitorowanie ryzyka kredytowego klientów i transakcji.

Pion Ryzyka Kredytowego Klienta Rynku Korporacyjnego (PRS) odpowiada w szczególności za:

- 1) projektowanie i kształtowanie efektywnego systemu oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów rynku korporacyjnego, w tym przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zasad (polityk, w tym polityk branżowych) i metodyk oceny ryzyka kredytowego oraz narzędzi wspierających procesy,
- 2) ocenę, podejmowanie ryzyka kredytowego w ramach przyzanych uprawnień oraz monitorowanie ryzyka kredytowego klientów i transakcji,
- 3) operacyjne zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań Banku.

Departament Zgodności, w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada w szczególności za:

- 1) zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 2) zarządzanie ryzykiem postępowania,
- 3) zarządzanie ryzykiem utraty reputacji,
- 4) organizację i monitorowanie funkcji kontroli.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. W ramach tego nadzoru Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Zasady i sposób oceny poszczególnych rodzajów ryzyka w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne wprowadzane przez te podmioty. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku tworzą i aktualizują przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji formułowanych przez Bank oraz z uwzględnieniem postanowień Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej Banku. Przepisy wewnętrzne podmiotów Grupy Kapitałowej Banku dotyczące zarządzania ryzykiem uwzględniają:

- 1) zasadę spójności i porównywalności metod oceny ryzyka poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) strukturę Grupy Kapitałowej Banku oraz zależności pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład,
- 3) specyfikę i skalę działalności podmiotu Grupy Kapitałowej Banku oraz rynku, na którym prowadzi działalność,
- 4) rodzaje ryzyka podlegające zarządzaniu w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku wynikające ze specyfiki ich działalności.

Jednostki Banku z Pionu Ryzyka Bankowego i Departament Zgodności nie rzadziej niż raz w roku, dokonują przeglądu Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej Banku, w tym w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko, w celu adaptacji do bieżących i prognozowanych warunków rynkowych oraz potrzeb Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W uzasadnionych przypadkach wynikających z istotnych zmian sytuacji makroekonomicznej lub na podstawie wyników przeprowadzonych testów warunków skrajnych przegląd może zostać przeprowadzony częściej niż raz w roku. Ponadto metody zarządzania ryzykiem oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka dostosowuje się do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności Banku i jego otoczenia oraz okresowo weryfikuje się i waliduje.

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku jest realizowany w szczególności poprzez zaangażowanie jednostek Banku z Obszaru Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentu Zgodności, Departamentu Planowania i Kontrolingu lub właściwych komitetów działających w Banku w opiniowanie transakcji podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku. Nie rzadziej niż raz w roku ustalana jest lista podmiotów kluczowych Grupy Kapitałowej Banku, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Grupy Kapitałowej Banku. Dla tych podmiotów, jednostki Banku z Obszaru Zarządzania Ryzykiem oraz Departament Zgodności, zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku, określają podejście dotyczące minimalnych ilościowych strategicznych limitów tolerancji na ryzyka specyficzne dla danego podmiotu oraz sposób ich raportowania.

Priorytetem Grupy Kapitałowej Banku jest utrzymanie silnej pozycji kapitałowej, w tym efektywne zarządzanie adekwatnością kapitałową, wspieranie polskiej przedsiębiorczości, satysfakcja klienta, innowacyjność, zaangażowanie się w kreowanie nowych standardów w skali rynku, przeciwdziałanie cyberzagrożeniom, przy równoczesnym utrzymaniu priorytetów w zakresie efektywności działania i skutecznej kontroli kosztów, adekwatność poziomu funduszy własnych oraz odpowiedniej oceny i poziomu ryzyka.

W Banku trwa proces systemowego rozwiązania problemu kredytów mieszkaniowych we frankach szwajcarskich (CHF) poprzez oferowanie ugód dla Klientów indywidualnych posiadających czynne kredyty w CHF, które były przeznaczone na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych. Rozwiązanie jest oparte na propozycji przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego i polega na konwersji kredytu w CHF na kredyt w PLN, tak jakby od początku kredyt był kredytem złotowym oprocentowanym według stawki referencyjnej WIBOR powiększonej o stosowaną historycznie dla takich kredytów marżę. Do 31 grudnia 2022 roku zarejestrowano 37,5 tys. wniosków o mediacje, 20 944 mediacje zakończyły się pozytywnie, 8 124 mediacji zakończyły się negatywnie. Łączna liczba ugód zawartych do 31 grudnia 2022 roku wyniosła 20 396, z czego 19 786 zawarto w postępowaniu mediacyjnym oraz 610 w toku postępowań sądowych.

Transakcje przeprowadzane w 2022 roku wewnątrz Grupy Kapitałowej Banku z podmiotami powiązanymi oraz z powiązanymi stronami Grupy Kapitałowej Banku nie miały istotnego wpływu na profil ryzyka Banku.

2.2 Kompleksowe testy warunków skrajnych i odwrotne testy warunków skrajnych

Kompleksowe testy warunków skrajnych stanowią uzupełnienie testów warunków skrajnych specyficznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka, uwzględniają zbiorczo zidentyfikowane ryzyka, w szczególności ryzyka uznane z punktu widzenia Banku lub Grupy Kapitałowej Banku za istotne. Obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu makroekonomicznym lub funkcjonowaniu Grupy Kapitałowej Banku na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku, w szczególności: rachunek zysków i strat, sprawozdanie z sytuacji finansowej, fundusze własne, adekwatność kapitałową, w tym wymogi w zakresie funduszy własnych, kapitał wewnętrzny, miary adekwatności kapitałowej, jakość portfela kredytowego, wybrane miary płynności oraz wskaźniki inicjujące Planu Naprawy. Wyliczenia przeprowadza się z wykorzystaniem wewnętrznych modeli Banku, z uwzględnieniem przyjętych założeń makroekonomicznych. Dane analizowane są z wysokim stopniem szczegółowości, z uwzględnieniem podziałów na portfele oraz typy produktów.

Kompleksowe testy warunków skrajnych obejmują testy cykliczne i testy nadzorcze. Testy cykliczne przeprowadzane są raz w roku, w 3 letnim horyzoncie czasowym, na potrzeby oceny poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych oraz aktualizacji Planu Naprawy. Scenariusze stresowe, wykorzystywane do oceny poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych, zakładają szokowe osłabienie sytuacji gospodarczej względem scenariusza bazowego, odzwierciedlające historyczne przypadki kryzysów finansowych na świecie. Scenariusze stresowe na potrzeby Planu Naprawy, zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, służą oszacowaniu wpływu dotkliwych zmian otoczenia makroekonomicznego lub funkcjonowania Banku i Grupy Kapitałowej Banku na sytuację Banku i Grupy Kapitałowej Banku w warunkach kryzysowych oraz weryfikacji skuteczności działań naprawczych.

Testy nadzorcze przeprowadzane są na zlecenie zewnętrznych organów nadzorczych, w określonym przez nadzór horyzoncie czasowym, w oparciu o zmienne makroekonomiczne i finansowe zawarte w zadanych przez organy nadzorcze scenariuszach.

Kompleksowe testy warunków skrajnych uwzględniają zbiorczo następujące rodzaje ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe i koncentracji,
- 2) ryzyko rynkowe,
- 3) ryzyko płynności,
- 4) ryzyko operacyjne,
- 5) ryzyko biznesowe,
- 6) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Odwrotne testy warunków skrajnych (OTWS) uzupełniają wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych i mają na celu ocenę odporności Banku na zmiany makroekonomiczne. OTWS w zakresie ryzyka zmian makroekonomicznych przeprowadzane są w formie analizy wrażliwości i polegają na sformułowaniu potencjalnych, negatywnych scenariuszy dotyczących płynności lub adekwatności kapitałowej Banku, a następnie znalezieniu zdarzeń przyczyniających się do ich materializacji.

2.3 System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest elementem systemu zarządzania Bankiem. Za zaprojektowanie, wprowadzenie i funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i funkcjonowaniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym adekwatność i skuteczność funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego. Ocena systemu kontroli wewnętrznej dokonywana jest na podstawie określonych kryteriów i z uwzględnieniem informacji przekazywanych przez Zarząd Banku, Komitet Audytu Rady Nadzorczej, komórkę do spraw zgodności i komórkę audytu wewnętrznego, ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta i wynikających z czynności nadzorczych uprawnionych instytucji oraz innych informacji i dokumentów istotnych z punktu widzenia adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej. Radę Nadzorczą Banku wspiera w tym zakresie Komitet Audytu Rady Nadzorczej, który odpowiedzialny jest w szczególności za monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, rekomendacjami nadzorczymi oraz przyjętymi przez Bank standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej jest zorganizowany w Banku na trzech niezależnych od siebie poziomach:

- 1) pierwszy poziom tworzą struktury organizacyjne Banku realizujące działalność operacyjną, w szczególności: sprzedaż produktów i obsługę klientów oraz inne struktury organizacyjne Banku realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie odrębnych przepisów wewnętrznych Banku,
- 2) drugi poziom obejmuje działalność:
  - a) komórki do spraw zgodności,
  - b) wyspecjalizowanych struktur organizacyjnych Banku odpowiedzialnych za identyfikację, pomiar, kontrolę, monitorowanie i raportowanie poszczególnych rodzajów ryzyka, a także zagrożeń i nieprawidłowości, w celu zapewnienia aby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie zaprojektowane, a struktury drugiego poziomu skutecznie zarządzały ryzykiem oraz wspierały efektywność działalności Banku,
- 3) trzeci poziom stanowi działalność komórki audytu wewnętrznego, realizującej niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność ww. poziomów polega na organizacyjnej odrębności:

- 1) drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych od pierwszego poziomu,
- 2) trzeciego poziomu od pierwszego i drugiego poziomu.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia:

- 1) funkcję kontroli,
- 2) komórkę do spraw zgodności – Departament Zgodności,
- 3) komórkę audytu wewnętrznego – Departament Audytu Wewnętrznego.

Funkcja kontroli zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku i obejmuje wszystkie jednostki Banku oraz usytuowane w nich stanowiska organizacyjne, odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne,
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Bank wyodrębnił, a następnie Zarząd zatwierdza procesy istotne mające istotne znaczenie dla realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej i celów biznesowych Banku oraz zapewnia dokonywanie okresowych przeglądów procesów funkcjonujących w Banku, pod kątem ich istotności.

W procesy funkcjonujące w Banku i wspierające je systemy lub aplikacje wbudowane są mechanizmy kontrolne. Mechanizmy kontrolne dostosowane są do celów systemu kontroli wewnętrznej powiązanych z funkcjonującymi w Banku procesami, stopnia złożoności procesów, ryzyka zaistnienia nieprawidłowości oraz specyfiki prowadzonej przez Bank działalności, przy uwzględnieniu dostępnych zasobów Banku. Mechanizmy te podlegają niezależnemu monitorowaniu ich przestrzegania na wszystkich poziomach systemu kontroli wewnętrznej. Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych na ww. poziomach, realizowane jest jako:

- 1) poziome - wykonywane przez jednostkę Banku w tej jednostce albo w innej jednostce na tym samym poziomie,
- 2) pionowe - wykonywane przez jednostki Banku drugiego poziomu, względem jednostek pierwszego poziomu.

Jednostki Banku są odpowiedzialne za realizowanie określonych czynności związanych z monitorowaniem poziomym lub pionowym, w zakresie wynikającym z ich zadań i kompetencji. Niezależne monitorowanie obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie mechanizmów kontrolnych.

Komórka do spraw zgodności jest wyodrębnioną organizacyjnie, niezależną komórką pełniącą kluczową rolę w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności rozumianym jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych, bądź utraty reputacji wskutek niezastosowania się Banku, pracowników Banku lub podmiotów działających w jego imieniu do powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przepisów wewnętrznych Banku oraz przyjętych przez Bank standardów rynkowych.

Celem komórki do spraw zgodności jest kształtowanie rozwiązań w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz identyfikacja, ocena, kontrola, monitorowanie oraz raportowanie tego ryzyka w Banku.

Audyt wewnętrzny stanowi niezależną i obiektywną działalność o charakterze zapewniającym i doradczym polegającą na systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób ocenie poszczególnych obszarów działania Banku oraz wskazywaniu kierunków działań wpływających na podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania Banku.

Celem komórki audytu jest:

- 1) w ramach działalności zapewniającej - dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w ramach pierwszego i drugiego poziomu systemu kontroli wewnętrznej z uwzględnieniem adekwatności i efektywności wybranych do audytu mechanizmów kontroli ryzyka i mechanizmów kontrolnych,
- 2) w ramach działalności doradczej - przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego:

- 1) zatwierdzenie przez Zarząd i Radę Nadzorczą Karty Audytu oraz zasad zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 2) podległość komórki do spraw zgodności Prezesowi Zarządu,
- 3) podległość funkcjonalna komórki audytu wewnętrznego Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej oraz administracyjna Prezesowi Zarządu,
- 4) niepodleganie komórki audytu wewnętrznego, jako trzeciego poziomu, niezależnemu monitorowaniu ze strony jednostek organizacyjnych Banku usytuowanych w ramach drugiego poziomu systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) zapewnienie dyrektorom wyżej wymienionych komórek bezpośredniego kontaktu z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 6) uczestniczenie dyrektorów wyżej wymienionych komórek w posiedzeniach Zarządu,
- 7) uczestniczenie dyrektorów wyżej wymienionych komórek w posiedzeniach Rady Nadzorczej oraz odpowiednich Komitetów, w przypadku gdy przedmiotem ich posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub zarządzaniem ryzykiem,
- 8) powoływanie i odwoływanie dyrektora komórki audytu wewnętrznego oraz dyrektora komórki do spraw zgodności wymaga uprzedniej akceptacji Rady Nadzorczej,
- 9) zatwierdzanie wysokości wynagrodzenia dyrektora komórki audytu wewnętrznego odpowiednio przez Radę Nadzorczą lub właściwy jej komitet,
- 10) zatwierdzanie wysokości wynagrodzenia (w tym premii) dyrektora komórki do spraw zgodności przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej przy uwzględnieniu zasady, iż wynagrodzenie to nie może odbiegać od wynagrodzenia innych osób pełniących kluczowe funkcje w Banku i nie powinno być bezpośrednio uzależnione od wyników finansowych Banku,

- 11) informowanie KNF o zmianach na stanowisku dyrektorów wyżej wymienionych komórek wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany,
- 12) zapewnienie pracownikom wyżej wymienionych komórek dostępu do wszelkich niezbędnych informacji (w tym poufnych i wrażliwych), pomieszczeń oraz systemów informatycznych (bez możliwości ingerencji w zasoby systemu), jak również komunikacji z pracownikami Banku, w zakresie, w którym uznają to za konieczne do wykonywania zadań,
- 13) nieuczestniczenie pracowników wyżej wymienionych komórek w realizacji bieżących zadań biznesowych,
- 14) zapewnianie rozwiązań w zakresie kontroli wynagrodzeń pracowników wyżej wymienionych komórek gwarantujących niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiających zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach,
- 15) ochrona pracowników wyżej wymienionych komórek przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem stosunku pracy,
- 16) organizacyjne wyodrębnienie wyżej wymienionych komórek oraz brak możliwości wykonywania przez pracowników tych komórek innych obowiązków niż im przypisane
- 17) zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji przez pracowników wyżej wymienionych komórek.

Informacje dotyczące nieprawidłowości, wyniki ocen oraz inne istotne kwestie identyfikowane przez poszczególne elementy systemu kontroli wewnętrznej przedstawiane są w okresowych raportach przeznaczonych dla Zarządu, Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej lub Rady Nadzorczej.

Na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl w dziale relacji inwestorskich w zakładce ład korporacyjny) Bank zamieścił opis systemu kontroli wewnętrznej, uwzględniający w szczególności opis: celów systemu kontroli wewnętrznej; roli Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej; trzech, niezależnych poziomów, na których zorganizowany jest system kontroli wewnętrznej; poszczególnych elementów systemu kontroli wewnętrznej, tj. funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego.

W podmiotach Grupy Kapitałowej Banku funkcjonują systemy kontroli wewnętrznej, dostosowane do specyfiki i charakteru prowadzonej przez te podmioty działalności. Podmioty te tworzą i wprowadzają regulacje wewnętrzne, w których określają w szczególności zadania dotyczące czynności kontrolnych realizowanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej i podział odpowiedzialności za te zadania. Sposób funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej w spółkach uzależniony jest od wielkości i przedmiotu działalności podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Banku. W większości podmiotów istnieją wyodrębnione jednostki organizacyjne lub stanowiska sprawujące te funkcje, raportujące bezpośrednio do Zarządu danego podmiotu lub do Rady Nadzorczej. W przypadkach uzasadnionych profilem działalności podmiotu oraz jego strukturą organizacyjną (niewielkie podmioty z ograniczonym spektrum działania), czynności kontrolne wykonywane są przez osoby zarządzające, bez wyodrębnienia strukturalnego funkcji lub komórki kontroli wewnętrznej. W Banku uwzględnia się rolę podmiotów Grupy Kapitałowej Banku w identyfikacji procesów istotnych, pod kątem ich wpływu na zapewnianie osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej Banku.

2.4 Ocena członków Zarządu i Rady Nadzorczej, informacje dotyczące polityki rekrutacji, oceny odpowiedzialności

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedzialności zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami tj.:

- 1) Polityką dotyczącą odpowiedzialności członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedzialności w spółkach Grupy Kapitałowej Banku (oraz wydanymi na podstawie Polityki: Zasadami i trybem oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Zarządu Banku oraz członków Zarządu Banku)
- 2) Polityką dotyczącą oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Rady Nadzorczej i członków Rady Nadzorczej Banku.

Przepisy ww. polityk wskazują kierunki działania w zakresie zasad doboru, wyznaczania i planowania sukcesji członków Zarządu i Rady Nadzorczej, a także określają zasady dokonywania oceny odpowiedzialności tych organów. Na podstawie wprowadzonych przepisów Rada Nadzorcza (przy udziale Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, dalej: KNIWRN) podejmuje decyzje w zakresie doboru i oceny odpowiedzialności kandydatów i członków Zarządu, a Walne Zgromadzenie (dalej: WZ) podejmuje decyzje w zakresie doboru i oceny odpowiedzialności kandydatów i członków Rady Nadzorczej.

Ocenę odpowiedzialności członków Zarządu przeprowadza KNIWRN, poprzez przyjęcie raportu z tej oceny, który następnie podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. Źródłem danych do raportu są między innymi informacje oraz dokumenty przedstawione przez kandydatów na członków Zarządu lub osoby już powołane na te stanowiska. KNIWRN przy ocenie może korzystać ze wsparcia jednostki Banku odpowiedzialnej za zasoby ludzkie lub doradcy zewnętrznego oraz innych źródeł informacji. Raport przekazywany jest do akceptacji Radzie Nadzorczej, która w sytuacji, gdy wymagają tego przepisy i wytyczne organów nadzoru, informuje KNF o wynikach dokonanych ocen odpowiedzialności.

Weryfikacja odpowiedzialności członków Zarządu oraz kandydatów na członków Zarządu dokonywana jest w formie oceny indywidualnej i zbiorowej. Ocena ta prowadzona jest jako wstępna w ramach postępowania kwalifikacyjnego przed powołaniem członka Zarządu oraz okresowa - przeprowadzana raz w roku dla osób już pełniących te funkcje. W innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku zaistnienia okoliczności wpływających na dotychczasową ocenę odpowiedzialności indywidualnej lub zbiorowej może być przeprowadzona dodatkowa ocena odpowiedzialności.

WZ dokonuje oceny odpowiedzialności indywidualnej poszczególnych kandydatów i członków Rady Nadzorczej i oceny zbiorowej całej Rady Nadzorczej każdorazowo w związku z powołaniem nowego członka Rady Nadzorczej oraz raz do roku w ramach oceny okresowej. WZ może przeprowadzić także dodatkową ocenę odpowiedzialności w innych, uzasadnionych przypadkach, które mają wpływ na wymogi stawiane Radzie Nadzorczej lub jej poszczególnym członkom. Dodatkową ocenę inicjuje Bank.

W ocenie odpowiedzialności uwzględnia się kryteria wynikające z wydanych w tym zakresie wytycznych krajowego lub europejskiego organu nadzoru, wymogi określone w powszechnie obowiązujących przepisach prawa - koncentrując się przede wszystkim na ocenie posiadanych kwalifikacji, rozumianych jako wiedza, doświadczenie i umiejętności w zakresie powierzanego stanowiska, a także odpowiednio w zakresie zasad nadzorowania (Rada Nadzorcza), zarządzania (Zarząd) Bankiem, struktury GKB i potencjalnych konfliktów interesów, które mogą się z tym wiązać oraz reputacji, rozumianej jako wystarczająco nieposzlakowana opinia. Dodatkowo uwzględnia się ocenę uczciwości i etyczności działania, umiejętność formułowania niezależnego osądu oraz możliwości poświęcania odpowiedniej ilości czasu na wykonywanie powierzanych obowiązków, w tym z uwzględnieniem ograniczeń w zakresie podjęcia innej działalności oraz możliwości wypełniania powierzonych obowiązków w okresach wymagających szczególnie wzmożonej aktywności, w tym m.in. wynikających z restrukturyzacji, przeniesienia instytucji, nabycia, fuzji, przejęcia lub sytuacji kryzysowych.

Ocena odpowiedzialności zbiorowej, obok wytycznych i wymogów określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniego "zbiorowego" poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia w kontekście charakteru i zakresu działalności Banku i istotnych ryzyk tej działalności oraz w aspekcie zdolności odpowiednio Zarządu jako całości do zarządzania Bankiem, Rady Nadzorczej jako całości do wykonywania funkcji nadzorczej nad działalnością Banku.

Dobór członków Rady Nadzorczej uwzględnia także obowiązek posiadania przez Bank odpowiedniej liczby członków niezależnych, którzy spełniają kryteria niezależności dla członka komitetu audytu, określone w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Przy wyborze członków Zarządu i Rady Nadzorczej uwzględnia się zasadę zróżnicowania członków organów oraz zasady zarządzania sukcesją. Zasady te mają zapewnić ciągłość podejmowania decyzji oraz odpowiedni dobór członków Zarządu i Rady Nadzorczej w sposób umożliwiający dotarcie do szerokiego zakresu kompetencji, wiedzy i umiejętności adekwatnych do stanowiska, gwarantujących wydawanie przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej – indywidualnie i jako organ – najwyższej jakości niezależnych opinii i decyzji w całym zakresie działalności Banku.

Rada Nadzorcza i WZ, uwzględniając wynik oceny odpowiedniości, dokonując doboru odpowiednio członków Zarządu i Rady Nadzorczej dążą do osiągnięcia równowagi w zakresie reprezentowania płci w składzie tych organów, a co najmniej osiągnięcia minimalnego udziału mniejszości ze względu na płeć na poziomie 30%. Cele dotyczące zróżnicowania składu Zarządu i Rady Nadzorczej w zakresie płci i wieku są uwzględniane przy doborze tylko w takim zakresie, w jakim nie wpłynęło to negatywnie na funkcjonowanie i odpowiedniość tych organów. Więcej informacji na temat różnorodności jest zawarte w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2022 rok sporządzonym łącznie ze Sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A. za 2022 rok, (11. Ład korporacyjny, punkt 11.2.10 Polityka różnorodności w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku).

W trakcie sprawowania funkcji przez członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej, zgodnie z art. 395 § 2 pkt 3 k.s.h. zwyczajne walne zgromadzenie raz w roku udziela absolutorium z wykonywanych obowiązków osobno każdemu z członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej. Udzielenie absolutorium stanowi pozytywną ocenę pracy tych osób, niezależnie od zatwierdzenia przez zwyczajne walne zgromadzenie sprawozdania Zarządu z działalności spółki, a nieudzielenie takiego absolutorium stanowi wyraz negatywnej oceny pracy członka Zarządu lub Rady Nadzorczej i w konsekwencji może być podstawą odwołania go ze składu organu spółki.

W związku z zaistniałymi w 2022 r. zmianami w składzie Zarządu (11. Ład korporacyjny, punkt 11.2.9 Zarząd PKO Banku Polskiego – skład, kompetencje i zasady działania w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2022 rok) oraz związanymi z tym zmianami wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie, KNIWRN przeprowadził:

- wstępne oceny odpowiedniości – związane z powołaniem nowych członków do składu Zarządu,
- okresowe oceny odpowiedniości – związane z coroczną oceną odpowiedniości dotychczasowych pozostałych w składzie Zarządu członków, uwzględniające zmiany w wewnętrznym podziale kompetencji w Zarządzie,
- zbiorowe oceny odpowiedniości Zarządu – uwzględniające dokonane zmiany osobowe i zmiany wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie.

W wyniku przeprowadzonych ocen KNIWRN każdorazowo potwierdził odpowiedniość indywidualną nowo powoływanych i dotychczasowych członków Zarządu, a także odpowiedniość zbiorową Zarządu, która uwzględniała dokonane zmiany osobowe i zmiany wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie. Powyższe oceny odpowiedniości zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

Zgodnie z decyzjami Rady Nadzorczej podjętymi w grudniu 2022 r. – według stanu na 31 grudnia 2022 roku było 8 członków Zarządu, natomiast według stanu na 1 stycznia 2023 r. jest 9 członków Zarządu. Zgodnie z dokonanymi ocenami, na wskazane powyżej daty wszyscy członkowie Zarządu spełniali wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu łącznie zajmują 17 stanowisk w organach nadzorczych (radach) innych podmiotów, z których większość to podmioty należące do Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego, wspólne przedsięwzięcia Banku i jednostki stowarzyszone. Liczba stanowisk zajmowanych przez poszczególnych członków Zarządu jest zgodna z wymogami określonymi w art. 22aa ust. 3-5 Ustawy Prawo bankowe.

W związku ze złożoną rezygnacją przez członka Rady Nadzorczej, Walne Zgromadzenie, powołując do składu Rady Nadzorczej nowego członka Rady Nadzorczej w październiku 2022 (11. Ład korporacyjny, punkt 11.2.8 Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego – skład, kompetencje i zasady działania w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2022 rok), potwierdziło odpowiedniość indywidualną nowego członka Rady Nadzorczej w związku z jego wyborem na bieżącą wspólną kadencję oraz odpowiedniość zbiorową całego organu, która uwzględniła zaistniałe zmiany osobowe. Dodatkowo ZWZ potwierdziło odpowiedniość dotychczasowych, pozostających w składzie Rady Nadzorczej, członków w związku z coroczną okresową oceną odpowiedniości.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku, Rada Nadzorcza składała się z 11 osób, na tę datę wszyscy członkowie Rady Nadzorczej spełniali wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Członkowie Rady Nadzorczej łącznie zajmują 17 stanowisk w organach zarządczych (zarząd) i nadzorczych (rada) innych podmiotów, z których większość to stanowiska w organach nadzoru. Liczba stanowisk zajmowanych przez poszczególnych członków Rady Nadzorczej jest zgodna z wymogami określonymi w art. 22aa ust. 3-5 ustawy Prawo bankowe⁵.

2.5 Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko kredytowe kontrahenta

2.5.1 Wstęp

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta ze zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku lub ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Grupy Kapitałowej Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczanie strat na portfelu kredytowym oraz zmian wartości ekonomicznej ekspozycji na rynku hurtowym, minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości do akceptowalnego poziomu przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego poprzez kształtowanie pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Bank oraz jego podmioty zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku kierują się przede wszystkim następującymi zasadami zarządzania ryzykiem kredytowym:

- 1) transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- 2) pomiar ryzyka kredytowego transakcji kredytowych dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o zawarcie transakcji oraz cyklicznie, w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,

⁵ W związku z informacjami nt. aktywności zawodowych członka Rady Nadzorczej powziętymi w trakcie przygotowywania przez Bank niniejszego raportu, informacja podlega dodatkowej weryfikacji.

- 3) ocena ryzyka kredytowego ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub ich wartość jest dokonywana przez jednostki oceny ryzyka kredytowego, niezależne od jednostek biznesowych,
- 4) oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę transakcję,
- 5) decyzje kredytowe mogą być podejmowane jedynie przez osoby do tego uprawnione,
- 6) ryzyko kredytowe jest zdywersyfikowane w szczególności pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- 7) w zależności od poziomu ryzyka kredytowego przyjmowane są przez Bank odpowiednie zabezpieczenia celem minimalizacji potencjalnych przyszłych strat.

W Grupie Kapitałowej Banku, w ramach ryzyka kredytowego identyfikuje się ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych. Ryzyko to rozumiane jest jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Banku z tytułu walutowego kredytu hipotecznego. Ryzyko to uznane zostało w Banku jako istotne.

2.5.2 Identyfikacja ryzyka

Identyfikacja ryzyka kredytowego polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł oraz czynników wpływających na poziom ryzyka kredytowego w bieżącej i planowanej działalności kredytowej Grupy Kapitałowej Banku.

W ramach identyfikacji ryzyka kredytowego określa się czynniki, które mają istotny wpływ na poziom ryzyka kredytowego w działalności Grupy Kapitałowej Banku oraz szacuje się ich potencjalny wpływ na prowadzoną działalność Grupy Kapitałowej Banku.

Identyfikacja ryzyka kredytowego odnosi się do istniejących i projektowanych produktów kredytowych oferowanych klientom Grupy Kapitałowej Banku, procesów realizacji tych produktów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i baz danych.

2.5.3 Pomiar, szacowanie i ocena ryzyka kredytowego

Pomiar, szacowanie i ocena ryzyka kredytowego następuje na poziomie klienta, pojedynczej transakcji kredytowej i na poziomie portfeli kredytowych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego przeprowadza się testy warunków skrajnych ryzyka wiążącego się z walutowymi i złotowymi ekspozycjami kredytowymi. Założenia do przeprowadzenia testów warunków skrajnych zapewniają rzetelny pomiar/ szacowanie ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku.

Pomiar, szacowanie i ocena portfelowego ryzyka kredytowego obejmuje cykliczną ocenę tego ryzyka przy uwzględnieniu całości ekspozycji kredytowych klientów, a także różnych przekrojów portfela, takich jak grupy klientów, grupy produktów kredytowych.

2.5.4 Metody pomiaru ryzyka kredytowego

Do pomiaru i oceny portfelowego ryzyka kredytowego, wykorzystuje się różne miary, w szczególności:

- 1) prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD),
- 2) strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD),
- 3) współczynnik konwersji kredytowej (CCF),
- 4) oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- 5) wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- 6) udział i strukturę ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- 7) wskaźnik pokrycia odpisami kredytów z utratą wartości (Coverage Ratio),
- 8) koszt ryzyka kredytowego,
- 9) testy warunków skrajnych.

PKO Bank Polski S.A. systematycznie ulepsza zakres wykorzystywanych parametrów ryzyka kredytowego z uwzględnieniem metody wewnętrznych ratingów IRB, jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego Banku tą metodą.

Wyniki pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego uwzględnia się w szczególności przy ustalaniu opłacalności i warunków cenowych nowych lub modyfikowanych produktów kredytowych, optymalnej wysokości wartości progowych warunkujących dostępność finansowania dla klienta przez Bank, wyznaczaniu odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz ustalaniu zasad premiowania.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku uwzględnia wymagania Komisji Nadzoru Finansowego określone w Rekomendacjach KNF. Bank przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych uwzględniając w szczególności Rekomendacje KNF: S, T, C i R. Bank ustala limity, które stanowią narzędzie wewnętrzne określające apetyt na ryzyko kredytowe oraz ryzyko koncentracji. Limity są narzędziem wspierającym zarządzanie tymi ryzykami. Testy warunków skrajnych oraz analizy dotyczą wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku, a wyniki prezentowane są w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Grupy Kapitałowej Banku.

2.5.5 Metody ratingowe i scoringowe

Ocena ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych jest dokonywana w Banku z wykorzystaniem metod scoringowych i ratingowych, które są tworzone, rozwijane i nadzorowane przez Obszar Zarządzania Ryzykiem. Funkcjonowanie tych metod wspierają specjalistyczne aplikacje informatyczne. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Banku, których głównym celem jest zapewnienie jednolitej i obiektywnej oceny ryzyka kredytowego w procesie kredytowania.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Banku uwzględnia wymagania KNF określone w Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oraz Rekomendacji T dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank ocenia ryzyko kredytowe klientów indywidualnych w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym i jakościowym. Ocena zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym polega na zbadaniu sytuacji finansowej klienta, zaś ocena zdolności kredytowej w ujęciu jakościowym (ocena wiarygodności kredytowej) obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych baz danych Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W przypadku firm i przedsiębiorstw, spełniających określone kryteria, Bank ocenia ryzyko kredytowe z wykorzystaniem metody scoringowej. Ocena ta dotyczy niskokwotowych, nieskomplikowanych transakcji kredytowych i odbywa się w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu możliwości klienta do uregulowania zobowiązań, zaś ocena wiarygodności kredytowej klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę historycznych i bieżących zachowań przedsiębiorcy oraz jego właścicieli (osób fizycznych) we współpracy kredytowej z bankami. W pozostałych przypadkach stosowana jest metoda ratingowa.

Ocena ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych dokonywana jest w dwóch wymiarach: klienta oraz transakcji. Miarami tej oceny jest ocena wiarygodności klienta, czyli rating oraz ocena transakcji, tj. zdolności do spłaty zobowiązania w określonej wysokości i terminach. Modele ratingowe dla klientów instytucjonalnych opracowane są z wykorzystaniem wewnętrznych danych Banku, co zapewnia, że są dostosowane do profilu ryzyka klientów Banku. Modele opierają się na statystycznej analizie zależności między niewykonaniem zobowiązania a punktową oceną ryzyka klienta. Ocena ryzyka klienta jest uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa, dla którego dokonywana jest analiza oraz branży, w której klient prowadzi działalność gospodarczą. Dodatkowo, Bank stosuje model oceny przedsiębiorców kredytowanych w formule finansowania specjalistycznego pozwalający na adekwatną ocenę ryzyka kredytowego dużych przedsięwzięć polegających na finansowaniu nieruchomości (np. lokale biurowe, powierzchnie sklepowe, powierzchnie magazynowe oraz projektów infrastrukturalnych (np. infrastruktura telekomunikacyjna, przemysłowa, użyteczności publicznej).

Modele oceny ryzyka podlegają monitoringowi nie rzadziej niż raz na kwartał zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi okresowej weryfikacji modeli ryzyka kredytowego, a także objęte są procesem regularnej, niezależnej walidacji przeprowadzanej przez Departament Walidacji Modeli.

Informacja o ocenach ratingowych i scoringowych jest szeroko wykorzystywana w Banku w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, w systemie kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych oraz w systemie pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego.

2.5.6 Kontrola ryzyka kredytowego

Kontrola ryzyka kredytowego polega na określeniu narzędzi do diagnozowania poziomu ryzyka kredytowego oraz stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego do ograniczania poziomu tego ryzyka oraz przestrzeganiu mechanizmów kontrolnych, w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno w procesach kredytowych, jak i na poziomie portfelowym.

Do zarządzania ryzykiem kredytowym Bank i Grupa Kapitałowa Banku stosuje w szczególności następujące narzędzia i mechanizmy kontroli ryzyka:

- 1) strategiczne limity tolerancji na ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji,
- 2) wewnętrzne limity na ryzyko kredytowe lub ryzyko koncentracji:
  - a) limity określające poziom tolerancji na portfelowe ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji,
  - b) limity branżowe,
  - c) limity kompetencyjne,
- 3) weryfikacja jakości procesów kredytowych,
- 4) rating oddziały,
- 5) wartości progowe aktywnie udziały analityków ryzyka w ocenie ryzyka kredytowego.

W Banku i w Grupie Kapitałowej Banku ustala się wewnętrzne limity tolerancji na portfelowe ryzyko kredytowe, w szczególności w zakresie:

- 1) segmentów branżowych,
- 2) zaangażowań wynikających z ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) jakości portfela kredytowego,
- 4) struktury portfela w ujęciu produktowym/segmentowym/walutowym/kanalów dystrybucji,
- 5) maksymalnego i jednostkowego poziomu relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i finansowych do dochodów klientów indywidualnych,
- 6) długości okresu transakcji kredytowej,
- 7) zaangażowań wynikających z transakcji lewarowanych.

Bank kontroluje poziom ekspozycji kredytowej wobec klientów Banku lub grup powiązanych klientów w rozumieniu ustawy Prawo bankowe ustalając maksymalny poziom uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych dotyczących transakcji kredytowych, w tym zmian ich warunków, oraz maksymalne limity kompetencji dla tych poziomów, o których mowa w przepisach wewnętrznych Banku dotyczących podziału kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych. W ramach monitorowania limitów kompetencji Bank weryfikuje w szczególności poziom kompetencji kredytowych osób uprawnionych oraz ważność nadanych tym osobom certyfikatów kompetencji kredytowych.

Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku monitorują i kontrolują wykorzystanie strategicznych limitów tolerancji na ryzyko kredytowe oraz limitów wewnętrznych w okresach miesięcznych i kwartalnych. Wyniki monitorowania prezentuje się odpowiednio w comiesięcznej informacji dla członków Komitetu ds. Ryzyka oraz w kwartalnym bądź miesięcznym raporcie o ryzyku kredytowym w PKO Banku Polskim S.A. W przypadku, gdy poziom wykorzystania limitu strategicznego przekroczy ustaloną wartość progową uruchamia się działania w celu niedopuszczenia do przekroczenia ustalonego poziomu.

2.5.7 Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego

Prognozowanie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji polega na przewidywaniu przyszłego poziomu ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji przy uwzględnieniu zakładanej projekcji rozwoju działalności kredytowej oraz zdarzeń zewnętrznych i wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka kredytowego polega na monitorowaniu odchyśleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzania testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych).

Prognozy poziomu ryzyka poddaje się weryfikacji (*ang. backtesting*).

Monitorowanie ryzyka kredytowego odbywa się na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych oraz na poziomie portfelowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych określają w szczególności przepisy wewnętrzne Banku dotyczące:

- 1) oceny ryzyka kredytowego Banku związanego z finansowaniem klientów,
- 2) metodyk lub sposobów oceny klientów,
- 3) identyfikacji grup podmiotów powiązanych,
- 4) oceny zabezpieczeń oraz kontroli nieruchomości i inwestycji,
- 5) tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- 6) Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO),
- 7) czynności operacyjnych w procesie kredytowym.

W celu skrócenia czasu reakcji na zaobserwowane sygnały ostrzegawcze sygnalizujące wzrost poziomu ryzyka kredytowego, Bank wykorzystuje aplikację informatyczną SWO oraz rozwija scoringowe modele oceny behawioralnej.

2.5.8 Koncentracja ryzyka

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest zapewnienie bezpiecznej struktury portfela kredytowego poprzez ograniczanie zagrożeń wynikających z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej Grupy Kapitałowej Banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Grupy Kapitałowej Banku.

Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje koncentrację w ujęciu portfelowym i koncentrację w ujęciu podmiotowym.

Grupa Kapitałowa Banku monitoruje ryzyko koncentracji zaangażowań w odniesieniu do:

- 1) zaangażowań wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów, w tym dużych zaangażowań,
- 2) zaangażowań wobec grup klientów lub portfeli kredytowych narażonych na jeden czynnik ryzyka.

Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów monitorowane jest w odniesieniu do limitu koncentracji zaangażowań, gdzie łączna kwota zaangażowania nie może przekraczać 25% skonsolidowanych funduszy własnych (kapitału Tier I).

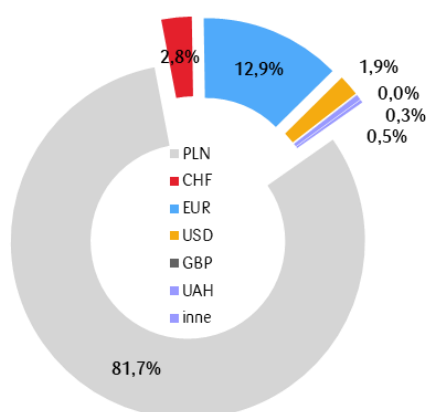
W procesie monitorowania koncentracji zaangażowań w ujęciu podmiotowym Bank uwzględnia:

- 1) codzienne monitorowanie poziomu koncentracji dużych zaangażowań w rozumieniu art. 392 CRR,
- 2) miesięczną kontrolę wykorzystania limitów wynikających z art. 395 ust. 1 CRR oraz z art. 79a ust. 4 Prawa bankowego,
- 3) kwartalną kontrolę limitów wewnętrznych na ryzyko koncentracji podmiotowej,
- 4) identyfikację sygnałów ostrzegawczych oraz inicjowanie działań mających na celu nieprzekroczenie limitów,
- 5) wykonywanie testów warunków skrajnych na ryzyko koncentracji (w tym scenariuszy będących wsadem do kompleksowych testów warunków skrajnych, które umożliwiają ocenę wpływu skorelowanych ze sobą czynników ryzyka: kredytowego, stopy procentowej, walutowego, operacyjnego, płynności na poziom oczekiwanej straty kredytowej Banku).

Ponadto, Grupa Kapitałowa Banku analizuje ryzyko koncentracji wobec:

- 1) regionów geograficznych,
- 2) walut,
- 3) branż,
- 4) ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 5) największych podmiotów lub grup powiązanych klientów.

Wykres 2.1. Struktura walutowa portfela kredytowego (bilans i pozabilans)

Największą część zaangażowania walutowego Grupy Kapitałowej Banku stanowią ekspozycje w EUR i dotyczą one portfela kredytowego Banku. Udział tych kredytów w portfelu walutowym wyniósł na koniec 2022 roku 70,27% co oznacza wzrost w relacji do końca 2021 roku o 11,39 p.p. Kolejną grupą kredytów w walutach są kredyty w CHF, które stanowiły na koniec 2022 roku 15,13% portfela walutowego Grupy Kapitałowej Banku, co oznacza spadek w relacji do końca 2021 roku o 7,64 p.p.

Tabela 2.1 Zaangażowanie wobec 10 największych klientów*

Lp.	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość*	% Funduszy własnych	Wartość*	% Funduszy własnych
1	4 700	12,3	5 939	15,4
2	2 756	7,2	2 607	6,8
3	2 453	6,4	2 453	6,4
4	2 164	5,7	2 377	6,2
5	1 928	5,1	1 984	5,2
6	1 775	4,7	1 774	4,6
7	1 657	4,3	1 756	4,6
8	1 676	4,4	1 549	4,0
9	1 595	4,2	1 538	4,0
10	1 500	3,9	1 485	3,9
Razem	22 203	58,2	23 462	60,9

* Zaangażowanie łączne wobec klientów niebędących bankiem (bilansowe i pozabilansowe) będące podstawą określenia limitu koncentracji zaangażowań.

Na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku limity koncentracji nie były przekroczone. Na 31 grudnia 2022 roku największa koncentracja zaangażowania Grupy Kapitałowej Banku w grupę powiązanych klientów w rozumieniu ustawy Prawo bankowe wyniosła 12,3% wartości kapitału skonsolidowanego Tier 1.

Na 31 grudnia 2021 roku największe zaangażowanie Grupy Kapitałowej Banku wobec pojedynczego podmiotu wyniosło 15,4% wartości kapitału skonsolidowanego Tier 1.

Tabela 2.2 Zaangażowanie wobec 5 największych grup powiązanych klientów*

Lp.	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość	% Funduszy własnych	Wartość	% Funduszy własnych
1	5 836	15,3	6 287	16,3
2	2 869	7,5	2 977	7,7
3	2 762	7,2	2 896	7,5
4	2 705	7,1	2 868	7,4
5	2 704	7,1	2 744	7,1
Razem	16 877	44,3	17 772	46,1

*Zaangażowanie łączne wobec grup powiązanych klientów niebędących bankiem (bilansowe i pozabilansowe) będące podstawą określenia limitu koncentracji zaangażowań, za wyjątkiem ekspozycji wobec Skarbu Państwa (informacja dotyczy grup, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę).

Tabela 2.3 Termin zapadalności ekspozycji [Wzór EU CR1-A]

Grupa Kapitałowa*		31.12.2022					
		a	b	c	d	e	f
		Wartość ekspozycji netto					Razem
Na żądanie oraz <= 1 rok	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Brak określonego terminu zapadalności				
1	Kredyty i zaliczki	69 097	81 224	98 074	3 020	251 415	
2	Dłużne papiery wartościowe	10 250	75 091	47 609	-	132 950	
3	Razem	79 347	156 315	145 683	3 020	384 365	

(*) prezentowane dane są w ujęciu skonsolidowanym

2.5.9 Utrata wartości ekspozycji kredytowych

W obszarze utraty wartości Grupa Kapitałowa Banku stosuje MSSF 9, który opiera się na koncepcji strat oczekiwanych.

Model utraty wartości ma zastosowanie do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmujących:

- 1) dłużne instrumenty finansowe obejmujące zaangażowania o charakterze kredytowym oraz papiery wartościowe,
- 2) należności leasingowe,
- 3) zobowiązania pozabilansowe finansowe oraz gwarancyjne.

Zgodnie z MSSF 9 dla inwestycji kapitałowych nie są rozpoznawane oczekiwane straty kredytowe.

Utrata wartości ekspozycji kredytowych jest mierzona jako 12 miesięczne albo dożywotnie oczekiwane straty kredytowe z aktywa. Horyzont pomiaru oczekiwanej straty zależy od tego, czy od momentu początkowego ujęcia aktywa nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego. Ze względu na to kryterium aktywa finansowe alokowane są do 3 Etapów (ang. stage):

- 1) Etapu 1 – aktywa, w przypadku których ryzyko kredytowe nie jest istotnie wyższe od ryzyka kredytowego z dnia ich początkowego ujęcia i nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości,
- 2) Etapu 2 – aktywa w przypadku których ryzyko kredytowe jest istotnie wyższe od ryzyka kredytowego z dnia początkowego ujęcia ekspozycji ale nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości,
- 3) Etapu 3 – aktywa w odniesieniu do których rozpoznaje się przesłankę utraty wartości.

Dodatkowo wyróżnia się aktywa udzielone lub zakupione z rozpoznaną (w dacie udzielenia lub zakupienia) przesłanką utraty wartości (POCI).

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla ekspozycji hipotecznych oraz pozostałych ekspozycji detalicznych Grupa Kapitałowa Banku stosuje model oparty na kalkulacji marginalnego PD, czyli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w określonym miesiącu liczonym od momentu uruchomienia ekspozycji. Bank identyfikuje przesłankę istotnego wzrostu ryzyka dla danej ekspozycji w oparciu o porównanie krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie trwania ekspozycji na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową.

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla klientów instytucjonalnych Grupa Kapitałowa Banku stosuje model oparty na łańcuchach Markowa. Kalkulacja krzywej maksymalnego akceptowalnego pogorszenia się jakości kredytu w czasie, które nie jest identyfikowane jako istotny wzrost ryzyka kredytowego odbywa się na podstawie prawdopodobieństw niewykonania zobowiązania oszacowanych na podstawie migracji klientów pomiędzy poszczególnymi klasami ratingowymi oraz scoringowymi.

W celu identyfikacji pozostałych przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego wykorzystuje się pełną dostępną informację jakościową i ilościową, w tym:

- 1) oznaczenie ekspozycji kredytowej statusem POCI bez przesłanki utraty wartości,
- 2) działania restrukturyzacyjne wprowadzające dla dłużnika udogodnienia wymuszone jego trudną sytuacją finansową (ang. forbearance),
- 3) opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału, odsetek lub opłat przez nieprzerwany okres dłuższy niż 30 dni, z zastrzeżeniem ekspozycji kredytowych z tytułu lokat międzybankowych, dłużnych papierów wartościowych posiadanych przez Grupę, gwarantowania emisji dłużnych papierów wartościowych, należności z tytułu zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu lub z tytułu kredytu mieszkaniowego „starego portfela”, w przypadku których takie opóźnienie jest przesłanką utraty wartości,
- 4) istotny wzrost prawdopodobieństwa niewypłacalności w porównaniu z prawdopodobieństwem niewypłacalności w dniu początkowego ujęcia ekspozycji kredytowej,
- 5) zakwalifikowanie ekspozycji kredytowej lub klienta na listę obserwacyjną (tzw. Watch List) w danym segmencie klienta,
- 6) zidentyfikowane sygnały wczesnego ostrzegania w ramach procesu monitoringu świadczące o istotnym wzroście ryzyka kredytowego,
- 7) istotne podwyższenie wskaźnika LTV (dla kredytów hipotecznych klienta indywidualnego),
- 8) ocenę analityka w ramach procesu analizy zindywidualizowanej.

Przesłanką niewykonania zobowiązania i utraty wartości ekspozycji kredytowej jest, w szczególności:

- 1) opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału, odsetek lub opłat przez nieprzerwany okres dłuższy niż 90 dni,
- 2) pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika lub zagrożenie realizacji finansowanego projektu inwestycyjnego, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej lub klasy ryzyka wskazującej na istotne zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- 3) zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności wymuszone względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z trudności finansowych klienta (do czasu uznania wierzytelności za uzdrowioną),
- 4) wnioskowanie o ogłoszenie upadłości dłużnika, postawienie go w stan likwidacji lub wszczęcie wobec niego postępowania egzekucyjnego,
- 5) ogłoszenie upadłości konsumenckiej przez któregokolwiek ze współkredytobiorców,
- 6) informacja o śmierci wszystkich kredytobiorców, będących osobami fizycznymi lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej albo spółki cywilnej (nie dotyczy sytuacji gdy działalność gospodarcza przedsiębiorcy jest kontynuowana przez zarządcę sukcesyjnego).

Jako forbearance i przesłankę utraty wartości uznaje się uzgodnione z dłużnikiem lub emitentem zmiany warunków umowy, wymuszone jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem forbearance jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się ze zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwie najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

Zmiany warunków spłaty dokonywane w ramach forbearance mogą dotyczyć:

- 1) rozłożenia zadłużenia wymagalnego na raty,
- 2) zmiany formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące),
- 3) wydłużenia okresu kredytowania,
- 4) zmiany oprocentowania,
- 5) zmiany wysokości marży,
- 6) redukcji wierzytelności.

Udzielenie w ramach forbearance udogodnień uznawanych jako przesłanki utraty wartości skutkuje rozpoznaniem zdarzenia default i zaklasyfikowaniem ekspozycji kredytowej do portfela ekspozycji nieobsługiwanych. Wyłączenie jej z tego portfela (zaprzestanie rozpoznawania umowy forbearance jako przesłanki utraty wartości) następuje po 12 miesiącach od wprowadzenia forbearance, o ile uregulowane zostaną w tym okresie wszystkie zaległości w spłacie oraz co najmniej 6 rat wynikających z umownego harmonogramu, a aktualna sytuacja finansowa klienta nie stanowi w ocenie Grupy Kapitałowej Banku zagrożenia dla wywiązania się przez niego z warunków umowy restrukturyzacyjnej (nie dotyczy sytuacji, gdy forbearance obejmuje redukcję wierzytelności).

Ekspozycje objęte restrukturyzacją wymuszoną przestają spełniać kryteria ekspozycji ze statusem forbearance nie wcześniej niż po 24 miesiącach od zaprzestania rozpoznawania tego statusu jako przesłanki utraty wartości, o ile klient dokonał spłaty przynajmniej 12 rat w docelowej wysokości i na koniec tego okresu nie posiada zadłużenia przeterminowanego powyżej 30 dni.

Informacje dotyczące forbearance na poziomie Grupy Kapitałowej Banku zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku (nota 61).

W metodzie portfelowej strata oczekiwana wyznaczana jest jako iloczyn parametrów ryzyka kredytowego: prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), poziomu straty w momencie niewykonania zobowiązania (LGD) oraz wartości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (EAD), przy czym każdy z powyższych parametrów ma postać wektora o wymiarze liczby miesięcy pokrywających horyzont szacowania straty kredytowej. W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do Etapu 1 Bank stosuje maksymalnie 12-miesięczny horyzont szacowania straty oczekiwanej. W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do Etapu 2 i 3 oczekiwaną stratę szacuje się w horyzoncie do daty zapadalności ekspozycji bądź jej odnowienia. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych bez harmonogramu spłat Bank horyzont ten wyznacza w oparciu o dane behawioralne na podstawie historycznych obserwacji. Strata oczekiwana zarówno w całym okresie trwania ekspozycji, jak i w okresie 12 miesięcy jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach zdyskontowanych efektywną stopą procentową. W celu wyznaczenia wartości aktywów na moment niewykonania zobowiązania w danym okresie Bank koryguje parametr określający wielkość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania o przyszłe spłaty wynikające z harmonogramu oraz potencjalne nadpłaty i niedopłaty.

W obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia się szacunki dotyczące przyszłych warunków makroekonomicznych. W zakresie analizy portfelowej, wpływ scenariuszy makroekonomicznych jest uwzględniany w wysokości poszczególnych parametrów ryzyka. Metodyka kalkulacji parametrów ryzyka obejmuje badanie zależności wysokości tych parametrów od warunków makroekonomicznych w oparciu o dane historyczne. Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie własnych prognoz – bazowy oraz dwa scenariusze alternatywne. Zakres prognozowanych wskaźników obejmuje wskaźnik dynamiki PKB, stopę bezrobocia, stopę WIBOR 3M, stopę Libor CHF 3M, kurs CHF/PLN, indeks cen nieruchomości oraz stopę referencyjną NBP. Ostateczna strata oczekiwana jest średnią ważoną prawdopodobieństwem scenariuszy ze strat oczekiwanych odpowiadających poszczególnym scenariuszom. Grupa Kapitałowa Banku zapewnia zgodność scenariuszy makroekonomicznych stosowanych na potrzeby kalkulacji parametrów ryzyka ze scenariuszami makroekonomicznymi wykorzystywanymi w procesach budżetowania ryzyka kredytowego.

W przypadku identyfikacji przesłanki utraty wartości ekspozycji znaczących indywidualnie, oczekiwaną stratę kredytową z ekspozycji ustala się metodą zindywidualizowaną, jako różnicę pomiędzy jej wartością bilansową brutto (w przypadku pozabilansowej ekspozycji kredytowej – wartością jej równoważnika bilansowego), a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, ustalonych z uwzględnieniem możliwych scenariuszy dotyczących realizacji umowy i zarządzania ekspozycją kredytową, ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji.

Zindywidualizowaną metodę pomiaru oczekiwanej straty stosuje się także w odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących niespełniających przesłanek utraty wartości, w przypadku których zastosowanie w tych obliczeniach parametrów portfelowych byłoby ze względu na specyfikę sprawy nieuzasadnione.

Zarówno proces oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, jak i proces kalkulacji straty oczekiwanej realizowany jest w trybie miesięcznym na poziomie indywidualnej ekspozycji. Wykorzystuje się w nim środowisko obliczeniowe umożliwiające dystrybucję wyników do jednostek wewnętrznych Grupy Kapitałowej Banku.

Przesłanki klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii pozycji zagrożonych (niewykonaniem zobowiązania) są spójne z przesłankami niewykonania zobowiązania i utraty wartości.

Jako ekspozycje przeterminowane wykazywane są ekspozycje kredytowe, w przypadku których występuje opóźnienie w spłacie kapitału, odsetek lub opłat dotyczące kwot przekraczających progi kwotowe uwzględniane przy rozpoznawaniu przeterminowania jako utraty wartości.

W zakresie korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, Grupa Kapitałowa Banku wykorzystuje odpis z tytułu utraty wartości aktywów, który został uwzględniony w funduszach Tier I Banku, zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz przepisami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR.

W 2022 roku w modelu makroekonomicznym zrezygnowano z rozwiązań wynikających wprost z podejścia w trakcie pandemii tj. uwzględnienia 2-letniej średniej prognoz PKB i bezrobocia z okresu pandemii jako podstawy szacunku wskaźników makroekonomicznych oraz uwzględnienia wpływu moratoriów kredytowych na obniżoną materializację ryzyka kredytowego. Jednocześnie uwzględniono w modelu czynniki, które mają odzwierciedlić bieżące wydarzenia w kraju i na świecie – wpływ bieżącej sytuacji makroekonomicznej (wysoka inflacja) na zdolność do regulowania zobowiązań przez klientów, jak również wpływ inwazji Rosji na Ukrainę na ceny paliw, a w konsekwencji na kondycję przedsiębiorstw. Dodatkowe czynniki w modelu obejmują:

- uwzględnienie wzrostu stopy procentowej na jakość portfela kredytowego oraz wzrostu cen energii na kondycję przedsiębiorstw, wykorzystując obserwowaną historycznie zależność jakości portfela od poziomu stóp procentowych i cen energii,
- uwzględnienie wzrostu cen energii na kondycję przedsiębiorstw, wykorzystując obserwowaną historycznie zależność,
- uwzględnienie zmienności kursu walutowego na jakość portfela kredytów mieszkaniowych walutowych, w wyniku eskalacji działań wojennych na Ukrainie.

Dodatkowo ze względu na istotny napływ uchodźców oraz niewiadomą co do jego wpływu na rynek pracy w modelu we wszystkich portfelach nie uwzględnia się spadku bezrobocia jako czynnika poprawiającego jakość portfela kredytowego.

Stosowane podejście do wpływu prognoz makroekonomicznych na parametry ryzyka opisuje sytuację jednocześnie we wszystkich gałęziach gospodarki i może nie uwzględniać wywołanych przez pandemię problemów poszczególnych branż, dlatego Bank przeprowadził dodatkowe analizy portfela kredytowego. Analizy te wykonane przez ekspertów ryzyka objęły przede wszystkim ocenę wpływu specyficznych warunków makroekonomicznych nieuwzględnionych w podejściu portfelowym i pozwoliły na identyfikację klientów i branż szczególnie dotkniętych obecną sytuacją gospodarczą. Dotyczy to w szczególności branży budowlanej, hotelowej, motoryzacyjnej, wynajmu powierzchni biurowych i handlowych, a także branż charakteryzujących się wysoką energochłonnością. Ekspozycje z najwyższymi wartościami PD (rating na poziomie D lub gorszym), które należą do zidentyfikowanych branż oznaczono przesłanką „istotnego wzrostu ryzyka kredytowego” i objęto podwyższonymi odpisami. W IV kwartale uwzględniono w oszacowaniach istotnie pogorszone prognozy wskaźników makroekonomicznych i tym samym odpis dla tych klientów wyznaczono w oparciu o PD dla najgorszej klasy ratingowej. W wyniku tych analiz Bank zwiększył odpisy na oczekiwane straty kredytowe o ok. 399 mln zł, co stanowi ok. 25% wartości odpisów na całym portfelu kredytów gospodarczych klasyfikowanych do Fazy 2.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.4 Homogeniczny portfel ekspozycji: Portfel korporacyjny

31.12.2022		a	b	c	d	e	f	g	h
Skala PD		Pierwotne ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Średni PD wyrażone w % - dopuszczalny zakres (od 0% do 100%)	Liczba ekspozycji	Średni LGD wyrażone w %	Średni termin zapadalności	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 1	od 0,00 do <0,15%	4 057	4 893	5 686	0,10%	4 126	44,11%	3	11
	od 0,15% do <0,25%	3 588	3 484	4 707	0,19%	8 000	46,31%	5	12
	od 0,25% do <0,50%	7 382	4 648	8 826	0,37%	16 926	39,18%	3	14
	od 0,5% do <0,75%	7 131	9 375	10 591	0,63%	12 815	36,71%	3	17
	od 0,75% do <2,50%	22 911	10 795	26 403	1,66%	104 598	32,71%	3	91
	od 2,50% do <10,00%	23 250	11 633	27 319	4,62%	119 936	30,01%	4	369
	od 10,00% do <45,00%	928	440	1 062	13,91%	5 662	32,92%	4	46
	od 45,00% do <100,00%	14	2	14	69,58%	213	38,76%	2	2
Faza 2	od 0,00 do <0,15%	1	18	4	0,10%	14	34,31%	1	0
	od 0,15% do <0,25%	2	1	2	0,20%	12	33,53%	3	0
	od 0,25% do <0,50%	314	1 234	509	0,29%	74	37,57%	1	7
	od 0,5% do <0,75%	47	27	52	0,68%	87	33,42%	5	1
	od 0,75% do <2,50%	3 480	1 252	3 837	1,84%	16 577	35,31%	4	389
	od 2,50% do <10,00%	11 939	3 693	13 038	5,50%	58 645	32,24%	3	1 282
	od 10,00% do <45,00%	2 987	431	3 125	17,10%	20 086	28,90%	4	339
	od 45,00% do <100,00%	582	17	591	78,78%	6 519	24,27%	3	117

31.12.2022		a	b	c	d
Czas w defaulcie		EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Liczba ekspozycji	Średni LGD wyrażone w %	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 3	do 12 miesięcy	1 221	15 711	36,04%	449
	od 13 do 24 miesięcy	783	6 804	45,24%	383
	od 25 do 36 miesięcy	650	3 849	45,83%	266
	od 37 do 48 miesięcy	483	3 451	68,54%	291
	od 49 do 60 miesięcy	319	1 926	78,66%	208
	od 61 do 84 miesięcy	1 317	3 461	62,13%	714
	powyżej 84 miesięcy	1 286	2 704	73,83%	710
POCI	do 12 miesięcy	43	414	37,08%	-3
	od 13 do 24 miesięcy	17	263	51,81%	4
	od 25 do 36 miesięcy	8	67	53,74%	1
	od 37 do 48 miesięcy	9	40	72,75%	2
	od 49 do 60 miesięcy	9	33	35,57%	1
	od 61 do 84 miesięcy	175	140	5,86%	10
	powyżej 84 miesięcy	15	45	61,31%	8

Tabela 2.5 Homogeniczny portfel ekspozycji: Portfel detaliczny

31.12.2022		a	b	c	d	e	f	g	h
Skala PD		Pierwotne ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Średni PD wyrażone w % - dopuszczalny zakres (od 0% do 100%)	Liczba ekspozycji	Średni LGD wyrażone w %	Średni termin zapadalności	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 1	od 0,00 do <0,15%	751	459	948	0,09%	77 100	32,12%	11	1
	od 0,15% do <0,25%	843	724	1 237	0,21%	131 734	44,25%	7	2
	od 0,25% do <0,50%	4 263	1 455	5 124	0,37%	425 645	47,72%	6	13
	od 0,5% do <0,75%	3 859	619	4 248	0,61%	297 353	49,22%	6	18
	od 0,75% do <2,50%	8 937	626	9 345	1,36%	599 663	50,45%	6	99
	od 2,50% do <10,00%	3 949	136	4 049	4,54%	273 592	51,34%	6	158
	od 10,00% do <45,00%	544	6	548	14,45%	43 595	52,50%	6	65
	od 45,00% do <100,00%	1	0	1	80,67%	79	55,87%	6	1
Faza 2	od 0,00 do <0,15%	4	2	5	0,10%	323	31,10%	9	0
	od 0,15% do <0,25%	11	10	15	0,20%	1 284	33,80%	12	0
	od 0,25% do <0,50%	43	9	47	0,38%	1 957	34,51%	9	1
	od 0,5% do <0,75%	62	24	73	0,62%	4 526	39,27%	9	3
	od 0,75% do <2,50%	579	186	690	1,63%	56 189	47,18%	7	44
	od 2,50% do <10,00%	1 036	118	1 109	5,34%	92 417	48,15%	7	136
	od 10,00% do <45,00%	992	19	1 006	20,83%	72 417	49,82%	6	258
	od 45,00% do <100,00%	377	3	380	78,60%	23 573	53,71%	6	217

31.12.2022		a	b	c	d
Czas w defaulcie		EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Liczba ekspozycji	Średni LGD wyrażone w %	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 3	do 12 miesięcy	1 026	84 543	61,36%	549
	od 13 do 24 miesięcy	458	33 992	71,85%	268 039
	od 25 do 36 miesięcy	236	19 167	75,26%	136 837
	od 37 do 48 miesięcy	127	8 538	78,05%	70 828
	od 49 do 60 miesięcy	59	4 494	86,63%	35 583
	od 61 do 84 miesięcy	100	14 882	98,86%	72 303
	powyżej 84 miesięcy	135	13 353	97,51%	80 144
POCI	do 12 miesięcy	48	3 649	49,46%	-6 199
	od 13 do 24 miesięcy	34	2 827	46,87%	-7 138
	od 25 do 36 miesięcy	28	2 165	49,52%	-5 059
	od 37 do 48 miesięcy	14	718	53,42%	-1 932
	od 49 do 60 miesięcy	2	136	68,29%	-195
	od 61 do 84 miesięcy	0	81	100,00%	140
	powyżej 84 miesięcy	39	60	37,10%	6 811

Tabela 2.6 Homogeniczny portfel ekspozycji: Portfel hipoteczny

31.12.2022		a	b	c	d	e	f	g	h
	Skala PD	Pierwotne ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Średni PD wyrażone w % - dopuszczalny zakres (od 0% do 100%)	Liczba ekspozycji	Średni LGD wyrażone w %	Średni termin zapadalności	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 1	od 0,00 do <0,15%	59 941	1 079	60 999	0,07%	369 029	31,53%	21	26
	od 0,15% do <0,25%	14 326	86	14 415	0,19%	79 983	32,22%	20	16
	od 0,25% do <0,50%	11 401	56	11 453	0,33%	65 035	32,56%	19	21
	od 0,5% do <0,75%	3 872	46	3 901	0,59%	18 295	33,35%	19	13
	od 0,75% do <2,50%	3 706	418	3 954	1,25%	18 475	35,89%	17	28
	od 2,50% do <10,00%	542	926	1 088	4,16%	1 768	37,97%	6	16
	od 10,00% do <45,00%	13	22	26	12,54%	53	39,36%	4	0
	od 45,00% do <100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-
Faza 2	od 0,00 do <0,15%	354	2	356	0,08%	2 420	32,10%	21	15
	od 0,15% do <0,25%	326	3	329	0,20%	2 532	31,71%	18	11
	od 0,25% do <0,50%	2 291	22	2 315	0,38%	16 047	32,82%	17	49
	od 0,5% do <0,75%	1 192	13	1 206	0,61%	7 461	33,78%	17	35
	od 0,75% do <2,50%	3 726	34	3 757	1,41%	21 263	33,97%	18	172
	od 2,50% do <10,00%	2 432	31	2 458	4,80%	12 458	37,18%	18	290
	od 10,00% do <45,00%	602	2	605	19,30%	3 354	42,55%	19	181
	od 45,00% do <100,00%	179	1	182	74,01%	1 213	47,89%	17	112

31.12.2022		a	b	c	d
	Czas w defaulcie	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej	Liczba ekspozycji	Średni LGD wyrażone w %	Oczekiwana strata kredytowa (ECL)
Faza 3	do 12 miesięcy	688	3 002	48,26%	189
	od 13 do 24 miesięcy	302	1 839	59,16%	103
	od 25 do 36 miesięcy	229	1 546	68,70%	96
	od 37 do 48 miesięcy	263	1 356	76,38%	123
	od 49 do 60 miesięcy	226	980	90,32%	128
	od 61 do 84 miesięcy	450	1 490	99,54%	272
	powyżej 84 miesięcy	698	1 273	88,12%	384
POCI	do 12 miesięcy	79	235	42,63%	-24
	od 13 do 24 miesięcy	10	51	54,25%	0
	od 25 do 36 miesięcy	8	36	58,41%	1
	od 37 do 48 miesięcy	7	35	65,20%	0
	od 49 do 60 miesięcy	11	17	48,33%	1
	od 61 do 84 miesięcy	6	14	100,00%	2
	powyżej 84 miesięcy	75	84	100,00%	38

2.5.10 Raportowanie o ryzyku kredytowym

Raportowanie o ryzyku kredytowym obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego.

W Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty dotyczące ryzyka kredytowego. Poza informacją dotyczącą Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w których zidentyfikowano istotny poziom ryzyka kredytowego (m.in. w Grupie Kapitałowej KREDOBANK SA, Grupie Kapitałowej PKO Leasing SA, PKO Banku Hipotecznym SA). Zakres raportowania uwzględnia rekomendacje skierowane do Banku przez instytucje nadzorcze.

Ponadto w Banku opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym raporty dotyczące ekspozycji kredytowych z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawartych z instytucjami finansowymi i instytucjonalnymi podmiotami niefinansowymi. Raporty zawierają informacje o ekspozycjach kredytowych z tytułu instrumentów pochodnych zawartych z instytucjami finansowymi i instytucjonalnymi podmiotami niefinansowymi oraz informacje na temat wykorzystania limitów. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KKB, KZAP, KR, Zarząd oraz Rada Nadzorcza.

2.5.11 Działania zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego

Celem działań zarządczych jest kształtowanie i optymalizacja systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz poziomu ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku.

Działania zarządcze w zarządzaniu ryzykiem kredytowym obejmują w szczególności:

- 1) wydawanie przepisów wewnętrznych regulujących system zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku i Grupie Kapitałowej Banku,
- 2) wydawanie zaleceń, wytycznych postępowania, wyjaśnień i interpretacji przepisów wewnętrznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- 3) podejmowanie decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego, w tym w szczególności decyzji kredytowych,
- 4) opracowywanie i udoskonalanie narzędzi oraz mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego umożliwiających utrzymanie poziomu ryzyka kredytowego w granicach akceptowanych przez Bank i Grupę Kapitałową Banku,
- 5) projektowanie, wdrożenie, i monitorowanie i zmiany mechanizmów kontrolnych w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 6) opracowywanie i udoskonalanie metod i modeli oceny ryzyka kredytowego,
- 7) rozwijanie i doskonalenie narzędzi informatycznych wykorzystywanych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- 8) planowanie działań oraz wydawanie rekomendacji i zaleceń.

Szczególną rolę w ustalaniu warunków transakcji kredytowej stanowi polityka zabezpieczeń. Prowadzona przez Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa Banku, w tym przede wszystkim ustanowienie najbardziej płynnych zabezpieczeń. Zabezpieczenie może zostać uznane za płynne, jeśli możliwe jest jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny i w czasie, który nie naraża Banku na zmianę wartości zabezpieczenia ze względu na właściwą danemu zabezpieczeniu fluktuację cen. Grupa Kapitałowa Banku dąży do dywersyfikacji zabezpieczeń (w zakresie form jak i przedmiotów zabezpieczenia). Grupa Kapitałowa Banku ocenia zabezpieczenia pod kątem faktycznej możliwości ich wykorzystania jako ewentualne źródło dochodzenia swoich roszczeń.

2.5.12 Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego

Głównymi technikami ograniczania ryzyka kredytowego są adekwatna ocena ryzyka klienta i transakcji, system limitów (opisane w sekcjach powyżej) oraz zabezpieczenia transakcji kredytowej.

Polityka zabezpieczeń obowiązująca w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa zasady ustanawiania zabezpieczeń, jak również aktualizacji ich wartości w trakcie życia ekspozycji kredytowych.

Podstawą oceny wartości nieruchomości, zabezpieczeń rzeczowych i praw jest wartość rynkowa. Wartość rynkową przedmiotu zabezpieczenia ustala się na podstawie wewnętrznego oszacowania lub wyceny sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę zweryfikowanej przez wyspecjalizowane jednostki organizacyjne Banku.

W ocenie zabezpieczenia uwzględnia się w szczególności:

- 1) sytuację majątkową, ekonomiczno-finansową albo społeczno-finansową podmiotów udzielających zabezpieczenia osobistego,
- 2) stan i wartość rynkową przedmiotów zabezpieczenia rzeczowego oraz ich podatność na deprecjację w okresie utrzymywania zabezpieczenia (wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość),
- 3) stan i wartość rynkową nieruchomości oraz dane adekwatne do rodzaju nieruchomości umożliwiające efektywne oszacowanie poziomu ryzyka związanego z portfelem danego typu zabezpieczeń i zarządzania tym ryzykiem,
- 4) potencjalne korzyści ekonomiczne wynikające z określonego sposobu zabezpieczenia wiarytelności, w tym w szczególności możliwość pomniejszenia odpisów z tytułu utraty wartości,
- 5) sposób ustanowienia zabezpieczenia, w tym typowy czas trwania i złożoność czynności formalnych, jak również niezbędne koszty (koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia), z wykorzystaniem przepisów wewnętrznych dotyczących oceny zabezpieczeń,
- 6) złożoność, czasochłonność oraz uwarunkowania ekonomiczne i prawne skutecznej realizacji zabezpieczenia, w kontekście ograniczeń egzekucyjnych oraz obowiązujących zasad podziału sum uzyskanych z egzekucji indywidualnej lub w postępowaniu upadłościowym, kolejność zaspokajania się z zabezpieczenia.

Przyjmowanie określonych typów zabezpieczeń uzależnione jest od produktu oraz segmentu klienta. W przypadku braku możliwości niezwłocznego ustanowienia zabezpieczenia docelowego, do czasu jego skutecznego ustanowienia (w zależności od rodzaju transakcji oraz jej kwoty) może zostać przyjęte zabezpieczenie przejściowe w innej formie.

Przy udzielaniu kredytów przeznaczonych na finansowanie nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zabezpieczeniem obligatoryjnym jest hipoteka na nieruchomości.

Przy udzielaniu kredytów konsumpcyjnych przyjmuje się najczęściej zabezpieczenie osobiste (poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe) albo ustanawia się zabezpieczenia na rachunku bankowym, na samochodzie lub papierach wartościowych.

Zabezpieczenie kredytów przeznaczonych na finansowanie firm i przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych ustanawia się m.in. na wierzytelnościach gospodarczych, rachunkach bankowych, rzeczach ruchomych, nieruchomościach czy papierach wartościowych lub w formie gwarancji (powszechnie stosowane w przypadku firm i przedsiębiorstw).

Przy wyliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, Grupa Kapitałowa Banku według stanu na koniec 2022 r. nie wykorzystuje kredytowych instrumentów pochodnych jako zabezpieczania ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem CRR (art 453 d).

Głównym rodzajem gwaranta i tym samym źródłem koncentracji jest Skarb Państwa, który stanowi ponad 99% wszystkich wpływów gwarancyjnych. Wartość zabezpieczeń finansowych jest określana z uwzględnieniem kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, o której mowa w art. 223 CRR. Zasady uznawania dostawcy i form zabezpieczenia są zgodne z częścią trzecią, tytułem II, rozdziałem 4 CRR.

Tabela 2.7 Przegląd technik ograniczania ryzyka kredytowego [Wzór EU CR3]

		31.12.2022				
		Niezbezpieczona wartość bilansowa	Zabezpieczona wartość bilansowa			
			W tym zabezpieczona zabezpieczeniem	W tym zabezpieczona gwarancjami finansowymi		
				W tym zabezpieczona pochodnymi instrumentami kredytowymi		
		a	b	c	d	e
1	Kredyty i zaliczki	96 053	163 822	163 328	494	-
2	Dłużne papiery wartościowe	132 817	-	-	-	-
3	Razem	228 870	163 822	163 328	494	-
4	<i>W tym ekspozycje nieobsługiwane</i>	1 595	2 654	2 632	22	-
EU-5	<i>W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania</i>					

*W wierszu kredyty i zaliczki ogółem prezentowane są wszystkie ekspozycje po odjęciu dłużnych papierów wartościowych, ujętych w oddzielnym wierszu.

2.5.13 Informacje na temat stosowania metody standardowej

Korzystanie z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI)

W procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych Bank wykorzystuje oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez następujące zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (ECAI):

1. Moody's Investors Service,
2. Standard and Poor's Ratings Services,
3. Fitch Ratings.

Grupa Kapitałowa Banku nie wykorzystuje ocen agencji kredytów eksportowych w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

Oceny wiarygodności kredytowej stosowane są przy wyznaczaniu wag ryzyka dla ekspozycji wobec kontrahentów znajdujących się w kategoriach:

- 1) rządy centralne lub banki centralne,
- 2) instytucje,
- 3) przedsiębiorstwa,
- 4) samorządy regionalne lub władze lokalne.

Zasady stosowania ratingów zewnętrznych i proces przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego na potrzeby wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych jest zgodny z przepisami Rozporządzenia CRR, części III, tytuł II, rozdział 2 oraz z rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 136 CRR dotyczącym przyporządkowania ocen kredytowych wystawianych przez zewnętrzne instytucje oceny jakości kredytowej dla ryzyka kredytowego (2016/1799).

Tabela 2.8 Metoda standardowa – Ekspozycja na ryzyko kredytowe i skutki ograniczania ryzyka kredytowego [Wzór EU CR4]

Kategorie ekspozycji		31.12.2022					
		Ekspozycje przed zastosowaniem współczynnika konwersji kredytowej i ograniczeniem ryzyka kredytowego		Ekspozycje po uwzględnieniu współczynnika konwersji kredytowej i po ograniczeniu ryzyka kredytowego		Aktywa ważone ryzykiem i zabezpieczenie aktywów ważonych ryzykiem	
		Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe	Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe	Aktywa ważone ryzykiem	Zabezpieczenie aktywów ważonych ryzykiem (%)
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	115 017	0	135 488	34	8 394	6,2%
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	11 953	2 448	12 033	1 527	2 712	20,0%
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	560	2 743	529	1 263	894	49,9%
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	3 549	-	3 549	-	-	0,0%
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-	-	-	-	-	-
6	Ekspozycje wobec instytucji	8 486	8 684	8 487	4 621	3 508	26,8%
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	70 771	49 659	53 276	12 091	62 952	96,3%
8	Ekspozycje detaliczne	70 435	16 093	66 085	3 970	48 438	69,1%
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	98 971	1 879	98 773	450	45 018	45,4%
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 300	602	4 136	146	5 473	127,8%
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	1 150	1 464	835	249	1 626	150,0%
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-	-	-	-	-	-
13	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-	-	-	-	-	-
14	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania	442	-	442	-	696	157,7%
15	Ekspozycje kapitałowe	114	-	114	-	254	222,6%
16	Inne pozycje	33 745	571	33 745	126	9 972	29,4%
17	Razem	419 493	84 143	417 490	24 477	189 937	43,0%

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.9 Metoda standardowa [Wzór EU CR5]

Kategorie ekspozycji		31.12.2022															Razem	w tym bez ratingu
		Waga ryzyka																
		0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Inne		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q		
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	131 456	-	-	-	576	-	-	-	-	1	444	3 045	-	-	-	135 521	-
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-	-	-	13 560	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13 560	13 197
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	-	7	-	1 784	-	-	-	-	-	-	-	-	1 792	1 792
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	3 549	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 549	3 549
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ekspozycje wobec instytucji	-	1 566	-	-	9 767	-	504	-	-	1 271	-	-	-	-	-	13 108	3 630
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	-	-	-	-	120	-	748	-	-	64 500	0	-	-	-	-	65 368	62 405
8	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	-	70 055	-	-	-	-	-	-	-	70 055	70 055
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	-	-	-	-	77 422	6 074	-	7 533	4 771	3 423	-	-	-	-	99 223	99 223
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	-	-	-	-	-	-	-	-	1 898	2 383	-	-	-	-	-	4 281	4 163
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 084	-	-	-	-	-	1 084	1 084
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	2	405	35	-	-	-	-	442	442
15	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	93	-	-	-	-	114	114
16	Inne pozycje	22 317	-	-	-	2 150	-	-	-	9 310	-	93	-	-	-	-	33 870	33 870
17	Razem	157 322	1 566	-	-	26 180	77 422	9 110	-	77 588	81 773	7 740	3 266	-	-	-	441 967	293 524

W powyższej tabeli została przedstawiona całkowita kwota ekspozycji pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku w wysokości 441 967 mln zł, co stanowi łączną ekspozycję po odliczeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i odpisów z tytułu utraty wartości oraz po zastosowaniu odpowiednich współczynników konwersji dla ekspozycji pozabilansowych, tj. po przemnożeniu kwot ekspozycji pozycji pozabilansowych przez odpowiadające im współczynniki 0%, 20%, 50% lub 100%.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku, Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych zgodnie z art. 205 Rozporządzenia CRR, dlatego art. 453 lit. a Rozporządzenia CRR dotyczący ujawnienia informacji o zasadach i procedurach dotyczących kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakresu, w jakim dana jednostka takie kompensowanie wykorzystuje, nie ma zastosowania.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku, Bank wykorzystywał na potrzeby wyznaczania ekwiwalentu bilansowego dla transakcji pochodnych wpływ umów o kompensowaniu zobowiązań zgodnie z art. 298 Rozporządzenia CRR. Umowy takie zawierane są przede wszystkim z kontrahentami instytucjonalnymi. Umożliwiają one rozliczenia, również w przypadku niewypłacalności jednej ze stron, wszystkich transakcji objętych daną umową, jedną kwotą będącą sumą wartości rynkowych poszczególnych transakcji. Wykorzystywane umowy o kompensowaniu zobowiązań spełniają warunki z art. 295-297 Rozporządzenia CRR.

Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta

PKO Bank Polski S.A. współpracuje na rynku hurtowym z instytucjami finansowymi, których siedziby znajdują się na terytorium 68 krajów. Bank, w ramach wyznaczonych limitów, może zawierać transakcje z 385 kontrahentami, w tym z bankami krajowymi i zagranicznymi, zakładami ubezpieczeń, funduszami emerytalnymi i funduszami inwestycyjnymi oraz giełdami. Zakres zawieranych transakcji obejmuje transakcje lokacyjno-depozytowe, transakcje na papierach wartościowych, wymiany walutowej oraz transakcje pochodne.

Bank posiada dostęp do dwóch izb rozliczeniowych - CCP (w jednej, jako uczestnik pośredni, w drugiej bezpośredni), za pośrednictwem których rozlicza określone w Rozporządzeniu EMIR⁶ transakcje pochodne na stopę procentową zawierane z wybranymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi. Dodatkowo, Bank pełni rolę brokera rozliczającego w jednej z izb rozliczeniowych – pośredniczy w centralnym rozliczaniu ww. transakcji pochodnych zawieranych przez klientów Banku. Bank ustanawia limity, w ramach których zarządza ekspozycjami wobec kontrahentów centralnych.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego transakcji pochodnych oraz transakcji na papierach wartościowych Bank zawiera z kontrahentami umowy ramowe (na standardzie ZBP, ISDA i ICMA). Umożliwiają one kompensację wzajemnych wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego) oraz niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego) wynikających z transakcji, jak również skorzystanie z mechanizmu nettingu upadłościowego (*close-out netting*) w momencie rozwiązywania umowy ramowej na skutek wystąpienia przypadku naruszenia lub przypadku uzasadniającego rozwiązanie w stosunku do jednej lub dwóch stron umowy.

Dodatkowo Bank zawiera z kontrahentami umowy zabezpieczające (CSA – *Credit Support Annex* na standardzie ISDA lub Umowę zabezpieczającą według standardów ZBP), na podstawie których każda ze stron, po spełnieniu przesłanek określonych w tej umowie, zobowiązuje się do ustanowienia stosownego zabezpieczenia wraz z prawem do jego potrącenia. Wyjątek stanowią transakcje na instrumentach pochodnych zawierane pomiędzy podmiotami Grupy Kapitałowej: PKO Bankiem Polskim S.A. i PKO Bankiem Hipotecznym S.A., które zostały zwolnione na podstawie art. 4 ust. 2 Rozporządzenia EMIR z obowiązków wymiany zabezpieczeń. Bank przyjmuje bądź przekazuje w ramach umów zabezpieczających CSA wyłącznie środki pieniężne, przez co w mniejszym stopniu wyeksponowany jest na ryzyko nadmiernej pozytywnej bądź negatywnej korelacji z ekspozycją bądź kondycją finansową kontrahenta.

W związku z wejściem w życie, w odniesieniu do Banku, w dniu 1.09.2022 r. obowiązku wymiany początkowych depozytów zabezpieczających (IM – Initial Margin) w zakresie transakcji pochodnych nierozliczanych w CCP, Bank uzgodnił z kontrahentami krajowymi i zagranicznymi (którzy zostali objęci tym obowiązkiem) podejście do spełnienia wymogów wynikających z Rozporządzenia EMIR. Z części kontrahentów Bank uzgodnił podejście polegające na monitorowaniu wykorzystania wartości progowej tzw. thresholdu, do wysokości której wymiana IM nie jest wymagana, z pozostałymi – Bank podpisuje umowy IM według standardu ISDA. Bank korzysta z usług jednego depozytariusza, polegających na przechowywaniu i rozliczaniu aktywów składanych w ramach IM.

Dla transakcji kredytowych z instytucjami finansowymi mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się międzynarodowe standardy umów kredytowych *Loan Market Association*.

Zawarcie umowy ramowej z kontrahentem stanowi podstawę weryfikacji wysokości wewnętrznego limitu na kontrahenta oraz długości okresów zaangażowań Banku w terminowe transakcje finansowe lub operacje sprzedaży papierów wartościowych ze zobowiązaniem do ich odkupu.

Bank na bieżąco monitoruje sytuację finansową kontrahentów oraz ustala adekwatne do wysokości ponoszonego ryzyka limity na ekspozycję przedrozliczeniową i rozliczeniową pojedynczych kontrahentów. Bank wyznacza limity kredytowe i rozliczeniowe. Limit kredytowy określa maksymalne zaangażowanie Banku wobec określonego kontrahenta bądź kraju z tytułu operacji rynku hurtowego. Limit rozliczeniowy określa maksymalną, akceptowalną wysokość wpływów od pojedynczego kontrahenta lub kraju w jednym dniu.

Zgodnie z obowiązującą w Banku metodologią, wysokość limitów dla instytucji finansowych uzależniona jest m. in. od ratingu kontrahenta oraz poziomu funduszy własnych Banku i kontrahenta, a w przypadku instytucji niefinansowych, również od ankiety skarbowej określającej zapotrzebowanie klienta na transakcje zabezpieczające oraz spodziewany wynik na transakcji.

Bank zarządza ryzykiem korekty wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta stanowi podstawę do szacowania korekt CVA i DVA.

Wysokość kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe niewypłacalności kontrahentów będących instytucją finansową, krajem lub bankiem centralnym wyznacza się w oparciu o ekwiwalent bilansowy transakcji bilansowych i pozabilansowych. W zależności od posiadanego ratingu ekspozycje zalicza się do poszczególnych stopni jakości kredytowej i przypisuje odpowiednią wagę ryzyka wyliczoną w oparciu o metody wewnętrzne. Monitorowanie i raportowanie poziomów kapitału wewnętrznego na ryzyko kontrahenta stanowi jeden z elementów zarządzania tym ryzykiem.

Na 31 grudnia 2022 roku Bank miał podpisane umowy zabezpieczające CSA z kontrahentami, w których wysokość zabezpieczenia powiązana jest z ratingiem Banku. W przypadku obniżenia ratingu Banku poniżej poziomu określonego daną umową, ma to wpływ na obliczenie zgodnie z metodą opisaną w umowie, wysokości zabezpieczenia składanego przez Bank na bazie dziennej lub konieczność wniesienia przez Bank dodatkowego zabezpieczenia wstępnego. Na dzień raportu wielkość wypływu tytułem złożenia dodatkowego zabezpieczenia w przypadku spadku ratingu Banku o 3 notche wyniosłaby ok. 1 100 mln PLN.

Dodatnia wartość godziwa brutto instrumentów pochodnych zawartych z instytucjami finansowymi na 31 grudnia 2022 roku wyniosła 3 619 mln PLN. Wartość tę obliczono sumując dodatnie rynkowe wartości dla wszystkich trwających transakcji. Wartość netto ekspozycji kredytowej po uwzględnieniu saldowania transakcji dla kontrahentów posiadających umowy ramowe wyniosła 1 847 mln PLN (z wyłączeniem transakcji centralnie rozliczanych). Korzyści z saldowania wyniosły 1 772 mln PLN. Wartość przyjętego od kontrahentów zabezpieczenia w ramach umów CSA i umów zabezpieczających ZBP wyniosła 1 491 mln PLN.

Na 31 grudnia 2022 roku Bank uwzględnił korekty z tytułu wyceny kredytowej w wycenie pochodnych instrumentów finansowych. W korekcie Bank uwzględnił wartość rynkową ryzyka kredytowego z punktu widzenia Banku. Analizy zostały objęte wszystkie ekspozycje. W szczególności w korekcie uwzględniono ryzyko niewykonania umów zawartych z kontrahentem, na podstawie m.in. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów, prawdopodobieństwo spłat poszczególnych kontraktów, jak również wartość odzyskiwalną z zabezpieczeń.

Instytucje finansowe, z którymi Bank zawiera transakcje na rynku międzybankowym, posiadają zróżnicowany poziom ratingów zewnętrznych pomiędzy AAA a B (tabela 2.10.).

⁶ EMIR (ang. *European Market Infrastructure Regulation*) - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z 4 lipca 2012 roku w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji, które weszło w życie 16 sierpnia 2012 roku.

Tabela 2.10 Jakość zaangażowań* wobec instytucji finansowych

Rating	PKO Bank Polski SA	
	31.12.2022	31.12.2021
AAA	13,8%	25,7%
AA	11,4%	5,8%
A	72,5%	60,0%
BBB	1,1%	7,3%
BB	0,0%	0,0%
B	0,0%	0,0%
Brak ratingu	1,1%	1,1%
Razem	100,0%	100,0%

*Zaangażowanie stanowi sumę zaangażowania Banku na rynku pozahurtowym i hurtowym, w tym zaangażowania nominalnego z tytułu lokat, NOSTRO, LORO i papierów wartościowych oraz sumę wycen instrumentów pochodnych, z uwzględnieniem ich nettowania dla kontrahentów, z którymi obowiązują umowy ramowe o kompensowaniu. Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych przedstawione w niniejszej tabeli nie uwzględniają wniesionych przez kontrahentów zabezpieczeń, pomniejszających tę ekspozycję.

Powyższe zestawienie bazuje na ratingach zewnętrznych przyznanych przez agencje Moody's, Standard and Poor's Ratings Services i Fitch, zmapowanych na jednolitą skalę ratingową.

Wartość ekspozycji na ryzyko kontrahenta wyliczana jest metodą standardową zgodnie z częścią trzecią, tytułem II, rozdziałem 6, sekcją 3 Rozporządzenia CRR. Do określenia aktualnego kosztu odtworzenia wszystkich umów o dodatniej wartości, Bank przypisuje umowom ich bieżącą wartość rynkową.

Grupa Kapitałowa Banku oraz Bank nie posiadały na koniec 2022 roku kredytowych instrumentów pochodnych, wykorzystywanych do celów zmniejszania wymogów kapitałowych, w związku z czym nie zaprezentowano tabeli EU CCR6.

Poniższa tabela prezentuje metody stosowane do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (z wyłączeniem ekspozycji dla kontrahentów centralnych).

Tabela 2.11 Analiza ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) według metody [Wzór EU CCR1]

		31.12.2022							
		a	b	c	d	e	f	g	h
		Koszt odtworzenia (RC)	Potencjalna przyszła ekspozycja (PFE)	Efektywna dodatnia ekspozycja oczekiwana (EEPE)	Wartość alfa stosowana do obliczania regulacyjnej wartości ekspozycji	Wartość ekspozycji przed ograniczeniem ryzyka kredytowego	Wartość ekspozycji po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Wartość ekspozycji	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem
EU1	EU - Metoda wyceny pierwotnej ekspozycji (w odniesieniu do instrumentów pochodnych)	-	-		1,4	-	-	-	-
EU2	EU - Uproszczona metoda standardowa dotycząca CCR (w odniesieniu do instrumentów pochodnych)	-	-		1,4	-	-	-	-
1	Metoda standardowa dotycząca CCR (w odniesieniu do instrumentów pochodnych)	2 130	3 350		1,4	9 756	7 671	7 064	4 981
2	Metoda modeli wewnętrznych (w odniesieniu do instrumentów pochodnych i SFT)			-	-	-	-	-	-
2a	W tym pakiety kompensowania transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych			-	-	-	-	-	-
2b	W tym pakiety kompensowania instrumentów pochodnych i transakcji z długim terminem rozliczenia			-	-	-	-	-	-
2c	w tym pakiety kompensowania, dla których istnieją umowy o kompensowaniu międzyproduktowym			-	-	-	-	-	-
3	Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (w odniesieniu do transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)					-	-	-	-
4	Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (w odniesieniu do transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)					8	0	0	0
5	VaR w przypadku SFT					-	-	-	-
6	Razem					9 763	7 671	7 064	4 982

W poniższej tabeli zaprezentowano wartość ekspozycji i kwotę ekspozycji na ryzyko dla transakcji podlegających wymogowi w zakresie funduszy własnych z tytułu korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych w ryzyku kredytowym kontrahenta.

Tabela 2.12 Transakcje podlegające wymogom w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej [Wzór EU CCR2]

		31.12.2022	
		a	b
		Wartość ekspozycji	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem
1	Transakcje objęte metodą zaawansowaną ogółem	-	-
2	(i) wartość zagrożona (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		-
3	(ii) wartość zagrożona w warunkach skrajnych (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		-
4	Transakcje podlegające metodzie standardowej	3 545	464
EU4	Transakcje objęte metodą alternatywną (w oparciu o metodę wyceny pierwotnej ekspozycji)	-	-
5	Transakcje podlegające wymogom w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej - Razem	3 545	464

Poniższa tabela prezentuje ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta w podziale na klasy ekspozycji i wagi ryzyka stosowane do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta według metody standardowej.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ŻŁOTYCH)

Tabela 2.13 Metoda standardowa – ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) według regulacyjnych kategorii ekspozycji i wag ryzyka [Wzór EU CCR3]

Kategorie ekspozycji		31.12.2022											Całkowita wartość ekspozycji
		Waga ryzyka											
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	
		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Inne	
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	9
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ekspozycje wobec instytucji	-	57	-	-	1 531	1 671	-	-	0	-	-	3 259
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	31	-	-	3 823	0	-	3 854
8	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Całkowita wartość ekspozycji	0	57	-	-	1 539	1 702	-	-	3 823	0	-	7 122

Tabela 2.14 Struktura zabezpieczenia dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) [Wzór EU CCR5]

Rodzaj zabezpieczenia		31.12.2022							
		a	b	c	d	e	f	g	h
		Zabezpieczenia stosowane w transakcjach na instrumentach pochodnych				Zabezpieczenia stosowane w SFT			
		Wartość godziwa otrzymanych zabezpieczeń		Wartość godziwa przekazanych zabezpieczeń		Wartość godziwa otrzymanych zabezpieczeń		Wartość godziwa przekazanych zabezpieczeń	
		Wyodrębnione	Niewyodrębnione	Wyodrębnione	Niewyodrębnione	Wyodrębnione	Niewyodrębnione	Wyodrębnione	Niewyodrębnione
1	Środki pieniężne – waluta krajowa	-	31	5 377	39	-	-	-	-
2	Środki pieniężne – inne waluty	390	1 429	164	1 996	-	-	-	-
3	Instrumenty krajowego długu państwowego	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Inne instrumenty długu państwowego	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Instrumenty dłużne wyemitowane przez agencje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Obligacje korporacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Udziałowe papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Inne zabezpieczenia	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Razem	390	1 460	5 541	2 035	-	-	-	-

W tabeli poniżej zaprezentowano podział ekspozycji wobec kontrahentów centralnych stosowany do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Tabela 2.15 Ekspozycje wobec kontrahentów centralnych [Wzór EU CCR8]

		31.12.2022	
		a	b
		Wartość ekspozycji	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem
1	Ekspozycje wobec kwalifikujących się kontrahentów centralnych (Razem)		2
2	Ekspozycje z tytułu transakcji wobec kwalifikujących się kontrahentów centralnych (z wyłączeniem początkowego depozytu zabezpieczającego i wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania); w tym:	57	1
3	(i) instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;	48	1
4	(ii) giełdowe instrumenty pochodne	9	0
5	(iii) transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych	-	-
6	(iv) pakiety kompensowania, dla których zatwierdzono kompensowanie międzyproduktowe	-	-
7	Wyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	141	
8	Niewyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	-	-
9	Wniesione z góry wkłady do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania	53	1
10	Niewniesione wkłady do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania	-	-
11	Ekspozycje wobec niekwalifikujących się kontrahentów centralnych (ogółem)		-
12	Ekspozycje z tytułu transakcji wobec niekwalifikujących się kontrahentów centralnych (z wyłączeniem początkowego depozytu zabezpieczającego i wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania); w tym:	-	-
13	(i) instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym	-	-
14	(ii) giełdowe instrumenty pochodne	-	-
15	(iii) transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych	-	-
16	(iv) pakiety kompensowania, dla których zatwierdzono kompensowanie międzyproduktowe	-	-
17	Wyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	-	
18	Niewyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	-	-
19	Wniesione z góry wkłady do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania	-	-
20	Niewniesione wkłady do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania	-	-

2.5.14 Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane

Wskaźnik⁷ NPL brutto Grupy Kapitałowej wynosi 3,80% według stanu na 31.12.2022 r. W związku z powyższym zgodnie z Rozporządzeniem 2021/637 tabele: EU CR2a, EU CQ2, EU CQ6, EU CQ8, EU CQ4, EU CQ5 nie są prezentowane.

Poniżej prezentowane są tabele zawierające informacje ilościowe dotyczące ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych.

⁷ Wskaźnik NPL jest to stosunek między wartością bilansową brutto kredytów i zaliczek objętych przepisami art. 47a ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 a łączną wartością bilansową brutto kredytów i zaliczek objętych przepisami art. 47a ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.16 Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania [wzór EU CQ3]

		31.12.2022											
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane								
	nieprzeterminowane lub przeterminowane o ≤ 30 dni	Przeterminowane o > 30 dni ≤ 90 dni		Z małym prawdopodobieństwem spłaty, które nie są przeterminowane lub są przeterminowane o ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 2 lata	Przeterminowane > 2 lata ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane o > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
005	Saldo pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	13 083	13 083	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
010	Kredyty i zaliczki	247 136	246 398	739	9 421	3 973	623	805	739	1 401	864	1 016	9 184
020	Banki centralne	504	504	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	4 985	4 985	-	42	42	-	-	-	-	-	-	42
040	Instytucje kredytowe	14 387	14 387	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
050	Inne instytucje finansowe	2 744	2 743	1	23	19	0	1	1	2	1	0	23
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	78 135	77 795	340	4 441	2 313	125	242	176	525	494	567	4 398
070	W tym MŚP	38 060	37 849	211	3 473	1 626	120	214	170	480	327	535	3 458
080	Gospodarstwa domowe	146 381	145 983	398	4 916	1 599	498	563	563	874	370	449	4 721
090	Dłużne papiery wartościowe	132 489	132 489	-	419	419	-	-	-	-	-	-	419
100	Banki centralne	80	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
110	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	104 341	104 341	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
120	Instytucje kredytowe	7 103	7 103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
130	Inne instytucje finansowe	18 083	18 083	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
140	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 883	2 883	-	419	419	-	-	-	-	-	-	419
150	Ekspozycje pozabilansowe	84 862			822								814
160	Banki centralne	-			-								-
170	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	4 330			-								-
180	Instytucje kredytowe	8 739			-								-
190	Inne instytucje finansowe	1 408			-								-
200	Przedsiębiorstwa niefinansowe	55 047			780								773
210	Gospodarstwa domowe	15 338			42								40
220	Ogółem	477 570	391 970	739	10 663	4 392	623	805	739	1 401	864	1 016	10 417

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.17 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy [Wzór EU CR1]

		31.12.2022															
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n		o
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy				w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi	
w tym etap 1		w tym etap 2	w tym etap 2		w tym etap 3	w tym etap 1		w tym etap 2	w tym etap 2		w tym etap 3						
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	13 083	13 083	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
010	Kredyty i zaliczki	247 136	210 062	33 639	9 421	189	8 886	-4 172	-960	-3 245	-5 594	-77	-5 496	-1 748	161 168	2 654	
020	Banki centralne	504	504	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	4 985	4 230	714	42	-	42	-62	-17	-45	-1	-	-1	0	577	41	
040	Institucje kredytowe	14 387	14 387	-	-	-	-	-2	-2	-	-	-	-	0	-	-	
050	Inne instytucje finansowe	2 744	2 699	45	23	0	23	-14	-13	-1	-12	0	-12	-1	1 989	9	
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	78 135	61 156	16 973	4 441	15	4 387	-1 875	-390	-1 485	-2 390	-1	-2 384	-627	46 199	1 798	
070	W tym MŚP	38 060	27 774	10 280	3 473	10	3 426	-1 125	-213	-913	-1 965	-1	-1 959	-560	25 822	1 306	
080	Gospodarstwa domowe	146 381	127 086	15 907	4 916	174	4 434	-2 220	-538	-1 713	-3 190	-76	-3 099	-1 120	112 403	806	
090	Dłużne papierzy wartościowe	132 489	131 365	782	419	0	15	-94	-45	-49	2	0	0	-3	-	-	
100	Banki centralne	80	80	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	
110	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	104 341	103 574	446	-	-	-	-54	-29	-24	-	-	-	-	-	-	
120	Institucje kredytowe	7 103	7 103	-	-	-	-	-6	-6	-	-	-	-	-	-	-	
130	Inne instytucje finansowe	18 083	18 083	-	-	-	-	-4	-4	-	-	-	-	-	-	-	
140	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 883	2 525	336	419	-	15	-30	-6	-24	2	-	-	-3	-	-	
150	Ekspozycje pozabilansowe	84 862	76 084	8 777	822	2	532	627	143	484	206	0	200	-	-	-	
160	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
170	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	4 330	4 177	154	-	-	-	14	4	9	-	-	-	-	-	-	
180	Institucje kredytowe	8 739	8 739	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	
190	Inne instytucje finansowe	1 408	1 394	14	-	-	-	1	0	0	-	-	-	-	-	-	
200	Przedsiębiorstwa niefinansowe	55 047	48 594	6 453	780	0	492	429	101	328	192	0	187	-	-	-	
210	Gospodarstwa domowe	15 338	13 180	2 157	42	2	39	183	37	146	14	0	13	-	-	-	
220	Razem	477 570	430 594	43 199	10 663	192	9 432	-3 639	-862	-2 810	-5 386	-77	-5 296	-1 751	161 168	2 654	

Tabela 2.18 Zmiany stanu nieobsługiwanych kredytów i zaliczek [Wzór EU CR2]

		31.12.2022
		a
		Wartość bilansowa brutto
010	Początkowy stan nieobsługiwanych kredytów i zaliczek	10 229
020	Wpływy do portfeli nieobsługiwanych	3 490
030	Wypływy z portfeli nieobsługiwanych	-3 969
040	Wypływy z powodu odpisów	-834
050	Wypływ z innych powodów	-3 135
060	Końcowy stan nieobsługiwanych kredytów i zaliczek	9 750

Tabela 2.19 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych [Wzór EU CQ1]

		31.12.2022							
		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna ekspozycji objętych działaniami restrukturyzacyjnymi				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy		Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi			w tym otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych objętych działaniami restrukturyzacyjnymi
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	w tym: ekspozycje dotknięte utratą wartości					
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	-	-	-	-	-	-	-	-
010	Kredyty i zaliczki	769	1 831	1 728	1 720	-57	-858	1 373	774
020	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	1	1	1	0	-1	1	1
040	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-
050	Inne instytucje finansowe	0	0	0	0	0	0	0	-
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	367	1 047	1 015	1 031	-24	-436	913	582
070	Gospodarstwa domowe	402	783	711	687	-33	-422	459	191
080	Dłużne papiery wartościowe	0	419	419	374	-	2	-	-
090	Udzielone zobowiązania do udzielenia kredytu	7	61	59	59	0	21	-	-
100	Razem	776	2 311	2 207	2 154	-56	-835	1 373	774

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

Tabela 2.20 Jakość kredytowa kredytów i zaliczek udzielanych przedsiębiorstwom niefinansowym według branż [Wzór EU CQ5]

		31.12.2022					
		a	b	c	d	e	f
		Wartość bilansowa brutto				Skumulowana utrata wartości	Skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym nieobsługiwane		w tym kredyty i zaliczki dotknięte utratą wartości		
	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania						
010	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	1 904	89	89	1 904	-119	-
020	Górnictwo i wydobywanie	1 133	15	15	1 133	-11	-
030	Przetwórstwo przemysłowe	22 111	1 012	1 012	22 108	-1 193	-2
040	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3 592	11	11	3 592	-66	-
050	Zaopatrzenie w wodę	1 405	14	14	1 405	-18	-
060	Budownictwo	3 970	513	513	3 969	-456	-
070	Handel hurtowy i detaliczny	15 077	837	837	15 075	-633	-
080	Transport i składowanie	9 084	345	345	9 083	-331	-
090	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 915	621	620	1 915	-375	-
100	Informacja i komunikacja	4 639	42	42	4 639	-42	-
110	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 778	9	9	1 778	-15	-
120	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9 000	617	617	9 000	-686	-
130	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 258	87	87	2 257	-73	-
140	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 538	85	85	2 537	-85	-
150	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	23	-	-	23	0	-
160	Edukacja	203	23	23	203	-18	-
170	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 303	53	53	1 303	-50	-
180	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	445	21	21	445	-39	-
190	Inne usługi	198	48	47	198	-51	-
200	Razem	82 576	4 441	4 440	82 567	-4 262	-2

Tabela 2.21 Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne [Wzór EU CQ7]

		31.12.2022	
		a	b
		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
010	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
020	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	34	-4
030	Nieruchomości mieszkalne	1	-
040	Nieruchomości komercyjne	33	-4
050	Ruchomości (pojazdy, statki itp.)	-	-
060	Instrumenty kapitałowe i dłużne	-	-
070	Inne zabezpieczenia	-	-
080	Razem	34	-4

2.5.15 Informacje o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19

Poniższe tabele prezentują informacje o ekspozycjach objętych zakresem wytycznych EBA/GL/2020/07 z dnia 2 czerwca 2020 r. dotyczących ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, stosowanych w obliczu kryzysu spowodowanego przez COVID-19 oraz o nowo powstałych ekspozycjach objętych programami gwarancji publicznych, zgodnie ze wzorami zawartymi w załączniku 3 do tych wytycznych.

W celu lepszej przejrzystości danych tabela 2.22 Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB (ustawowymi i pozaustawowymi) [wzór 1 COVID19] została podzielona na dwie tabele: tabelę 2.22a (kolumny od a) do g)) oraz tabelę 2.22b (kolumny od h) do o)).

Tabela 2.22a Kredyty i zaliczki objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi (kolumny od a) do g)) [wzór 1 COVID19]

		31.12.2022						
		a	b	c	d	e	f	g
		Wartość bilansowa brutto						
		Obsługiwane			Nieobsługiwane			
		w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		w tym: instrumenty, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)		w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane < = 90 dni
1	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	538	435	48	363	103	46	54
2	w tym: gospodarstwa domowe	240	197	33	164	43	28	15
3	w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	73	66	5	62	7	4	3
4	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	298	238	15	198	60	19	39
5	w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	111	94	9	70	17	8	9
6	w tym: zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	52	52	-	52	0	-	0

Tabela 2.22a Kredyty i zaliczki objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi (kolumny od a) do g)) [wzór 1 COVID19]

		31.12.2022									
		h	i	j	k	l	m	n	o		
		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego									Wartość bilansowa brutto
		Obsługiwane			Nieobsługiwane						Wpływy ekspozycji nieobsługiwanych
w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		w tym: instrumenty, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)		w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane < = 90 dni					
1	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	-135	-75	-	16	-59	-60	-	30	-27	-
2	w tym: gospodarstwa domowe	-87	-61	-	15	-46	-27	-	19	-8	-
3	w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	-23	-19	-	2	-17	-3	-	2	-1	-
4	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	-47	-14	-	1	-13	-33	-	11	-20	-
5	w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	-16	-7	-	1	-6	-8	-	5	-3	-
6	w tym: zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0	0	-	-	0	0	-	-	0	-

Tabela 2.23 Podział kredytów i zaliczek objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi według rezydualnego terminu moratoriów [wzór 2 COVID19]

		31.12.2022								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
		Liczba dłużników		W tym: moratoria ustawowe	W tym: wygasłe	Wartość bilansowa brutto				
						Rezydualny termin moratoriów				
<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy					> 6 miesięcy <= 9 miesięcy	> 9 miesięcy <= 12 miesięcy	> 1 rok		
1	Kredyty i pożyczki w odniesieniu, do których zaproponowano moratoria	144 965	21 453							
2	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	141 143	20 711	59	20 173	445	4	2	2	85
3	w tym: gospodarstwa domowe		14 068	59	13 828	240	0	0	0	0
4	w tym: zabezpieczone nieruchomością mieszkalnymi		12 006	45	11 933	73	-	-	-	-
5	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe		6 643	-	6 345	205	4	2	2	85
6	w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa		2 893	-	2 782	80	1	1	2	27
7	w tym: zabezpieczone nieruchomością komercyjnymi		3 717	-	3 665	0	-	0	-	52

Tabela 2.24 Nowo udzielone kredyty i zaliczki w ramach nowych programów gwarancji publicznych wprowadzonych w związku z kryzysem spowodowanym przez COVID-19 [wzór 3 COVID19]

		31.12.2022			
		a	b	c	d
		Wartość bilansowa brutto		Maksymalna uznawalna kwota gwarancji	Wartość bilansowa brutto
		W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		Gwarancja publiczna otrzymana w związku z kryzysem spowodowanym przez COVID-19	Wpływy do ekspozycji nieobsługiwanych
1	Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	7 954	-	6 333	6
2	w tym: gospodarstwa domowe	-			-
3	w tym: zabezpieczone nieruchomością mieszkalnymi	-			-
4	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	7 954	-	6 333	6
5	w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	6 411			1
6	w tym: zabezpieczone nieruchomością komercyjnymi	-			-

2.5.16 Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

We wrześniu 2019 roku PKO Leasing przeprowadził największą na krajowym rynku transakcję sekurytyzacji aktywów. Transakcja polegała na sprzedaży portfela wysokiej jakości wierzytelności leasingowych o łącznej wartości 2,5 miliarda PLN.

26 września 2019 roku spółka PKO Leasing S.A. sprzedała portfel sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych do spółki celowej Polish Lease Prime 1 Designated Activity Company (Polish Lease Prime 1 DAC) z siedzibą w Dublinie (Irlandia). Zgodnie z MSSF 10 spółka Polish Lease Prime 1 DAC spełnia definicję jednostki zależnej PKO Leasing S.A. i jest objęta konsolidacją.

Nabyte przez spółkę celową wierzytelności zostały sfinansowane głównie poprzez emisję papierów wartościowych (obligacji) przeprowadzoną 26 września 2019 roku z terminem wykupu 28 grudnia 2029 roku oraz ze środków pozyskanych w ramach Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA. Obligacje o wartości nominalnej 1 835 milionów PLN zostały objęte przez podmioty spoza Grupy Kapitałowej Banku. Celem i korzyścią transakcji sprzedaży wierzytelności do spółki celowej było pozyskanie źródeł długoterminowego finansowania i ich dywersyfikacja.

Grupa stosuje Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty Finansowe w kontekście wyłączenia aktywów Spółki objętych sekurytyzacją oraz wymogi Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 10 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe w kontekście sprawowania kontroli na spółką celową oraz obowiązku jej konsolidacji.

PKO Leasing S.A. konsoliduje sekurytyzacyjne spółki celowe powołane do obsługi programów sekurytyzacji, ponieważ korzyści i ryzyka związane z ich działalnością pozostały po stronie inicjatora transakcji, tj. PKO Leasing S.A. Zgodnie z MSSF 10 PKO Leasing S.A. sprawuje kontrolę nad sekurytyzacyjnymi spółkami celowymi, mimo że nie posiada w nich zaangażowania kapitałowego. Zobowiązania spółek celowych (na 31.12.2022 tylko spółki Polish Lease Prime 1) wobec inwestorów są traktowane jako zobowiązania Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A.

Sekurytyzowane wierzytelności leasingowe prezentowane są w aktywach PKO Leasing S.A. w jednostkowym sprawozdaniu finansowym z uwagi na niespełnienie warunków wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Pomimo faktu, że PKO Leasing S.A. ma obowiązek przekazania kwot otrzymanych z portfela umów leasingu objętych sekurytyzacją do Polish Lease Prime 1 DAC (korzyści z portfela umów leasingu), Spółka zachowała zasadniczo całe ryzyko wynikające z posiadania portfela umów leasingu poprzez fakt udzielenia pożyczki podporządkowanej, z której są pokrywane ewentualne straty poniesione z portfela umów leasingu.

Papiery uprzywilejowanej transzy senior zostały zakupione przez kilku inwestorów instytucjonalnych, z których największą część objął Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), w kwocie 900 mln PLN. Oprócz tego papiery w ramach tej transzy zostały zakupione przez Citi Handlowy oraz inwestorów europejskich (na łączną wartość 935 mln PLN). W strukturze transakcji znajdują się również obligacje podporządkowane - mezzanine, które zostały objęte przez EBI w wysokości 640 mln PLN. Dzięki wyodrębnieniu i sprzedaży obligacji transzy podporządkowanej typu mezzanine, doszło do przeniesienia ryzyka kredytowego na inwestora (EBI), co pozwoliło na uwolnienie kapitału regulacyjnego na poziomie Grupy PKO Banku Polskiego. W posiadaniu PKO Leasing pozostała transza junior o wartości 25 mln PLN oraz fundusz rezerwowy na pokrycie ewentualnych niedoborów generowanych przez ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej i ryzyko operacyjne.

Status STS nadany transakcji potwierdza, że emisja spełnia kryteria przejrzystości określone przez unijne rozporządzenie o sekurytyzacji. Wysokie oceny ratingowe wskazują z kolei na małe ryzyko wyemitowanych obligacji. Papiery transzy senior otrzymały najwyższy możliwy rating AAA od agencji Scope oraz rating AA- od agencji ARC. W strukturze znajdują się również obligacje podporządkowane o ratingu BB- od Scope i BB+ od ARC. Obligacje wszystkich klas są spłacane stopniowo, wraz z amortyzacją portfela wierzytelności (po dwuletnim okresie rewolwingowym). Przewidywany okres ostatecznego wykupu papierów to 70 miesięcy od daty emisji, a średnia ważona zapadalność – 34 miesiące.

Grupa Kapitałowa Banku wyłącza sekurytyzowane wierzytelności z ekspozycji na ryzyko i stosuje pomniejszenie funduszy własnych o wartość transzy junior i rezerwy z uwzględnieniem korekt z tytułu szczególnego ryzyka dla ekspozycji bazowych objętych sekurytyzacją, zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR.

Szczegółowe informacje w zakresie sekurytyzacji zostały zaprezentowane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku (nota 62 Informacje o sekurytyzacji portfela leasingowego i pakietowej sprzedaży wierzytelności).

Grupa Kapitałowa Banku nie posiada pozycji sekurytyzacyjnych w portfelu handlowym i z tego względu nie prezentuje tabeli EU SEC 2. PKO Leasing S.A., spółka zależna od PKO BP S.A., jest jednostką inicjującą proces sekurytyzacji. Ani PKO Leasing S.A. ani żaden inny podmiot z Grupy Kapitałowej Banku nie jest inwestorem w procesie sekurytyzacji, w związku z tym Grupa Kapitałowa Banku nie prezentuje tabeli EU SEC 4.

Tabela 2.25 Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym [Wzór EU SEC1]

		31.12.2022														
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
		Instytucja działa jako jednostka inicjująca						Instytucja działa jako jednostka sponsorująca				Instytucja działa jako inwestor				
		Tradycyjne			Syntetyczne			Tradycyjne			Tradycyjne			Syntetyczne	Suma	
		Sekurytyzacje STS		Sekurytyzacje inne niż STS			w tym przeniesienie istotnej części ryzyka	Suma częstkowa	Sekurytyzacje STS	Sekurytyzacje inne niż STS	Syntetyczne	Suma częstkowa	Sekurytyzacje STS	Sekurytyzacje inne niż STS	Syntetyczne	Suma częstkowa
			w tym przeniesienie istotnej części ryzyka		w tym przeniesienie istotnej części ryzyka											
1	Ekspozycje całkowite	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Ekspozycje detaliczne (Razem)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ekspozycje z tytułu hipoteki na nieruchomości mieszkalnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ekspozycje z tytułu kredytów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	inne ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ekspozycje z tytułu resekurytyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Ekspozycje obrotu hurtowego (ogółem)	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	ekspozycje z tytułu kredytów dla przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	ekspozycje z tytułu komercyjnych kredytów hipotecyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	ekspozycje z tytułu najmu i wierzytelności	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Inne ekspozycje obrotu hurtowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	ekspozycje z tytułu resekurytyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 2.26 Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym i powiązane regulacyjne wymogi kapitałowe – instytucja działająca jako jednostka inicjująca lub jednostka sponsorująca [Wzór EU SEC3]

		31.12.2022																
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	EU-p	EU-q
		Wartości ekspozycji (wg zakresów wag ryzyka (RW)/odliczeń)					Wartości ekspozycji (według podejścia regulacyjnego)				Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem (według podejścia regulacyjnego)				Narzut kapitałowy po uwzględnieniu ograniczenia			
		≤20% RW	>20% do 50% RW	>50% do 100% RW	>100% do <1250% RW	1250% RW/odliczenia	SEC-IRBA	SEC-ERBA (w tym IAA)	SEC-SA	1250% RW/odliczenia	SEC-IRBA	SEC-ERBA (w tym IAA)	SEC-SA	1250% RW/odliczenia	SEC-IRBA	SEC-ERBA (w tym IAA)	SEC-SA	1250% RW/odliczenia
1	Ekspozycje całkowite	-	-	-	-	12	-	-	-	12	-	-	-	-12	-	-	-	-
2	Ekspozycje z tytułu transakcji tradycyjnych	-	-	-	-	12	-	-	-	12	-	-	-	-12	-	-	-	-
3	Ekspozycje z tytułu sekurytyzacji	-	-	-	-	12	-	-	-	12	-	-	-	-12	-	-	-	-
4	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	W tym STS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ekspozycje obrotu hurtowego	-	-	-	-	12	-	-	-	12	-	-	-	-12	-	-	-	-
7	W tym STS	-	-	-	-	12	-	-	-	12	-	-	-	-12	-	-	-	-
8	Ekspozycje z tytułu resekurytyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Ekspozycje z tytułu transakcji syntetycznych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Ekspozycje z tytułu sekurytyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Ekspozycje obrotu hurtowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Ekspozycje z tytułu resekurytyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 2.27 Ekspozycje sekurytyzowane przez instytucję – Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, oraz korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego [Wzór EU SEC5]

		31.12.2022		
		a	b	c
		Ekspozycje sekurytyzowane przez instytucję – instytucja działa jako jednostka inicjująca lub jednostka sponsorująca		
		Łączna nominalna kwota należności z tytułu ekspozycji		Łączna kwota korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dokonanych w danym okresie
	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania			
1	Ekspozycje całkowite	1 085	15	-37
2	Ekspozycje detaliczne (Razem)	-	-	-
3	ekspozycje z tytułu hipoteki na nieruchomości mieszkalnej	-	-	-
4	ekspozycje z tytułu kredytów	-	-	-
5	inne ekspozycje detaliczne	-	-	-
6	ekspozycje z tytułu resekurytyzacji	-	-	-
7	Ekspozycje obrotu hurtowego (Razem)	1 085	15	-37
8	ekspozycje z tytułu kredytów dla przedsiębiorstw	-	-	-
9	ekspozycje z tytułu komercyjnych kredytów hipotecznych	-	-	-
10	ekspozycje z tytułu najmu i wierzytelności	1 085	15	-37
11	Inne ekspozycje obrotu hurtowego	-	-	-
12	ekspozycje z tytułu resekurytyzacji	-	-	-

2.5.17 Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

PKO Bank Polski S.A. oraz jego podmioty zależne objęte konsolidacją ostrożnościową posiadają zaangażowania kapitałowe⁸ w innych podmiotach, które są zaklasyfikowane do portfela bankowego.

Ekspozycje, znajdujące się w portfelu bankowym według stanu na 31 grudnia 2022 roku, ze względu na rodzaj zaangażowania oraz na cel nabycia, dzielą się na następujące grupy:

- 1) zaangażowania w podmioty zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową – w grupie tej znajdują się spółki, które uzupełniają podstawową ofertę Banku w zakresie usług ubezpieczeniowych, a także zamknięte fundusze inwestycyjne utworzone w celu wsparcia podmiotów (w tym start-upów) oferujących technologiczne innowacje głównie dla sektora finansowego oraz w celu optymalizacji działań zarządczych i sprzedażowych w zakresie nadzorowanych portfeli aktywów,
- 2) zaangażowania w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia – inwestycje w spółki świadczące usługi finansowe oraz technologiczne; w grupie tej znajduje się m.in. spółka System Ochrony Banków Komercyjnych S.A., która zarządza systemem ochrony, o którym mowa w rozdziale 10a ustawy Prawo bankowe oraz spółka Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o., wspólnie z którą PKO Bank Polski S.A. oferuje kompleksowe usługi w zakresie posadowienia terminali POS oraz rozliczania transakcji dokonywanych instrumentami płatniczymi z wykorzystaniem tych terminali,
- 3) pozostałe zaangażowania, w tym:
  - a) inwestycje Banku w spółki świadczące usługi finansowe lub przyczyniające się do rozwoju rynków finansowych, w tym tworzące infrastrukturę rynków finansowych,
  - b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych – głównie inwestycje spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (PKO TFI S.A.) w zarządzane przez siebie nowe fundusze inwestycyjne; aktywa nabywane są celem zapewnienia środków wymaganych do powstania funduszu,
  - c) inwestycje Banku i inwestycje spółek zależnych objętych konsolidacją ostrożnościową w większości przeznaczone do sprzedaży; w grupie tej znajdują się m.in. akcje i udziały nabyte w ramach restrukturyzacji wiarytelności kredytowych, w tym przejęte na własność przedmioty zabezpieczenia.

Tabela 2.28 Ekspozycje kapitałowe - portfel bankowy

	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa*	Wartość bilansowa	Wartość godziwa*
Inwestycje wyceniane metodą praw własności (podmioty zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone)	1 504	1 524	1 383	1 401
Udziały w innych podmiotach	81	81	87	87
Kapitałowe papiery wartościowe	262	262	243	243
Akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	20	20	22	22
Akcje niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym**	242	242	221	221
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych PKO TFI SA	2	2	6	6
Razem	1 848	1 868	1 719	1 737

* Szacowana wartość godziwa, w tym dla akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym – wartość rynkowa.

** W pozycji tej są również wykazywane akcje niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym spółek publicznych

Ekspozycje kapitałowe prezentowane w powyższej tabeli podlegają okresowej wycenie.

Inwestycje w podmioty zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone wyceniane są metodą praw własności. Udział Grupy Kapitałowej Banku w wyniku finansowym wyżej wymienionych podmiotów od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych dochodów całkowitych od dnia nabycia – w innych dochodach całkowitych. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia.

Każdorazowo, na koniec okresu sprawozdawczego, oceniane jest istnienie przesłanek, które wskazują na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji dokonanych w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją ostrożnościową, wspólnych przedsięwzięciach i stowarzyszonych. W przypadku istnienia takiej przesłanki, dokonywane jest oszacowanie wartości odzyskiwalnej, tj. wartości użytkowej inwestycji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów, w zależności od tego, która z nich jest wyższa (test na utratę wartości). W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, w rachunku zysków i strat ujmowany jest odpis z tytułu utraty wartości. Wartość użytkowa jest ustalana na podstawie wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego posiadania akcji lub udziałów, na podstawie planów finansowych podmiotów, z wykorzystaniem stopy dyskontowej ustalonej dla zaangażowań kapitałowych Banku. Za wartość godziwą przyjmuje się bieżącą ofertę kupna lub wartość oszacowaną na podstawie technik wyceny powszechnie stosowanych przez uczestników rynku.

Akcje i udziały w pozostałych spółkach wyceniane są według wartości godziwej ustalonej według wartości rynkowej dla spółek, dla których istnieje aktywny rynek lub na podstawie wewnętrznych modeli wyceny – dla spółek, dla których nie istnieje aktywny rynek. Skutki zmiany wartości godziwej akcji i udziałów ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych wyceniane są według wartości godziwej ze skutkiem ujmowanym w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa zaangażowań kapitałowych, ustalona na podstawie wewnętrznych modeli wyceny, została opisana w sprawozdaniach finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2022 rok w notach dotyczących hierarchii wartości godziwej.

⁸ Przedmiotowa informacja dotyczy zaangażowania kapitałowego w postaci: akcji, udziałów, jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych. Bank do portfela bankowego w ramach konsolidacji ostrożnościowej klasyfikuje: jednostki zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, jednostki stowarzyszone, wspólne przedsięwzięcia oraz wyżej wymienione papiery wartościowe i udziałowe stanowiące aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

W 2022 roku Grupa Kapitałowa Banku (według konsolidacji ostrożnościowej) zrealizowała skumulowany zysk brutto ze sprzedaży papierów wartościowych stanowiących ekspozycje kapitałowe portfela bankowego (liczony jako cena sprzedaży minus cena nabycia) w wysokości 0,8 mln PLN. Całkowita wartość niezrealizowanych zysków brutto Grupy Kapitałowej Banku z aktualizacji wyceny ekspozycji kapitałowych portfela bankowego według stanu na koniec 2022 roku wynosiła 652,7 mln PLN. Wyżej wymieniona wartość uwzględnia niezrealizowany zysk Grupy Kapitałowej Banku w wysokości 178,5 mln PLN z tytułu przeszacowania do wartości godziwej ceny nabycia udziałów jednej ze spółek.

W 2022 roku PKO Bank Polski S.A. z tytułu posiadanych akcji i udziałów stanowiących ekspozycje kapitałowe portfela bankowego otrzymał dywidendę brutto w łącznej wysokości 94,7 mln PLN.

PKO Bank Polski S.A. zarządza ekspozycjami kapitałowymi w portfelu bankowym zgodnie z przyjętymi w Banku Strategią Inwestycyjną oraz Polityką Inwestycyjną. Powyższe przepisy regulują cel i zasady zaangażowania Banku w poszczególne inwestycje kapitałowe. Ustanowione limity inwestycyjne ograniczają zaangażowanie Banku do odpowiedniego, akceptowalnego przez Bank poziomu ryzyka. Co najmniej raz w roku Bank dokonuje oceny przyjętej Polityki Inwestycyjnej z punktu widzenia sposobu stosowania, efektywności realizacji celów inwestycyjnych i prawidłowości prowadzonej działalności.

Dodatkowo, w celu ograniczenia zmienności wyniku w związku z posiadanymi przez Bank akcjami uprzywilejowanych VISA serii C, Bank wykorzystuje transakcje pochodne typu Total Return Swap.

2.6 Ryzyko stopy procentowej

2.6.1 Wstęp

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku, wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.

W Banku stosuje się podział na portfele z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

- bankowy - obejmuje pozycje bilansowe oraz pozabilansowe niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności pozycje wynikające z działalności podstawowej Banku, transakcje zawierane w celach inwestycyjnych i płynnościowych oraz ich transakcje zabezpieczające,
- handlowy - obejmuje operacje wykonywane na instrumentach finansowych w ramach działalności na rachunek własny i działalności klientowskiej.

Bank aktywnie zarządza ryzykiem stopy procentowej wynikającym zarówno z pozycji w portfelu handlowym, jak i bankowym.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych. W szczególności, celem Grupy Kapitałowej Banku jest ograniczanie zarówno wrażliwości dochodu odsetkowego jak i wrażliwości wartości ekonomicznej do akceptowalnego poziomu, zdefiniowanego w formie strategicznych limitów tolerancji (apetyt na ryzyko).

2.6.2 Identyfikacja ryzyka stopy procentowej

Identyfikacja ryzyka stopy procentowej polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Proces oraz organizacja zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku są zgodne z zasadami opisanymi w punkcie 2.1.

2.6.3 Monitorowanie ryzyka stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej Banku monitorowane jest w cyklach dziennych, natomiast Grupy Kapitałowej Banku w cyklach miesięcznych. W 2022 roku ryzyko stopy procentowej Grupy Kapitałowej Banku było zdeterminowane głównie niedopasowaniem terminów przeszacowań aktywów i zobowiązań.

2.6.3.1 Portfel bankowy

Tabela 2.29 Informacje jakościowe na temat ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej [Wzór EU IRRBBA]

Podstawa prawna	Zakres informacji	Informacje jakościowe
art. 448 ust. 1 lit. e)	Opis sposobu, w jaki instytucja definiuje IRRBB do celów kontroli i pomiaru ryzyka	<p>Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej księgi bankowej, wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.</p> <p>Główne rodzaje ryzyka stopy procentowej identyfikowane przez Grupę Kapitałową to:</p> <ol style="list-style-type: none"> ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko krzywej dochodowości, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta oraz ryzyko spreadu kredytowego z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (CSRBB). <p>Ryzyko opcji klienta monitorowane jest dla produktów gdzie ryzyko to zostało zidentyfikowane jako istotne, w szczególności dla kredytów z okresowo stałą stopą procentową z uwzględnieniem historycznego kształtowania się współczynnika przedpłat.</p> <p>Bank analizuje również wpływ różnego zachowania indeksów stóp procentowych (ryzyko bazowe) na miary ryzyka stopy procentowej i według ostatnich analiz uznaje ten wpływ za nieistotny.</p>

		<p>Kontrola ryzyka stopy procentowej obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka stopy procentowej, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej.</p>
<p>art. 448 ust. 1 lit. f)</p>	<p>Opis ogólnych strategii instytucji w zakresie zarządzania IRRBB i jego ograniczania</p>	<p>Proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem, akceptuje poziom tolerancji na ryzyko (wyrażony w formie strategicznych limitów tolerancji) oraz ocenia proces zarządzania ryzykiem, w tym także zatwierdza raporty potwierdzające zgodność pomiędzy profilem ryzyka stopy procentowej, a tolerancją na ryzyko stopy procentowej określoną na poziomie Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. Rada Nadzorcza regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Zarząd odpowiada za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej Banku, w tym za zapewnienie zgodności przepisów wewnętrznych Banku ze strategią zarządzania ryzykiem oraz nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Zarząd uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej jest wspierane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który m.in. wydaje rekomendacje i zalecenia w odniesieniu do kształtowania struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych, generowanego ryzyka oraz zarządzania ryzykiem finansowym, w tym ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej.</p> <p>Strategia zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa akceptowalny poziom ryzyka stopy procentowej zarówno w Banku jak i Grupie Kapitałowej Banku oraz określa zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym w PKO Banku Polskim S.A. określa podejście do zarządzania ryzykiem stopy procentowej w tym portfelu.</p> <p>Przypisanie transakcji do modeli biznesowych według MSSF 9 oraz podział pomiędzy portfelem handlowym a bankowym określa Polityka Inwestycyjna Banku w zakresie instrumentów finansowych.</p> <p>Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w poszczególnych podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach nadzoru Bank wpływa na metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój. Bank uwzględnia także poziom ryzyka stopy procentowej w działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka stopy procentowej na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.</p> <p>Ryzyko stopy procentowej generowane w działalności podstawowej Banku jest przenoszone za pomocą systemu cen transferowych w celu scentralizowanego zarządzania tym ryzykiem. Model biznesowy Banku zakłada aktywne zarządzanie ryzykiem stopy procentowej za pomocą odpowiedniego kształtowania oferty produktowej oraz wykorzystania dostępnych instrumentów finansowych, w ramach przyjętych w Banku limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej.</p> <p>W celu ograniczania ryzyka stopy procentowej księgi bankowej Grupa Kapitałowa wykorzystuje limity i wartości progowe, a także dokonuje transakcji ograniczających ryzyko na podstawie informacji o poziomie ryzyka (z wykorzystaniem miary wrażliwości dochodu odsetkowego, miary wrażliwości wartości ekonomicznej, analiz szokowych oraz luki przeszacowań) oraz planowanego rozwoju biznesu. W celu zabezpieczenia poziomu przyszłych przepływów pieniężnych oraz zmienności wartości godzinowej wynikających z ryzyka zmian stóp procentowych, stosuje się zatwierdzone przez Zarząd Banku strategie zabezpieczające z wykorzystaniem transakcji IRS / CIRS.</p> <p>W Banku funkcjonuje Departament Walidacji, który odpowiada za okresowe przeprowadzanie walidacji modeli, celem dokonania niezależnej oceny stopnia realizacji przez model potrzeb biznesowych oraz Departament Audytu Wewnętrznego, którego celem jest dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej. Częstotliwość oraz sposób przeprowadzania walidacji i audytów określają odpowiednie przepisy wewnętrzne.</p>
<p>art. 448 ust. 1 lit. e) pkt (i) i (v) art. 448 ust. 2</p>	<p>Częstotliwość obliczania miar IRRBB instytucji oraz opis szczególnych miar, które instytucja stosuje do pomiaru swojej wrażliwości na IRRBB</p>	<p>Stosowane do pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w Grupie Kapitałowej miary ryzyka to przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wrażliwość dochodu odsetkowego na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości, która określa potencjalny efekt finansowy tego przesunięcia wyrażony szacowaną zmianą wysokości dochodu odsetkowego w danym horyzoncie czasowym. Zmiana ta wynika z niedopasowania terminów przeszacowań aktywów, pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych (w szczególności instrumentów pochodnych) wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Bank kalkuluje wrażliwość dochodu odsetkowego z częstotliwością dzienną. • Wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału, która odzwierciedla wartość bieżącą netto instrumentów bilansowych i pozabilansowych w wyniku równoległego przesunięcia krzywych dochodowości w pozostałym okresie trwania instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, tj. do czasu, aż wszystkie pozycje zapadną. Bank kalkuluje wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału z częstotliwością dzienną.

		<ul style="list-style-type: none"> IR VaR, który określa potencjalną wartość straty, jaka może wystąpić w normalnych warunkach rynkowych w określonym czasie (tzn. horyzoncie) oraz z założonym poziomem prawdopodobieństwa z tytułu zmian krzywych stóp procentowych (uwzględniając nierównoległe zmiany oraz korelacje pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na wierzchołkach krzywych dochodowości). VaR dla potrzeb zarządzania ryzykiem rynkowym wyznacza się przy poziomie ufności 99% i 10-dniowym okresie utrzymania pozycji. Do zarządzania ryzykiem stopy procentowej wykorzystuje się między innymi wartość VaR wyznaczoną dla poszczególnych instrumentów finansowych oraz dla portfeli Banku, a także w podziale na rodzaje działalności Banku. Bank kalkuluje VaR z częstotliwością dzienną. Analizy szokowe (stress-testy, crash-testy) służące do oszacowania potencjalnych strat wynikających z utrzymywanej struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w przypadku wystąpienia sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych. Dodatkowo Bank stosuje analizy szokowe w postaci odwróconych stress-testów ryzyka stopy procentowej, których celem jest określenie czynnika lub zestawu czynników ryzyka, których zmiana determinuje określony poziom straty. Bank oblicza wyniki analiz szokowych z częstotliwością dzienną (w przypadku odwróconych stress-testów z częstotliwością miesięczną). Luka przeszacowań prezentująca różnicę pomiędzy wartością aktywów, a pasywów oraz aktywnych/pasywnych pozycji pozabilansowych, których terminy przeszacowania wypadają w określonych przedziałach (horyzontach) czasowych. Bank kalkuluje lukę stopy procentowej z częstotliwością dzienną.
art. 448 ust. 1 lit. e) pkt (iii); art. 448 ust. 2	Opis scenariuszy wstrząsu dotyczących stóp procentowych i scenariuszy warunków skrajnych, które instytucja stosuje do oszacowania zmian w bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału i w wyniku odsetkowym netto (w stosownych przypadkach)	<p>W Banku stosowane są następujące rodzaje scenariuszy w celu oszacowania wrażliwości wartości ekonomicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> stress-testy hipotetyczne – w których arbitralnie przyjmowane są zmiany stóp procentowych: równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych w poszczególnych walutach o +/-50 p.b., +/-100 p.b., +/-200 p.b., wartości przekraczające 200 p.b. oraz scenariusze nierównoległego wygięcia krzywych dochodowości, stress-testy historyczne – w których zmiany stóp procentowych są przyjmowane na podstawie zachowań stóp procentowych w przeszłości, obejmujące: największą historyczną zmianę, wygięcie krzywej dochodowości z uwzględnieniem pozycji na portfelach, największe historyczne nierównoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych dla papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych je zabezpieczających, crash-testy – w których zmiany stóp procentowych przyjmuje się na podstawie zachowania stóp procentowych w przeszłości w taki sposób, aby maksymalizować potencjalną stratę Banku, odwrócone stress-testy – których celem jest znalezienie takich scenariuszy: <ul style="list-style-type: none"> przesunięcia krzywych dochodowości, zmiany średniego terminu przeszacowania rachunków bieżących ludności oraz wzrostu zrywalności lokat stałoprocentowych objętych strategią zabezpieczającą przy zmianie stóp procentowych, które powodują określoną zmianę wyniku Banku, Test Nadzorczy zgodnie z Wytycznymi EBA ws. IRRBB prezentowany w tabeli EU IRRBB1. <p>Stosowane do wyliczenia miary wrażliwości dochodu odsetkowego scenariusze obejmują zmianę stóp o: +/-25 p.b., +/-100 p.b., +/-200 p.b. oraz +/-400 p.b. Wrażliwość dochodu odsetkowego liczona jest w horyzoncie 1 roku, 2 lat i 3 lat.</p>
art. 448 ust. 1 lit. e) pkt (ii); art. 448 ust. 2	Opis kluczowych założeń na potrzeby modelowania i założeń parametrycznych innych niż założenia stosowane do celów ujawniania informacji we wzorze EU IRRBB1 (w stosownych przypadkach)	<p>W ramach kalkulacji miary wrażliwości wartości ekonomicznej Bank stosuje założenia, które określone zostały w Wytycznych EBA (EBA/GL/2018/02), przy czym dla wewnętrznych scenariuszy Banku nie zakłada się dolnych ograniczeń co do poziomów stóp procentowych. Ograniczenie takie ma zastosowanie do scenariuszy EBA, których wyniki zaprezentowane zostały w tabeli EU IRRBB1.</p> <p>Założenia do kalkulacji miary wrażliwości dochodu odsetkowego są identyczne jak do miary wrażliwości wartości ekonomicznej, przy czym zakłada się brak elastyczności rachunków bieżących klientów detalicznych oraz brak możliwości występowania ujemnych stawek stóp procentowych dla klientów detalicznych.</p>
art. 448 ust. 1 lit. e) pkt (iv); art. 448 ust. 2	Ogólny opis sposobu, w jaki instytucja zabezpiecza się przed IRRBB, a także powiązanego podejścia księgowego (w stosownych przypadkach)	<p>Mając na uwadze określony cel zarządzania ryzykiem stopy procentowej, Grupa Kapitałowa Banku ogranicza zarówno wrażliwość dochodu odsetkowego jak i wrażliwość wartości ekonomicznej do akceptowalnego poziomu, zdefiniowanego w formie strategicznych limitów tolerancji (apetyt na ryzyko). W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej, Bank cyklicznie dokonuje prognozy bilansu i miar ryzyka, biorąc pod uwagę zmiany w otoczeniu rynkowym i regulacyjnym, a także rozwój działalności biznesowej. W ramach ww. procesu planuje się transakcje zabezpieczające IRS / CIRS zgodnie z zatwierdzonymi przez Zarząd Banku strategiami zabezpieczającymi przyszłe przepływy pieniężne lub zmiany wartości godziwej, mając na uwadze przyjęty apetyt na ryzyko i możliwy wpływ na poszczególne linie wynikowe.</p>

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

art. 448 ust. 1 lit. c); art. 448 ust. 2	Opis kluczowych założeń na potrzeby modelowania i założeń parametrycznych stosowanych w odniesieniu do miar IRRBB we wzorze EU IRRBB1 (w stosownych przypadkach)	W ramach kalkulacji miar prezentowanych w tabeli EU IRRBB1 Bank stosuje założenia, które określone zostały w wytycznych EBA (EBA/GL/2018/02).																	
art. 448 ust. 1 lit. d)	Wyjaśnienie znaczenia miar IRRBB i ich istotnych zmian od momentu poprzedniego ujawnienia informacji	Głównym zastosowaniem szacowanych szokowych zmian wrażliwości wartości ekonomicznej oraz wyniku odsetkowego jest określenie potencjalnego wpływu zmian stóp procentowych na kapitał Banku oraz osiągnięty dochód odsetkowy. Wyniki przedmiotowych scenariuszy pokazują, że wynik odsetkowy Banku jest wrażliwy na spadek stóp procentowych, natomiast wartość ekonomiczna kapitału spadłaby, przy zakładanym wzroście stóp procentowych. Na koniec 2022 r. Grupa Kapitałowa odnotowała istotnie niższą wartość wrażliwości wartości ekonomicznej względem końca 2021 r. Niższa wrażliwość wynika przede wszystkim z niższej wrażliwości portfela instrumentów dłużnych, w związku ze skracaniem się duration tego portfela.																	
	Wszelkie inne istotne informacje dotyczące miar IRRBB ujawnionych we wzorze EU IRRBB1 (opcjonalnie)	n/d																	
art. 448 ust. 1 lit. g)	Ujawnienie informacji na temat średniego i najdłuższego terminu zapadalności po przeszacowaniu przypisanego depozytom o nieustalonym terminie zapadalności	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Produkt</th> <th colspan="2">31.12.2022</th> </tr> <tr> <th>Średni termin (w latach)</th> <th>Termin maksymalny (w latach)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rachunki bieżące klientów detalicznych</td> <td>3,09</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Rachunki oszczędnościowe klientów detalicznych</td> <td>0,81</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Rachunki bieżące klientów MŚP</td> <td>1,39</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Rachunki bieżące klientów korporacyjnych</td> <td>0,35</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Produkt	31.12.2022		Średni termin (w latach)	Termin maksymalny (w latach)	Rachunki bieżące klientów detalicznych	3,09	10	Rachunki oszczędnościowe klientów detalicznych	0,81	10	Rachunki bieżące klientów MŚP	1,39	4	Rachunki bieżące klientów korporacyjnych	0,35	3
Produkt	31.12.2022																		
	Średni termin (w latach)	Termin maksymalny (w latach)																	
Rachunki bieżące klientów detalicznych	3,09	10																	
Rachunki oszczędnościowe klientów detalicznych	0,81	10																	
Rachunki bieżące klientów MŚP	1,39	4																	
Rachunki bieżące klientów korporacyjnych	0,35	3																	

Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Grupy Kapitałowej Banku na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b. w horyzoncie jednego roku we wszystkich walutach przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2.30 Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Grupy Kapitałowej

NAZWA MIARY	31.12.2022	31.12.2021
Wrażliwość dochodu odsetkowego (mln PLN)	-765	-864

Wrażliwość wartości ekonomicznej odzwierciedla zmianę wartości godziwej pozycji w portfelu w efekcie równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 100 p.b. w górę lub w dół (bardziej niekorzystny z wymienionych scenariuszy).

Poniższa tabela przedstawia miarę wrażliwości wartości ekonomicznej (stress-test) portfela bankowego Grupy Kapitałowej Banku we wszystkich walutach na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku:

Tabela 2.31 Wrażliwość wartości ekonomicznej portfela bankowego Grupy Kapitałowej

NAZWA MIARY	31.12.2022	31.12.2021
Wrażliwość wartości ekonomicznej (mln PLN)	-893	-1 319

Tabela 2.32 Informacje ilościowe na temat ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej [Wzór EU IRRBB1]

Scenariusze wstrząsów stosowane do celów nadzorczych ¹	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
	Zmiany w bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału		Zmiany w wyniku odsetkowym netto ²	
Równoległy wzrost szoku	-2 055	-3 000	927	951
Równoległy spadek szoku	1 048	1 762	-1 136	-1 523
Spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych (ang. steepener)	450	211		
Wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych (ang. flattener)	-1 307	-1 038		
Wzrost stóp krótkoterminowych	-1 926	-2 040		
Spadek stóp krótkoterminowych	977	1 047		

¹ Wyniki analizy stress-testowej prezentowane są wyłącznie dla walut stanowiących co najmniej 5% łącznych aktywów finansowych w portfelu bankowym. Stress-testy są prezentowane zgodnie z wytycznymi EBA ws. IRRBB.

² W przypadku miary wrażliwości dochodu odsetkowego prezentowany jest standardowy szok zakładający wzrost i spadek stóp procentowych o 200 p.b.

2.6.3.2 Portfel handlowy

Bank w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym stosuje miarę wartości zagrożonej VaR.

IR VaR w portfelu handlowym Banku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2.33 Miara VaR w portfelu handlowym Banku

VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹	31.12.2022	31.12.2021
Wartość średnia	37	17
Wartość maksymalna	86	34
Wartość na koniec okresu	56	31

¹ W związku z charakterem działalności spółek Grupy Kapitałowej miara wartości zagrożonej prezentowana jest dla portfela handlowego Banku.

2.6.4 Raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym, przy czym raporty miesięczne i kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko stopy procentowej oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Pomiar narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej dokonywany jest w trybie dziennym a zakres raportów dostosowany jest do częstotliwości i odbiorców raportów. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

2.6.5 Działania zarządcze dotyczące ryzyka stopy procentowej

Do głównych narzędzi zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku należą:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej,
- 3) określanie charakterystyk oraz poziomu narażenia poszczególnych produktów na ryzyko stopy procentowej,
- 4) określenie dopuszczalnych typów transakcji opartych na stopie procentowej.

W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej, m.in. na wrażliwość dochodu odsetkowego, na wrażliwość wartości ekonomicznej, a także limity i wartości progowe strat oraz limity instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez te podmioty, dla których ryzyko stopy procentowej jest istotne. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych przez Bank.

Akceptowalny poziom ryzyka zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A..

Bank co najmniej raz do roku przeprowadza przegląd procesu zarządzania ryzykiem w celu weryfikacji spójności procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej z procesem zarządzania pozostałymi ryzykami, wymogami regulacyjnymi oraz ze stopniem dopasowania do skali i złożoności ryzyka stopy procentowej na jakie narażony jest Bank, co zapewnia utrzymanie stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i środków ograniczających ryzyko. Dodatkowo skuteczność procesu zarządzania ryzykiem jest stale monitorowana w ramach raportów określonych w niniejszym rozdziale.

2.7 Ryzyko walutowe

2.7.1 Wstęp

Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych. Akceptowalny poziom ryzyka zarówno dla Banku, jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach wprowadzonej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A..

Ogólna struktura zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem walutowym, zawarta jest w rozdziale 2.1 niniejszego Raportu. Zgodnie z obowiązującymi w Banku, wprowadzonymi przez Zarząd, Zasadami zarządzania ryzykiem walutowym, pozycja walutowa generowana z działalności bankowej (np. spłata przez klienta zaciągniętego kredytu walutowego w PLN, przewalutowanie kredytu) jest codziennie przenoszona do Departamentu Skarbu. Oznacza to, że pozycja walutowa Banku na koniec dnia może się składać wyłącznie z wygenerowanej w tym dniu niedomkniętej pozycji w działalności bankowej oraz ograniczonej limitami pozycji walutowej pochodzącej z działalności handlowej, co powoduje, że narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie.

2.7.2 Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka walutowego

Identyfikacja ryzyka walutowego polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Proces oraz organizacja zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku są zgodne z zasadami opisanymi w rozdziale 2.1 niniejszego Raportu.

Proces zarządzania ryzykiem walutowym jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania tym ryzykiem. Rada Nadzorcza zatwierdza także raporty potwierdzające zgodność pomiędzy profilem ryzyka walutowego a tolerancją na ryzyko walutowe określoną na poziomie Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. Zarząd odpowiada za zarządzanie ryzykiem walutowym Banku, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym. Zarząd uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym.

Strategia zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa akceptowalny poziom ryzyka walutowego zarówno w Banku jak i Grupie Kapitałowej Banku oraz określa zasady zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem walutowym w poszczególnych podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach nadzoru Bank wpływa na metody zarządzania ryzykiem walutowym w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój. Bank uwzględnia także poziom ryzyka walutowego w działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka walutowego na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

W celu określenia poziomu ryzyka walutowego Bank wykorzystuje model wartości zagrożonej (VaR) oraz analizy szokowe.

Analizy szokowe (*stress-testy*, *crash-testy*) dla ryzyka walutowego służą do oszacowania potencjalnej straty z zajętych pozycji walutowych w przypadku wystąpienia nadzwyczajnej sytuacji na rynku walutowym, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych. Dodatkowo Bank stosuje analizy szokowe w postaci odwróconego *stress-testu* z tytułu ryzyka walutowego.

W Banku przeprowadzane są analizy *stress-testowe*, analizy *crash-testowe* oraz analizy odwróconych *stress-testów* z wykorzystaniem następujących scenariuszy zmian kursów walutowych:

- 1) scenariusze hipotetyczne - w których przyjmuje się hipotetyczną aprecjację lub deprecjację kursów walutowych (10-procentową dla *stress-testów* oraz 30-procentową dla *crash-testów*),
- 2) scenariusze historyczne - scenariusze zachowań kursów walutowych zaobserwowane w przeszłości,
- 3) odwrócone *stress-testy* - badające potencjalne zmiany kursów walutowych skutkujące stratą Banku na określonym poziomie funduszy własnych Banku.

2.7.3 Kontrola ryzyka walutowego

Głównym narzędziem kontrolowania ryzyka walutowego zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku są ustalone strategiczne limity tolerancji na ryzyko walutowe oraz wprowadzane przez KZAP limity określające dopuszczalne narażenie poszczególnych portfeli Banku na ryzyko walutowe.

W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko walutowe m.in. na pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratę na rynku walutowym.

2.7.4 Monitorowanie ryzyka walutowego

W 2022 roku ryzyko walutowe Grupy Kapitałowej Banku kształtowało się na niskim poziomie, gdyż Bank, co do zasady, prowadzi politykę ograniczania pozycji w walutach głównych, tj. EUR, USD, CHF i GBP.

W dacie końca 2022 roku Grupa Kapitałowa Banku rozpoznała istotną pozycję walutową w CHF w kwocie około 340 mln CHF. W związku z rekaliibracją modelu dot. odpisów z tytułu ryzyka prawnego umożliwienia klientom zawierania ugód dot. kredytów zabezpieczonych hipotecznie w walutach obcych, ujęto w księgach Banku wg stanu na koniec grudnia 2022 r. wzrost ww. odpisów na kredyty CHF skutkujący powstaniem krótkiej pozycji walutowej. Bank dokonał zamknięcia otwartej w ten sposób pozycji walutowej w styczniu 2023 r., w dniu jej ujęcia pod datą końca roku, z wykorzystaniem transakcji spot na rynku międzybankowym.

W dniu 31.08.2022 r. Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie pozycji z zaangażowania w Kredobank SA utrzymywanej w celu zabezpieczenia zmian współczynnika TCR na zmiany kursu UAH/PLN z wyznaczenia pozycji walutowej w walucie UAH na poziomie skonsolidowanym.

VaR i analiza testów warunków skrajnych aktywów finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku (łącznie dla wszystkich walut) narażonych na ryzyko walutowe według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2021 roku przedstawiały się następująco:

Tabela 2.34 Wrażliwość aktywów finansowych narażonych na ryzyko walutowe¹

VaR 10-dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ²	31.12.2022	31.12.2021
Zmiana kursu CHF względem PLN o 10% (test warunków skrajnych) ³	-162	-4
Zmiana kursu EUR względem PLN o 10% (test warunków skrajnych) ³	12	-25
Zmiana wszystkich kursów walut obcych względem PLN o 10% (test warunków skrajnych)	-104	-25

¹ Pozycje nie uwzględniają pozycji strukturalnych w UAH (461,8 mln PLN), na które Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie z wyznaczenia pozycji walutowych, nie wpływające na wynik Banku.

² W związku z charakterem działalności spółek Grupy Kapitałowej miara wartości zagrożonej prezentowana jest dla Banku.

³ Scenariusze *stress-testowe* zakładają aprecjację lub deprecjację PLN wobec poszczególnych walut obcych; w zależności od tego, która zmiana wygeneruje większą stratę.

Podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej, biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku generujących istotne ryzyko walutowe oraz specyfikę rynku, na którym działają, Bank nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Podmioty te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem walutowym. Miarę VaR 10-dniowy stosuje KREDOBANK S.A., jej wartość według stanu na 31 grudnia 2022 roku wyniosła 0,2 mln PLN, a według stanu na 31 grudnia 2021 roku 0,1 mln PLN.

2.7.5 Raportowanie ryzyka walutowego

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka walutowego w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym, przy czym raporty miesięczne i kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko walutowe oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

2.7.6 Działania zarządcze dotyczące ryzyka walutowego

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko walutowe,
- 3) określenie dopuszczalnych typów transakcji walutowych oraz stosowanych w tych transakcjach kursów walutowych.

Metody zarządzania ryzykiem walutowym w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne wprowadzane przez te podmioty, dla których ryzyko walutowe jest istotne. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych przez Bank.

Akceptowalny poziom ryzyka walutowego zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

Bank co najmniej raz do roku przeprowadza przegląd procesu zarządzania ryzykiem w celu weryfikacji spójności procesu zarządzania ryzykiem walutowym z procesem zarządzania pozostałymi ryzykami, wymogami regulacyjnymi oraz ze stopniem dopasowania do skali i złożoności ryzyka walutowego na jakie narażony jest Bank, co zapewnia utrzymanie stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i środków ograniczających ryzyko. Dodatkowo skuteczność procesu zarządzania ryzykiem jest stale monitorowana w ramach raportów określonych w rozdziale 2.7.5 niniejszego Raportu.

2.8 Ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania

2.8.1 Wstęp

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych, niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank zarządza również:

- 1) ryzykiem finansowania, które uwzględnia ryzyko utraty posiadanych źródeł finansowania oraz braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania,
- 2) ryzykiem płynności produktu, w celu oszacowania którego, określa koszt upłynienia płynnych papierów wartościowych, który następnie jest wykorzystywany w głównych miarach ryzyka płynności, testach warunków skrajnych oraz w ramach systemu wewnętrznych cen transferowych w Banku.

Proces oraz organizacja zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku są zgodne z zasadami opisanymi w rozdziale 2.1 niniejszego Raportu.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest nadzorowany przez Radę Nadzorcą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Rada Nadzorcza zatwierdza także raporty potwierdzające zgodność pomiędzy profilem ryzyka płynności a tolerancją na ryzyko płynności określoną na poziomie Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. Zarząd odpowiada za zarządzanie ryzykiem płynności Banku, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Zarząd uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem płynności.

Strategia zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa akceptowalny poziom ryzyka płynności zarówno w Banku jak i Grupie Kapitałowej Banku oraz określa zasady zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem płynności w poszczególnych podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach nadzoru, Bank wpływa na metody zarządzania ryzykiem płynności w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój. Bank uwzględnia także poziom ryzyka płynności w działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka płynności na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Funkcje skarbowe oraz zarządzania ryzykiem płynności są w Banku rozdzielone pomiędzy Obszar Klienta Strategicznego i Bankowości Inwestycyjnej a Obszar Zarządzania Ryzykiem, natomiast w ramach poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku są scentralizowane. Wewnętrzny transfer płynności w ramach Grupy Kapitałowej Banku ograniczany jest do poziomu zgłaszanego zapotrzebowania na finansowanie oraz przyznaných limitów. Bank dokonuje również sprzedaży wybranej części portfela kredytów mieszkaniowych PKO Bankowi Hipotecznemu, w ramach której PKO Bank Hipoteczny przeprowadza emisję długoterminowych listów zastawnych w walutach PLN i EUR, których zabezpieczeniem są wyżej wspomniane wierzytelności.

Grupa Kapitałowa Banku, posiada różnego rodzaju długoterminowe źródła zewnętrznego finansowania, w ramach których należy wymienić kredyty pozyskane od międzynarodowych instytucji finansowych, emisje obligacji w ramach Programu Emisji Obligacji Własnych PKO Banku Polskiego S.A. na rynku krajowym oraz programu Euro Medium Term Notes (EMTN) na rynku zagranicznym, emisje listów zastawnych przez PKO Bank Hipoteczny S.A. oraz sekurytyzacje aktywów przez PKO Leasing S.A.

2.8.2 Identyfikacja pomiar i ocena ryzyka płynności

Identyfikacja ryzyka płynności polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Podstawą polityki Grupy Kapitałowej Banku w zakresie płynności jest utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki płynności oraz nadzorczych i wewnętrznych miar ryzyka płynności i finansowania, poprzez wzrost portfela płynnych papierów wartościowych oraz stabilnych źródeł finansowania (w szczególności stabilnej bazy depozytowej). W ramach zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

W Grupie Kapitałowej Banku wykorzystywane są m.in. następujące miary ryzyka płynności:

- 1) kontraktowa luka płynności – zestawienie wszystkich pozycji bilansu ze względu na ich umowny termin zapadalności i wymagalności,
- 2) urealniona luka płynności – zestawienie poszczególnych kategorii bilansu ze względu na ich urealniony termin zapadalności lub wymagalności,
- 3) wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) – miara, która określa relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto w horyzoncie 30 dni w warunkach skrajnych (europejska miara nadzorcza),
- 4) wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania netto (NSFR) – miara, która określa relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania (europejska miara nadzorcza),
- 5) nadwyżka płynności – miara określająca zdolność Banku do utrzymania płynności w każdym dniu w trakcie okresu zwanego „horyzontem przeżycia”, w warunkach skrajnych, uwzględniających scenariusze o różnym stopniu dotkliwości i prawdopodobieństwa,
- 6) rezerwa płynności – różnica pomiędzy najbardziej płynnymi aktywami, a oczekiwanymi i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym okresie,
- 7) wskaźnik relacji stabilnych środków finansowania do aktywów niepłynnych – relacja stanu stabilnej bazy depozytowej, funduszy własnych oraz stabilnych rynkowych źródeł finansowania do kredytów, aktywów trwałych oraz niepłynnych papierów wartościowych,
- 8) wskaźnik koncentracji długoterminowych rynkowych źródeł finansowania – relacja długoterminowych źródeł finansowania, grupowanych łącznie według zdefiniowanego okresu wymagalności, do bazy depozytowej i wszystkich długoterminowych źródeł finansowania,
- 9) miary stabilności portfela depozytów i kredytów,
- 10) wskaźniki wczesnego ostrzegania – monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk mogących mieć negatywny wpływ na sytuację płynnościową Banku lub sektora finansowego, (których przekroczenie uruchamia płynnościowe plany awaryjne),
- 11) testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).

Podstawowym celem przeprowadzania testów warunków skrajnych (stress-testu) w ramach zarządzania ryzykiem płynności jest zidentyfikowanie i określenie czynników stanowiących największe zagrożenie prowadzące do ograniczenia płynności Banku oraz ich wpływu na płynność Banku, gdyby doszło do ich materializacji.

W Banku w pomiarze ryzyka płynności wykorzystywane są następujące rodzaje scenariuszy:

- 1) scenariusz horyzontu przeżycia Banku w warunkach skrajnych,
- 2) scenariusze masowego wycofywania depozytów przez klientów niefinansowych,
- 3) scenariusze wrażliwości wpływów i wypływów na zmianę warunków rynkowych,
- 4) scenariusze oddziaływania skrajnych warunków rynkowych na oczekiwane straty na portfelu kredytów mieszkaniowych,
- 5) scenariusze prognozowanego ryzyka płynności w warunkach szokowych,
- 6) scenariusze dotyczące dodatkowego zabezpieczenia zawartych instrumentów pochodnych na wypadek obniżenia oceny kredytowej Banku,
- 7) stress testy dotyczące płynności śróddziennej,
- 8) stress-testy odwrócone.

Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są w szczególności w:

- 1) monitorowaniu ekspozycji Banku na ryzyko płynności w warunkach skrajnych,
- 2) procesie ustalania limitów i wartości progowych nałożonych na miary ryzyka płynności,
- 3) kontrolowaniu utrzymania nadwyżki płynności, w każdym dniu w trakcie okresu zwanego „horyzontem przeżycia”,
- 4) procesie planowania finansowego w Banku,
- 5) określaniu symptomów uruchamiających płynnościowe plany awaryjne Banku,
- 6) określaniu poziomów wskaźników powodujących uruchomienie Planu Naprawy.

2.8.3 Kontrola ryzyka płynności

Kontrola ryzyka płynności obejmuje ustalenie dostosowanych do skali oraz złożoności Banku i Grupy Kapitałowej Banku, limitów strategicznych tolerancji na ryzyko płynności, limitów i wartości progowych określających akceptowalny poziom narażenia podmiotów Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej.

2.8.4 Monitorowanie ryzyka płynności

Prezentowane poniżej urealnione luki płynności zawierają zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań oraz dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu właściwego zobrazowania pozycji płynnościowej Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

Najważniejsze urealnienia dotyczą:

- 1) osadu depozytów (z wyłączeniem rynku międzybankowego) i ich wymagalności – depozyty klientów (rachunki bieżące, konta oszczędnościowe oraz depozyty terminowe) zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych uwzględniając ich stabilność (utrzymywanie się odpowiedniego poziomu salda lub odnawialność po terminie wymagalności),
- 2) kredytów w rachunkach bieżących oraz kart kredytowych i ich zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat kredytów w rachunkach bieżących i kredytów kartowych oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych produktów zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych, uwzględniających spłacalność i odnawialność tych kredytów,
- 3) kredytów ratalnych – oczekiwane przepływy z tytułu przedpłat kredytów zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych,

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

- 4) płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności – oczekiwane przepływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych, zgodnie z możliwym terminem ich upływnienia (zastawu, sprzedaży),
- 5) transakcji zabezpieczających złożonych w związku z realizacją umów CSA – spodziewane wpływy bądź wypływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych, zgodnie z szacowaną wartością lokat do złożenia przez Bank lub depozytów należnych Bankowi,
- 6) rynkowych źródeł finansowania – oczekiwane przepływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów, zgodnie z planowanym odnowieniem zapadających rynkowych źródeł finansowania,
- 7) udzielonych oraz otrzymanych zobowiązań pozabilansowych – oczekiwane przepływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów, zgodnie z szacowanym terminem i stopniem wykorzystania zobowiązań pozabilansowych (w szczególności przyznanych kredytów).

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące luki okresowej oraz skumulowanej luki okresowej Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Tabela 2.35 Urealniona luka płynności* - aktywa i zobowiązania bilansowe i pozabilansowe

31.12.2022	a'vista	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	powyżej 5 lat
PKO Bank Polski SA								
Luka okresowa	8 548	67 153	-10 815	-2 012	-350	24 862	23 609	-110 995
Luka skumulowana	8 548	75 701	64 886	62 874	62 524	87 386	110 995	0
Podmioty Grupy Kapitałowej Banku								
Luka okresowa	852	2 296	2 392	1 436	35	-4 106	1 438	-4 343
Luka skumulowana	852	3 148	5 540	6 976	7 011	2 905	4 343	0
Razem - Luka okresowa	9 400	69 449	-8 423	-576	-316	20 756	25 047	-115 337
Razem - Luka skumulowana	9 400	78 849	70 426	69 850	69 534	90 291	115 337	0

31.12.2021	a'vista	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	powyżej 5 lat
PKO Bank Polski SA								
Luka okresowa	9 604	84 503	-8 396	-3 436	-1 085	15 878	33 475	-130 543
Luka skumulowana	9 604	94 107	85 712	82 275	81 190	97 069	130 543	0
Podmioty Grupy Kapitałowej Banku								
Luka okresowa	448	3 838	977	-3 358	259	-481	-1 224	-459
Luka skumulowana	448	4 287	5 263	1 906	2 165	1 683	459	0
Razem - Luka okresowa	10 053	88 341	-7 419	-6 794	-826	15 397	32 251	-131 003
Razem - Luka skumulowana	10 053	98 394	90 975	84 181	83 355	98 752	131 003	0

* Wyznaczona jako suma urealnionej luki płynności PKO Banku Polskiego SA, PKO Banku Hipotecznego, PKO Leasingu SA, PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i KREDOBANK oraz kontraktowej luki płynności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej Banku.

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności Grupy Kapitałowej Banku wykazywała wartości dodatnie. Oznacza to skumulowaną nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Tabela 2.36 Nadwyżka płynności Banku

MIARA	31.12.2022	31.12.2021
Nadwyżka płynności w horyzoncie do 30 dni	26 157	14 656

Bank utrzymuje wysoki, bezpieczny poziom nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, które stanowią zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy skrajnych płynności (nadwyżka płynności). Do aktywów łatwo zbywalnych zaliczane są: gotówka (pomniejszona o minimalny stan utrzymywany w bankomatach i oddziałach Banku), środki na rachunkach nostro (z wyłączeniem średniego poziomu rezerwy obowiązkowej), lokaty międzybankowe ulokowane w innych bankach oraz płynne papiery wartościowe.

Tabela 2.37 Pozycje nadwyżki płynności dotyczące aktywów płynnych w Banku

POZYCJA	31.12.2022	31.12.2021
Gotówka	3 934	3 139
Rachunki nostro i lokaty	5 483	2 434
Bony i obligacje skarbowe	78 871	83 489
Bony pieniężne	0	0
Inne płynne papiery wartościowe	27 408	26 182

Poniższa tabela przedstawia nadzorcze miary płynności Grupy Kapitałowej Banku według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.38 Nadzorcze miary płynności

Miara	31.12.2022	31.12.2021
LCR	169%	193%
NSFR	132%	129%

W okresie od 31 grudnia 2021 roku do 31 grudnia 2022 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

Struktura źródeł finansowania Banku została opisana w rocznym sprawozdaniu finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku (nota 66. Zarządzanie ryzykiem płynności). Bank stosuje strategię polegającą na wykorzystaniu jako podstawowego źródła finansowania we wszystkich walutach stabilnej części bazy depozytowej. Istotny udział w finansowaniu Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku (w szczególności w przypadku walut obcych) stanowią także emisje obligacji denominowanych w EUR i PLN oraz listów zastawnych denominowanych w EUR i PLN. Nadwyżki finansowania pozyskanego z rynku w danej walucie (emisje papierów wartościowych) wykorzystywane są do zarządzania walutowymi potrzebami płynnościowymi Banku przy zastosowaniu transakcji pochodnych (przede wszystkim CIRS, FX swap).

Tabela 2.39 Informacje ilościowe na temat wskaźnika pokrycia wypływów netto [Wzór EU LIQ1]

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Całkowita wartość nieważona (średnia)				Całkowita wartość ważona (średnia)			
EU 1a	Koniec kwartału (DD miesiąc RRR)	31.12.2022	30.09.2022	30.06.2022	31.03.2022	31.12.2022	30.09.2022	30.06.2022	31.03.2022
EU 1b	Liczba punktów danych użyta do obliczenia średnich wartości	12	12	12	12	12	12	12	12
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI									
1	Całkowite aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA)					105 952	107 757	111 875	116 149
ŚRODKI PIENIĘŻNE - WYPŁYWY									
2	Depozyty detaliczne i depozyty klientów będących małymi przedsiębiorstwami, w tym:	228 793	223 865	221 718	219 463	17 136	16 416	15 976	15 595
3	Stabilne depozyty	163 906	162 012	161 409	160 251	8 195	8 101	8 070	8 013
4	Mniej stabilne depozyty	64 855	61 820	60 276	59 182	8 909	8 283	7 873	7 553
5	Niezabezpieczone finansowanie na rynku międzybankowym	105 411	103 310	96 530	89 776	38 593	38 116	35 167	31 860
6	Depozyty operacyjne (wszyscy kontrahenci) i depozyty w sieciach banków spółdzielczych	28 309	27 586	28 542	28 983	6 802	6 631	6 876	6 992
7	Depozyty nieoperacyjne (wszyscy kontrahenci)	75 795	74 284	66 433	59 143	30 484	30 045	26 736	23 217
8	Dług niezabezpieczony	1 307	1 440	1 555	1 650	1 307	1 440	1 555	1 650
9	Zabezpieczone finansowanie na rynku międzybankowym					-	-	-	-
10	Wymogi dodatkowe	75 419	73 975	70 992	67 775	16 011	15 615	14 277	12 831
11	Wpływy związane z ekspozycjami z tytułu instrumentów pochodnych i inne wymogi dotyczące zabezpieczenia	7 405	7 300	6 315	5 261	7 405	7 300	6 315	5 261
12	Wpływy związane ze stratą środków z tytułu produktów dłużnych	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	68 014	66 676	64 677	62 514	8 606	8 316	7 963	7 570
14	Inne zobowiązania umowne w zakresie finansowania	7 203	7 202	5 548	3 764	5 707	5 651	4 252	2 935
15	Inne zobowiązania warunkowe w zakresie finansowania	3 232	4 131	8 302	12 293	1 842	1 669	2 039	2 712
16	CAŁKOWITE WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH					79 289	77 469	71 712	65 932
ŚRODKI PIENIĘŻNE - WPŁYWY									
17	Zabezpieczone transakcje kredytowe (np. transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu)	297	625	639	830	6	11	11	13
18	Wpływy z tytułu ekspozycji w pełni obsługiwanych	10 390	8 999	7 721	7 565	8 928	7 407	5 940	5 525
19	Inne wpływy środków pieniężnych	4 035	4 555	4 208	3 396	4 035	4 511	4 043	3 113
EU-19a	(Różnica między całkowitą ważoną kwotą wpływów a całkowitą ważoną kwotą wpływów wynikających z transakcji w państwach trzecich, w których istnieją ograniczenia transferu, lub które są denominowane w walutach niewymienialnych)					-	-	-	-
EU-19b	(Nadwyżka wpływów z powiązanej wyspecjalizowanej instytucji kredytowej)					-	-	-	-
20	CAŁKOWITE WPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	14 722	14 180	12 568	11 790	12 969	11 928	9 994	8 650
EU-20a	Wpływy całkowicie wyłączone	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b	Wpływy podlegające ograniczeniu w wysokości 90 %	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c	Wpływy podlegające ograniczeniu w wysokości 75 %	14 722	14 180	12 568	11 790	12 969	11 928	9 994	8 650
WARTOŚĆ SKORYGOWANA OGÓŁEM									
EU-21	ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOŚCI					105 952	107 757	111 875	116 149
22	CAŁKOWITE WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO					66 320	65 541	61 718	57 282
23	WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO					161%	166%	184%	206%

Wskaźnik pokrycia wypływów netto wyznaczany jest jednostkowo przez każdy podmiot Grupy Kapitałowej Banku objęty wymogiem wyznaczania tego wskaźnika oraz na poziomie skonsolidowanym.

Wskaźnik LCR według stanu na 31 grudnia 2022 r. utrzymuje się istotnie powyżej limitu nadzorczego oraz wewnętrznych limitów i wartości progowych. W porównaniu do 31 grudnia 2021 r. wartość wskaźnika spadła o ok. 24 p.p., głównie w wyniku wzrostu wymaganej przez NBP stopy rezerwy obowiązkowej, spadku wyceny płynnych papierów wartościowych, wzrostu kosztu upłynienia korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych uwzględnianych w aktywach płynnych oraz wzrostu wpływów w scenariuszu wpływu niekorzystnych warunków rynkowych na instrumenty pochodne, transakcje finansowania oraz inne umowy, przy jednoczesnym wzroście bazy depozytowej, w tym głównie depozytów detalicznych. Aktywa płynne Grupy Kapitałowej zmniejszyły się w tym okresie o ok. 2 mld PLN.

Bank utrzymuje wysoki, bezpieczny poziom nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, które stanowią zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy skrajnych płynności (nadwyżka płynności). Do aktywów łatwo zbywalnych zaliczane są: gotówka (pomniejszona o minimalny stan utrzymywany w bankomatach i oddziałach Banku), środki na rachunkach nostro (z wyłączeniem średniego poziomu wymaganej rezerwy obowiązkowej), lokaty międzybankowe ulokowane w innych bankach oraz płynne papiery wartościowe.

Według stanu na koniec grudnia 2022 roku wpływy z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczone zgodnie z Rozporządzeniem CRR wynosiły ok. 2,0 mld PLN, natomiast wpływ scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na instrumenty pochodne, transakcje finansowania oraz inne umowy stanowił ok. 1,0% całkowitej nieważonej wartości wpływów ujmowanych we wskaźniku pokrycia wypływów netto.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Według stanu na koniec grudnia 2022 roku Grupa Kapitałowa Banku posiadała 2 waluty, dla których stosunek wartości zobowiązań w danej walucie do łącznej wartości zobowiązań we wszystkich walutach wynosił co najmniej 5%: PLN oraz EUR. Grupa Kapitałowa Banku posiadała wskaźnik LCR powyżej 100% dla wszystkich walut łącznie oraz dla waluty PLN.

Tabela 2.40 Wskaźnik stabilnego finansowania netto [Wzór EU LIQ2]

(kwota w walucie)		31.12.2022				
		a	b	c	d	e
		Wartość nieważona według rezydualnego terminu zapadalności				Wartość ważona
Brak terminu zapadalności	< 6 miesięcy	6 miesięcy do < 1 rok	≥ 1 rok			
Pozycje dostępnego stabilnego finansowania						
1	Pozycje i instrumenty kapitałowe	45 555	-	-	2 584	48 139
2	Fundusze własne	45 555	-	-	2 584	48 139
3	Inne instrumenty kapitałowe		-	-	-	-
4	Depozyty detaliczne		246 474	-	-	230 438
5	Stabilne depozyty		172 220	-	-	163 609
6	Mniej stabilne depozyty		74 255	-	-	66 829
7	Finansowanie na rynku hurtowym		100 432	822	10 533	56 899
8	Depozyty operacyjne		30 393	-	-	15 196
9	Pozostałe finansowanie na rynku hurtowym		70 039	822	10 533	41 702
10	Zobowiązania współzależne		-	-	-	-
11	Pozostałe zobowiązania:	-	12 039	2 245	4 901	6 024
12	Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych w ramach wskaźnika stabilnego finansowania netto	-				
13	Wszystkie pozostałe zobowiązania i instrumenty kapitałowe nieuwjęte w powyższych kategoriach		12 039	2 245	4 901	6 024
14	Całkowite dostępne stabilne finansowanie					341 500
Pozycje wymaganego stabilnego finansowania						
15	Całkowite aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA)					1 497
EU-15a	Aktywa obciążone na rezydualny termin zapadalności wynoszący co najmniej jeden rok w puli aktywów stanowiących zabezpieczenie		189	139	9 332	8 211
16	Depozyty utrzymywane w innych instytucjach finansowych do celów operacyjnych		-	-	-	-
17	Obsługiwane kredyty i papiery wartościowe:		23 440	13 637	212 181	206 465
18	Obsługiwane transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych z klientami finansowymi zabezpieczone aktywami płynnymi wysokiej jakości poziomu 1 z zastosowaniem redukcji wartości równej 0 %		-	-	-	-
19	Obsługiwane transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych z klientem finansowym zabezpieczone innymi aktywami oraz pożyczkami i zaliczkami na rzecz instytucji finansowych		7 067	1	1 733	2 440
20	Obsługiwane kredyty udzielone niefinansowym klientom korporacyjnym, kredyty udzielone klientom detalicznym i małym przedsiębiorstwom oraz kredyty udzielone państwom i podmiotom sektora publicznego, w tym:		13 209	9 757	108 952	114 458
21	O wadze ryzyka nieprzekraczającej 35 % zgodnie z metodą standardową określoną w regulacjach Bazylea II		605	373	13 061	10 186
22	Obsługiwane kredyty hipoteczne, w tym:		3 067	2 662	87 295	74 734
23	O wadze ryzyka nieprzekraczającej 35 % zgodnie z metodą standardową określoną w regulacjach Bazylea II		955	690	48 851	36 146
24	Inne kredyty i papiery wartościowe, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania i które nie kwalifikują się jako HQLA, w tym giełdowe instrumenty kapitałowe i bilansowe produkty związane z finansowaniem handlu		97	1 217	14 201	14 833
25	Współzależne aktywa		-	-	-	-
26	Inne aktywa:					
27	Towary będące przedmiotem fizycznego obrotu				-	-
28	Aktywa wniesione jako pocztkowy depozyt zabezpieczający w odniesieniu do kontraktów na instrumenty pochodne i wkłady do funduszy kontrahentów centralnych na wypadek niewykonania zobowiązania		-	-	1 287	1 094
29	Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych w ramach wskaźnika stabilnego finansowania netto		3			3
30	Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych w ramach wskaźnika stabilnego finansowania netto przed odliczeniem wniesionego zmiennego depozytu zabezpieczającego		11 728			586
31	Wszystkie pozostałe aktywa nieuwjęte w powyższych kategoriach		12 667	399	31 271	36 332
32	Pozycje pozabilansowe		16 306	18 121	59 336	5 489
33	Wymagane stabilne finansowanie ogółem					259 678
34	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)					131,5%

2.8.5 Raportowanie ryzyka płynności

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym, przy czym raporty miesięczne oraz kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

2.8.6 Działania zarządcze dotyczące ryzyka płynności

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności płynnościowe plany awaryjne,
- 2) limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności,
- 3) transakcje depozytowe, lokacyjne, pochodne, w tym walutowe transakcje strukturalne, oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 4) transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

Metody zarządzania ryzykiem płynności w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez podmioty, dla których ryzyko płynności jest istotne. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych przez Bank.

Akceptowalny poziom ryzyka zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

Bank co najmniej raz do roku przeprowadza przegląd procesu zarządzania ryzykiem (z uwzględnieniem wytycznych ILAAP) w celu weryfikacji czy proces zarządzania ryzykiem płynności jest odpowiedni do skali i złożoności ryzyka płynności na jakie narażony jest Bank oraz spójny z procesem zarządzania pozostałymi ryzykami i wymogami regulacyjnym. Działanie to zapewnia utrzymanie stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i środków ograniczających ryzyko. Dodatkowo skuteczność procesu zarządzania ryzykiem jest stale monitorowana w ramach raportów określonych w rozdziale 2.8.5 niniejszego Raportu.

2.9 Ryzyko operacyjne

2.9.1 Wstęp

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego, a uwzględnia ryzyko prawne oraz ryzyko cyberbezpieczeństwa:

- ryzyko prawne - ryzyko poniesienia straty wynikającej z nieznamomości, niezrozumienia i niestosowania norm prawnych oraz standardów rachunkowości, niemożności wyegzekwowania postanowień umów, niekorzystnych interpretacji lub rozstrzygnięć sądów albo organów administracji publicznej,
- ryzyko cyberbezpieczeństwa - stopień narażenia przez potencjalne, negatywne czynniki ryzyka cyberbezpieczeństwa, związane z technologiami teleinformatycznymi, mogące powodować szkodę finansową dla organizacji poprzez naruszenie dostępności, integralności, poufności lub rozliczalności informacji przetwarzanych w zasobach SIB.

Zgodnie ze strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie efektywności operacyjnej i kosztowej oraz bezpieczeństwa prowadzonej działalności przez ograniczanie występowania zdarzeń operacyjnych oraz ich negatywnych skutków.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku oraz na poziomie Grupy Kapitałowej Banku, odbywa się zgodnie z najlepszymi praktykami zarządzania ryzykiem w bankach oraz zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku zarządzają ryzykiem operacyjnym spójnie z zasadami zarządzania tym ryzykiem w Banku, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju powiązań podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Banku, specyfiki i skali działalności poszczególnych podmiotów.

Profil ryzyka operacyjnego Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku rozumiany jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określony jest przez strategiczne limity tolerancji na ryzyko operacyjne. Zarząd określa poziomy wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, których przekroczenie jest sygnałem do podjęcia ewentualnych działań mających na celu nieprzekroczenie strategicznych limitów tolerancji na ryzyko.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym realizowany jest na poziomie całego Banku oraz na poziomach poszczególnych obszarów systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym. Przepisy wewnętrzne Banku jednoznacznie określają organizację, podział kompetencji i zadania w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdego pracownika Grupy Kapitałowej Banku w zakresie swoich zadań i obowiązków i polega na zapobieganiu materializacji zdarzeń operacyjnych powstających przy obsłudze produktów, usług, realizacji procesów i eksploatacji aplikacji oraz na reagowaniu na występujące zdarzenia operacyjne. Reagowanie obejmuje:

- 1) identyfikowanie zdarzeń oraz wyjaśnianie przyczyn ich powstania,
- 2) określanie skutków zdarzeń operacyjnych,
- 3) rejestrowanie danych o zdarzeniach operacyjnych i ich skutkach,
- 4) monitorowanie informacji o zdarzeniach operacyjnych i ich skutkach,
- 5) likwidowanie negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- 6) wdrażanie działań naprawczych i prewencyjnych.

Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na tworzeniu rozwiązań służących kontroli poziomu ryzyka operacyjnego, umożliwiającym realizację celów Banku. Głównymi obszarami systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym są:

- 1) bezpieczeństwo i cyberbezpieczeństwo,
- 2) informatyka,
- 3) rozliczenia,
- 4) zasoby ludzkie,
- 5) działalność biznesowa,
- 6) administracja,
- 7) prawny,
- 8) wsparcie (w szczególności zarządzanie ubezpieczeniami, powierzenie wykonania czynności podmiotom zewnętrznym, budowa i wdrażanie wewnętrznego modelu pomiaru ryzyka operacyjnego oraz systemów identyfikowania, oceny, monitorowania i limitowania ryzyka operacyjnego itp.).

Rada Nadzorcza, w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym, nadzoruje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym:

- 1) zatwierdza strategiczne limity tolerancji na ryzyko operacyjne Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) ocenia proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów ryzyka operacyjnego uwzględniających roczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz informację o realizacji strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz wniosków z testów warunków skrajnych i w razie konieczności zleca dokonanie weryfikacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Zarząd, w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym, ustala proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w szczególności:

- 1) wyznacza cel zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) kształtuje strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) podejmuje uchwały w sprawie zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne oraz znacznych zmian i rozszerzeń podejścia AMA,

- 4) akceptuje wartość korekty kierowniczej dotyczącej wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA,
- 5) przyjmuje raporty i informacje na temat ryzyka operacyjnego.

Prawidłowość realizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym weryfikowana jest cyklicznie w ramach:

- 1) przeglądu strategii i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym mającego na celu ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) samooceny utrzymania zgodności z wymogami dotyczącymi podejścia AMA,
- 3) walidacji podejścia AMA,
- 4) audytu wewnętrznego.

2.9.2 Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka operacyjnego

2.9.2.1 Identyfikacja, metoda pomiaru i oceny ryzyka operacyjnego

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank gromadzi dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych oraz przyczynach i skutkach ich powstania, dane o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane dotyczące wartości wskaźników ryzyka operacyjnego oraz dane dotyczące jakości systemu kontroli wewnętrznej.

Samoocena ryzyka operacyjnego obejmuje identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego dla produktów, usług, procesów i aplikacji Banku oraz zmian organizacyjnych i jest przeprowadzana cyklicznie oraz przed wprowadzaniem nowych lub zmienianych produktów, usług, procesów i aplikacji Banku z wykorzystaniem zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz informacji pozyskiwanych w trakcie pomiaru, monitorowania, współpracy z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku oraz raportowania ryzyka operacyjnego, w tym audytów wewnętrznych oraz audytów bezpieczeństwa.

W 2022 roku decydujący wpływ na profil ryzyka operacyjnego Grupy Kapitałowej Banku miały PKO Bank Polski S.A. oraz Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A.

Pomiar ryzyka operacyjnego w Banku ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka operacyjnego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:

- 1) obliczanie wskaźników ryzyka operacyjnego: *KRI* i *RI*,
- 2) obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA (Bank z uwzględnieniem oddziału w Niemczech i oddziału w Czechach) oraz *BIA* (oddział w Słowacji oraz podmioty Grupy Kapitałowej Banku objęte konsolidacją ostrożnościową),
- 3) testy warunków skrajnych,
- 4) obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Banku.

Wymóg *BIA* w zakresie działalności prowadzonej przez Bank objętej podejściem *BIA* obliczany jest zgodnie z Rozporządzeniem CRR (część III, tytuł III) i dotyczy tej części działalności prowadzonej przez Bank, do której Bank posiada zezwolenie KNF uzyskane w związku z łączeniem podejścia *BIA* i *AMA* do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego.

Wymóg *AMA* jest wyliczany zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR i z uwzględnieniem wymogów zawartych w Rozporządzeniu RTS AMA. Podejście podlega niezależnemu przeglądowi oraz jest corocznie weryfikowane w ramach samooceny zgodności z wymogami *AMA* zgodnie z wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie procesu walidacji nadzorczej statystycznych metod obliczania wymogów kapitałowych, które są traktowane przez Bank jako dokument uzupełniający, stanowiący najlepsze praktyki w zakresie stosowanego zaawansowanego podejścia do pomiaru ryzyka operacyjnego.

Bank spełnia standardy dotyczące danych zewnętrznych i wewnętrznych, o których mowa w art. 322 ust. 3 i 4 Rozporządzenia CRR.

W pomiarze ryzyka operacyjnego Bank uwzględnia wewnętrzne zdarzenia operacyjne, których poziom straty przekracza przyjęty próg i obejmuje okres:

- a) do modelowania dotkliwości od 1 stycznia 2005 r. do daty, na którą dokonywany jest pomiar,
- b) do modelowania rozkładu częstotliwości od 1 maja 2007 r. do daty, na którą dokonywany jest pomiar.

Jest to pełny zakres danych Banku spójny z udzielonym przez KNF zezwoleniem na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego *AMA*.

Bank przyporządkowuje wewnętrzne dane historyczne dotyczące strat do linii biznesowych określonych w art. 317 Rozporządzenia CRR oraz do rodzajów zdarzeń strat zdefiniowanych w art. 324 Rozporządzenia CRR. Kolejne poziomy kategoryzacji rodzajów zdarzeń zostały wprowadzone na potrzeby Banku, celem gromadzenia danych o wyższym poziomie szczegółowości. Ponadto na potrzeby pomiaru ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem metody zaawansowanego pomiaru wdrożona została segmentacja wykorzystująca ww. kategoryzację.

W bazie zdarzeń operacyjnych gromadzone są wszystkie zdarzenia operacyjne Banku, w tym powiązane z ryzykiem kredytowym oraz rynkowym. Straty z pogranicza ryzyka operacyjnego oraz ryzyka kredytowego, które są uwzględniane podczas kalkulacji wymogu w zakresie funduszy własnych na pokrycie ryzyka kredytowego zgodnie z art. 322 ust. 3 lit b) Rozporządzenia CRR są identyfikowane i wyłączone z modelowania ryzyka operacyjnego w celu wykluczenia możliwości podwójnego ujęcia tych samych rodzajów ryzyka. Wyjątkiem są koszty ryzyka prawnego portfela kredytów hipotecznych CHF, których część wartości zaksięgowana według stanu na dzień 30 września 2020 jest uwzględniana w pomiarze *AMA* jako konserwatywny bufor. Straty powiązane z ryzykiem rynkowym są uwzględniane w pomiarze ryzyka operacyjnego.

Przepisy wewnętrzne Banku dotyczące trybu gromadzenia danych o zdarzeniach operacyjnych obligują do raportowania wszystkich strat z tytułu ryzyka operacyjnego przekraczających kwotę progu przez wszystkie jednostki Banku niezależnie od systemów oraz lokalizacji geograficznych, których dotyczyła strata. Wysokość progu dla zdarzeń wewnętrznych została ustalona z uwzględnieniem ekonomicznego kosztu gromadzenia informacji o zdarzeniach operacyjnych i ich wartości dodanej w pomiarze ryzyka operacyjnego.

W ramach informacji o zdarzeniach operacyjnych Bank gromadzi:

- a) informacje opisowe na temat czynników lub przyczyn zdarzenia straty,
- b) straty brutto i kwoty odzyskane ze strat brutto,
- c) daty rozpoczęcia oraz ujawnienia zdarzeń, a także daty ujęcia rozumiane jako datę pierwszego ujęcia kwoty straty z tytułu zdarzeń operacyjnych w rachunku zysków i strat.

Metoda przypisania strat wywołanych zdarzeniami w jednostkach Banku określa linię biznesową, do której powinno zostać przypisane zdarzenie w zależności od produktu, którego dotyczy lub jednostki Banku, której dotyczy skutek finansowy. Alokacja do danej linii biznesowej następuje w oparciu o:

- produkt bankowy, z którym jest związana strata,
- jednostkę Banku, której dotyczy strata, jeżeli nie jest ona związana z produktem bankowym.

Straty powstałe na skutek zdarzeń rozciągniętych w czasie, lecz powiązanych ze sobą oraz występujące w różnych momentach czasu, lecz powstałe na skutek tego samego zdarzenia są raportowane jako pojedyncze zdarzenie o przypisanych do niego kilku skutkach finansowych. W przypadku zdarzeń powiązanych ze sobą, sumę kwot strat tych zdarzeń agreguje się do jednej obserwacji, względem zdarzenia agregującego. W przypadku zastosowania wyjątków od przyjętego sposobu agregacji, uzasadnia się je oraz weryfikuje czy nie przyczyniają się one do nienależytego obniżenia wymogu AMA. Jako datę obserwacji uwzględnioną w pomiarze przyjmuje się:

- dla zdarzeń niepowiązanych z ryzykiem prawnym, datę ujawnienia zdarzenia operacyjnego,
- dla zdarzeń powiązanych z ryzykiem prawnym, datę ujęcia, a w przypadku braku przypisanej daty ujęcia do obserwacji – datę wystąpienia najwcześniejszej kwoty straty.

Dodatkowo w pomiarze ryzyka operacyjnego uwzględniane są dane makroekonomiczne oraz dane obrazujące rozmiar działalności operacyjnej i biznesowej Banku zgodnie z art. 322 ust. 6 Rozporządzenia CRR. Czynniki otoczenia biznesowego są wykorzystywane do skalowania dotkliwości i częstotliwości strat w pomiarze LDA, a czynniki kontroli wewnętrznej są uwzględniane w korekcie z tytułu zmian jakości kontroli.

Zgodnie z wymogami art. 322 ust. 4 Rozporządzenia CRR Bank stosuje dane zewnętrzne przy wyliczeniach LDA dla wybranych modelowych kategorii ryzyka podejścia AMA i jako bazę informacji do analizy w ramach analizy scenariuszowej. Dane zewnętrzne stanowią uzupełnienie danych wewnętrznych w ramach pomiaru ryzyka operacyjnego i pochodzą m. in. z systemu wymiany informacji na temat zdarzeń z obszaru ryzyka operacyjnego, prowadzonego przez Związek Banków Polskich (ZORO). Bank dokonuje okresowych przeglądów zasad stosowania danych zewnętrznych w pomiarze AMA.

Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA odpowiada wartości zagrożonej na ryzyko operacyjne, powiększonej o wynik analizy scenariuszowej oraz skorygowanej o wartość korekty z tytułu zmian jakości kontroli wewnętrznej i korekty kierowniczej, zgodnie z poniższą formułą:

$$AMA = (LDA+AS)*(1+KW)+KK$$

gdzie:

- AMA - wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego (wymóg AMA),
- LDA - wartość zagrożona,
- AS - wynik analizy scenariuszowej,
- KW - korekta z tytułu zmian jakości kontroli,
- KK - korekta kierownicza.

Miara wymogu AMA obejmuje potencjalnie poważne przypadki skrajne, osiągając normę ostrożnościową na poziomie ufności 99,9% przez okres jednego roku zgodnie z wytycznymi art. 322 ust. 2 lit. a Rozporządzenia CRR.

Wyliczenia wartości zagrożonej dokonuje się za pomocą podejścia rozkładu strat (LDA). W ramach tego podejścia, na podstawie historycznych wewnętrznych i zewnętrznych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz o otoczeniu operacyjnym, mierzy się potencjalną stratę, która z prawdopodobieństwem 99,9% nie zostanie przekroczona w ciągu najbliższego roku.

Celem analizy scenariuszowej jest uwzględnienie w wymogu AMA ryzyka operacyjnego związanego z typami zdarzeń operacyjnych, które nie zostały pokryte podejściem LDA. Wyniki analizy scenariuszowej zgodnie z art. 322 ust. 5 Rozporządzenia CRR są oparte na opiniach ekspertów, informacji o stratach, które wystąpiły w innych instytucjach oraz profilu tych instytucji, a także uzupełniających informacji o profilu działalności Banku.

Korekta z tytułu zmian jakości kontroli pozwala na uwzględnienie możliwości pogorszenia jakości kontroli w Banku skutkującej wzrostem częstotliwości lub dotkliwości zdarzeń operacyjnych. Stosowane oceny adekwatności i efektywności kluczowych mechanizmów kontrolnych są prospektywne i odzwierciedlają potencjalne źródła ryzyka operacyjnego – oceny odzwierciedlają stan funkcjonowania procesów w Banku, w tym mechanizmów kontrolnych a zidentyfikowane kwestie, do czasu ich wyeliminowania mogą powodować powstanie strat finansowych i zmian w profilu ryzyka Banku (zgodnie z wytycznymi art. 322 ust. 6 Rozporządzenia CRR i art. 27 Rozporządzenia RTS AMA).

Celem korekty kierowniczej jest uwzględnienie w kalkulacji wymogu AMA nadzwyczajnych zdarzeń, które ze względu na swoją specyfikę nie zostały uwzględnione w wymogu AMA w ramach podejścia LDA ani w ramach analizy scenariuszowej.

Zgodnie z wymogami art. 322 ust. 5 Rozporządzenia CRR i art. 26 Rozporządzenia RTS AMA w ramach pomiaru ryzyka przeprowadzane są testy warunków skrajnych, które dotyczą potencjalnych następstw realizacji skrajnie niekorzystnych, lecz możliwych, scenariuszy. Ma to na celu określenie wrażliwości wyników Banku na realizację scenariusza testowego oraz ustalenie czy wymóg AMA pokrywa łączną kwotę strat wynikających z realizacji tych scenariuszy. Dotychczasowe wyniki testów warunków skrajnych nie podważają dostatecznego konserwatywności wymogu AMA. Dodatkowo Bank dokonuje testowania wstecznego poprawności obliczonego wymogu AMA. Wyniki testowania wstecznego potwierdzają dostateczny konserwatywny wymóg AMA.

Departament Walidacji, jako niezależna jednostka Banku, cyklicznie dokonuje walidacji stosowanego podejścia AMA zgodnie z wymogami określonymi w art. 321 lit. f Rozporządzenia CRR oraz art. 16 i 17 Rozporządzenia RTS AMA. Celem walidacji podejścia AMA jest niezależna ocena stopnia realizacji przez model potrzeb biznesowych znanych w momencie przeprowadzania walidacji. Niezależność procesu walidacji zapewniona jest poprzez odpowiednie umiejscowienie komórki walidacyjnej w strukturze organizacyjnej Banku, która w sprawach związanych z walidacją modeli podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Zarządzania Ryzykiem.

Za przeprowadzanie audytu wewnętrznego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym odpowiada Departament Audytu Wewnętrznego. Istotnymi elementami podlegającymi badaniu audytu zgodnie z wytycznymi art. 16 Rozporządzenia RTS AMA są systemy pomiaru ryzyka operacyjnego oraz ocena w zakresie jakości źródeł i danych wykorzystywanych do celów pomiaru ryzyka operacyjnego i zarządzania nim.

2.9.2.2 Polityka ubezpieczeniowa Banku

W celu zminimalizowania niekorzystnych skutków finansowych zdarzeń operacyjnych Bank prowadzi politykę ubezpieczeniową polegającą na zapewnieniu ciągłej i efektywnej ochrony ubezpieczeniowej w zamian za akceptowalny poziom kosztów. PKO Bank Polski S.A. dąży do stosowania jednolitych zasad ubezpieczenia dla całej Grupy Kapitałowej Banku tak aby zoptymalizować zakres oraz koszty ochrony ubezpieczeniowej poprzez wykorzystanie efektu skali.

Program ubezpieczeniowy Banku jest na bieżąco monitorowany pod kątem identyfikacji potrzeby niezbędnych zmian.

2.9.2.3 Wpływ ubezpieczeń

Bank w obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego uwzględnia wpływ ubezpieczeń.

Wykorzystywane przez Bank do pomniejszenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego polisy ubezpieczeniowe spełniają kryteria określone w art. 323 Rozporządzenia CRR oraz w art. 36-44 Rozporządzenia RTS AMA i są zgodne z przepisami wewnętrznymi Banku w zakresie wyliczenia wartości pomniejszeń wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ubezpieczeń. Polisy ubezpieczeniowe Banku dotyczą przede wszystkim ubezpieczenia od przestępstw i odpowiedzialności cywilnej zawodowej, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków władz Spółki, odpowiedzialności cywilnej Banku oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk. Przy wyliczeniu pomniejszeń z tytułu posiadanych ubezpieczeń Bank uwzględnia udział własny oraz franszyzę.

Zgodnie z art. 323 Rozporządzenia CRR obniżenie wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu uznania ubezpieczeń i innych mechanizmów transferu ryzyka nie przekracza wartości 20% wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego przed uwzględnieniem technik ograniczania ryzyka.

2.9.3 Kontrola ryzyka operacyjnego

Celem kontroli ryzyka operacyjnego jest dążenie do utrzymania poziomu ryzyka operacyjnego Banku i Grupy Kapitałowej Banku na ustalonym poziomie.

Kontrola ryzyka operacyjnego obejmuje ustalenie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów ryzyka operacyjnego, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, limitów strat oraz wskaźników ryzyka operacyjnego, wraz z wartościami progowymi i krytycznymi.

Strategiczne limity tolerancji na ryzyko operacyjne określa Zarząd i zatwierdza Rada Nadzorcza. Dodatkowo, Zarząd określa poziomy wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne dla Banku oraz dla Grupy Kapitałowej Banku, których przekroczenie jest sygnałem do podjęcia działań zarządczych ograniczających ryzyko operacyjne.

W Banku funkcjonuje system limitów strat przypisanych poszczególnym jednostkom Banku lub pionom funkcjonalnym zarządzających ryzykiem operacyjnym związanym z poszczególnymi obszarami systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym, którego celem jest określenie maksymalnego, dopuszczalnego poziomu ryzyka operacyjnego dla poszczególnych jednostek Banku lub pionów funkcjonalnych, zapewniającego niedopuszczenie do przekroczenia strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne.

2.9.4 Monitorowanie ryzyka operacyjnego

Monitorowanie ryzyka operacyjnego ma na celu obserwację odchyśleń od założonych punktów odniesienia (w szczególności limitów, wartości progowych, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń) w celu diagnozowania obszarów wymagających działań zarządczych.

Bank regularnie monitoruje w szczególności:

- 1) stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji dla Banku, Grupy Kapitałowej Banku oraz limitów strat na ryzyko operacyjne dla Banku,
- 2) zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- 3) wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- 4) wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem BIA w zakresie działalności oddziału w Słowacji oraz zgodnie z podejściem AMA w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank, a dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową zgodnie z podejściem BIA,
- 5) wyniki testów warunków skrajnych, w tym odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 6) wartości wskaźników ryzyka operacyjnego w relacji do wartości progowych i krytycznych,
- 7) poziom ryzyka dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku takich jak samoocena, wskaźniki ryzyka operacyjnego, limity strat,
- 8) skuteczność i terminowość podejmowanych działań zarządczych w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
- 9) działania zarządcze związane z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego oraz ich skuteczność w zakresie obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.

2.9.5 Raportowanie ryzyka operacyjnego

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzi się na potrzeby wyższej kadry kierowniczej, KRO, KR, Zarządu oraz Rady Nadzorczej w cyklach miesięcznych i kwartalnych. Zakres informacji jest dostosowany do zakresu odpowiedzialności poszczególnych odbiorców informacji.

Odbiorcami informacji miesięcznych są KRO, wyższa kadra kierownicza, jednostki Banku odpowiedzialne za systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Informacja miesięczna zawiera w szczególności informacje o:

- 1) liczbie i skutkach zdarzeń operacyjnych,
- 2) strukturze zdarzeń operacyjnych,
- 3) wartościach wybranych wskaźników ryzyka operacyjnego,
- 4) poziomie ryzyka operacyjnego dla strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, limitów strat oraz samoocen ryzyka operacyjnego.

Odbiorcami raportów kwartalnych są KRO, KR, Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Raporty kwartalne zawierają w szczególności informacje na temat:

- 1) profilu ryzyka operacyjnego Banku wynikającego z procesu identyfikacji i oceny zagrożeń dla produktów, usług, procesów i aplikacji Banku, pomiaru LDA,
- 2) poziomu ryzyka operacyjnego dla Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym takich jak samoocena, wskaźniki ryzyka operacyjnego, limity strat,
- 3) wyników pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego,
- 4) działań podjętych celem ograniczenia ryzyka operacyjnego oraz oceny skuteczności podejmowanych działań w celu obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.

2.9.6 Działania zarządcze dotyczące ryzyka operacyjnego

Działania zarządcze podejmuje się w następujących przypadkach:

- 1) z inicjatywy KRO lub Zarządu,
- 2) z inicjatywy jednostek Banku zarządzających ryzykiem operacyjnym,
- 3) gdy ryzyko operacyjne przekroczyło poziom ustalony przez Zarząd lub KRO.

W szczególności w przypadku, gdy poziom ryzyka operacyjnego osiągnął stan podwyższony lub wysoki Bank stosuje następujące podejścia i instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) redukcja ryzyka – łagodzenie wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji przez wprowadzenie lub wzmocnienie instrumentów zarządzania ryzykiem operacyjnym takich jak:
  - a) instrumenty kontrolne (m.in. autoryzacja, kontrola wewnętrzna, rozdzielność funkcji),
  - b) instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi (dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, systemy motywacyjne),
  - c) ustalenie lub weryfikacja wartości progowych i krytycznych wskaźników ryzyka operacyjnego,
  - d) ustalenie lub weryfikacja limitów ryzyka operacyjnego,
  - e) plany awaryjne,
- 2) transfer ryzyka – przeniesienie odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat na podmiot zewnętrzny:
  - a) ubezpieczenia,
  - b) outsourcing,
- 3) unikanie ryzyka – rezygnacja z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

2.9.7 Poniesione straty i działania zarządcze ograniczające ryzyko operacyjne

W 2022 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia z tytułu ryzyka operacyjnego, z wyłączeniem strat powiązanych z procesem kredytowania, które obejmowały straty zaprezentowane w tabeli 2.41 na łączną kwotę netto w wysokości 16,67 mln PLN (43,67 mln PLN brutto).

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii Oszustwa zewnętrzne, dotyczące realizacji nieuprawnionych przelewów wskutek skorzystania przez klientów Banku z fałszywych linków do płatności otrzymanych od osób trzecich. Bank podejmuje działania w celu blokowania ww. transakcji lub odzyskiwania środków.

Tabela 2.41 Straty* z tytułu zdarzeń ujawnionych

KATEGORIE ZDARZEŃ - PKO BANK POLSKI SA		31.12.2022	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Wysokość straty brutto**	Wysokość straty netto***
Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0,15	0,13
	Kradzież i oszustwo	0,97	0,76
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	1,59	1,24
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0,09	0,07
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,33	0,03
	Wady produktów	1,90	1,84
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0,21	0,11
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	2,47	2,43
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	3,76	3,27
	Napływ i dokumentacja klientów	0,10	0,10
	Zarządzanie rachunkami klientów	0,50	0,19
	Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0,01	0,01
	Sprzedawcy i dostawcy	0,28	0,21
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	1,64	0,16
Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	29,67	6,11
	Bezpieczeństwo systemów	0,01	0,01
Razem		43,67	16,67

* Straty nie uwzględniają strat z tytułu ryzyka operacyjnego powiązanych z ryzykiem kredytowym, które traktowane są jako straty ryzyka kredytowego do celów obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych

** Straty brutto na dzień 31.12.2022 r. obejmują zgodnie z Rekomendacją M KNF straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty niezrealizowane (straty potencjalne); nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmu transferu ryzyka

*** Straty netto na dzień 31.12.2022 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty)

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego w Banku podejmowane są działania zarządcze mające zarówno charakter doraźny, jak i systemowy. Działania doraźne obejmują bezpośrednie reagowanie na identyfikowane źródła ryzyka, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym oraz odzyskiwanie utraconych środków. Na działania systemowe składają się m.in. zabezpieczenia systemów informatycznych, doskonalenie sposobów autoryzacji transakcji, rozwój procesów identyfikacji i blokowania przelewów na rachunki zidentyfikowane jako przestępcze, rozwój systemu antyfraudowego, rozwój i optymalizacja systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML), doskonalenie procesów, optymalizacja kontroli wewnętrznej, szkolenia, transfer ryzyka (ubezpieczenia, outsourcing).

Bank stale podnosi poziom zabezpieczenia systemów IT, w szczególności w zakresie aplikacji wykorzystywanych przez klientów Banku - dotyczy to m.in. aktywnego zwalczania stron phishingowych podszywających się pod serwisy Banku, identyfikacji zamiarów oraz możliwości przestępców z uwzględnieniem taktyk, technik i procedur, śledzenia rozwoju złośliwego oprogramowania atakującego klientów Banku, rozwoju mechanizmów detekcji zainfekowanych komputerów klientów oraz doskonalenia reguł i rozszerzania zakresu monitoringu transakcji elektronicznych.

Wdrożone w 2021 r. zmiany polegające na zoptymalizowaniu procesów w obszarze cyberbezpieczeństwa oraz przygotowaniu strategii świadczenia usług dla Spółek Grupy Kapitałowej Banku, jak również wdrożenie systemu klasy SOAR (Security Orchestration, Automation And Response) umożliwiającego automatyzację obsługi incydentów bezpieczeństwa, przełożyły się na znaczne usprawnienie pracy w zakresie obsługi alertów i incydentów, co pozwoliło skrócić proces reakcji i wpłynęło na minimalizację zagrożeń (w niektórych przypadkach nawet o 95%). W 2022 r. CERT PKO BP zgłosił i zablokował we współpracy z CERT Polska oraz CERT Orange ponad 2700 fałszywych stron - oszustwa te dotyczyły głównie usług elektronicznych i klientów Banku.

W Banku działa wewnętrzna komórka (Red Team), która symuluje w sposób kontrolowany potencjalne ataki w celu identyfikacji słabych punktów jeszcze przed ich wykorzystaniem przez przestępców. W 2022 r. w Banku, w ramach Threat Intelligence (tj. gromadzenia informacji o bieżących i potencjalnych cyberzagrożeniach), szeroko analizowano informacje w zakresie działań realizowanych w cyberprzestrzeni związanych z wojną w Ukrainie z jednoczesnym nałożeniem zagrożeń, które mogą się zmaterializować w Banku. Duży nacisk skierowano na usuwanie podatności, co skutkowało najniższą liczbą podatności w historii Banku.

Ponadto Bank systematycznie edukuje pracowników w zakresie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w tym środowisku. W 2022 r. udostępniono pracownikom nowe szkolenia e-learningowe, dotyczące zagrożeń związanych z:

- korzystaniem z urządzeń mobilnych,
- korzystaniem z własnego sprzętu informatycznego w celach zawodowych oraz korzystaniem ze sprzętu służbowego w celach prywatnych,
- publikowaniem przez pracowników informacji dotyczących Banku w Internecie (w szczególności na portalach społecznościowych),
- atakami socjotechnicznymi.

Szkolenia są obowiązkowe dla wszystkich pracowników. Bank na bieżąco i okresowo monitoruje ich realizację w ramach niezależnego monitorowania mechanizmów kontrolnych.

Zgodnie z polityką Banku, zasad cyberbezpieczeństwa muszą przestrzegać nie tylko pracownicy, ale również podmioty zewnętrzne (wykonawcy). Bank określa wymagania bezpieczeństwa dla dostawców usług IT w zakresie ochrony informacji Banku, dostępu do budynków i pomieszczeń Banku, ochrony systemu informatycznego Banku.

Działająca w strukturach Banku specjalistyczna komórka CERT realizuje strategię zapewnienia bezpieczeństwa informatycznego usług świadczonych przez Bank. CERT PKO BP jest członkiem międzynarodowego forum zrzeszającego zespoły reagujące – FIRST oraz należy do grupy roboczej europejskich zespołów reagujących – TERENA TF-CSIRT i działającej przy niej organizacji Trusted Introducer.

Udział w międzynarodowych organizacjach pozwala zespołowi CERT PKO BP na bardziej skuteczne i szybsze reagowanie na zagrożenia cyberbezpieczeństwa poprzez współpracę operacyjną oraz wymianę doświadczeń i wiedzy z podobnymi jednostkami na całym świecie. Członkostwo Banku, będącego organizacją spełniającą najwyższe standardy krajowe oraz międzynarodowe w zakresie cyberbezpieczeństwa, w ww. organizacjach jest potwierdzeniem wysokiego poziomu realizowanych usług oraz uznaniem dla profesjonalizmu i umiejętności w zakresie zapewniania bezpieczeństwa informatycznego Banku. Zespół CERT PKO BP działa w trybie 24/7/365, a w ramach działań aktywnie walczy z zagrożeniami w Internecie, w szczególności dotyczącymi bankowości internetowej oraz mobilnej.

Przedstawiciele Banku angażują się w prace realizowane w ramach Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa (BCC), działającego w ramach Związku Banków Polskich. Celem BCC jest realizacja kompleksowych i długofalowych działań na kilku poziomach: wewnątrzsektorowym, międzysektorowym (m.in. współpraca z instytucjami z sektora telekomunikacji, transportu czy energetyki), ogólnokrajowym (współpraca z administracją państwową, organami ścigania) i międzynarodowym, zmierzających do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa bankowości mobilnej i elektronicznej oraz przygotowanie narzędzi (struktury, procedury, mechanizmy wymiany informacji) umożliwiających zarządzanie sytuacją kryzysową (np. w przypadku zmasowanego ataku cyberprzestępców na sektor bankowy).

W Banku funkcjonuje system antyfraudowy, służący do kompleksowego wykrywania prób nadużyć na szkodę Banku i klientów. Analityka antyfraudowa oparta jest na silnikach decyzyjnych działających w trybie NRT (near real time, tj. w czasie zbliżonym do rzeczywistego) dla procesów kredytowych i w czasie rzeczywistym dla procesów transakcyjnych. Algorytmy wykrywania prób dokonania nadużyć wykorzystują zaawansowane metody statystyczne detekcji zdarzeń rzadkich, zarówno w kluczowych obszarach kredytowych klientów w oddziałach i agencjach Banku, jak również w kanałach zdalnych oraz w strumieniach transakcyjnych. Modele antyfraudowe analizują zarówno nieuprawnione aktywności pracowników Banku, jak i wykrywają rachunki potencjalnie prowadzone w celu dokonywania przelewów środków pochodzących z wyłudzeń.

W zakresie fizycznego bezpieczeństwa obiektów oraz przechowywanych w nich wartości pieniężnych i przetwarzanych informacji, stosowane są zabezpieczenia techniczne oraz zdalna ochrona w formie monitorowania sygnałów alarmowych z zapewnionym dojazdem grup interwencyjnych. Dodatkowo w wybranych oddziałach oraz obiektach kluczowych stosowana jest ochrona stała. Zarządzanie ochroną fizyczną, monitorowanie sygnałów alarmowych oraz prace w zakresie zabezpieczenia obiektów ukierunkowane są na minimalizację zagrożeń związanych z przechowywaniem znacznych ilości gotówki, takich jak napady, włamania i inne zagrożenia fizycznego bezpieczeństwa, jak pożary, zniszczenia mienia, wandalizm, agresywni klienci i terroryzm. Ponadto prowadzone są działania innowacyjne mające na celu korelację danych z systemów zabezpieczeń technicznych i systemu transakcji, które mają na celu wykrycie osób przebywających w aneksie samoobsługowym, które nie dokonują transakcji z bankomatu. Zakres realizacji usług ochrony fizycznej w obiektach dostosowywany jest do zachodzących w sieci oddziałów zmian organizacyjnych w pracy oddziałów oraz bieżących potrzeb (np. dla wybranych oddziałów, które w 2022 r. realizowały skup hrywny od obywateli Ukrainy) oraz wybranych oddziałów zlokalizowanych w pobliżu granicy z Ukrainą. Ponadto prowadzona jest analiza zagrożeń urzędzeń samoobsługowych w celu określenia potrzeb ich dodatkowego zabezpieczenia wobec wzmoczonych ataków na urzędzenia metodą wybuchową. W związku z aktualizacją przepisów prawa, przygotowany został proces doposażenia urzędzeń samoobsługowych w systemy neutralizacji banknotów.

Zabezpieczenia techniczne i ochrona fizyczna służą także bezpieczeństwu infrastruktury teleinformatycznej Banku oraz przetwarzanych w Banku informacji stanowiących tajemnicę bankową i dane osobowe, zapewniając poziom ich zabezpieczenia wymagany przepisami prawa, adekwatny do oceny ryzyka operacyjnego oraz optymalny pod względem kosztów. Bezpieczeństwo systemu informatycznego zapewniane jest poprzez fizyczne ograniczenia, jak również poprzez stosowanie nieustannie unowocześnianych systemów alarmowych, kontroli dostępu, telewizji dozorowej i systemów przeciwpożarowych.

W celu przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu oraz minimalizacji ryzyka operacyjnego Bank stosuje szczególne środki ograniczające, polegające na zamrożeniu wartości majątkowych, a także korzyści pochodzących z tych wartości majątkowych oraz na niedostępności tych wartości osobom lub podmiotom. Ponadto, w przypadku powzięcia ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, na wniosek Generalnego Inspektora Informacji Finansowej lub prokuratora, a także w przypadkach braku możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego, Bank wstrzymuje transakcję lub blokuje rachunek zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy.

W 2022 r. w zakresie bezpieczeństwa:

- 1) rozpoczęto projekt modernizacji systemów przeciwpożarowych wybranych obiektów;
- 2) wdrożono nowe mechanizmy uszczelniające proces monitoringu w bankowości elektronicznej, kartowej oraz mobilnej. Dodatkowo kontynuowane były prace nad uszczelnianiem procesu udzielania pożyczek gotówkowych;
- 3) doskonalono systemy wykrywania incydentów, anomalii, zaawansowanych typów złośliwego oprogramowania oraz automatyzowano obsługę incydentów;
- 4) przeprowadzono trening Security Awareness (symulacja ataku phishingowego), którym objęto wszystkich pracowników Banku (ponad 20 000 osób), jak również dedykowany trening dla Zarządu Banku;
- 5) kontynuowano projekt biometryczny, którego celem jest opracowanie systemu umożliwiającego bezpieczną i skuteczną weryfikację osoby w kanale stacjonarnym i zdalnym na podstawie jej niepowtarzalnych cech fizycznych czy behawioralnych, wykorzystujących innowacyjną technologię biometryczną;
- 6) w celu przeciwdziałania atakom typu blackbox (polegającym na podłączeniu przez przestępców urzędzenia zewnętrznego bezpośrednio do okablowania bankomatu oraz dokonaniu przez nich kradzieży środków pieniężnych zdeponowanych w bankomacie) pracowano nad sposobem reagowania na sytuacje wzbudzające podejrzenia;
- 7) w celu ograniczenia ryzyka ataków typu blackbox prowadzono testy możliwości wykorzystania do tego celu telewizji dozorowej pod kątem antmaskingu (zakrycie kamery) oraz analityki obrazu (wtargnięcie do określonej strefy).

2.10 Ryzyko biznesowe

2.10.1 Wstęp

Ryzyko biznesowe (strategiczne) to ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, wynikające z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zachodzące w otoczeniu biznesowym zmiany.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych, negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, z podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym.

2.10.2 Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka biznesowego

Identyfikacja ryzyka biznesowego polega na rozpoznaniu i określeniu czynników zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Grupy Kapitałowej Banku i które mogą znacznie wpływać na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku, powstanie lub zmianę wysokości przychodów i kosztów Grupy Kapitałowej Banku. Identyfikacja ryzyka biznesowego odbywa się poprzez jakościową ocenę ryzyka biznesowego oraz identyfikację i analizę czynników, które miały wpływ na znaczne odchylenia realizacji przychodów oraz kosztów od ich prognozowanych wartości.

Pomiar ryzyka biznesowego ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka biznesowego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka biznesowego obejmuje:

- 1) wyliczenie kapitału wewnętrznego,
- 2) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 3) przeprowadzanie odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 4) stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji.

Ocena poziomu ryzyka biznesowego dokonywana jest w ujęciu kwartalnym, w oparciu o poziom ryzyka wynikający z:

- 1) poziomu wyliczonych strategicznych limitów tolerancji,
- 2) jakościowej oceny ryzyka biznesowego,
- 3) wskaźnika opartego na odchyleniach realizacji przychodów biznesowych i kosztów od ich prognozowanych wartości oraz poziomie kapitału wewnętrznego.

2.10.3 Kontrola ryzyka biznesowego

Celem kontroli ryzyka biznesowego jest dążenie do utrzymania poziomu ryzyka biznesowego Grupy Kapitałowej Banku na akceptowalnym poziomie.

Kontrola ryzyka biznesowego obejmuje ustalenie i cykliczny przegląd mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów tolerancji na ryzyko biznesowe, wraz z jego wartościami progowymi i krytycznymi, adekwatnymi do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku.

2.10.4 Monitorowanie ryzyka biznesowego

Celem monitorowania ryzyka biznesowego jest diagnozowanie obszarów wymagających działań zarządczych. Monitorowaniu podlegają w szczególności:

- 1) strategiczne limity tolerancji na ryzyko biznesowe,
- 2) wyniki testów warunków skrajnych (scenariusze obejmują następujące typy zdarzeń: wzrost kosztów bez jednoczesnej zmiany przychodów, nasilenie zjawiska niewypracowania prognozowanego wyniku, kumulacja strat, wzrost skali strat),
- 3) wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 4) poziom kapitału wewnętrznego,
- 5) odchylenia realizacji ryzyka biznesowego od prognozy,
- 6) wyniki jakościowej oceny ryzyka biznesowego.

2.10.5 Raportowanie ryzyka biznesowego

Raportowanie ryzyka biznesowego Grupy Kapitałowej Banku prowadzone jest w okresach kwartalnych. Odbiorcami raportów ryzyka biznesowego są KZAP, KR, Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Raporty zawierają m.in. wyniki pomiaru ryzyka biznesowego, w szczególności kapitał wewnętrzny, stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe, wyniki jakościowej oceny ryzyka biznesowego, prognozę kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka biznesowego, testowanie wsteczne prognozy oraz wyniki monitoringu wysokości przychodów i kosztów Banku, wyniki testów warunków skrajnych oraz odwrotnych testów warunków skrajnych, wyniki corocznej oceny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem, w tym przeglądu procesu zarządzania ryzykiem biznesowym, informacje na temat ryzyka biznesowego w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, w szczególności kapitał wewnętrzny oraz stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe.

2.10.6 Działania zarządcze dotyczące ryzyka biznesowego

Działania zarządcze polegają w szczególności na:

- 1) weryfikacji i aktualizacji kwartalnych prognoz finansowych, z uwzględnieniem działań zmierzających do ograniczenia poziomu ryzyka biznesowego,
- 2) monitorowaniu poziomu strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe.

2.11 Ryzyko modeli

2.11.1 Wstęp

Ryzyko modeli jest to ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli. W ramach Grupy Kapitałowej Banku ryzyko modeli zarządzane jest zarówno na poziomie danego podmiotu Grupy Kapitałowej Banku (właściciela modelu), jak i na poziomie Banku jako podmiotu dominującego Grupy Kapitałowej Banku.

Celem zarządzania ryzykiem modeli jest ograniczanie ryzyka poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli poprzez odpowiednio zdefiniowany i realizowany proces zarządzania modelami.

Wszystkie modele istotne w Banku oraz modele podmiotów Grupy Kapitałowej Banku istotne dla Grupy Kapitałowej Banku objęte są procesem niezależnej walidacji przeprowadzanej przez jednostkę walidacyjną PKO Banku Polskiego S.A.

2.11.2 Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka modeli

Identyfikacja ryzyka modeli polega w szczególności na:

- 1) gromadzeniu informacji o wykorzystywanych, a także planowanych do wdrożenia modelach,
- 2) cyklicznym określaniu istotności modeli.

Ocena ryzyka modeli ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka modeli. Ocena pozwala na ustalenie profilu ryzyka oraz zidentyfikowanie modeli, które generują najwyższe ryzyko, narażając Grupę Kapitałową Banku na potencjalne straty. Oceny dokonuje się na poziomie pojedynczego modelu, a także w ujęciu zagregowanym na poziomie poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

2.11.3 Kontrola ryzyka modeli

Celem kontroli ryzyka modeli jest utrzymanie zagregowanej oceny ryzyka modeli na poziomie akceptowanym przez Grupę Kapitałową Banku. Kontrola ryzyka modeli polega na określeniu mechanizmów wykorzystywanych do diagnozowania poziomu ryzyka modeli oraz narzędzi ograniczania poziomu tego ryzyka. W ramach narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania ryzyka modeli wyróżnia się strategiczny limit tolerancji na ryzyko modeli oraz wartości progowe ryzyka modeli.

2.11.4 Monitorowanie i raportowanie ryzyka modeli

Celem monitorowania ryzyka modeli jest diagnozowanie obszarów wymagających działań zarządczych. Monitorowanie ryzyka modeli, obejmuje:

- 1) aktualizację poziomu ryzyka modeli,
- 2) ocenę wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko modeli oraz wartości progowych ryzyka modeli,
- 3) weryfikację statusu wykonania oraz ocenę skuteczności realizacji działań w ramach ograniczania ryzyka modeli.

Wyniki monitorowania są cyklicznie prezentowane w raportach skierowanych do KR, Zarządu oraz Rady Nadzorczej i zawierają kompleksową ocenę ryzyka modeli, a w szczególności:

- 1) informacje o stopniu wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko modeli,
- 2) informacje o poziomie ryzyka modeli (w ujęciu jednostkowym i skonsolidowanym),
- 3) mapę ryzyka modeli,
- 4) ocenę skuteczności zaleceń podejmowanych w celu obniżenia poziomu ryzyka modeli,
- 5) ewentualne propozycje nowych działań zarządczych ograniczających ryzyko modeli.

2.11.5 Działania zarządcze dotyczące ryzyka modeli

Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem modeli oraz poziomu tego ryzyka poprzez ustalenie akceptowalnych poziomów ryzyka oraz podejmowanie decyzji o zastosowaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem modeli.

2.12 Ryzyko zmian makroekonomicznych

2.12.1 Wstęp

Ryzyko zmian makroekonomicznych jest to ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku w wyniku niekorzystnego wpływu zmiany warunków makroekonomicznych.

Celem zarządzania ryzykiem zmian makroekonomicznych jest identyfikacja czynników makroekonomicznych mających znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej Banku oraz podejmowanie działań mających na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.

2.12.2 Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka zmian makroekonomicznych

Identyfikacja ryzyka zmian makroekonomicznych polega na określeniu scenariuszy potencjalnych zmian makroekonomicznych oraz określeniu czynników ryzyka mających największy wpływ na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku. Ryzyko zmian makroekonomicznych powstaje w wyniku oddziaływania czynników zależnych (w szczególności struktura bilansu i plany reakcji przygotowywane na potrzeby scenariuszy stresowych) i niezależnych od działań Grupy Kapitałowej Banku (czynniki makroekonomiczne). Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje czynniki wpływające na poziom ryzyka zmian makroekonomicznych w trakcie przeprowadzania kompleksowych testów warunków skrajnych.

Pomiar ryzyka zmian makroekonomicznych ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka zmian makroekonomicznych i obejmuje:

- 1) wyznaczenie w ramach kompleksowych testów warunków skrajnych wyniku finansowego (w oparciu o scenariusze: systemowy – zakładający szok płynnościowy dla krajowej gospodarki wywołany przez zaostrzenie kryzysu energetycznego i odpływ kapitału z regionu, mieszany – zakładający dodatkowo, że wraz ze wzrostem cen surowców energetycznych oraz rosnącym zapotrzebowaniem na nie, nastąpi istotne zwiększenie finansowania klientów strategicznych przez Bank), wraz z jego składowymi oraz miar ryzyka,
- 2) przeprowadzanie odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 3) wyliczanie kapitału wewnętrznego.

Ocena poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych dokonywana jest w cyklu rocznym, w oparciu o wyniki cyklicznych kompleksowych testów warunków skrajnych (scenariusze dla oceny ryzyka zmian makroekonomicznych). Poziom ryzyka zmian makroekonomicznych określa się jako umiarkowany, podwyższony lub wysoki.

2.12.3 Kontrola ryzyka zmian makroekonomicznych

Celem kontroli ryzyka zmian makroekonomicznych jest dążenie do ograniczenia niekorzystnego wpływu potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.

Kontrola ryzyka zmian makroekonomicznych polega na określeniu dostosowanego do skali działalności Grupy Kapitałowej Banku dopuszczalnego poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych i jego wpływu na funkcjonowanie i sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku. Dopuszczalny poziom ryzyka zmian makroekonomicznych oznacza sytuację, w której wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych nie wskazują na konieczność podejmowania działań naprawczych, lub działania naprawcze, konieczne do podjęcia, będą wystarczające do poprawy sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku.

2.12.4 Monitorowanie ryzyka zmian makroekonomicznych

Monitorowanie ryzyka zmian makroekonomicznych polega na analizie sytuacji makroekonomicznej, czynników makroekonomicznych, na które Grupa Kapitałowa Banku jest wrażliwa, poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych oraz wyników kompleksowych testów warunków skrajnych.

2.12.5 Raportowanie ryzyka zmian makroekonomicznych

Raportowanie ryzyka zmian makroekonomicznych realizowane jest w cyklu kwartalnym w postaci raportu przekazywanego KZAP, KR, Zarządowi, Komitetowi ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Radzie Nadzorczej.

Raportuje się w szczególności:

- 1) wyniki pomiaru ryzyka zmian makroekonomicznych, w szczególności kapitał wewnętrzny,
- 2) poziom ryzyka zmian makroekonomicznych,
- 3) wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych,
- 4) wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych.

2.12.6 Działania zarządcze dotyczące ryzyka zmian makroekonomicznych

Działania zarządcze polegają w szczególności na:

- 1) ustaleniu akceptowalnych poziomów ryzyka,
- 2) podjęciu działań mających na celu obniżenie poziomu ryzyka w przypadku wystąpienia podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych.

2.13 Zarządzanie ryzykiem w PKO Banku Hipotecznym SA

W PKO Banku Hipotecznym S.A. obowiązuje system zarządzania ryzykiem spójny z systemem obowiązującym w Grupie Kapitałowej Banku.

Specjalistyczny charakter banku hipotecznego sprawia, że:

- 1) zarządzanie ryzykiem kredytowym dotyczy głównie kompetencji w zakresie segmentu kredytów hipotecznych, oceny zdolności kredytowej klienta detalicznego i oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości (BHWN),
- 2) głównym źródłem finansowania jest emisja długoterminowych listów zastawnych, kompetencje w zakresie zarządzania płynnością koncentrują się w obszarze emisji instrumentów na krajowym i zagranicznym rynku długu zabezpieczonego.

PKO Bank Hipoteczny S.A. buduje portfel kredytów hipotecznych w drodze sprzedaży agencyjnej oraz nabywania wierzytelności od podmiotu dominującego. Portfel kredytów hipotecznych stanowi podstawę puli zabezpieczającej emisję listów zastawnych.

Bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości jest to ustalona przez PKO Bank Hipoteczny S.A. wartość, która w ocenie banku odzwierciedla poziom ryzyka związanego z nieruchomością jako przedmiotem zabezpieczenia udzielanych kredytów oraz służy do określenia kwoty, do jakiej może być udzielony kredyt zabezpieczony hipoteką na danej nieruchomości lub do decyzji, czy wierzytelność zabezpieczona na przedmiotowej nieruchomości może być nabyta przez Bank.

PKO Bank Hipoteczny S.A. ustala BHWN w oparciu o ekspertyzę bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, która jest wykonywana z zachowaniem należytej staranności i ostrożności, uwzględniając jedynie te cechy nieruchomości i nakłady konieczne do jej budowy, które będą miały charakter trwały i przy założeniu racjonalnej eksploatacji będą możliwe do uzyskania przez każdego posiadacza nieruchomości. W ekspertyzie, sporządzonej na określoną datę, udokumentowane są założenia i parametry przyjęte do analizy, proces ustalania BHWN i wynikająca z niego propozycja BHWN. Ekspertyza uwzględnia analizy i prognozy dotyczące parametrów specyficznych dla danej nieruchomości, które mają wpływ na ocenę ryzyka kredytowego, a także czynniki o charakterze ogólnym np. rozwój liczby ludności, stopę bezrobocia, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Hipoteczny list zastawny to dłużny papier wartościowy imienny lub na okaziciela, emitowany przez banki hipoteczne, którego podstawą emisji jest pula wierzytelności zabezpieczonych hipoteką. Listy zastawne są emitowane głównie na dłuższe terminy, stanowią więc źródło długoterminowego finansowania dla Grupy Kapitałowej Banku.

Model biznesowy PKO Banku Hipotecznego S.A. zakłada wysoki udział listów zastawnych w strukturze finansowania. List zastawny jest stabilnym źródłem finansowania, ale balonowy charakter wykupu sprawia, że w większości przypadków w chwili wykupu powstaje potrzeba zastąpienia tego finansowania kolejnymi emisjami lub alternatywnym źródłem finansowania. W procesie zarządzania płynnością finansową PKO Bank Hipoteczny S.A. zwraca szczególną uwagę na dopasowanie terminów przepływów i możliwości odnowienia źródeł finansowania w momentach wymagalności znacznych wartościowo pasywów (wykup listów zastawnych).

System zarządzania ryzykiem oraz informacje ilościowe w zakresie ujawnień znajdują się w Sprawozdaniu finansowym PKO Banku Hipotecznego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku oraz Sprawozdaniu Zarządu z działalności PKO Banku Hipotecznego za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku.

3 ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank oraz Grupa Kapitałowa Banku podejmują w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Podstawowe regulacje obowiązujące w procesie oceny adekwatności kapitałowej to:

- 1) ustawa Prawo bankowe,
- 2) Rozporządzenie CRR,
- 3) ustawa o nadzorze makroostrożnościowym,
- 4) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń,
- 5) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- 6) ustawa z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, funduszy własnych na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Grupy Kapitałowej Banku obejmuje:

- 1) określanie oraz realizację pożądaných przez Bank celów kapitałowych,
- 2) identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- 3) pomiar lub szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- 4) ustalanie wartości progowych dla miar adekwatności kapitałowej,
- 5) prognozowanie, monitorowanie oraz raportowanie poziomu i struktury funduszy własnych,
- 6) zarządzanie strukturą bilansu pod kątem optymalizacji jakości posiadanych przez Bank funduszy własnych,
- 7) kapitałowe działania awaryjne,
- 8) testy warunków skrajnych,
- 9) prognozowanie wymogu w zakresie funduszy własnych oraz kapitału wewnętrznego,
- 10) ocenę rentowności poszczególnych obszarów biznesowych i segmentów klienta.

Miarami adekwatności kapitałowej są:

- 1) łączny współczynnik kapitałowy (TCR),
- 2) współczynnik kapitału Tier 1 (T1),
- 3) współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1),
- 4) relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego,
- 5) wskaźnik dźwigni,
- 6) wskaźnik MREL – TREA,
- 7) wskaźnik MREL – TEM.

Celem monitorowania poziomu miar adekwatności kapitałowej jest określenie stopnia spełniania wymogów nadzorczych oraz identyfikacja przypadków wymagających uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych lub planu ochrony kapitału.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową Banku wynosi:

- 1) łączny współczynnik kapitałowy (TCR) – 8,0%,
- 2) współczynnik kapitału Tier 1 (T1) – 6,0%,
- 3) współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) – 4,5%.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa Banku ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora, który stanowi sumę obowiązujących buforów. Szczegółowe informacje dotyczące buforów kapitałowych zostały przedstawione w rozdziale 3.3 niniejszego Raportu.

Tabela 3.1 Kluczowe wskaźniki [Wzór EU KM1]

	a	b	c	d	e	
	31.12.2022	30.09.2022*	30.06.2022	31.03.2022	31.12.2021	
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I	38 139	37 579	36 403	36 644	38 524
2	Kapitał Tier I	38 139	37 579	36 403	36 644	38 524
3	Łączny kapitał	40 723	40 216	39 103	39 344	41 224
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	229 095	234 653	226 000	224 487	226 166
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	16,65%	16,01%	16,11%	16,32%	17,03%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	16,65%	16,01%	16,11%	16,32%	17,03%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,78%	17,14%	17,30%	17,53%	18,23%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU 7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,11%	0,11%	0,11%	0,11%
EU 7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%
EU 7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00%	0,08%	0,08%	0,08%	0,08%
EU 7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,11%	8,11%	8,11%	8,11%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
EU 8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,02%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
EU 9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EU 10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	2,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	4,52%	3,51%	3,51%	3,51%	3,50%
EU 11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	12,52%	11,62%	11,62%	11,62%	11,61%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	9,78%	9,04%	9,19%	9,42%	10,12%
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	454 373	461 082	450 922	444 043	439 933
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,39%	8,15%	8,07%	8,25%	8,76%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU 14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EU 14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EU 14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU 14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EU 14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wypływów netto						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	105 952	107 757	111 875	116 149	117 683
EU 16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	79 289	77 469	71 712	65 932	60 602
EU 16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	12 969	11 928	9 994	8 650	7 270
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	66 320	65 541	61 718	57 282	53 332
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	161,0%	166,4%	184,3%	205,8%	222,0%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	341 500	339 087	325 389	320 550	319 317
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	259 678	263 805	255 474	249 944	247 567
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	131,5%	128,5%	127,4%	128,2%	129,0%

* zmiana w stosunku do danych opublikowanych dotyczy wyłączenia z instrumentów Tier 2 obligacji w posiadaniu PKO Towarzystwa Ubezpieczeń SA oraz PKO Życie Towarzystwa Ubezpieczeń SA

2 grudnia 2022 roku PKO Bank Polski S.A. otrzymał pismo Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych ("MREL", ang. the minimum requirement for own funds and eligible liabilities). BFG określił docelowy wymóg MREL dla Banku w oparciu o dane skonsolidowane na poziomie 15,36% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko "TREA" oraz 5,91% miary ekspozycji całkowitej "TEM", które muszą zostać spełnione do 31 grudnia 2023 r.

Tabela 3.2 Poziomy MREL

W %	31.12.2022	31.12.2023
MREL (TREA)	11,68	15,36
MREL (TEM)	4,46	5,91

W 2022 roku wartość miar adekwatności kapitałowej utrzymywała się powyżej limitów wewnętrznych i zewnętrznych.

3.1 Fundusze własne

Fundusze własne na potrzeby adekwatności kapitałowej wyliczane są zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, części drugiej Rozporządzenia CRR oraz aktami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR.

Fundusze własne Grupy Kapitałowej Banku składają się z kapitału podstawowego Tier I oraz kapitału Tier II. W Grupie Kapitałowej Banku nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier I.

W skład kapitału podstawowego Tier I wchodzi:

- 1) kapitał zakładowy, prezentowany zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego według wartości nominalnej,
- 2) kapitał zapasowy, tworzony z corocznych odpisów z zysku netto i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Grupy,
- 3) kapitał rezerwowy, tworzony niezależnie od kapitału zapasowego z corocznych odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie (zwane dalej „WZ”) i przeznaczony wyłącznie na pokrycie mogących powstać strat bilansowych,
- 4) inne skumulowane całkowite dochody (z wyłączeniem zysków i strat dotyczących zabezpieczenia przepływów pieniężnych),
- 5) fundusz ogólnego ryzyka, tworzony z odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez WZ i przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej,
- 6) zyski zatrzymane (niepodzielony wynik z lat ubiegłych),
- 7) wynik finansowy netto w trakcie zatwierdzania oraz wynik netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczony zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszony o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłego rewidenta; warunkiem zaliczenia wyniku do funduszy własnych jest jego zatwierdzenie przez WZ lub przed zatwierdzeniem przez WZ, uzyskanie zgody KNF na jego zaliczenie do funduszy własnych. Po spełnieniu ww. wymogów formalnych Bank dokonuje wstecznych korekt funduszy własnych⁹.

Kapitał podstawowy Tier I pomniejsza się o:

- 1) straty za bieżący rok obrotowy,
- 2) wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej po pomniejszeniu o kwotę powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, odliczana kwota zawiera wartość firmy uwzględnioną w wycenie znacznych inwestycji Grupy, z odliczenia wyłączone są ostrożnie wyceniane aktywa będące oprogramowaniem¹⁰,
- 3) dodatkowe korekty wartości aktywów wycenianych według wartości godziwej, które wynikają ze stosowania wymogów w zakresie ostrożnej wyceny,
- 4) dodatkowe korekty wartości godziwej instrumentów pochodnych odzwierciedlające własne ryzyko kredytowe Banku,
- 5) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i nie wynikające z różnic przejściowych,
- 6) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, które przekraczają 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego)¹¹,
- 7) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowa Banku nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub instrumentów w Tier II tych podmiotów, o ile ich suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego),
- 8) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowa Banku dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego Tier I tych podmiotów, których suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego),
- 9) kwotę, o jaką suma:
  - a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, do wysokości 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (obliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego) oraz
  - b) zaangażowań kapitałowych bezpośrednich i pośrednich w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowa Banku dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażonych w postaci posiadanych akcji lub udziałów lub instrumentów kapitału podstawowego Tier I tych podmiotów, do wysokości 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (obliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego), przekracza równowartość 17,65% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego z uwzględnieniem wszystkich pomniejszeń określonych w pkt 1-6 oraz pełnej wartości sumy pozycji wskazanych w pkt 9 lit. a-b, bez stosowania progu wynoszącego 17,65% kapitału podstawowego. Kwota poniżej progu (17,65%) jest uwzględniana w aktywach ważonych ryzykiem.
- 10) mającą zastosowanie kwotę niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych, obliczoną zgodnie z art. 47c Rozporządzenia CRR, za wyjątkiem kwoty niedoboru dotyczącej ekspozycji powstałych przed 26 kwietnia 2019 r., o ile warunki tych ekspozycji nie zostały zmienione w sposób, który zwiększa ekspozycję Banku wobec dłużnika,
- 11) Pozycje sekurytyzacyjne – jako alternatywa stosowania wagi ryzyka 1 250%, ekspozycje w posiadaniu Grupy (transza junior oraz rezerwa gotówkowa na pokrycie ryzyka płynności, pomniejszone o korekty z tyt. ryzyka szczególnego dla ekspozycji bazowych) pomniejszają fundusze własne.

⁹ Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) opublikował w maju 2020 roku w ramach jednolitego zbioru pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A) stanowisko dotyczące momentu rozpoznawania zysków rocznych oraz śródrocznych w danych dotyczących adekwatności kapitałowej (Q&A 2018_3822 oraz Q&A 2018_4085). Zgodnie z tym stanowiskiem, od momentu kiedy Bank lub Grupa Kapitałowa Banku formalnie spełnia kryteria pozwalające mu zaliczyć zysk za dany okres do kapitału Tier I, uznaje się, że zysk ten powinien być zaliczony na datę wsteczną (datę zysku a nie datę spełnienia kryterium) i należy dokonać korekty funduszy własnych na datę której dotyczy zysk.

¹⁰ W zakresie oprogramowania kwotę do odliczenia od funduszy własnych określa się na podstawie zakumulowanej amortyzacji ostrożnościowej aktywów będących oprogramowaniem obliczanej począwszy od dnia, w którym aktywa będące oprogramowaniem są dostępne do użytku i zaczynają być amortyzowane do celów rachunkowości. Pozostała kwota oprogramowania uwzględniana jest w aktywach ważonych ryzykiem z wagą 100%.

¹¹ Grupa korzysta z możliwości wskazanej w wytycznych Europejskiego Nadzoru Bankowego określonych w ramach jednolitego zbioru pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A nr 2015_1887). Zgodnie z odpowiedzią EBA aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z zyskami lub stratami na zabezpieczeniach przepływów pieniężnych (które nie są włączone do funduszy własnych zgodnie z art. 33 CRR) nie muszą być uwzględniane także w aktywach z tytułu dochodowego podatku odroczonego uwzględnianych w odliczeniach od funduszy własnych zgodnie z art. 36 oraz 48 CRR.

W skład kapitału Tier II, po uzyskaniu przez Bank zgody KNF, wchodzi zobowiązania podporządkowane, rozumiane jako zobowiązania z tytułu przyjęcia przez Bank, w kwocie i na zasadach ustalonych w decyzji KNF wydawanej na wniosek Banku, środków pieniężnych spełniających warunki określone w art. 63 Rozporządzenia CRR, które nie są w posiadaniu Banku, jego jednostek zależnych, ani przedsiębiorstw, w których Bank posiada udział kapitałowy w postaci co najmniej 20% praw głosu lub kapitału tego przedsiębiorstwa posiadanych bezpośrednio lub poprzez stosunek kontroli. Jako zobowiązania podporządkowane wchodzące w skład kapitału Tier 2 traktuje się pełną wartość instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym ponad pięć lat. W trakcie ostatnich pięciu lat do terminu zapadalności w kapitale Tier 2 uwzględnia się zamortyzowaną wartość zobowiązań obliczonych przez pomnożenie wartości bilansowej instrumentów w pierwszym dniu ostatniego pięcioletniego okresu ich umownego terminu zapadalności podzieloną przez liczbę dni w tym okresie razy liczbę pozostałych dni umownego terminu zapadalności instrumentów.

Kapitał Tier II pomniejszany jest o:

- 1) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego w postaci instrumentów kapitału Tier II tych podmiotów, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty,
- 2) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału Tier II, o ile łączna kwota tych zaangażowań przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Banku.

W przypadku, jeśli wartość pomniejszeń, o których mowa w pkt 1 i 2 obniżyłaby wartość kapitału Tier II poniżej zera, wartość nadwyżki tych pomniejszeń ponad wartość kapitału Tier II odejmuje się od kapitału podstawowego Tier I.

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia 2021/637, tabela 3.1 przedstawia informacje na temat charakteru i kwot poszczególnych pozycji funduszy własnych wykorzystanych do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego na 31 grudnia 2022 roku. Wiersze zostały pominięte tylko w przypadku, gdy ich wartość wyniosła 0.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 3.3 Struktura regulacyjnych funduszy własnych [Wzór EU CC1]

		31.12.2022	
		(a)	(b)
		Kwoty	Źródło w oparciu o numery/litery referencyjne bilansu skonsolidowanego w ramach regulacyjnego zakresu konsolidacji
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	1 250	nota 50.
	w tym: instrument typu 1 SERIA A AKCJE ZWYKŁE IMIENNE	313	nota 50.
	w tym: instrument typu 2 SERIA A AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIĘCIELA	198	nota 50.
	w tym: instrument typu 3 SERIA B AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIĘCIELA	105	nota 50.
	w tym: instrument typu 4 SERIA C AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIĘCIELA	385	nota 50.
	w tym: instrument typu 5 SERIA D AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIĘCIELA	250	nota 50.
2	Zyski zatrzymane	9 163	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	20 887	
EU-3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	1 070	
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 CRR, i powiązane azio emisyjne przeznaczane do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	-	
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	-	
EU-5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	946	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	33 315	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-380	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 469	
9	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR) (kwota ujemna)	-	
11	Rezerwy odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływ pieniężny z tytułu instrumentów finansowych, które nie zostały wycenione według wartości godziwej	5 220	
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	-	
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)	-	
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	-	
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	-	
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	-	
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmiotem te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawężanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	-	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
20	Nie dotyczy	-	
EU-20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	-12	
EU-20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	-	
EU-20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	-12	
EU-20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	-	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR) (kwota ujemna)	-200	
22	Kwota przekraczająca próg 17,65 % (kwota ujemna)	-	
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	-	
24	Nie dotyczy	-	
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	-	
EU-25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	-	
EU-25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I, z wyjątkiem przypadków, w których instytucja odpowiednio koryguje kwotę pozycji kapitału podstawowego Tier I, o ile takie obciążenia podatkowe obniżają kwotę tych pozycji, którą można maksymalnie wykorzystać w celu pokrycia ryzyka lub strat (kwota ujemna)	-	
26	Nie dotyczy	-	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	-	
27a	Inne korekty regulacyjne	2 665	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	4 824	
29	Kapitał podstawowy Tier I	38 139	nota 69.
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	-	
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	-	
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	-	
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4 CRR, i powiązane azio emisyjne przeznaczane do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	-	
EU-33a	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494a ust. 1 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	-	
EU-33b	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494b ust. 1 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	-	
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich	-	
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	-	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	-	

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy
Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
Podlegające Ogłoszeniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2022 Roku
(w milionach złotych)**

Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale dodatkowym Tier I (kwota ujemna)	-	
38	Bepośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	-	
39	Bepośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
41	Nie dotyczy	-	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)	-	
42a	Inne korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-	
45	Kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	38 139	nota 69.
Kapitał Tier II: instrumenty			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	2 584	
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5 CRR, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II, zgodnie z art. 486 ust. 4 CRR	-	
EU-47a	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494a ust. 2 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału Tier II	-	
EU-47b	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494b ust. 2 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału Tier II	-	
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	-	
49	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	-	
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	-	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	2 584	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)	-	
53	Bepośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
54	Bepośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
54a	Nie dotyczy	-	
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-	
56	Nie dotyczy	-	
EU-56a	Kwalifikowalne odliczenia od kwalifikowalnych zobowiązań, które przekraczają pozycje zobowiązań kwalifikowalnych instytucji (kwota ujemna)	-	
56b	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-	
58	Kapitał Tier II	2 584	nota 69.
59	Łączny kapitał (kapitał Tier I + kapitał Tier II)	40 723	nota 69.
60	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	229 095	
Współczynniki i wymogi kapitałowe, w tym bufor			
61	Kapitał podstawowy Tier I	16,65%	nota 69.
62	Kapitał Tier I	16,65%	nota 69.
63	Łączny kapitał	17,78%	nota 69.
64	Łączne wymogi kapitałowe odnośnie do kapitału podstawowego Tier I instytucji	9,02%	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,50%	nota 69.
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,02%	nota 69.
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0,00%	nota 69.
EU-67a	w tym: wymóg utrzymywania bufora globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (G- SII) lub bufora innych instytucji o znaczeniu systemowym (O- SII)	2,00%	nota 69.
EU-67b	w tym: dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia innych rodzajów ryzyka niż ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	0,00%	
68	Kapitał podstawowy Tier I (wyróżony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko) dostępny po spełnieniu minimalnych wymogów kapitałowych	9,78%	
Minima krajowe (jeżeli różnią się od ram Bazylea III)			
69	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
70	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
71	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed wzięciem ryzyka)			
72	Bepośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach funduszy własnych i kwalifikowalnych zobowiązaniach podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	258	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 17,65 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	1 006	
74	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 17,65 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR)	3 834	

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II			
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	-	
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	-	
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	-	
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	-	
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)			
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	-	
81	Kwota wyłączonej z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	-	
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	-	
83	Kwota wyłączonej z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	-	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	-	
85	Kwota wyłączonej z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	-	

* W kolumnie (b) podano numery not ze Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. według stanu na 31 grudnia 2022 roku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia 2021/637, tabela 3.4 przedstawia uzgodnienia pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych z regulacyjnymi funduszami własnymi według stanu na 31 grudnia 2022 roku.

Tabela 3.4 Uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym [Wzór EU CC2]

	31.12.2022		
	a)	b)	c)
	Bilans zgodnie z opublikowanym sprawozdaniem finansowym	W ramach regulacyjnego zakresu konsolidacji	Odniesienie*
	Na koniec okresu sprawozdawczego	Na koniec okresu sprawozdawczego	
AKTYWA - Podział według klas aktywów zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
Kasa, środki w Banku Centralnym	15 917	15 917	nota 31.
Należności od banków	16 101	15 965	nota 32.
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 042	1 042	nota 33.1
Pozostałe instrumenty pochodne	13 162	13 162	nota 33.2
Papiery wartościowe	135 632	133 324	nota 34.
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	7	7	nota 35.
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	231 721	231 871	nota 36.
Należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej	555	-	nota 40.
Rzeczowe aktywa trwale oddane w leasing operacyjny	1 764	1 764	nota 75.4
Rzeczowe aktywa trwale	2 917	2 741	nota 42.
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	10	10	nota 43.
Wartości niematerialne	3 527	3 325	nota 41.
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	285	1 504	nota 44.
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	52	52	nota 29.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 187	5 140	nota 29.
Inne aktywa	2 804	2 742	nota 45.
Razem Aktywa	430 683	428 566	

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

ZOBOWIĄZANIA - Podział według klas zobowiązań zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	9	
Zobowiązania wobec banków	3 011	3 011	nota 37.
Pochodne instrumenty zabezpieczające	7 469	7 469	nota 33.1
Pozostałe instrumenty pochodne	12 978	12 978	nota 33.2
Zobowiązania wobec klientów	339 582	338 866	nota 38.
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	-	
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	1 732	-	nota 40.
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 294	2 293	nota 39.1
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	15 510	15 774	nota 39.2
Zobowiązania podporządkowane	2 781	2 781	nota 39.3
Pozostałe zobowiązania	7 014	6 910	nota 46.
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	765	725	nota 29.
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	7	nota 29.
Rezerwy	2 090	2 083	nota 47.
Razem Zobowiązania	395 248	392 906	
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	nota 50.
Pozostałe kapitały	22 215	21 957	nota 50.
Niepodzielony wynik finansowy	8 651	9 163	nota 50.
Wynik roku bieżącego	3 333	3 290	nota 50.
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	35 449	35 660	nota 50.
Udziały niekontrolujące	-14	0	nota 50.
Razem Kapitał Własny	35 435	35 660	

* W kolumnie (c) podano numery not ze Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. według stanu na 31 grudnia 2022 roku. Na 31 grudnia 2022 roku, zgodnie z art. 48 Rozporządzenia CRR, zaangażowania kapitałowe w podmioty sektora finansowego w ujęciu skonsolidowanym nie przekroczyły 10% kapitału podstawowego Tier I, nie stanowią więc pomniejszeń funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku i zostały uwzględniane w aktywach ważonych ryzykiem. Fundusze Grupy Kapitałowej zostały pomniejszone o wartość nadwyżki aktywów z tytułu podatku odroczonego ponad próg 10% kapitału Tier I.

Opis głównych cech instrumentów emitowanych przez Bank zaliczonych do kapitału podstawowego Tier I oraz instrumentów Tier II zaprezentowano w Tabeli 3.5. (dane zostały zaprezentowane w złotych). Wiersze w tabeli zostały pominięte tylko w przypadku, gdy nie dotyczą Grupy Kapitałowej Banku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 3.5 Główne cechy regulacyjnych instrumentów funduszy własnych i instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych [wzór EU CCA] (w PLN)

		Nazwa I	Nazwa II	Nazwa III	Nazwa IV	Nazwa V	Nazwa VI	Nazwa VII
	Emitent	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP
1								
2	Niepowtarzalny identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000099	PLPKO0000107
3	Prawo lub prawa własności, którym podlega instrument	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie
4	Obecny sposób ujmowania w uwzględnieniu, w stosownych przypadkach, przejściowych przepisów CRR	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał Tier 2	Kapitał Tier 2
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał Tier 2	Kapitał Tier 2
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Akcje zwykłe	Akcje zwykłe	Akcje zwykłe	Akcje zwykłe	Akcje zwykłe	Obligacje	Obligacje
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym lub zobowiązaniach kwalifikowalnych (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	1 700 000 000	1 000 000 000
9	Wartość nominalna instrumentu	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	1 700 000 000	1 000 000 000
EU-9a	Cena emisyjna	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	-	-
12	Wieczyste czy terminowe	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Terminowe	Terminowe
13	Pierwotny termin zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	28.08.2027	06.03.2028
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienny kupon	Zmienny kupon
30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie

Na 31 grudnia 2022 roku w funduszach własnych Grupy wyliczanych na potrzeby adekwatności kapitałowej został ujęty wynik bieżący Grupy konsolidowanej ostrożnościowo za I półrocze 2022 r. po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia (w wysokości 946 mln PLN), na zaliczenie którego Grupa uzyskała odpowiednią zgodę KNF. Niepodzielony zysk Banku z lat poprzednich w kwocie 7 808 mln PLN pozostał niepodzielony.

3.2 Wymogi w zakresie funduszy własnych i kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

Grupa Kapitałowa Banku wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, dla następujących rodzajów ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe - metodą standardową (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł II, rozdział 2),
- 2) ryzyko operacyjne:
  - a) zgodnie z podejściem AMA - w zakresie działalności prowadzonej przez Bank z uwzględnieniem działalności oddziału zagranicznego w Niemczech oraz oddziału zagranicznego w Czechach,
  - b) zgodnie z podejściem BIA (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł III) - w zakresie działalności oddziału zagranicznego w Słowacji oraz w zakresie działalności podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową.
- 3) ryzyko rynkowe (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł IV, rozdziały 2-4):
  - a) ryzyko walutowe - wyliczane metodą podstawową,
  - b) ryzyko cen towarów - wyliczane metodą uproszczoną,
  - c) ryzyko instrumentów kapitałowych - wyliczane metodą uproszczoną,
  - d) ryzyko szczególne instrumentów dłużnych - wyliczane metodą podstawową,
  - e) ryzyko ogólne instrumentów dłużnych - wyliczane zgodnie z podejściem opartym na duracji,
  - f) pozostałe rodzaje ryzyka, inne niż ryzyko delta (ryzyko non-delta) wyliczane metodą scenariuszową w przypadku opcji, dla których Bank stosuje własne modele wyceny oraz metodą delta plus dla pozostałych opcji.
- 4) pozostałe ryzyka:
  - a) ryzyko rozliczenia i ryzyko dostawy - wyliczane metodą określoną w części III tytule V Rozporządzenia CRR,
  - b) ryzyko kredytowe kontrahenta, w tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego - wyliczane metodą standardową określoną w części III, tytule II, rozdziale 6 Rozporządzenia CRR,
  - c) ryzyko z tytułu korekty wyceny kredytowej (CVA) - wyliczane metodą określoną w części III tytule VI Rozporządzenia CRR,
  - d) przekroczenie limitu dużych ekspozycji - wyliczane metodą określoną w części IV Rozporządzenia CRR.

Łączny wymóg w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku składa się z sumy wyżej wymienionych wymogów w zakresie funduszy własnych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Przy wyliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta Bank wykorzystuje kompensowanie umowne zgodnie z Rozporządzeniem CRR (art. 295-298).

Informacja o wymogach w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku została zawarta w tabeli Tabela 3.6

Tabela 3.6 Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko [Wzór EU OV1]

		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		31.12.2022	30.09.2022	31.12.2022
1	Ryzyko kredytowe (z wyjątkiem ryzyka kredytowego kontrahenta)	189 937	195 330	15 195
2	w tym metoda standardowa	189 937	195 330	15 195
3	w tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	-	-	-
4	w tym metoda klasyfikacji	-	-	-
EU-4a	w tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	-	-	-
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	-	-	-
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta - CCR	5 448	10 529	436
7	w tym metoda standardowa	4 981	10 015	399
8	w tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-	-
EU-8a	w tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	2	2	0
EU-8b	w tym korekta wyceny kredytowej - CVA	464	511	37
9	w tym pozostałe CCR	0	-	0
10	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
11	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
12	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
13	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
14	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
15	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	-	-	-
17	w tym metoda SEC-IRBA	-	-	-
18	w tym SEC-ERBA (w tym IAA)	-	-	-
19	w tym metoda SEC-SA	-	-	-
EU-19a	w tym 1 250 % RW/odliczenie*	12	24	-
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	4 238	1 339	339
21	w tym metoda standardowa	4 238	1 339	339
22	w tym metoda modeli wewnętrznych	-	-	-
EU-22a	Duże ekspozycje	-	-	-
23	Ryzyko operacyjne	29 471	27 454	2 358
EU-23a	w tym metoda wskaźnika bazowego	3 944	3 943	316
EU-23b	w tym metoda standardowa	-	-	-
EU-23c	w tym metoda zaawansowanego pomiaru	25 527	23 511	2 042
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)	12 099	11 855	968
25	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Razem	229 095	234 653	18 328

* W wierszu EU-19a zaprezentowano wymóg w zakresie funduszy własnych w przypadku ekspozycji sekurytyzacyjnych w portfelu bankowym z zastosowaniem odliczenia z funduszy własnych zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 5 CRR. Kwota wymogu pomniejsza fundusze Banku, stąd nie generuje ekspozycji na ryzyko (RWA) z wagą ryzyka 1 250%.

W skład Grupy Kapitałowej Banku wchodzi spółki ubezpieczeniowe PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., które są wyłączone z konsolidacji ostrożnościowej, jako podmioty finansowe objęte odrębnym nadzorem KNF, obejmującym również ocenę spełnienia wymogów kapitałowych dla zakładów ubezpieczeń.

Na 31 grudnia 2022 roku Grupa uwzględniała posiadane udziały w zakładach ubezpieczeniowych w kalkulacji pomniejszeń funduszy własnych zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Wszystkie zaangażowania kapitałowe w podmioty sektora finansowego do wartości progów określonych w art. 48 Rozporządzenia CRR, są ujmowane w aktywach ważonych ryzykiem z wagą ryzyka 250%.

Największy udział w wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego w Grupie Kapitałowej Banku w roku 2022 występował dla wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka stóp procentowych (szczególnego i ogólnego (45,5%)) (tabela 3.7.).

Tabela 3.7 Ryzyko rynkowe Grupy Kapitałowej Banku w ramach metody standardowej

		31.12.2022
		a
Produkty bezwarunkowe		Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem
1	Ryzyko stopy procentowej (ogólne i szczególne)	1 927
2	Ryzyko cen akcji (ogólne i szczególne)	10
3	Ryzyko walutowe	1 685
4	Ryzyko cen towarów	-
Opcje		
5	Metoda uproszczona	-
6	Metoda delta plus	1
7	Metoda opierająca się na scenariuszu	615
8	Sekurytyzacja (ryzyko szczególne)	-
9	Razem	4 238

Na koniec 2022 roku Grupa Kapitałowa Banku nie posiadała otwartej pozycji na ryzyko cen towarów.

Pozycja walutowa przekroczyła próg 2% funduszy własnych, więc został policzony wymóg w zakresie funduszy własnych z tego tytułu.

W związku z tym, że Grupa Kapitałowa Banku nie stosuje na potrzeby wyliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego modeli wewnętrznych, art. 455 Rozporządzenia CRR "Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego" nie ma zastosowania.

Podział wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego, ze względu na stosowaną metodę wyliczania, został zaprezentowany w tabeli 3.8.

Tabela 3.8 Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego i kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem [wzór EU OR1]

		31.12.2022				
Działalność bankowa		a	b	c	d	e
		Odpowiedni wskaźnik			Wymogi w zakresie funduszy własnych	Kwota ekspozycji na ryzyko
		Rok-3	Rok-2	Ostatni rok		
1	Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	2 212	1 895	2 203	316	3 944
2	Działalność bankowa objęta metodą standardową/alternatywną metodą standardową	-	-	-	-	-
3	Objęta metodą standardową:	-	-	-		
4	Objęta alternatywną metodą standardową:	-	-	-		
5	Działalność bankowa objęta metodami zaawansowanego pomiaru	12 532	12 425	12 891	2 042	25 527

3.3 Bufory kapitałowe

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, instytucje finansowe mają obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora ponad poziomy minimalne określone w Rozporządzeniu CRR dla:

- 1) łącznego współczynnika kapitałowego (TCR),
- 2) współczynnika kapitału Tier I (T1),
- 3) współczynnika kapitału podstawowego Tier I (CET1).

Wymóg połączonego bufora jest sumą wszystkich obowiązujących buforów, tj. bufora zabezpieczającego, bufora antycyklicznego, bufora ryzyka systemowego oraz bufora z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym. Bufory te muszą być pokrywane kapitałem podstawowym typu Tier I.

Bufor zabezpieczający obowiązuje wszystkie banki.

Bufor antycykliczny nakładany jest w celu ograniczenia ryzyka systemowego wynikającego z cyklu kredytowego. Wprowadzany jest przez ministra właściwego ds. instytucji finansowych w okresach nadmiernego wzrostu akcji kredytowej i rozwiązywany w sytuacji jej spowolnienia. Według stanu na 31 grudnia 2022 roku wskaźnik bufora antycyklicznego wynosił 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium Polski.

Dodatkowo, Grupa Kapitałowa Banku wylicza wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla danej instytucji uwzględniając w wyliczeniach wartość wszystkich ekspozycji kredytowych w innych krajach i odpowiednią dla tych krajów wartość bufora antycyklicznego. Według stanu na 31 grudnia 2022 roku bufor antycykliczny specyficzny dla Grupy Kapitałowej Banku wynosił 0,02%.

Tabela 3.9 Tabela 1.1 oraz Tabela 3.10 prezentują informację dotyczącą rozkładu geograficznego odnośnych ekspozycji kredytowych oraz kwotę bufora antycyklicznego specyficznego dla Grupy Kapitałowej Banku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 3.9 Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego [Wzór EU CCyB1]

Podział według państw:	31.12.2022															
	a	b	c		d	e	f	g			h	i	j	K	l	m
	Ogólne ekspozycje kredytowe		Ogólne ekspozycje kredytowe – ryzyko rynkowe		Suma dłużnych i krótkich pozycji ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody standardowej	Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody modeli wewnętrznych	Ekspozycje sekurytyzacyjne – Wartość ekspozycji dla portfela bankowego	Całkowita wartość ekspozycji	Wymogi w zakresie funduszy własnych			Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych	Aktywa ważone ryzykiem	Wymogi w zakresie funduszy własnych: wagi (%)	Wskaźnik bufora antycyklicznego (%)	
	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Ogólne ekspozycje na ryzyko kredytowe	Ogólne ekspozycje – ryzyko rynkowe					Ogólne ekspozycje kredytowe – pozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym							
Polska	267 817	-	298	-	-	268 115	13 488	17	-	13 505	168 814	94,58%	0,00%			
Ukraina	2 002	-	-	-	-	2 002	123	-	-	123	1 533	0,86%	0,00%			
Luksemburg	1 502	-	-	-	-	1 502	120	-	-	120	1 502	0,84%	0,50%			
Niemcy	859	-	-	-	-	859	69	-	-	69	858	0,48%	0,00%			
Niderlandy	669	-	-	-	-	669	51	-	-	51	633	0,35%	0,00%			
Hiszpania	621	-	-	-	-	621	50	-	-	50	621	0,35%	0,00%			
Austria	527	-	-	-	-	527	42	-	-	42	527	0,30%	0,00%			
Irlandia	514	-	-	-	-	514	41	-	-	41	514	0,29%	0,00%			
Republika Czeska	500	-	-	-	-	500	40	-	-	40	496	0,28%	1,50%			
Wielka Brytania	435	-	-	-	-	435	34	-	-	34	425	0,24%	1,00%			
Francja łącznie	377	-	-	-	-	377	30	-	-	30	379	0,21%	0,00%			
Malta	323	-	-	-	-	323	26	-	-	26	324	0,18%	0,00%			
Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	313	-	-	-	-	313	11	-	-	11	143	0,08%	0,00%			
Dania	291	-	-	-	-	291	16	-	-	16	205	0,11%	2,00%			
Węgry	278	-	-	-	-	278	22	-	-	22	278	0,16%	0,00%			
Cypr	275	-	-	-	-	275	22	-	-	22	276	0,15%	0,00%			
Norwegia	264	-	-	-	-	264	21	-	-	21	264	0,15%	2,00%			
Litwa	191	-	-	-	-	191	15	-	-	15	191	0,11%	0,00%			
Bahamy	187	-	-	-	-	187	14	-	-	14	175	0,10%	0,00%			
Singapur	187	-	-	-	-	187	15	-	-	15	187	0,10%	0,00%			
Szwajcaria	43	-	-	-	-	43	3	-	-	3	42	0,02%	0,00%			
Japonia	40	-	-	-	-	40	2	-	-	2	20	0,01%	0,00%			
Finlandia	35	-	-	-	-	35	3	-	-	3	35	0,02%	0,00%			
Stowacja	15	-	-	-	-	15	1	-	-	1	15	0,01%	1,00%			
Szwecja	14	-	-	-	-	14	1	-	-	1	15	0,01%	1,00%			
Belgia	2	-	-	-	-	2	0	-	-	0	2	0,00%	0,00%			
Gruzja	1	-	-	-	-	1	0	-	-	0	1	0,00%	0,00%			
Białoruś	1	-	-	-	-	1	0	-	-	0	1	0,00%	0,00%			
Włochy	1	-	-	-	-	1	0	-	-	0	1	0,00%	0,00%			
Ekwador	1	-	-	-	-	1	0	-	-	0	1	0,00%	0,00%			
Australia	1	-	-	-	-	1	0	-	-	0	1	0,00%	0,00%			
Korea Południowa	1	-	-	-	-	1	0	-	-	0	0	0,00%	0,00%			
Inne kraje razem	4	-	-	-	-	4	0	-	-	0	4	0,00%	-			
RAZEM	278 291	-	298	-	-	278 589	14 261	17	-	14 279	178 482	-	-			

Tabela 3.10 Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego [Wzór EU CCyB2]

		31.12.2022
		a
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	229 095
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,02%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	37

Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym jest dodatkowym wymogiem dla instytucji mogących kreować ryzyko systemowe. Bank został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym, na podstawie decyzji KNF z 10 października 2016 roku. Zgodnie z decyzją KNF z dnia 20 grudnia 2022, Bank zobowiązany jest do utrzymywania poziom bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII) w wysokości równoważnej 2,00% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia CRR. Dotychczasowy bufor wynosił 1,00% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Bufor musi być utrzymywany zarówno w ujęciu jednostkowym, jak i skonsolidowanym.

7 listopada 2022 r. Bank otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego, w której Komisja stwierdziła wygaśnięcie decyzji w sprawie zalecenia Bankowi przestrzegania dodatkowego wymogu dotyczącego funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego, w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

24 listopada 2022 r. Bank otrzymał decyzję KNF, w której Komisja stwierdziła wygaśnięcie decyzji w sprawie zalecenia Bankowi, na poziomie skonsolidowanym, przestrzegania dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie z właściwymi przepisami prawa.

W związku z powyższym, współczynniki kapitałowe według stanu na 31.12.2022 roku powinny kształtować się na poziomie nie niższym niż:

- 1) TCR - 12,52% dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) T1 - 10,52% dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- 3) CET1 - 9,02% dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku.

Pismem z 23 grudnia 2022 roku KNF zaleciła Bankowi ograniczenie ryzyka występującego w działalności Banku poprzez utrzymywanie funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego w ramach filaru II w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych, w wysokości 0,72 p.p. na poziomie jednostkowym oraz 0,66 p.p. na poziomie skonsolidowanym ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego.

3.4 Wpływ rozwiązań przejściowych na adekwatność kapitałową

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. stosuje w kalkulacji funduszy własnych następujące rozwiązania przejściowe:

- korektę przejściową dotyczącą minimalizowania wpływu wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne, zgodnie z art. 473 a Rozporządzenia CRR,
- tymczasowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat od papierów wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19 (zgodnie z art. 468 Rozporządzenia CRR).

3.4.1 Korekta przejściowa dotycząca minimalizowania wpływu wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne

Od 1 stycznia 2018 obowiązuje standard rachunkowości MSSF 9 Instrumenty finansowe, który zastąpił standard MSR 39 Instrumenty finansowe. Zmianie uległa klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń.

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej reguluje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/2395¹². Zgodnie z tą regulacją banki mogą stosować przepisy przejściowe w zakresie funduszy własnych i powiększać kapitał podstawowy Tier I związany z wdrożeniem nowego modelu utraty wartości w okresie kolejnych 5 lat od daty 1 stycznia 2018 roku, przy czym współczynnik korygujący maleje z okresu na okres.

Ponadto, 27 czerwca 2020 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/873¹³. Przepis ten pozwala na złagodzenie wpływu na kapitał Tier 1 kwoty odpisów utworzonych od 1 stycznia 2020 roku. Rozwiązanie takie może być stosowane do 2024 roku włącznie, przy czym przyporządkowany tej wartości współczynnik korygujący maleje z okresu na okres.

Bank podjął decyzję, w świetle art. 473a ust. 7a CRR wprowadzonego powyższym Rozporządzeniem, o skorzystaniu z opcji, zgodnie z którą do korekty łagodzącej wpływ wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne przypisywana jest waga ryzyka równa 100% i uzyskana wartość dodawana jest do miary ekspozycji całkowitej.

Grupa Kapitałowa zdecydowała się na pełne zastosowanie przepisów przejściowych i rozłożenie w czasie wpływu korekt z tytułu wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej.

3.4.2 Tymczasowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat od papierów wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zgodnie z art. 468 CRR (zmienionym ww. Rozporządzeniem 2020/873) banki mogą stosować tymczasowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19. Podejście to pozwala na wyłączenie z obliczeń

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z 12 grudnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/873 z 24 czerwca 2020 roku zmieniające rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

pozycji kapitału podstawowego Banku części niezrealizowanych zysków i strat skumulowanych od dnia 31 grudnia 2019 r. ujętych w bilansie w pozycji „zmiany wartości godziwej instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody”, odpowiadających ekspozycjom wobec rządów centralnych, samorządów regionalnych lub władz lokalnych, oraz wobec podmiotów sektora publicznego, z wyłączeniem tych aktywów finansowych, które są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Grupa Kapitałowa Banku podjęła decyzję o stosowaniu powyższego tymczasowego traktowania począwszy od danych za grudzień 2021 r. i zawiadomiła o tej decyzji Komisję Nadzoru Finansowego.

Tabela 3.11 Porównanie funduszy własnych instytucji oraz współczynników kapitałowych i wskaźnika dźwigni finansowej z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych oraz z uwzględnieniem i bez uwzględnienia tymczasowego traktowania zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR [wzór MSSF 9]

		31.12.2022	30.09.2022*	30.06.2022	31.03.2022
Dostępny kapitał (kwoty)					
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	38 139	37 579	36 403	36 644
2	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	36 414	35 989	35 098	35 573
2a	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	36 661	36 030	34 610	35 273
3	Kapitał Tier 1	38 139	37 579	36 403	36 644
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	36 414	35 989	35 098	35 573
4a	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	36 661	36 030	34 610	35 273
5	Łączny kapitał	40 723	40 216	39 103	39 344
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	38 998	38 626	37 798	38 273
6a	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	39 245	38 667	37 310	37 973
Aktywa ważne ryzykiem (kwoty)					
7	Aktywa ważne ryzykiem ogółem	229 095	234 653	226 000	224 487
8	Aktywa ważne ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	227 037	232 587	224 518	223 274
Współczynniki kapitałowe					
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,65%	16,01%	16,11%	16,32%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	16,04%	15,47%	15,63%	15,93%
10a	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	16,03%	15,38%	15,34%	15,73%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,65%	16,01%	16,11%	16,32%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	16,04%	15,47%	15,63%	15,93%
12a	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	16,03%	15,38%	15,34%	15,73%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,78%	17,14%	17,30%	17,53%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	17,18%	16,61%	16,84%	17,14%
14a	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	17,16%	16,51%	16,54%	16,94%
Wskaźnik dźwigni finansowej					
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni finansowej	454 373	461 082	450 922	444 043
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	8,39%	8,15%	8,07%	8,25%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	8,05%	7,84%	7,81%	8,03%
17a	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	8,07%	7,82%	7,68%	7,95%

* zmiana w stosunku do danych opublikowanych dotyczy wyłączenia z instrumentów Tier 2 obligacji w posiadaniu PKO Towarzystwa Ubezpieczeń SA oraz PKO Życie Towarzystwa Ubezpieczeń SA

3.5 Kapitał wewnętrzny (filar II)

W 2022 roku Grupa Kapitałowa Banku wyznaczała kapitał wewnętrzny zgodnie z:

- 1) Rozporządzeniem CRR,
  - 2) ustawą Prawo bankowe,
  - 3) Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego,
  - 4) ustawą o nadzorze makroostrożnościowym,
- oraz z przepisami wewnętrznymi Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Kapitał wewnętrzny to wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

Celem szacowania kapitału wewnętrznego jest utrzymanie funduszy własnych na poziomie wynikającym ze Strategii zapewniającym bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu i skali prowadzonej działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych, a także umożliwienie bardziej efektywnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku nakierowanego na poprawę rentowności działalności i rentowności zainwestowanego kapitału.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Grupa Kapitałowa Banku opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. Bank cyklicznie monitoruje istotność poszczególnych rodzajów ryzyka odnoszących się do działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Kapitał wewnętrzny na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka jest ustalany zgodnie z metodami określonymi w przepisach wewnętrznych.

Łączny kapitał wewnętrzny Grupy Kapitałowej Banku stanowi sumę wysokości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na które Bank i Grupa Kapitałowa Banku są narażone, z uwzględnieniem podmiotów objętych konsolidacją ostrożnościową (przy założeniu braku korelacji pomiędzy poszczególnymi ryzykami).

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego niewypłacalności Banku wyznacza się jako wartość wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego szacowanego przy użyciu metod IRB, metody standardowej wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, określonych w Rozporządzeniu CRR oraz metody wewnętrznej. Kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe kontrahenta centralnego CCP szacuje się zgodnie z opisaniem w Rozporządzeniu CRR podejściem do wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ekspozycji wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego, w tym z uwzględnieniem preferencyjnej wagi ryzyka. W przypadku pojawienia się na portfelu Banku niestandardowych ekspozycji na ryzyko kredytowe instytucji finansowych i krajów, na które wymagane jest oszacowanie kapitału wewnętrznego, stosuje się rozwiązania opisane w Rozporządzeniu CRR. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego niewypłacalności Banku wyznacza się dla ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym obejmujących pozycje bilansowe i pozabilansowe. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku, w których ryzyko kredytowe jest istotne wyznaczają kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe na podstawie wartości wymogu w zakresie funduszy własnych na ryzyko kredytowe. Łączny kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego niewypłacalności stanowi sumę kapitału wewnętrznego ustalonego dla wyodrębnionych portfeli ekspozycji oraz podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w których szacuje się kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka walutowych kredytów hipotecznych szacowany jest w oparciu o wartość prognozowanych strat z tytułu rozstrzygnięć sporów klientów na drodze sądowej pomniejszonej o straty z tytułu sporów i ugód już uwzględnionych w wynikach Banku oraz pomniejszany o oszacowaną wartość kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego w zakresie kosztów ryzyka prawnego portfela kredytów walutowych w walucie CHF powiązanych z ryzykiem kredytowym.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka rynkowego obejmuje kwoty kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym, ryzyko stopy procentowej w portfelu handlowym oraz ryzyko walutowe.

Do obliczania kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym wykorzystuje się miary wrażliwości dochodu odsetkowego, miary wrażliwości wartości ekonomicznej oraz wyniki testów warunków skrajnych na wrażliwość spreadu kredytowego z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (CSRBB).

Do obliczenia kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym stosowana jest metoda wartości zagrożonej z uwzględnieniem wyników testów warunków skrajnych.

Do obliczenia kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka walutowego stosowana jest metoda wartości zagrożonej z uwzględnieniem wyników testów warunków skrajnych.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego Grupy Kapitałowej Banku oblicza się w sposób zbliżony jak dla Banku, z uwzględnieniem specyfiki podmiotów, dla których kapitał wewnętrzny jest obliczany.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka płynności obejmuje oszacowany łączny koszt związany z szybkim upłynieniem portfela papierów wartościowych w celu pokrycia stress-testowych wpływów środków oraz koszt pozyskania dodatkowych środków w celu sfinansowania aktywów płynnych w wartości brakującej do wymaganego w Banku poziomu aktywów płynnych. Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności Grupy Kapitałowej Banku stanowi sumę kapitału wewnętrznego Banku oraz podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, dla których ryzyko płynności zostało uznane jako istotne. Kapitał wewnętrzny dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku oblicza się w sposób zbliżony jak dla Banku, z uwzględnieniem ich specyfiki.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka operacyjnego Banku jest równy poziomowi ryzyka operacyjnego Banku obliczonemu przy wykorzystaniu podejścia AMA oraz BIA. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka operacyjnego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku przyjmowany jest dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową, które oceniły ryzyko operacyjne jako istotne - w wysokości kapitału oszacowanego przez te podmioty.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka biznesowego Banku wyznacza się na podstawie analizy historycznej zmienności odchyłeń zrealizowanych przychodów biznesowych netto od wartości prognozowanych zgodnie z koncepcją wyniku narażonego na ryzyko (Earnings at Risk) oraz wyników analizy scenariuszowej.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka biznesowego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku przyjmowany jest dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, które oceniły ryzyko biznesowe jako istotne. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka biznesowego Grupy Kapitałowej Banku wyznacza się jako sumę kapitału wewnętrznego Banku oraz kapitałów wewnętrznych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka zmian makroekonomicznych, Bank i podmioty Grupy Kapitałowej, w których ryzyko zmian makroekonomicznych jest istotne, wyznaczają na podstawie wyników kompleksowych testów warunków skrajnych. Kapitał wewnętrzny jest równy średniej arytmetycznej z kwot łącznego wymogu w zakresie funduszy własnych w scenariuszu szokowym, które powodują obniżenie łącznego współczynnika kapitałowego TCR poniżej poziomu wynikającego ze scenariusza bazowego, wyliczonych na cztery kolejne kwartały.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka modeli Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej wyznaczany jest na podstawie wskaźnika określającego wysokość kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka modeli w zależności od poziomu ryzyka modeli.

Adekwatność kapitałowa z perspektywy kapitału wewnętrznego jest wyznaczana w stosunku do funduszy własnych. Aktualne fundusze własne Banku i Grupy Kapitałowej Banku pokrywają te wymogi z istotnym marginesem bezpieczeństwa.

3.6 Dźwignia finansowa

Grupa Kapitałowa Banku wylicza wskaźnik dźwigni, jako jedną z miar adekwatności kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału Tier I i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Sposób zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej został uregulowany w przepisach wewnętrznych Banku. Za ocenę ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej odpowiada Pion Ryzyka Bankowego (Departament Adekwatności Kapitałowej i Ryzyka Operacyjnego) oraz Departament Rachunkowości i Sprawozdawczości.

Identyfikacja ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł i czynników ryzyka oraz na określeniu jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Dla celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, kalkuluje się wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału Tier I podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża wskaźnik jako wartość procentową. Według stanu na 31 grudnia 2022 roku wskaźnik dźwigni był kalkulowany w odniesieniu do definicji przejściowej kapitału Tier I (w rozumieniu rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz przejściowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat dla papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 CRR). Grupa Kapitałowa Banku ujawnia również (w rozdziale 3.4. niniejszego raportu) wskaźnik dźwigni w wartości, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9.

Dla utrzymania wskaźnika dźwigni na akceptowalnym poziomie ustala się strategiczny limit tolerancji i wartość progową, których poziomy są regularnie monitorowane oraz weryfikowane przynajmniej raz w roku. Poziom ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej określa się jako poziom niski, gdy wartość wskaźnika dźwigni jest równa lub wyższa niż wartość progowa, poziom podwyższony, gdy wartość wskaźnika dźwigni jest poniżej wartości progowej i jest równa lub wyższa niż strategiczny limit tolerancji, zaś poziom wysoki, gdy wartość wskaźnika dźwigni jest poniżej strategicznego limitu tolerancji.

Poziom wskaźnika dźwigni jest regularnie wyliczany i raportowany. W przypadku wystąpienia wysokiego lub podwyższonego poziomu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej przygotowuje się propozycje działań zarządczych z uwzględnieniem bieżącej sytuacji makroekonomicznej, kosztów związanych z proponowanymi działaniami oraz ich wpływ na poziom ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Wskaźnik dźwigni prognozowany jest w procesie planowania finansowego i uwzględnia planowane zmiany w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz wpływ struktury aktywów na jego poziom. Bank posiada listę potencjalnych narzędzi do wykorzystania, w przypadku zaistnienia potrzeby zwiększenia kapitału Tier I lub dostosowania struktury ekspozycji bilansowych i pozabilansowych (mianownika wskaźnika dźwigni).

W 2022 roku wartość wskaźnika dźwigni utrzymywała się powyżej limitów wewnętrznych, zewnętrznych, a także powyżej wartości minimalnych rekomendowanych przez KNF.

Tabela 3.12 . Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni [Wzór EU LR1 – LRSum]

		31.12.2022
		a
		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	430 853
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji ostrożnościowej	-2 155
3	(Korekta z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji, które spełniają wymogi operacyjne dotyczące uznania przeniesienia ryzyka)	-
4	(Korekta z tytułu tymczasowego wyłączenia ekspozycji wobec banków centralnych (w stosownych przypadkach))	-
5	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. i) CRR)	-
6	Korekta z tytułu standaryzowanych kontraktów kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmowanych na dzień zawarcia transakcji	-
7	Korekta z tytułu kwalifikowalnych transakcji łączenia środków pieniężnych	-
8	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	-973
9	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	-
10	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja ekspozycji pozabilansowych na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	25 885
11	(Korekta wynikająca z korekt z tytułu ostrożnej wyceny oraz z rezerw ogólnych i celowych, które zmniejszyły kapitał Tier I)	0
EU-11a	(Korekta z tytułu ekspozycji wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. c) CRR)	-
EU-11b	(Korekta z tytułu ekspozycji wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. j) CRR)	-
12	Inne korekty	763
13	Miara ekspozycji całkowitej	454 373

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 3.13 Wskaźnik dźwigni. Ekspozycja do obliczenia wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR [wzór EU LR2 - LRCom]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR	
		31.12.2022	30.06.2022
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)			
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	423 373	416 377
2	Ubruttowanie przekazanego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	-	-
3	(Odliczenia aktywów z tytułu wiarytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-1 003	-875
4	(Korekta z tytułu papierów wartościowych otrzymanych w ramach transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych, które ujmują się jako aktywa)	-	-
5	(Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego do pozycji bilansowych)	-	-
6	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-3 405	-3 236
7	Ekspozycje bilansowe ogółem (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)	418 965	412 266
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
8	Koszt odwrócenia związany z transakcjami na instrumentach pochodnych według metody standardowej dotyczącej CCR (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	2 751	6 248
EU-8a	Odstępstwo w odniesieniu do instrumentów pochodnych: wkład z tytułu kosztów odwrócenia na podstawie uproszczonej metody standardowej	-	-
9	Kwoty narzutu z tytułu potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z transakcjami na instrumentach pochodnych według metody standardowej dotyczącej CCR	6 764	6 712
EU-9a	Odstępstwo w odniesieniu do instrumentów pochodnych: Wkład z tytułu potencjalnej przyszłej ekspozycji według uproszczonej metody standardowej	-	-
EU-9b	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	-	-
10	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym) (metoda standardowa dotycząca CCR)	-	0
EU-10a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym) (uproszczona metoda standardowa)	-	-
EU-10b	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym) (metoda wyceny pierwotnej ekspozycji)	-	-
11	Skorygowana efektywna kwota referencyjna potwierdzonych kredytowych instrumentów pochodnych	-	-
12	(Skorygowane efektywne kompensowanie referencyjne i odliczenia narzutów w odniesieniu do potwierdzonych kredytowych instrumentów pochodnych)	-	-
13	Łączne ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych	9 515	12 959
Ekspozycje z tytułu SFT			
14	Aktywa z tytułu SFT brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	7	40
15	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wiarytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu SFT brutto)	0	0
16	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów SFT	0	0
EU-16a	Odstępstwo w odniesieniu do SFT: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429e ust. 5 i art. 222 CRR	-	-
17	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	-	-
EU-17a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu SFT rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-	-
18	Łączne ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	7	40
Inne ekspozycje pozabilansowe			
19	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone kwotą referencyjną brutto	84 765	79 778
20	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-58 880	-54 122
21	(Rezerwy ogólne odliczane przy określaniu kapitału Tier I oraz rezerwy szczegółowe związane z ekspozycjami pozabilansowymi)	-	-
22	Inne ekspozycje pozabilansowe	25 885	25 657
Ekspozycje wyłączone			
EU-22k	(Ekspozycje wyłączone ogółem)	-	-
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
23	Kapitał Tier I	38 139	36 404
24	Miara ekspozycji całkowitej	454 373	450 922
Wskaźnik dźwigni			
25	Wskaźnik dźwigni (%)	8,39%	8,07%
EU-25	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wyłączenia inwestycji sektora publicznego i kredytów preferencyjnych) (%)	8,39%	8,07%
25a	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) (%)	8,39%	8,07%
26	Regulacyjny wymóg dotyczący minimalnego wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
EU-26a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
EU-26b	w tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
EU-27a	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wybór przepisów przejściowych i odnośne ekspozycje			
EU-27b	Wybór przepisów przejściowych dotyczących definicji miary kapitału	Przejściowe	Przejściowe
Ujawnienie wartości średnich			
28	Średnia dziennych wartości aktywów z tytułu SFT brutto, po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych	181	65
29	Wartość na koniec kwartału aktywów z tytułu SFT brutto, po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych	7	40
30	Miara ekspozycji całkowitej (w tym wpływ wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmująca średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	454 546	450 947
30a	Miara ekspozycji całkowitej (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmująca średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	454 546	450 947
31	Wskaźnik dźwigni (w tym wpływ wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmujący średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	8,39%	8,07%
31a	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmujący średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	8,39%	8,07%

Tabela 3.14 Podział ekspozycji bilansowych* (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT) i ekspozycji wyłączonych) [Wzór EU LR3 - LRSpl]

		31.12.2022
		a
		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR
EU-1	Ekspozycje bilansowe ogółem (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	423 373
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	3 880
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	419 493
EU-4	Ekspozycje z tytułu obligacji zabezpieczonych	-
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	118 566
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jako ekspozycje wobec państwa	12 513
EU-7	Ekspozycje wobec instytucji	8 486
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	98 971
EU-9	Ekspozycje detaliczne	70 435
EU-10	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	70 771
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 300
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i z tytułu innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego)	35 451

* Ekspozycje bilansowe do wyliczania wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR (wyłączając instrumenty pochodne i transakcje finansowania papierów wartościowych)

W roku 2022 decyzje strategiczne miały pośredni wpływ na wielkość wskaźnika dźwigni.

Czynniki mające wpływ na wielkość wskaźnika dźwigni:

- 1) wzrost ekspozycji w wyniku:
  - a) zwiększenia wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom,
  - b) zmian wartości obligacji skarbowych,
- 2) zmiany wysokości funduszy własnych w wyniku zaliczenia do funduszy zysku Grupy za I półrocze 2022 roku oraz zastosowania rozwiązań przejściowych dot. niezrealizowanych zysków i strat wycenianych do wartości godziwej przez skumulowane całkowite dochody.

3.7 Wsteczne uwzględnienie wyniku za 2022 rok

Zgodnie z art. 26 ust. 2 Rozporządzenia CRR instytucje mogą włączyć zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne do kapitału podstawowego Tier I po podjęciu przez Grupę Kapitałową Banku formalnej decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy Grupy Kapitałowej Banku w danym roku lub, przed podjęciem ww. formalnej decyzji, po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia właściwego organu. Europejski Nadzór Bankowy (EBA) opublikował w maju 2020 roku w ramach jednolitego zbioru pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A) stanowisko dotyczące momentu rozpoznawania zysków rocznych oraz śródrocznych w danych dotyczących adekwatności kapitałowej (Q&A 2018_3822 oraz Q&A 2018_4085). Zgodnie z tym stanowiskiem, od momentu kiedy Grupa Kapitałowa Banku formalnie spełnia kryteria pozwalające zaliczyć zysk za dany okres do kapitału Tier I, uznaje się, że zysk ten powinien być zaliczony na datę wsteczną (datę zysku a nie datę spełnienia kryterium) i należy dokonać korekty funduszy własnych na datę której dotyczy zysk.

W związku z powyższym poniżej zostały zaprezentowane dane przekształcone w zakresie wartości funduszy własnych, wymogów kapitałowych oraz współczynników kapitałowych dla okresów kończących się 30.06.2022 r., 31.03.2022 r. oraz 31.12.2021 r.

W danych przekształconych zostały przedstawione wartości z uwzględnieniem w funduszach własnych kwoty zysku Grupy Kapitałowej Banku za 2021 rok (pomniejszonej o przewidziane dywidendy) w wysokości 2 575 mln PLN (w świetle uchwały nr 8/2022 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 12 maja 2022 r. w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2021 roku, w której ZWZ zdecydował o zatrzymaniu ok 50% zysku za 2021 r. w kapitałach Banku, oraz uchwał ZWZ spółek dotyczących podziału zysku), przy czym część tej kwoty (w wysokości 1 975 mln PLN) była już uwzględniona w danych opublikowanych na 31.12.2021 r. oraz na 31.03.2022 r. w związku z uzyskaniem przez Grupę Kapitałową Banku zgody na zaliczenie do funduszy własnych części zysku za I półrocze 2021 r. po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia. Dodatkowo w Funduszach za 30.06.2022 r. została ujęta wstecznie kwota wyniku Grupy za I półrocze 2022 r. po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia, po uzyskaniu odpowiedniej zgody KNF, w wysokości 946 mln PLN.

Z uwagi na zmianę daty zaliczenia zysku do funduszy własnych w tych okresach niewielkim zmianom uległy wartości kwoty niewystarczającego pokrycia odpisami ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz korekty przejściowej dot. wpływu MSSF 9 na fundusze własne. Zmianie uległy również progi wynikające z art. 48 CRR i powiązana z nimi kwota aktywów z tytułu podatku odroczonego pomniejszających fundusze własne.

Dodatkowo w wyniku zastosowania powyższych wytycznych EBA na 30.06.2022 r., 31.03.2022 r. oraz 31.12.2021 r. nastąpił spadek wartości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego o odpowiednio 38 mln PLN na koniec czerwca, 95 mln PLN na koniec marca i 103 mln PLN na koniec grudnia i w konsekwencji nastąpił wzrost łącznego współczynnika kapitałowego o 0,72 p.p. na koniec czerwca, o 0,46 p.p. na koniec marca i 0,5 p.p. na koniec grudnia oraz współczynnika kapitału Tier 1 o odpowiednio 0,73 p.p., 0,45 p.p. i 0,49 p.p.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 3.15 Kluczowe wskaźniki kapitałowe zawierające wsteczne uwzględnienie wyniku za rok 2021 w danych na 31.03.2022 r. oraz 31.12.2021 r. oraz wyniku za I półrocze 2022 w danych za 30.06.2022 r.

	31.12.2022	30.09.2022*	30.06.2022	31.03.2022	31.12.2021	
Dostępny kapitał (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	38 139	37 579	37 977	37 457	39 412
2	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	36 414	35 989	36 161	36 236	37 649
2a	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	36 661	36 030	36 184	36 167	38 174
3	Kapitał Tier 1	38 139	37 579	37 977	37 457	39 412
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	36 414	35 989	36 161	36 236	37 649
4a	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	36 661	36 030	36 184	36 167	38 174
5	Łączny kapitał	40 723	40 216	40 644	40 157	42 112
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	38 998	38 626	38 828	38 936	40 349
6a	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	39 245	38 667	38 851	38 867	40 874
Aktywa ważone ryzykiem (kwoty)						
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	229 095	234 653	225 525	223 300	224 875
8	Aktywa ważone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	227 037	232 587	223 462	222 026	223 112
Współczynniki kapitałowe						
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,65%	16,01%	16,84%	16,77%	17,53%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	16,04%	15,47%	16,18%	16,32%	16,87%
10a	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	16,03%	15,38%	16,07%	16,20%	16,98%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,65%	16,01%	16,84%	16,77%	17,53%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	16,04%	15,47%	16,18%	16,32%	16,87%
12a	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	16,03%	15,38%	16,07%	16,20%	16,98%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,78%	17,14%	18,02%	17,98%	18,73%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	17,18%	16,61%	17,38%	17,54%	18,08%
14a	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	17,16%	16,51%	17,26%	17,41%	18,18%
Wskaźnik dźwigni finansowej						
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni finansowej	454 373	461 082	450 162	442 969	436 860
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	8,39%	8,15%	8,44%	8,46%	9,02%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	8,05%	7,84%	8,07%	8,20%	8,65%
17a	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	8,07%	7,82%	8,04%	8,17%	8,74%

* zmiana w stosunku do danych opublikowanych dotyczy wyłączenia z instrumentów Tier 2 obligacji w posiadaniu PKO Towarzystwa Ubezpieczeń SA oraz PKO Życie Towarzystwa Ubezpieczeń SA

4 AKTYWA OBCIĄŻONE I WOLNE OD OBCIĄŻEŃ

Dany składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Grupa nie stosuje różnic w podejściu między zakresem konsolidacji regulacyjnej stosowanej do celów ujawniania informacji dotyczących obciążenia aktywów a zakresem zastosowania w odniesieniu do stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z definicją w części drugiej rozdział 2 tytuł I CRR.

Grupa nie stosuje różnic w podejściu pomiędzy, z jednej strony, aktywami zastawionymi i przeniesionymi zgodnie z obowiązującymi standardami rachunkowości i ich zastosowaniem przez instytucję a, z drugiej strony, aktywami obciążonymi oraz w traktowaniu transakcji.

Wartości ekspozycji wykorzystywanych do celów ujawniania pozyskiwane są z raportów według średnich stanów na koniec poszczególnych kwartałów za okres ostatnich dwunastu miesięcy.

Według stanów średnich za 4 kwartały 2022 roku Grupa Kapitałowa Banku posiadała aktywa obciążone:

- 1) z tytułu transakcji sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo),
- 2) obligacje Skarbu Państwa wpisane do rejestru listów zastawnych, zgodnie art. 18 ust. 3a ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych,
- 3) własne wyemitowane listy zastawne i obligacje zabezpieczone.

Transakcje repo i sell-buy-back są transakcjami warunkowymi skutkującymi obciążeniem aktywów przekazanych kontrahentom jako zabezpieczenia pożyczki. Transakcje są standardowo wykorzystywane przez Bank w modelu biznesowym stosowanym w zakresie zarządzania płynnością na rynkach finansowych i w ramach obsługi potrzeb transakcyjnych instytucji finansowych będących kontrahentami Banku. Przekazywane zabezpieczenia z tytułu wycen bieżących zawartych w transakcjach pochodnych stanowią standardowy mechanizm zabezpieczania ekspozycji kredytowej Banku wynikający z zawartych umów zabezpieczających i jako takie są częścią modelu biznesowego Banku związanego z aktywnością transakcyjną na rynkach finansowych. Dodatkowe informacje zawarte są w notach 66.2 i 62 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku.

Ponadto Grupa Kapitałowa Banku posiadała wyemitowane dłużne papiery wartościowe w postaci hipotecznych listów zastawnych i obligacji, emitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA, których zabezpieczeniem są kredyty hipoteczne w średniej wysokości wg. stanów z dwóch ostatnich półroczy wynoszącej 19 220 mln PLN oraz obligacje w średniej wysokości wg. stanów z dwóch ostatnich półroczy wynoszącej 1 307 mln PLN, wyemitowane przez PKO Leasing SA, zabezpieczone wierzytelnościami z tytułu umów leasingowych w średniej wysokości wg. stanów z dwóch ostatnich półroczy wynoszącej wysokości 1 307 mln PLN.

Informacje dotyczące nadzabezpieczenia, w szczególności w odniesieniu do obligacji zabezpieczonych i sekurytyzacji, oraz wpływu tego nadzabezpieczenia na poziomy obciążenia przedstawiony został w notach 66.2 i 62 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku.

Wszystkie obciążenia aktywów, zabezpieczenia i pozycji pozabilansowych oraz źródeł obciążenia występują w PLN za wyjątkiem spółki Kredobank S.A., której działalność prowadzona jest w walucie UAH.

Ogólny opis części pozycji wykazanych jako wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń, których Grupa nie uznałaby za pozycje, które mogą zostać obciążone w ramach normalnej działalności gospodarczej został zawarty w odpowiednich notach Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku.

Aktywem bazowym hipotecznych listów zastawnych i obligacji, emitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA są kredyty hipoteczne w PLN.

Aktywem bazowym obligacji wyemitowanych przez PKO Leasing SA są głównie: samochody nowe i używane, ciężarówki, ciągniki siodłowe i naczepy, różnego rodzaju maszyny i urządzenia.

Na wartość bilansową wybranych zobowiązań finansowych składają się głównie: depozyty związane z umowami z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, wyemitowane dłużne papiery wartościowe, obciążenia związane z bankowym systemem gwarantowania depozytów.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń Grupy Kapitałowej Banku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy
Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2022 Roku
(w milionach złotych)**

Bank Polski

Tabela 4.1 Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń [wzór EU AE1]

		31.12.2022							
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych		Wartość godziwa aktywów obciążonych		Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń		Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń	
		010	w tym hipotetycznie kwalifikujące się EHQLA i HQLA	040	w tym hipotetycznie kwalifikujące się EHQLA i HQLA	060	w tym EHQLA i HQLA	090	w tym EHQLA i HQLA
			030		050		080		100
010	Aktywa instytucji ujawniającej informacje	23 830	2 548			403 990	114 223		
030	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-	552	-	549	-
040	Dłużne papiery wartościowe	2 707	2 548	514	514	126 560	114 223	59 296	52 002
050	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-	-	-	-	-	-	-
060	w tym: sekurytyzacje	-	-	-	-	-	-	-	-
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	2 707	2 548	514	514	97 983	89 381	46 226	40 707
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-	-	-	25 035	24 822	11 642	11 275
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	3 522	-	1 408	-
120	Inne aktywa	21 123	-			276 878	0		

Tabela 4.2 Otrzymane zabezpieczenia i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe [wzór EU AE2]

		31.12.2022			
		Wartość godziwa otrzymanego obciążonego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych		Wolne od obciążeń	
				Wartość godziwa otrzymanego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych, które mogą zostać obciążone	
			w tym hipotetycznie kwalifikujące się EHQLA i HQLA		w tym EHQLA i HQLA
		010	030	040	060
130	Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję ujawniającą informacje	-	-	-	-
140	Kredyty na żądanie	-	-	-	-
150	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-
160	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-
170	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-	-	-
180	w tym: sekurytyzacje	-	-	-	-
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	-
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-	-	-
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	-	-	-	-
230	Inne otrzymane zabezpieczenia	-	-	-	-
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż własne obligacje zabezpieczone lub sekurytyzacje	-	-	-	-
241	Nieoddane jeszcze w zastaw wyemitowane własne obligacje zabezpieczone i sekurytyzacje	-	-	-	-
250	ŁĄCZNE OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA I WYEMITOWANE WŁASNE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	23 830	2 548		

Tabela 4.3 . Źródła obciążenia [wzór EU AE3]

		31.12.2022	
		Odpowiadające im zobowiązania, zobowiązania warunkowe lub papiery wartościowe stanowiące przedmiot udzielonej pożyczki	Obciążone aktywa, zabezpieczenie otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone i papiery sekurytyzowane
			010
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	13 442	21 581

5 UJAWNIAENIA INFORMACJI NA TEMAT RYZYK Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, POLITYKI SPOŁECZNEJ I ŁADU KORPORACYJNEGO (RYZYK ESG)

Obowiązek ujawniania informacji na temat ryzyk z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ryzyk ESG) nakłada na Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego S.A. art. 449a Rozporządzenia CRR.

W dniu 30 listopada 2022 r. Komisja Europejska przyjęła Rozporządzenie Wykonawcze 2022/2453 zmieniające wykonawcze standardy techniczne określone w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/637 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ryzyk z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego.

Nowo przyjęte rozporządzenie wykonawcze dodaje do istniejących formatów ujawniania informacji dodatkowe jednolite formaty ujawniania informacji o ryzykach ESG.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na potrzeby ujawnień III filarów w zakresie ryzyk ESG stosuje się konsolidację ostrożnościową.

Wartość bilansowa brutto ekspozycji jest wyrażona w mln EUR według średniego kursu NBP w wysokości 4,6899 PLN wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

5.1 Informacje jakościowe na temat ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego

5.1.1 Informacje jakościowe na temat ryzyka z zakresu ochrony środowiska

5.1.1.1 Strategia działalności i procesy biznesowe

W grudniu 2022 roku Zarząd Banku przyjął Strategię PKO Banku Polskiego na lata 2023-2025 „Przygotowani do wyzwań, nastawieni na przyszłość”.

Jednym z celów nowej strategii jest zajęcie miejsca lidera transformacji ESG w polskim sektorze bankowym, zarówno w aspektach związanych ze zrównoważonym finansowaniem, jak i ograniczaniem emisji własnych.

PKO Bank Polski zamierza wdrożyć unikalne rozwiązania z zakresu finansowania transformacji energetycznej aby wspierać konkurencyjność polskich firm w obliczu wysokich cen energii oraz wymagań biznesowych i regulacyjnych.

Ponadto, Bank planuje:

- osiągnięcie neutralności klimatycznej w Zakresie 1 i 2 do 2030 r.,
- ograniczenie emisji własnych CO₂ poprzez modernizację oddziałów i budynków biurowych oraz elektryfikację floty - modernizacja 70-ciu oddziałów rocznie,
- rozpoczęcie kalkulacji emisji Zakresu 3 w ramach przygotowania trajektorii redukcji opartej na podejściu naukowym,
- wyznaczenie priorytetowych sektorów i klientów do wsparcia w dekarbonizacji.

Grupa Kapitałowa Banku planuje ponadto realizację projektów związanych z celami inwestycyjnymi ukierunkowanymi na cele środowiskowe oraz dalsze działania w zakresie dostosowania do Taksonomii UE, w tym:

- finansowanie transformacji energetycznej,
- emisję zielonych obligacji,
- dostosowanie portfela produktów wspierających zrównoważony rozwój.

Jednocześnie Grupa Kapitałowa Banku przygotowuje się do możliwości dokonywania emisji obligacji własnych w formacie zielonym w oparciu o Climate Bond Standard „CBS” opracowany przez Climate Bond Initiative (CBI).

PKO Bank Hipoteczny planuje emisję zielonych listów zastawnych w oparciu o Green Covered Bond Framework uwzględniający standardy opracowane przez CBI dla nieruchomości mieszkalnych.

W obszarze ryzyka, Bank planuje:

- wypracowanie metod oceny czynników ESG na etapie udzielania kredytu i monitorowania – początkowo jakościowych/scenariuszowych, a w dalszej kolejności metod analitycznych,
- wdrożenie kryteriów Taksonomii oraz oznaczenie w tym zakresie całego portfela kredytowego podmiotów gospodarczych
- budowy wewnętrznego centrum wiedzy w zakresie nowych ekologicznych technologii i finansowania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju w tym zbudowania mechanizmów pozyskiwania i analityki danych o klientach Banku w zakresie ESG
- w oparciu o zgromadzone dane dotyczące wpływu ryzyka klimatycznego (ryzyko przejścia i ryzyko fizyczne) dla klientów w portfelu Banku przeprowadzenie klimatycznych testów warunków skrajnych i uwzględnienie wyników w polityce kredytowej Banku.

Jednym z narzędzi zarządzania ryzykiem dotyczącym ochrony środowiska w ramach ryzyka kredytowego dla wybranych branż/sektorów są polityki kredytowe. Bank posiada następujące polityki: Odnawialnych Źródeł Energii, Sektora Energii Wysokoemisyjnej, Chemia-Ropa-Gaz, Nieruchomości przychodowe, Budownictwo i materiały budowlane, Dealerzy samochodowi i firmy CFM, Publiczna służba zdrowia, Handel, JST (przyjęta i wdrożona w 2022 roku).

Poza wyżej wymienionymi politykami Bank (w segmencie korporacyjnym) na bieżąco śledzi zmiany i tendencje rynkowe w różnych branżach/sektorach, publikuje wewnętrzne materiały (np. ulotki branżowe określające aktualne trendy rynku) i organizuje spotkania branżowe. Te działania mają na celu stopniową zmianę struktury portfela kredytowego poprzez sukcesywne ograniczanie zaangażowania wobec podmiotów wysokoemisyjnych oraz budowę zielonego portfela kredytowego najbardziej zbliżonego do zrównoważonego finansowania i spełniającego cele środowiskowe. Założenia polityk opisane są w Oświadczeniu na temat informacji niefinansowych, które jest częścią Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego”.

5.1.1.2 Ład korporacyjny

Zarząd Banku określa ramy ryzyka, nadzoruje realizację postawionych celów, strategii i polityk oraz określa zasady zarządzania nimi w kontekście zarządzania ryzykiem z zakresu ochrony środowiska. Za koordynację i zarządzanie poszczególnymi czynnikami ryzyka ESG i ich wpływ na ryzyko funkcjonowania Banku odpowiedzialne są jednostki zgodnie z kompetencjami. Komitety funkcjonujące w Banku w zakresie swoich zadań i kompetencji przy podejmowaniu decyzji uwzględniają opracowania oraz opinie w zakresie działań związanych z ryzykiem ESG.

Bank zarządza ryzykiem ESG na trzech niezależnych, wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- 1) pierwszy poziom dotyczy identyfikacji ryzyka ESG na wczesnym etapie, przeprowadzania oceny ryzyka ESG podczas nawiązywania relacji z klientem lub podczas okresowego przeglądu, dialogu z klientem w celu omówienia tematów związanych z ryzykiem ESG, oceny stosowanych przez klienta środków i strategii łagodzących ryzyko oraz tworzenia i wdrażania produktów ograniczających ryzyko ESG,
- 2) drugi poziom dotyczy niezależnej i eksperckiej oceny danego obszaru, w ramach której zostały opracowane polityki kredytowe w zakresie ryzyka ESG oraz aktywnie wspierane są zadania realizowane na pierwszym poziomie oceny ryzyka ESG związanego z transakcjami. Bank planuje opracowanie narzędzi do identyfikacji i oceny ryzyka ESG, rozwój możliwości testowania klimatycznych warunków skrajnych i dążenie do integracji z innymi procesami regulacyjnymi, np. ICAAP,
- 3) trzeci poziom dotyczy niezależnych ocen działań systemu zarządzania Bankiem, w tym zarządzania ryzykami ESG, dokonywanych przez komórkę audytu wewnętrznego. W planie audytów wewnętrznych uwzględniane są badania, które obejmują swoim zakresem tematykę ESG, w tym m.in. weryfikację wypełniania przez Bank obowiązków wynikających z regulacji ESG w obszarach: udzielania kredytów, realizacji ujawnień wynikających z CRR, polityki wynagrodzeń czy bezpieczeństwa kluczowej infrastruktury IT. Informacje dotyczące zidentyfikowanych nieprawidłowości, nadanych ocen oraz wyników monitorowania działań podejmowanych w celu ich wyeliminowania, prezentowane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Kwestie wpływu na środowisko są na bieżąco monitorowane i z częstotliwością półroczną ujawniane w niniejszym sprawozdaniu oraz z częstotliwością roczną w Oświadczeniu na temat informacji niefinansowych, które jest częścią Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego.

Polityka wynagrodzeń zapewnia spójny system wynagradzania poprzez m.in. zapewnienie zgodności ze strategią w zakresie ryzyk środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem. Cele zarządcze z zakresu ochrony środowiska poszczególnych członków Zarządu (od realizacji których zależy wynagrodzenie zmienne członków Zarządu) nie zostały jeszcze wypracowane. Bank zwraca do uwzględnienia w celach czynników z zakresu ESG np.: dbałość Banku o uwzględnienie interesu społecznego oraz przyczynianie się Banku do ochrony środowiska i zapobiegania ewentualnym negatywnym skutkom społecznym działalności Banku lub do ich likwidowania.

5.1.1.3 Zarządzanie ryzykiem

Bank zarządza ryzykiem ESG w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka, ponieważ ze względu na specyfikę ryzyka ESG, nie jest ono odrębnym rodzajem ryzyka, lecz przekrojowym, mogącym wpływać na materializację poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku, w szczególności na ryzyko kredytowe.

Bank stosuje zasadę „podwójnej istotności” (ang. „double materiality”) poprzez uwzględnienie perspektywy:

- 5) wpływu czynników ESG na działalność, wynik finansowy i rozwój Banku,
- 6) wpływu działalności Banku na społeczeństwo i środowisko.

Bank weryfikuje i ocenia w zakresie generowanego poziomu ryzyka oraz zgodności ze zrównoważonym rozwojem (biorącym pod uwagę ryzyka ESG w perspektywie krótko, średnio i długoterminowej) plany finansowe, kapitałowe i strategiczne.

Strategiczne definicje ESG zostały zawarte w „Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.”. Są to:

- czynniki ESG - czynniki środowiskowe, społeczne oraz dotyczące ładu korporacyjnego, które mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na klientów i kontrahentów lub pozycję bilansu Banku; czynniki ESG o negatywnym wpływie są określane jako czynniki ryzyka ESG,
- ryzyko ESG - ryzyko negatywnych skutków finansowych dla Banku, będących konsekwencją obecnego lub przyszłego wpływu czynników ryzyka ESG na klientów i kontrahentów lub pozycję bilansu Banku.

Bank każdorazowo ocenia wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z zarządzaniem na zdolność kredytową Klienta w procesie kredytowym dla klientów segmentu korporacyjnego oraz klientów segmentu firm i przedsiębiorstw ocenianych z wykorzystaniem metody ratingowej. Bank bada też wpływ transakcji kredytowych na kwestie ESG i klasyfikuje je do czterech kategorii, począwszy od transakcji z pozytywnym wpływem na kwestie ESG, a skończywszy na tych z istotnie negatywnym wpływem. W ocenie czynników ESG Bank uwzględni m. in. ryzyko zmiany klimatu i wpływu na działalność klienta, możliwy wpływ klienta na zmianę klimatu, czynniki związane z kapitałem ludzkim czy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz czynniki związane z aspektami zarządzania (w tym kultury organizacji i nadzoru wewnętrznego).

W zakresie działalności JST i transakcji kredytowych z JST Bank wprowadził zasadę, że ich wpływ na środowisko naturalne, kwestie społeczne i zarządcze jest neutralny, o ile Bank nie posiada informacji spersonalizowanych w odniesieniu do konkretnego klienta czy transakcji – w takim przypadku ocena klienta i transakcji odzwierciedla ocenę tych informacji.

Ocena ryzyka ESG w procesie kredytowym realizowana jest również poprzez polityki kredytowe dla branż/sectorów opisane w Oświadczeniu na temat informacji niefinansowych, które jest częścią Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego.

Elementy zarządzania ryzykiem z zakresu ochrony środowiska stanowią:

- strategiczny limit tolerancji na ryzyko ESG. Miarą tolerancji tego ryzyka jest iloraz wartości kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych i wartości sumy bilansowej Banku.

W 2022 roku udział kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych wyniósł 0,38% przy limicie tolerancji dla Banku $\leq 0,8\%$ i Grupy Kapitałowej Banku $\leq 0,8\%$ wobec wartości w roku poprzednim 0,37%. Limit ten jest monitorowany kwartalnie i raportowany do Zarządu Banku. Bank zdecydował się na zwiększenie finansowania w sektorze ciepłowniczym oraz selektywne, przejściowe finansowanie transakcji związanych z bezpieczeństwem energetycznym (zakupy węgla) wobec wojny w Ukrainie oraz wzrostu cen surowców energetycznych i konieczności zapewnienia dostaw węgla z alternatywnych wobec Rosji kierunków, realizując wymiar społecznej odpowiedzialności.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

- Kluczowe niefinansowe wskaźniki wyników w obszarze środowiska:
  - wyeliminowanie ekspozycji na sektor wydobywczy węgla do 2030 mierzonego wskaźnikiem udziału finansowania sektorów wydobywania węgla kamiennego i brunatnego w aktywach ogółem; w 2022 roku wskaźnik wyniósł 0,09%,
  - wzrost zielonego finansowania Banku o 5% r/r; w 2022 roku wzrost ten wyniósł 54% r/r,
  - co najmniej 3-krotnie wyższa wartość zaangażowania w zielone finansowanie niż w wysokoemisyjne dla Grupy Kapitałowej Banku (dane dotyczą tylko Banku); w 2022 r. wartość zielonego finansowania jest 5 - krotnie wyższa niż finansowanie wysokoemisyjne.

Bank jest w trakcie operacjonalizacji pełnego wdrożenia Taksonomii UE. Proces wymaga dostosowania infrastruktury danych, przebiegu monitorowania portfela i raportowania wynikającego z Taksonomii UE.

Bank opracowuje standardy definiowania zielonych kredytów na rzecz przedsiębiorstw niefinansowych z celami środowiskowymi wykraczającymi poza przystosowanie/tagodzenie zmiany klimatu.

W Banku, „zielony produkt” kredytowy oznacza finansowanie odnawialnych źródeł energii, działań podejmowanych w celu poprawy efektywności energetycznej, zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska i nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, przeciwdziałania zmianom klimatycznym oraz wspierania działalności bieżącej podmiotów realizujących cele zrównoważonego rozwoju.

Zarządzanie ryzykiem ESG wymaga rozwiązań systemowych i sektorowych. Kluczowe wyzwanie to dostępność informacji pozwalających dokonać oceny ryzyka ESG. Bank nieustająco analizuje możliwości pozyskania danych niezbędnych do zarządzania ryzykiem ESG oraz raportowania informacji ostrożnościowych.

Wszystkie banki stoją przed kluczowym wyzwaniem, jakim jest wypracowanie systemowego rozwiązania pozyskania danych w zakresie ESG. Dotyczy to m.in.:

- a) ryzyk fizycznych (brak danych pozwalających w jednolity dla sektora finansowego sposób określić wpływ powodzi, suszy, upałów, huraganów, etc. na portfel bankowy),
- b) poziomu emisyjności klientów w Zakresie 1, 2 i 3,
- c) efektywności energetycznej nieruchomości stanowiących zabezpieczenie transakcji.

Bank bierze udział w wypracowaniu rozwiązań systemowych, umożliwiających ujawnianie informacji w zakresie ESG w sposób transparentny i porównywalny dla wszystkich uczestników rynku finansowego.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 5.1 Mapowanie ryzyka ESG na tradycyjne rodzaje ryzyka:

Rodzaj ryzyka bankowego	Wpływ ryzyka fizycznego	Wpływ ryzyka transformacji (przejścia)
Ryzyko kredytowe	ryzyko fizyczne poprzez kanały transmisji (wzrost kosztów, spadek przychodów, spadek wartości zabezpieczeń) może negatywnie wpłynąć na kredytobiorców i zmniejszyć ich zdolność do obsługi zadłużenia lub obniżyć wartość zabezpieczenia kredytu	regulacje UE lub regulacje krajowe mogą negatywnie wpłynąć na zdolność do obsługi zadłużenia podmiotów działających w sektorach wysokoemisyjnych: energetyka, sektor paliwowy, transport i logistyka
Ryzyko rynkowe	poważne zdarzenia fizyczne mogą prowadzić do zmian oczekiwań rynkowych i mogą spowodować nagłe przeszacowanie, większą zmienność i straty wartości aktywów na niektórych rynkach	czynniki ryzyka transformacji mogą spowodować nagłe przeszacowanie papierów wartościowych i instrumentów pochodnych, na przykład w odniesieniu do produktów związanych z branżami dotkniętymi aktywami osieroconymi
Ryzyko płynności	zmiany klimatu, w tym kłęski żywiołowe i nagłe zjawiska pogodowe mogą spowodować nagły wzrost zapotrzebowania na środki pieniężne	czynniki ryzyka transformacji mogą wpływać na rentowność niektórych linii biznesowych i prowadzić do ryzyka ograniczonych wpływów z tytułu spłaty udzielonych kredytów przez klientów, którzy nie zdążą wdrożyć rozwiązań, lub zmniejszenia wolumenów środków lokowanych przez tych klientów w Banku; nagłe przeszacowanie papierów wartościowych, np. z powodu osieroconych aktywów, może obniżyć wartość wysokiej jakości aktywów płynnych Banku, wpływając w ten sposób na buforę płynności; obniżenie ratingu ESG Banku może wpłynąć na ryzyko finansowania poprzez utrudnienie pozyskania nowych inwestorów oraz wzrost kosztu finansowania
Ryzyko operacyjne	ekstremalne zjawiska pogodowe mogą wpłynąć na brak możliwości lub utrudnienia w prowadzeniu działalności m.in. w oddziałach banku (np. powódź, brak dostaw energii)	nieuczestniczenie w procesie transformacji energetycznej może skutkować karami za przekraczanie wytycznych, norm, kosztami postępowań prawnych (pozwły klientów lub uczestników rynku)
Ryzyko utraty reputacji	może wynikać z materializacji powyższych ryzyk	dalsze finansowanie wysokoemisyjnych sektorów negatywnie postrzeganych przez regulatorów, interesariuszy, uczestników rynku i agencje ratingowe może przełożyć się na wizerunek Banku, a co za tym idzie utratę zysków lub spadek kapitalizacji rynkowej

5.1.2 Informacje jakościowe na temat ryzyka społecznego

5.1.2.1 Strategia działalności i procesy biznesowe

W Strategii PKO Banku Polskiego na lata 2023-2025 – „Przygotowani do wyzwań, nastawieni na przyszłość”, Bank określił swoje cele w społecznym wymiarze obszaru ESG. Bank chce zostać liderem edukacji finansowej młodzieży oraz cyfryzacji seniorów, w szczególności chce wspierać mobilność społeczną i przeciwdziałać wykluczeniu.

Bank zamierza nadal angażować się w działania prospołeczne i wspierać różnorodność oraz równe traktowanie pracowników, bez względu na ich wiek, płeć i pochodzenie.

Bank realizuje projekty społeczne integrujące cele biznesowe z działaniami na rzecz wszystkich grup interesariuszy, prowadząc je w skali ogólnopolskiej i lokalnej, koncentrując się na następujących obszarach:

- **sport** – zachęcanie do aktywności, promowanie sportu masowego, w tym: piłki nożnej poprzez partnerstwo Banku z Ekstraklasą oraz biegów (często połączonych z akcjami charytatywnymi) w ramach programu „PKO Biegajmy Razem”,
- **kultura i sztuka** – ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego, popularyzacja kultury wysokiej,
- **nauka i edukacja** – promocja nauk ścisłych, dbałość o edukację młodych Polaków, wspieranie projektów edukacyjnych, promujących rozwiązania cyfrowe w dziedzinie finansów,
- **innowacje** – wspieranie projektów w obszarze rozwiązań innowacyjnych z zakresu IT i nowych technologii,
- **biznes** – wspieranie polskich przedsiębiorców, promocja polskiego biznesu na rynkach zagranicznych, rozwijanie przedsiębiorczości.

Bank i Fundacja PKO Banku Polskiego realizują projekty wspólnie lub rozłącznie. Fundacja angażuje się w działania pomocy społecznej, ochrony życia i zdrowia oraz ekologii. Działalność dobroczynna Fundacji w 2022 roku skierowana była w dużej mierze na pomoc ofiarom konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Za pośrednictwem Fundacji przekazywane są także darowizny rzeczowe na rzecz organizacji pozarządowych. W 2022 roku darowizny rzeczowe w postaci m.in. sprzętu IT, sprzętu medycznego oraz samochodów trafiły do 51 organizacji.

Ponadto, Bank planuje, aby do 2025 roku:

- kluczowe stanowiska managerskie zajmowało co najmniej 40% zatrudnionych kobiet,
- pozycje Material Risk Taker zajmowało co najmniej 30% zatrudnionych kobiet,
- luka płacowa pod względem płci była bliska 0%,
- wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami wynosił co najmniej 2%,
- wskaźnik całkowitej rotacji pracowników nie był wyższy niż 14%,
- wskaźnik odejść dobrowolnych nie był wyższy niż 7%.

W 2021 roku Bank dokonał aktualizacji Polityki Zakupowej. W kwietniu 2022 roku Bank wdrożył „Kodeks Etyki dla Dostawców albo Oferentów współpracujących z PKO Bankiem Polskim S.A. w ramach postępowań zakupowych”. Kodeks Etyki porządkuje wymagania w relacjach Bank-Dostawca/Oferent-otoczenie zewnętrzne z uwzględnieniem społecznej odpowiedzialności biznesu m.in. w zakresie bezpieczeństwa informacji, zapobiegania korupcji i konfliktom interesów, ochrony środowiska naturalnego i relacji w łańcuchu dostaw. Dostawcy/Oferenci powinni analizować swoją działalność z dochoowaniem należytej staranności w zakresie ochrony środowiska (m.in. emisje CO₂, gospodarka ściekowa, usuwanie odpadów, ograniczanie hałasu, ochrona bioróżnorodności). Zgodnie z ww. Kodeksem Etyki Bank nie akceptuje jakichkolwiek form i przejawów pracy przymusowej, niedozwolonej pracy dzieci ani pracy niezgodnej z przepisami dotyczącymi BHP. Jednostka merytoryczna właściwa ds. zakupu towarów i usług w Banku, ma obowiązek corocznego przekazywania do jednostki merytorycznej właściwej ds. ESG, informacji dotyczącej stosowania Kodeksu Etyki przez dostawców albo oferentów, obejmującej rok poprzedni.

Aktualnie Bank współpracuje ze spółkami Grupy Kapitałowej Banku w zakresie ujednoczenia wymagań dotyczących zakupu towarów i usług w Grupie Kapitałowej Banku, w tym wdrożenia Kodeksu Etyki dla Dostawców albo Oferentów.

Bank posiada certyfikat Procurement Excellence nadawany przez największą na świecie organizację zakupową CIPS (Chartered Institute of Procurement and Supply). W II półroczu 2022 roku Pion Zakupów przygotowywał się do przeprowadzenia procesu odnowienia certyfikatu CIPS, który został zaplanowany na I kwartał 2023 roku i w związku z tym realizacja procesów zakupowych w Banku będzie kontynuowana z dostosowaniem do najlepszych standardów rynkowych.

W ramach oceny ryzyka kredytowego klientów, Bank ocenia również zagadnienia społeczne i pracownicze oraz kwestie poszanowania praw człowieka. Działalność finansowa i podejmowane przez klienta przedsięwzięcia stanowią inwestycję w kapitał ludzki lub w społeczność i są oceniane pod kątem wpływu na ryzyka nierówności, na spójność i integrację społeczną oraz stosunki pracy.

5.1.2.2 Ład korporacyjny

Odpowiedzialność Zarządu w zakresie ryzyka społecznego dotyczy działań zarządczych i nadzorczych w zakresie kształtowania przepisów wewnętrznych i strategii działania Banku z uwzględnieniem m.in. kwestii:

- przestrzegania praw człowieka i praw pracowniczych, określania właściwych postaw i zachowań, przeciwdziałania naruszeniom etyki, przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji,
- współpracy z kontrahentami Banku na zasadach zgodnych ze społeczną odpowiedzialnością biznesu,
- a także monitorowania realizacji przyjętych zasad w zakresie zarządzania ryzykiem społecznym m.in. w ramach ustalonych mechanizmów: kontrolnych i sprawozdawczych.

Kwestie ryzyka społecznego są na bieżąco monitorowane i raportowane, a sprawozdawczość wewnętrzna w tym zakresie ma postać wieloaspektową. Najważniejsze zagadnienia w tym zakresie dotyczą monitorowania i raportowania przestrzegania standardów etyki, w tym naruszeń praw pracowniczych,

a także oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń. Członkowie Zarządu są informowani raz na kwartał o skargach pracowników w nadzorowanych przez nich obszarach i o sposobie zakończenia sprawy, a dodatkowo Prezes Zarządu jest raz na kwartał informowany o wszystkich skargach pracowników.

Weryfikacja przestrzegania zasad etyki w Banku, w tym monitorowanie ryzyka związanego z naruszeniami, z uwzględnieniem kompleksowego ujęcia:

- etyki pracowników Banku i innych osób wykonujących czynności na rzecz Banku,
- etyki w relacjach z Klientami,
- etyki w działalności biznesowej,
- etyki w relacjach Banku z otoczeniem

stanowi przedmiot corocznej oceny dokonywanej przez Zarząd. Rada Nadzorcza nie rzadziej niż raz w roku jest informowana o wynikach dokonanej przez Zarząd oceny. Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Banku w aspekcie jej zgodności z „Zasadami Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez KNF oraz innymi wymogami regulacyjnymi jako element przeglądu Ładu korporacyjnego Banku dokonywana jest corocznie. Raport jest przyjmowany przez Radę Nadzorczą, a następnie jest prezentowany Walnemu Zgromadzeniu.

W Grupie Kapitałowej Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej Banku”, która uwzględnia ryzyko społeczne i zapewnia spójny system wynagradzania m.in. poprzez kształtowanie poziomu wynagrodzeń w oparciu o trendy rynkowe, wartościowanie stanowisk pracy, zapewnienie neutralności pod względem płci praktyk w zakresie wynagrodzeń pracowników GK oraz zapewnienie zgodności ze strategią w zakresie ryzyk środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem.

5.1.2.3 Zarządzanie ryzykiem

W ramach zarządzania ryzykiem społecznym wykorzystuje się przyjęte wytyczne krajowych i europejskich organów nadzoru, dobre praktyki GPW oraz rekomendowane wartości referencyjne, a także rynkowe standardy przewidujące:

- dążenie do osiągnięcia równowagi w zakresie reprezentacji płci w składzie organów, a co najmniej osiągnięcia minimalnego udziału mniejszości ze względu na płeć na poziomie 30%,
- utrzymanie poziomu udziału kobiet na stanowiskach menedżerskich na poziomie co najmniej 40% w liczbie ogólnej menedżerów.

W ramach zarządzania ryzykiem społecznym w aspekcie równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn stosuje się wypracowaną przez rynek finansowy metodę ustalania relacji średniego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn w Banku w oparciu o średnią ważoną wynagrodzenia całkowitego wypłaconego w danym roku. Na bieżąco Bank monitoruje poziom wynagrodzeń zasadniczych pracowników, w aspekcie zapewnienia ich zgodności z:

- powszechnie obowiązującymi przepisami prawa określającymi wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, z uwzględnieniem równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn,
- wewnętrznymi regulacjami Banku dotyczącymi niedyskryminacji i określającymi poziom wynagrodzeń w Banku.

W aspektach wrażliwych społecznie (różnorodność zatrudnienia, poziom satysfakcji pracowników wynikający z wdrożonych standardów i warunków pracy, praw pracowniczych, przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji), Bank na bieżąco monitoruje satysfakcję pracowników, wskaźnik ich fluktuacji, w tym wskaźnik dobrowolnych odejść, poziom zatrudnienia kobiet i mężczyzn na kluczowych stanowiskach menedżerskich oraz cyklicznie, co najmniej raz w roku, dokonuje przeglądów wynagrodzeń z uwzględnieniem wartościowania stanowisk, a także ustala odpowiednie strategie działania w tym zakresie.

Ryzyko społeczne może zmaterializować się w postaci:

- ryzyka operacyjnego, które uwzględnia wpływ zdarzeń szkodliwych społecznie, m.in. nierówne traktowanie grupy pracowników lub nieetyczne działania pracowników, które mogą skutkować stratami finansowymi dla Grupy Kapitałowej Banku wynikającymi z pozwów sądowych lub kar nałożonych przez organy nadzoru,
- ryzyka utraty reputacji, które jako ryzyko wynikające m.in. z braku zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym z nieprzestrzegania praw człowieka i prawa pracy oraz prowadzenia działań niezgodnych z rekomendacjami nadzorczymi, dobrymi praktykami oraz przyjętą strategią i deklarowanymi wartościami, może prowadzić do utraty zaufania opinii publicznej i interesariuszy do Grupy Kapitałowej Banku i w efekcie skutkować utratą zysków lub spadkiem wartości rynkowej.

5.1.3 Informacje jakościowe na temat ryzyka z zakresu Ładu korporacyjnego

5.1.3.1 Ład korporacyjny

W ocenie ryzyka kredytowego Bank ocenia czynniki związane z Ładem korporacyjnym kontrahenta, w tym m.in. kwestie struktury organizacyjnej i zarządzania, zgodności zarządzania ryzykiem, kultury organizacji i nadzoru, przejrzystości i sprawozdawczości zarządczej.

Zarządzanie konfliktem interesów ma na celu ograniczanie ich negatywnego wpływu na funkcjonowanie Banku oraz relacje Banku i osób zajmujących kluczowe stanowiska z klientami i innymi podmiotami. Unikane są działania mogące powodować wystąpienie konfliktu interesów, m.in. poprzez ustalenie mechanizmów kontrolnych służących eliminowaniu konfliktu interesów i minimalizowaniu ryzyka jego wystąpienia.

5.1.3.2 Zarządzanie ryzykiem

W ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności i ryzykiem postępowania (conduct risk) oceniany jest każdy produkt, związana z nim komunikacja marketingowa, oraz sposób prowadzenia sprzedaży produktu.

Bank dokłada wszelkich starań, aby m.in.:

- produkty były adekwatne do potrzeb klientów,
- sposób i forma proponowania nabycia produktów były adekwatne do ich charakteru,
- w zakresie przewidzianym prawem i praktyką rynkową, przed zawarciem oraz w trakcie realizacji umowy, były udzielane klientom rzetelne, przejrzyste, wyczerpujące i zgodne z prawdą informacje o produkcie, które eliminują potencjalne ryzyko greenwashingu.

Bank rejestruje przypadki braku zgodności, przyczyny oraz skutki ich zaistnienia. Ponadto, w Banku funkcjonuje system anonimowego zgłaszania naruszeń, który zapewnia pracownikom dokonującym zgłoszeń w dobrej wierze, bez złośliwej lub oszczerczej intencji, ochronę przed negatywnymi konsekwencjami w postaci działań o charakterze represyjnym, dyskryminującym lub innych przejawów niesprawiedliwego traktowania.

Bank wymaga od swoich pracowników oraz podmiotów działających w jego imieniu przestrzegania postaw etycznych, takich jak: uczciwość, rzetelność i profesjonalizm, określonych w „Kodeksie etyki PKO Banku Polskiego SA” oraz „Kodeksie Etyki Bankowej (Zasad Dobrej Praktyki Bankowej) Związku Banków Polskich”.

5.2 Informacje ilościowe na temat ryzyka przejścia i ryzyka fizycznego związanego ze zmianami klimatu

W Grupie Kapitałowej Banku została wypracowana polityka ujawnień informacji na temat ryzyka przejścia i ryzyka fizycznego związanego ze zmianami klimatu, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem dotyczącym wykonawczych standardów technicznych (ITS). Ograniczona dostępność niektórych danych (np. rzeczywista informacja na temat efektywności energetycznej, dokładne współrzędne miejsca prowadzenia działalności) wymusza stosowanie eksperckich szacunków w zakresie niektórych danych ujawnianych w poniższych wzorach.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 5.2 Portfel bankowy – Wskaźniki potencjalnego ryzyka przejścia związane z zmianami klimatu: jakość kredytowa ekspozycji według sektora, emisji i rezydualnego terminu zapadalności [Wzór 1]

31.12.2022	a	b				c	d	e	f	g		h	i	m	n	o	p
		Wartość bilansowa brutto (mln EUR)								Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy (w mln EUR)							
		W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw wyłączonych z unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego zgodnie z art. 12.1 lit. d)-g) i art. 12.2 rozporządzenia (UE) 2020/1818	W tym zrównoważone środowiskowo (CCM)	W tym ekspozycje z fazy 2	W tym ekspozycje nieobsługiwane					W tym ekspozycje z fazy 2	W tym ekspozycje nieobsługiwane						
Sektor/podsektor												<= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat	Średni ważony termin zapadalności	
1 Ekspozycje wobec sektorów, które w dużym stopniu przyczyniają się do zmiany klimatu*	18 117	610	-	3 634	1 090	1 001	349	562	13 828	2 821	1 437	31	3,82				
2 A - Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	405	-	-	125	21	27	13	11	285	111	9	-	4,31				
3 B - Górnictwo i wydobywanie	319	97	-	5	78	1	-	-	312	6	-	-	1,03				
4 B.05 - Wydobywanie węgla kamiennego i brunatnego (lignitu)	93	93	-	-	76	-1	-	-1	93	-	-	-	1,02				
5 B.06 - Wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,80				
6 B.07 - Wydobywanie rud metali	159	-	-	-	-	-	-	-	159	-	-	-	0,23				
7 B.08 - Górnictwo i wydobywanie, pozostałe	62	-	-	4	2	2	-	1	56	6	-	-	3,07				
8 B.09 - Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	4	4	-	1	-	-	-	-	4	-	-	-	1,90				
9 C - Przetwórstwo przemysłowe	5 486	97	-	1 132	224	275	118	137	4 292	1 095	96	2	3,22				
10 C.10 - Produkcja artykułów spożywczych	1 114	-	-	190	30	46	21	22	989	117	8	-	2,63				
11 C.11 - Produkcja napojów	72	-	-	8	1	2	1	1	44	28	-	-	3,59				
12 C.12 - Produkcja wyrobów tytoniowych	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	0,94				
13 C.13 - Produkcja wyrobów tekstylnych	28	-	-	4	2	2	-	1	24	2	2	-	3,12				
14 C.14 - Produkcja odzieży	26	-	-	5	2	2	-	1	21	2	3	-	3,40				
15 C.15 - Produkcja skóry i wyrobów ze skór wyprawionych	12	-	-	6	1	1	-	1	11	1	-	-	1,84				
16 C.16 - Produkcja wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	247	-	-	107	12	22	12	9	185	56	4	2	3,57				
17 C.17 - Produkcja papieru i wyrobów z papieru	178	-	-	13	2	3	1	1	147	23	9	-	3,30				
18 C.18 - Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	81	-	-	14	6	6	1	5	67	10	4	-	3,55				
19 C.19 - Wytwarzanie i przetwarzanie koks i produktów rafinacji ropy naftowej	115	97	-	-	-	2	-	-	62	53	-	-	5,09				
20 C.20 - Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	496	-	-	7	1	3	-	-	366	130	-	-	3,28				
21 C.21 - Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	48	-	-	1	-	-	-	-	42	5	1	-	3,12				
22 C.22 - Produkcja wyrobów z gumy	584	-	-	78	9	15	8	5	310	264	9	-	4,39				
23 C.23 - Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	202	-	-	83	7	14	10	4	171	28	4	-	2,92				
24 C.24 - Produkcja metali	141	-	-	11	4	4	-	3	130	9	2	-	1,81				
25 C.25 - Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	775	-	-	146	40	51	17	32	551	204	20	-	3,64				
26 C.26 - Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	90	-	-	2	1	1	-	-	81	9	-	-	3,17				

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

31.12.2022		a	b	c	d	e	f			g	h	i	m	n	o	p
		Wartość bilansowa brutto (mln EUR)					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy (w mln EUR)			<= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat	Średni ważony termin zapadalności		
		Sektor/podsektor	W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw wyłączonych z unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego zgodnie z art. 12.1 lit. d)-g) i art. 12.2 rozporządzenia (UE) 2020/1818	W tym zrównoważone środowiskowo (CCM)	W tym ekspozycje z fazy 2	W tym ekspozycje nieobsługiwane	W tym ekspozycje z fazy 2	W tym ekspozycje nieobsługiwane								
27	C.27 - Produkcja urządzeń elektrycznych		186	-	-	66	1	9	8	-	160	25	1	-	2,95	
28	C.28 - Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	202	-	-	19	11	8	1	6	164	31	7	-	2,96		
29	C.29 - Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	315	-	-	164	2	17	14	2	274	38	3	-	2,61		
30	C.30 - Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	173	-	-	40	78	39	4	34	166	7	-	-	2,58		
31	C.31 - Produkcja mebli	238	-	-	140	9	21	17	4	187	39	12	-	3,17		
32	C.32 - Produkcja wyrobów, pozostała	68	-	-	7	1	2	1	1	53	12	3	-	3,17		
33	C.33 - Naprawa i instalowanie maszyn i urządzeń	91	-	-	20	4	5	1	3	83	5	4	-	2,88		
34	D - Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	822	105	-	126	3	14	4	1	596	76	134	17	4,78		
35	D35.1 - Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną	630	37	-	34	1	10	1	-	434	53	126	17	5,43		
36	D35.11 - Wytwarzanie energii elektrycznej	260	37	-	33	-	5	1	-	64	53	126	17	11,00		
37	D35.2 - Wytwarzanie paliw gazowych; dystrybucja i handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym	69	69	-	65	-	1	1	-	68	1	-	-	0,18		
38	D35.3 - Zaopatrzenie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	124	-	-	27	2	3	2	1	95	22	7	-	4,04		
39	E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	355	-	-	24	5	5	1	3	217	79	55	5	5,76		
40	F - Budownictwo	1 125	-	-	306	140	134	35	95	1 027	65	33	-	2,65		
41	F.41 - Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	532	-	-	114	77	74	13	58	482	31	19	-	2,60		
42	F.42 - Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	178	-	-	59	16	17	6	10	166	8	4	-	2,52		
43	F.43 - Roboty budowlane specjalistyczne	414	-	-	133	46	43	15	26	379	26	9	-	2,77		
44	G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	3 894	130	-	534	232	191	42	130	3 478	315	100	-	2,47		
45	H - Transport i gospodarka magazynowa	2 231	180	-	466	100	95	25	57	1 597	549	85	-	3,97		
46	H.49 - Transport lądowy oraz transport rurociągowy	1 723	180	-	397	71	68	20	37	1 279	374	70	-	3,78		
47	H.50 - Transport wodny	32	-	-	17	7	8	1	7	16	17	-	-	4,25		
48	H.51 - Transport lotniczy	19	-	-	15	-	1	1	-	18	-	-	-	2,33		
49	H.52 - Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	375	-	-	33	19	16	2	12	204	157	15	-	5,16		
50	H.53 - Działalność pocztowa i kurierska	83	-	-	3	3	2	-	1	80	2	1	-	2,95		
51	I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	516	-	-	189	149	93	19	73	387	68	61	-	4,34		
52	L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 964	-	-	727	139	166	93	55	1 637	457	864	6	6,62		
53	Ekspozycje wobec sektorów innych niż sektory, które w dużym stopniu przyczyniają się do zmian klimatu*	6 800	-	-	620	127	128	36	66	3 783	1 792	1 219	6	5,77		
54	K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	535	-	-	44	9	9	2	5	476	57	2	-	2,56		
55	Ekspozycje wobec innych sektorów (kod NACE J, M-U)	6 265	-	-	577	119	119	35	61	3 308	1 735	1 216	6	6,04		
56	OGÓŁEM	24 917	610	-	4 255	1 218	1 129	385	628	17 611	4 613	2 656	37	4,36		

* Zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/1818 uzupełniającym rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych norm dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego – rozporządzenie w sprawie norm dotyczących klimatycznych wskaźników referencyjnych – motyw 6: sektory wymienione w sekcjach A-H i sekcja L załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1893/2006

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 5.2 ujawnia ekspozycje, które są bardziej podatne na ryzyko transformacji związane z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu, wobec przedsiębiorstw niefinansowych, w podziale na sektory, które w dużym stopniu przyczyniają się do zmiany klimatu (kody NACE: A, B, C, D, E, F, G, H, I, L) oraz ekspozycje wobec przedsiębiorstw niefinansowych, działających w sektorach innych niż te, które w dużym stopniu przyczyniają się do zmiany klimatu (kody NACE: K, J, M-U).

Grupa Kapitałowa Banku jest w trakcie projektu operacjonalizacji technicznych kryteriów Taksonomii UE i opracowuje ujawnienie dotyczące przedsiębiorstw, które znacząco szkodzą przynajmniej jednemu celowi z zakresu ochrony środowiska wg ww. kryteriów. Ujawniane jest zaangażowanie jedynie wobec podmiotów spełniających kryteria wynikające z art. 12. ust. 1 lit. d)-g) Rozporządzenia delegowanego Komisji UE 2020/1818 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniającego rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych standardów unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego. Identyfikacja ekspozycji wobec tych podmiotów została przeprowadzona w oparciu o ekspercki przegląd portfela przedsiębiorstw niefinansowych, który polegał na przypisaniu klientów do grup przedsiębiorstw działających w branżach paliw kopalnych, paliw olejowych, gazu ziemnego oraz przedsiębiorstw produkujących energię elektryczną.

Z uwagi na obecny status polskiego sektora energetycznego, przyjęto konserwatywne założenie, że przedsiębiorstwa produkujące energię elektryczną (niebędące podmiotami produkującymi energię wyłącznie z OZE) kwalifikują się do przedsiębiorstw, które osiągają co najmniej 50% swoich przychodów z produkcji energii elektrycznej, której intensywność emisji gazów cieplarnianych wynosi powyżej 100 g CO_{2e}/kWh (zgodnie z opublikowanymi przez KOBiZE wskaźnikami emisyjności dla energii elektrycznej, z których wynika, że średnia emisyjność CO₂ za rok 2021 roku energii elektrycznej wyprodukowanej w instalacjach do spalania paliw wynosi 745 g CO₂/kWh energii [nie licząc gazów cieplarnianych innych niż CO₂]).

Grupa Kapitałowa Banku aktualnie analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł danych w zakresie emisyjności gazów cieplarnianych swoich klientów i jest w trakcie przygotowywania planów wdrożenia metodologii szacowania i ujawniania tych informacji.

Tabela 5.3 Portfel bankowy – Wskaźniki potencjalnego ryzyka przejścia związanego ze zmianami klimatu: kredyty zabezpieczone nieruchomościami – efektywność energetyczna zabezpieczeń [Wzór 2]

31.12.2022		a	b	c	d	e	f	g
		Całkowita wartość bilansowa brutto (w mln EUR)						
		Poziom efektywności energetycznej (wskaźnik charakterystyki energetycznej w kWh/m ² zabezpieczenia)						
		0; <= 100	> 100; <= 200	> 200; <= 300	> 300; <= 400	> 400; <= 500	> 500	
Sektor kontrahenta								
1	łącznie obszar UE	27 492	8 869	9 051	7 165	734	87	481
2	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	-	-	-	-	-	-	-
3	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	83	82	1	-	0	-	0
4	W tym zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	-	-	-	-	-	-	-
5	W tym szacowany poziom efektywności energetycznej (wskaźnik charakterystyki energetycznej w kWh/m ² zabezpieczenia)	27 409	8 787	9 050	7 165	734	87	481
6	łącznie obszar poza UE	-	-	-	-	-	-	-
7	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	-	-	-	-	-	-	-
8	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	-	-	-	-	-	-	-
9	W tym zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie: nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych	-	-	-	-	-	-	-
10	W tym szacowany poziom efektywności energetycznej (wskaźnik charakterystyki energetycznej w kWh/m ² zabezpieczenia)	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 5.3 ujawnia wszystkie ekspozycje powiązane z zabezpieczeniem w postaci nieruchomości zabudowanej. Zastosowano eksperckie, ostrożnościowe szacunki wskaźnika EP, tj. poziomu efektywności energetycznej (jednostkowego zużycia energii pierwotnej nieodnawialnej w kWh/m² nieruchomości na rok) dla wszystkich rodzajów nieruchomości w oparciu o rok budowy, o ile był znany. Dla części ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi zostały ujawnione rzeczywiste wartości wskaźnika EP – aktualnie Grupa Kapitałowa Banku dysponuje świadectwem energetycznym w przypadku 0,2% wolumenu nieruchomości stanowiących zabezpieczenie. Dla tego wolumenu nieruchomości zgodność rzeczywistej i oszacowanej wartości efektywności energetycznej jest na poziomie 95%.

Wartości wskaźnika EP zostały przyjęte zgodnie z opracowaniem pt. „Długoterminowa strategia renowacji budynków - Wspieranie renowacji krajowego zasobu budowlanego”, stanowiącym załącznik do uchwały nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. Zawarte w w/w dokumencie dane dotyczące wskaźnika EP nieruchomości zostały opracowane na podstawie świadectw charakterystyki energetycznej sporządzonych przy użyciu Centralnego Rejestru Charakterystyki Energetycznej Budynków.

Grupa Kapitałowa Banku aktualnie analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł danych dotyczących rzeczywistych wartości poziomu efektywności energetycznej budynków lub pozyskania ich bezpośrednio od klientów w ramach procesu kredytowego, tj. przy udzielaniu kredytu lub monitorowaniu nieruchomości.

Tabela 5.4 Portfel bankowy – Wskaźniki potencjalnego ryzyka przejścia związanego ze zmianami klimatu: wskaźniki dostosowania [Wzór 3]

a		b	c
31.12.2022 Sektor		Sektory NACE (minimum)	Wartość bilansowa portfela brutto (mln EUR)
1	Energia	Mapowanie kodów NACE na sektory PKD zgodnie z regulacją unijną	740
2	Spalanie paliw kopalnych		424
3	Motoryzacja		320
4	Lotnictwo		91
5	Transport morski		295
6	Produkcja cementu, żużlu i wapna		152
7	Produkcja żelaza i stali, koksu i rud metali		585
8	Chemikalia		118
9	...potencjalne uzupełnienia związane z modelem biznesowym instytucji		-

Tabela 5.4 ujawnia ekspozycje Banku (bez zaangażowania kredytowego wobec Banku Centralnego i Skarbu Państwa) w podziale na Sektory, które mają znaczący wpływ na emisję gazów cieplarnianych z Zakresu 3. Kody NACE poszczególnych sektorów działalności przyporządkowywane są numerom PKD. Docelowo - nie później niż na dzień 30 czerwca 2024 roku - Bank będzie wykazywał sektorowy wskaźnik dostosowania udzielonego finansowania do scenariusza określonego przez Międzynarodową Agencję Energetyczną (IEA) w zakresie emisyjności swojego portfela.

Grupa Kapitałowa Banku opracowuje metodologię szacowania wskaźnika dostosowania dotyczącego emisji z Zakresu 3. Szczegółowe zapisy metodologii będą uzależnione od dostępności i jakości pozyskanych danych.

Grupa Kapitałowa Banku nie finansuje największych na świecie przedsiębiorstw wysokoemisyjnych znajdujących się na liście opublikowanej przez Carbon Majors Database (Data Reference 1965-2018, Published 2020) oraz Thomson Reuters (Data Reference 2014, Published 2016), w związku z powyższym Tabela Wzór nr 4 - Wskaźniki potencjalnego ryzyka przejścia związanego ze zmianami klimatu: ekspozycje na 20 przedsiębiorstwach emitujących największe ilości dwutlenku węgla, nie jest prezentowana.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 5.5 Portfel bankowy – Wskaźniki potencjalnego ryzyka fizycznego związanego ze zmianami klimatu: ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu [Wzór 5]

a		b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
31.12.2022		Wartość bilansowa brutto (mln EUR)													
Zmienna: Obszar geograficzny podlegający ryzyku fizycznemu związanemu ze zmianami klimatu – zdarzenia gwałtowne i długotrwałe		W tym ekspozycje wrażliwe na wpływ zdarzeń fizycznych związanych ze zmianą klimatu													
		Podział według klas zapadalności					W tym ekspozycje wrażliwe na wpływ długotrwałych zdarzeń związanych ze zmianami klimatu	W tym ekspozycje wrażliwe na wpływ gwałtownych zdarzeń związanych ze zmianami klimatu	W tym ekspozycje wrażliwe na wpływ zarówno długotrwałych, jak i gwałtownych zdarzeń związanych ze zmianami klimatu	W tym ekspozycje z fazy 2	W tym ekspozycje nieobsługiwane	Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw			
		<= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat	Średni ważony termin zapadalności						w tym ekspozycje z fazy 2	W tym ekspozycje nieobsługiwane		
1	A - Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	309	203	102	3	-	4,56	0	0	-	57	18	15	4	10
2	B - Górnictwo i wydobywanie	300	295	6	-	-	0,88	-	0	-	5	78	0	0	0
3	C - Przetwórstwo przemysłowe	4 026	3 459	561	3	2	2,59	0	174	-	667	80	135	65	53
4	D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	786	569	73	126	17	4,76	-	0	-	125	2	14	4	1
5	E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	268	188	47	30	3	5,21	-	0	-	24	4	4	1	2
6	F - Budownictwo	926	896	28	2	-	2,18	1	11	-	258	103	98	27	67
7	G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	3 142	3 029	106	6	0	1,88	1	6	-	436	170	142	29	96
8	H - Transport i gospodarka magazynowa	2 065	1 539	460	65	-	3,67	0	2	-	453	83	81	23	46
9	L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 577	562	298	717	0	9,27	2	24	-	121	16	32	14	11
10	Kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	22 632	454	1 363	8 564	12 251	20,31	-	264	-	2 321	389	471	174	275
11	Kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	4 859	3 027	1 260	562	10	4,88	-	112	-	1 386	530	464	171	275
12	Odzyskane zabezpieczenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Inne odpowiednie sektory (poniżej podział w stosownych przypadkach)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 5.5 ujawnia ekspozycje w portfelu bankowym wrażliwe na wpływ długotrwałych i gwałtownych zdarzeń fizycznych związanych ze zmianą klimatu według sektora NACE i lokalizacji geograficznej działalności klienta lub miejsca zabezpieczenia w postaci nieruchomości. Bank przyjął dokładność wystąpienia zjawiska fizycznego na poziomie gminy. W zakresie zabezpieczeń hipotecznych, Bank dokonał podziału na nieruchomości mieszkaniowe i komercyjne z uwzględnieniem terminów zapadalności, stopnia wrażliwości (zdarzenia długotrwałe i gwałtowne związane ze zmianą klimatu), koszyków STAGE ze wskazaniem skumulowanej utraty wartości. Wykorzystano modele klimatyczne (projekt KLIMADA 2.0) opublikowane przez Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy.

Ujawnienie dotyczy długotrwałego ryzyka fizycznego, tj. suszy oraz gwałtownego ryzyka fizycznego, tj. podtopień i powodzi i huraganów (wiatry powyżej 30 m/s).

Bank zdefiniował zmienną, która określa ryzyko wystąpienia długotrwałego i gwałtownego zjawiska fizycznego w lokalizacji geograficznej na poziomie gminy. Bank założył w swoich analizach wykorzystanie scenariusza RCP8.5 (utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych, w formule „business as usual”, średnia temperatura Ziemi wzrośnie o 4.5°C względem epoki przedindustrialnej) dla okresów dekadowych 2021-2030; 2031-2040; 2041-2050 (z uwzględnieniem zapadalności portfela kredytowego Banku). Bank wykorzystał skalę ryzyka narażenia na ryzyko fizyczne od 1 do 5 (1 – niskie, 5 – bardzo wysokie).

W zakresie prezentacji informacji we wzorze nr 5, Grupa Kapitałowa Banku ujawnia wystąpienie ryzyka fizycznego we wszystkich lokalizacjach geograficznych, dla których ryzyko wystąpienia długotrwałego i gwałtownego zdarzenia fizycznego jest określone jako bardzo wysokie.

Grupa Kapitałowa Banku nie ujawnia ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych z branż: budowlanych, usługowych, transportowych i sieci sprzedażowych w podziale na wpływ zjawisk klimatycznych z uwagi na przyjęte założenie niskiego wpływu ryzyka fizycznego na całościową działalność tych podmiotów, który wynika z silnego rozproszenia ich działalności.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 5.6 Inne działania łagodzące zmiany klimatu nieobjęte rozporządzeniem (UE) 2020/852” [Wzór 10]

a	b	c	d	e	f
31.12.2022 Rodzaj instrumentów finansowych	Rodzaj kontrahenta	Wartość bilansowa brutto (w mln EUR)	Rodzaj złagodzonego ryzyka (ryzyko przejścia związane ze zmianami klimatu)	Rodzaj złagodzonego ryzyka (ryzyko fizyczne związane ze zmianami klimatu)	Informacje jakościowe na temat charakteru działań łagodzących
1	Instytucje finansowe	-	n/d	n/d	Na dzień 31 grudnia 2022 r. brak czynnych obligacji rodzaju wskazanego w kolumnie a.
2	Obligacje (np. ekologiczne, zrównoważone, powiązane ze zrównoważonością według norm innych niż normy UE)	-	n/d	n/d	j.w.
3	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	-	n/d	n/d	j.w.
4	Inni kontrahenci	-	n/d	n/d	j.w.
5	Instytucje finansowe	-	n/d	n/d	n/d
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	1487	Ryzyka podlegające ograniczeniu: - wzrost cen energii wytworzonej z paliw kopalnych, - wzrost cen paliw kopalnych, - wzrost cen nawozów, - wzrost cen uprawnień do emisji CO2, - wzrost kosztów spełnienia wymogów regulacyjnych (zwiększone normy efektywności energetycznej mogą powodować znaczne koszty dokonania niezbędnych adaptacji lub dywersyfikacji i w konsekwencji niższą rentowność przedsiębiorstw w określonych modelach biznesowych, co zwiększa prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD) i obniżenia wartości przyjętych zabezpieczeń), - zmiana preferencji kontrahentów i utrata reputacji Grupy Kapitałowej (potencjalnie negatywne postrzeżenie Grupy Kapitałowej przez interesariuszy w przypadku konkurencji bardziej przyjaznej środowisku).	Ryzyka fizyczne (susze, powodzie, huragany, fale upałów) istotnie zwiększają prawdopodobieństwo utraty aktywów kluczowego dla generowania strumieni przychodów, generując ryzyko spadku wartości zabezpieczeń, wzrostu kosztów, a tym samym wpływają na zwiększone prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD) i straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) ekspozycji w sektorach lub regionach geograficznych podatnych na dane ryzyko. Materializacja ryzyka może spowodować wycofywanie depozytów przez klientów Grupy Kapitałowej i w pierwszej kolejności przeznaczenie środków na remont bądź odtworzenie utraconego majątku, co może wpłynąć na opóźnienia w obsłudze ekspozycji kredytowych.	Ocena wszystkich ryzyk ESG ma charakter syntetyczny, dokonywana jest w ramach całościowego pomiaru ryzyka ESG, przy czym możliwości dokonania pełnej oceny zgodności podejmowanych działań z Taksonomią UE są ograniczone ze względu na braki i opóźnienia aktów delegowanych dotyczących Taksonomii UE w zakresie technicznych kryteriów kwalifikacji działalności gospodarczej jako zrównoważonej środowiskowo. Czynniki ryzyka E (Environmental) są definiowane pod kątem potencjalnych negatywnych skutków finansowych dla Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, mogących wpłynąć na klientów i kontrahentów lub pozycje bilansu Grupy Kapitałowej. Na dzień sprawozdawczy nie został wdrożony podział na ryzyko fizyczne i ryzyko transformacji. W kolejnych okresach, Grupa Kapitałowa będzie pracować nad wprowadzeniem kryteriów zgodności z Taksonomią UE do strategii biznesowej, procesów projektowania produktów oraz zasad współpracy z Klientami i kontrahentami poprzez analizę regulacji oraz luk wymagających zamknięcia w zakresie wdrożenia Taksonomii UE. Grupa Kapitałowa gromadzi dane i buduje mechanizmy oceny zgodności podejmowanych działań z Taksonomią UE. Finansowanie inwestycji proekologicznych (odnawialnych źródeł energii, elektromobilności, gospodarki obiegu zamkniętego, termomodernizacji nieruchomości), stanowi niezbędną adaptację niektórych modeli oraz linii biznesowych w kierunku gospodarki zrównoważonej pod względem środowiskowym, o akceptowalnym poziomie ryzyka fizycznego i ryzyka transformacji. Stosowanie polityki kredytowej dla wybranych branż/sektorów pozwala ograniczyć ryzyko negatywnego postrzeżenia Grupy Kapitałowej przez interesariuszy w aspekcie ryzyk ESG. Zarządzanie w/w ryzykami dokonywane jest poprzez polityki kredytowe dla wybranych sektorów (np. sukcesywne ograniczanie zaangażowania wobec Klientów i transakcji opartych na węglu jako nośniku energii - zbieżność z europejską polityką klimatyczną i dążeniem do zeroemisyjności w roku 2050) oraz uwzględnienie tych czynników w ocenie ryzyka finansowania klienta z wybranych segmentów.
7	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	324	j.w.	j.w.	j.w.
8	Gospodarstwa domowe	68	j.w.	j.w.	Upust na marży kredytu mieszkaniowego oferowanego gospodarstwom domowym po dostarczeniu świadectwa charakterystyki energetycznej nieruchomości spełniającego określone warunki stanowi promocję nieruchomości o lepszej efektywności energetycznej. Korzystniejsze warunki finansowania elektromobilności oraz urządzeń fotowoltaicznych wspomagają gospodarstwa domowe w zmniejszaniu śladu węglowego oraz ograniczaniu wydatków na energię elektryczną.
9	W tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	8	j.w.	j.w.	j.w.
10	W tym kredyty na renowację budynków	0	j.w.	j.w.	j.w.
11	Inni kontrahenci	-	n/d	n/d	n/d

Tabela 5.6 ujawnia ekspozycje, które nie są dostosowane do Taksonomii, ale które nadal wspierają kontrahentów w procesie transformacji związanym ze zmianą klimatu.

„Produkty zielone” w rozumieniu GK Banku, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, które nie są w pełni dostosowane do Taksonomii, podlegające ujawnieniu:

- 1) **Zielona hipoteka** – na podstawie świadectwa charakterystyki energetycznej dla nieruchomości Klienci mogą otrzymać niższą marżę kredytu hipotecznego „Własny Kąt”;
- 7) **Kredyt termomodernizacyjny dla budynków wielorodzinnych z premią BGK** - realizacja przedsięwzięć finansowanych kredytem inwestorskim „Nasz remont” z premią z BGK pozwala zmniejszyć zapotrzebowanie na energię;
- 8) **Zielone kredyty** – kredyty inwestycyjne, które zostały przeznaczone m.in. na finansowanie OZE;
- 9) **Gwarancje BIZNESMAX z BGK** - możliwość zabezpieczania kredytów przeznaczonych na tzw. inwestycje proekologiczne, m.in. gospodarka obiegu zamkniętego, elektromobilność, odnawialne źródła energii;
- 10) **Ekopożyczka** na zakup i instalację paneli fotowoltaicznych oraz innych urządzeń i pojazdów ekologicznych;
- 11) **Leasing lub pożyczka na finansowanie urządzeń fotowoltaicznych;**
- 12) **Leasing pojazdów elektrycznych.**

6 POLITYKA WYNAGRODZEŃ

6.1 Główne elementy polityki wynagrodzeń oraz sposoby ich stosowania

6.1.1 Organy nadzorujące politykę wynagrodzeń

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń RN (KNIWRN) ma na celu wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu jej statutowych obowiązków oraz zadań wynikających z przepisów prawa. KNIWRN tworzą członkowie Rady Nadzorczej Banku.

Skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego S.A. na dzień 31 grudnia 2022 r.:

Lp.	Imię i Nazwisko	Funkcja
1.	Wojciech Jasiński	Przewodniczący Komitetu
2.	Dominik Kaczmarek	Wiceprzewodniczący Komitetu
3.	Andrzej Kisielewicz	Członek Komitetu
4.	Tomasz Kuczur	Członek Komitetu
5.	Robert Pietryszyn	Członek Komitetu
6.	Bogdan Szafrąński	Członek Komitetu

KNIWRN odpowiada w szczególności za realizację następujących zadań:

- 1) dokonywanie okresowego przeglądu polityki wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze Banku oraz przedstawianie wyników z przeglądu Radzie Nadzorczej,
- 2) przedstawianie Radzie Nadzorczej propozycji zasad wynagradzania członków Zarządu,
- 3) opiniowanie, podlegających zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą, ogólnych zasad polityki wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
- 4) zapoznanie się z raportem z przeprowadzonego przez Departament Audytu Wewnętrznego, przeglądu wdrożenia polityki wynagrodzeń,
- 5) przygotowanie projektu raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku, który jest przedstawiany Walnemu Zgromadzeniu przez Radę Nadzorczą.

W 2022 roku odbyło się łącznie 10 posiedzeń KNIWRN.

Politykę wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO BP S.A. (dalej „Polityka wynagradzania” lub „Polityka”) stosuje się w Banku i spółkach Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem zasady proporcjonalności w oparciu o kryteria: formy prawnej prowadzonej działalności, jej rozmiaru, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru i stopnia złożoności prowadzonej działalności. Polityka wynagradzania jest stosowana do oddziałów zagranicznych w zakresie zgodnym z lokalnie obowiązującymi przepisami.

W procesie identyfikacji stanowisk, na których występuje istotny wpływ na profil ryzyka Banku, spółki Grupy Kapitałowej Banku lub całej Grupy Kapitałowej Banku (MRT) stanowiska:

- 1) członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku,
- 2) członków zarządów i rad nadzorczych spółek Grupy Kapitałowej Banku, uznaje się za stanowiska o istotnym wpływie na profil ryzyka – odpowiednio – Banku, poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej Banku lub całej Grupy Kapitałowej Banku.

Stanowiska MRT w Banku, inne niż wyżej wymienione, identyfikuje Zarząd Banku, a w przypadku spółek GKB, stanowiska MRT identyfikuje zarząd spółki GKB, uwzględniając w szczególności postanowienia rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria służące ustaleniu pracowników lub kategorii pracowników, których działalność zawodowa wpływa na profil ryzyka instytucji, zgodnie z którymi za MRT uznaje się w szczególności:

- 1) kadrę kierowniczą wyższego szczebla odpowiedzialną za istotne jednostki gospodarcze, za zarządzanie określonymi kategoriami ryzyka oraz za funkcje kontrolne,
- 2) stanowiska odpowiedzialne za zapewnianie wsparcia wewnętrznego, które mają decydujące znaczenie dla prowadzenia działalności, narażając Bank na istotne ryzyko operacyjne i inne rodzaje ryzyka,
- 3) stanowiska generujące ryzyko kredytowe i ryzyko rynkowe wyodrębnione przy użyciu kryteriów opartych na limitach uprawnień.

W celu identyfikacji stanowisk MRT w spółkach GKB ustala się istotność wpływu spółki na profil ryzyka spółki GKB lub całej GK, z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem i wymogów prawa powszechnie obowiązującego. W przypadku spółek GKB posiadających spółki zależne identyfikacji stanowisk MRT w ramach jej grupy kapitałowej dokonuje spółka dominująca.

6.1.2 Opis struktury systemu wynagradzania

Polityka wynagradzania zapewnia spójny system wynagradzania poprzez:

- 1) stosowanie systemu wynagradzania zgodnego z trendami rynkowymi,
- 2) pozyskiwanie optymalnych kandydatów do pracy,
- 3) dostosowanie mechanizmów narzędzi i poziomów wynagrodzeń do strategii i celów Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- 4) uwzględnienie możliwości Grupy Kapitałowej Banku w zakresie kształtowania pożądanych mechanizmów i poziomów wynagrodzeń,

- 5) kształtowanie płac stałych w oparciu o wartościowanie stanowisk pracy,
- 6) kształtowanie struktury wynagrodzenia na podstawie osiąganych efektów pracy i oceny kompetencji pracowników,
- 7) budowanie w pracownikach odpowiedzialności za realizowane zadania oceniane w oparciu o zobiektywizowane kryteria,
- 8) zagwarantowanie, że zmienne składniki wynagrodzeń będą tak sparametryzowane, żeby uwzględniały koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności Banku i Grupy Kapitałowej Banku w perspektywie długoterminowej,
- 9) zapewnienie, aby pieniężne lub niepieniężne formy wynagrodzenia nie zachęcały osób zaangażowanych do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku ze szkodą dla klientów,
- 10) zapewnienie neutralności pod względem płci praktyk w zakresie wynagrodzeń pracowników GK,
- 11) zapewnienie zgodności ze strategią w zakresie ryzyk środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem, tzw. ESG (environmental, social responsibility and corporate governance).

Zarząd przyjmuje Politykę, oraz odpowiada za wdrożenie zasad wynikających z Polityki wynagradzania w Banku i spółkach Grupy Kapitałowej Banku – poprzez odpowiednie regulacje wewnątrzbankowe oraz poprzez współpracę z poszczególnymi spółkami Grupy Kapitałowej Banku. Rada Nadzorcza zatwierdza Politykę.

Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy (ZUZP) zawarty z zakładowymi organizacjami związków zawodowych w dniu 28 marca 1994 roku (z późn. zm.) stanowi podstawę przyznawania pracownikom Banku następujących składników wynagrodzeń:

- wynagrodzenia zasadniczego,
- dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w warunkach szczególnie uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia,
- premii i nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Wynagrodzenie zmienne może być obniżone, aż do całkowitego pozbawienia prawa do tego wynagrodzenia, w przypadku, gdy do dnia wypłaty (w szczególności w okresie oceny równej co najmniej okresowi trzech ostatnich lat) MRT dopuścił się:

- 1) istotnych naruszeń obowiązków wynikających z umowy,
- 2) nieprawidłowego wykonywania wyznaczonych zadań,
- 3) istotnych uchybień w przestrzeganiu przepisów prawa lub standardów obsługi klientów,
- 4) istotnych zachowań w stosunku do innych pracowników i współpracowników naruszających zasady współzycia społecznego.

Podjmując decyzję o wypłacie dla wszystkich MRT wynagrodzeń zmiennych można zdecydować o:

- 1) ewentualnym ograniczeniu wysokości środków na wynagrodzenia zmienne uwzględniając:
  - a) wpływ na kapitał regulacyjny, współczynnik wypłacalności i kapitał własny, tak aby wypłata wynagrodzenia zmiennego nie ograniczała możliwości ich wzmocnienia,
  - b) wpływ na koszt kapitału, by wypłata wynagrodzenia zmiennego nie ograniczała możliwości zachowania odpowiedniej bazy kapitałowej,
  - c) pożądany profil ryzyka, w tym koszty z nim związane,
  - d) wyniki finansowe w odniesieniu do długoterminowych planów rozwoju.
- 2) czasowej zmianie, w wypadku zajścia nadzwyczajnych i nieprzewidzianych okoliczności, wymagających zastosowania konserwatywnego podejścia do wynagrodzenia zmiennego MRT:
  - a) proporcji wynagrodzeń zmiennych odroczonej i nieodroczonej, na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego odroczonego,
  - b) długości okresów odroczeń wypłat wynagrodzeń zmiennych określonych w zasadach wynagradzania MRT, poprzez ich przedłużenie oraz terminów, z których:
    - wartość bazowa wynagrodzenia zmiennego jest przeliczana na wartość instrumentów finansowych,
    - wartość instrumentów finansowych będzie stanowiła podstawę przeliczenia instrumentu finansowego na gotówkę do wypłaty,
  - c) proporcji między składnikiem gotówkowym i w formie instrumentu finansowego wynagrodzenia zmiennego, na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentu finansowego.

Przed końcem okresu rozliczeniowego wynagrodzenia odroczonego Zarząd ustala, czy i w jakim okresie wystąpiły przesłanki redukcji wynagrodzenia zmiennego (malus) za dany okres oceny (tj. raty wynagrodzenia odroczonego) - stosując następujący schemat oceny:

- 1) znaczne pogorszenie się wyników z powodu:
  - a) powstania straty bilansowej lub powstania groźby nastąpienia straty bilansowej,
  - b) powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności (uwzględniając koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności w perspektywie długoterminowej),
- 2) ustalenie, że nastąpiła znacząca negatywna zmiana w kapitale własnym,
- 3) naruszenie przepisu prawa, regulaminów, procedur lub obowiązków wynikających ze stosunku zatrudnienia MRT lub popełnienie przezeń istotnych błędów, np. postępowanie niezgodne z wewnętrznym kodeksem postępowania, wytycznymi dot. zgodności lub podstawowymi wartościami, szczególnie w obszarach zarządzania ryzykiem,
- 4) korekta realizacji wyników/celów i stopnia realizacji wyników/celów MRT,
- 5) pogorszenie wyników struktur nadzorowanych przez MRT,
- 6) przyznanie wynagrodzenia zmiennego na podstawie nieprawidłowych, wprowadzających w błąd informacji lub w wyniku oszustwa danego MRT.

Raport za 2021 r. dotyczący oceny funkcjonowania polityki wynagradzania, Rada Nadzorcza, w oparciu o rekomendację KNiWRN, przyjęła uchwałę z dnia 11 kwietnia 2022 r. Raport wskazuje, że w 2021 roku kontynuowana była polityka wynagrodzenia w Banku i Grupie Kapitałowej prowadząca do zapewnienia spójnego i przejrzystego systemu wynagradzania, opierającego się na dostosowaniu wysokości wynagrodzeń do poszczególnych grup kategorii zaszerogowania i porównywania ich do wynagrodzeń rynkowych. Bank kontynuuje politykę zgodną z metodą wartościowania stanowisk, odnoszącą się do określenia poszczególnych wag stanowisk według: umiejętności, rozwiązywania problemów i wpływu na wyniki oraz program rekomendacji kandydatów do pracy.

W Polityce wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO BP, w 2022 r., uchwałą Rady Nadzorczej zostały zatwierdzone zmiany obejmujące w szczególności:

- 1) wprowadzenie postanowienia o stosowaniu Polityki wynagradzania w części dotyczącej wynagrodzeń zmiennych członków Zarządu Banku, członków zarządu poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej oraz pracowników MRT, w ograniczonym zakresie, o którym mowa w art. 9ca ust. 1b Prawa bankowego;
- 2) usunięcie, z uwagi na zmianę opisaną w pkt 1, postanowienia przewidującego dla osób na stanowiskach MRT kwotę wolną (od stosowania postanowień Polityki wynagradzania) w wysokości 50 000 zł, w następstwie wprowadzenia opisanego powyżej postanowienia o stosowaniu Polityki wynagrodzeń w ograniczonym zakresie;
- 3) dodanie postanowień określających zasady wypłaty odpraw;
- 4) dodanie postanowienia upoważniającego radę nadzorczą spółek Grupy Kapitałowej do ustalenia maksymalnego stosunku między średnim całkowitym wynagrodzeniem brutto członków zarządu danej SGK w ujęciu rocznym a średnim całkowitym wynagrodzeniem brutto pozostałych pracowników danej spółki GKB w ujęciu rocznym;
- 5) wdrożenie zapisów, że zasady zawarte w przepisach wynagrodzeniowych są neutralne względem płci;
- 6) dodanie postanowień związanych z ochroną środowiska naturalnego oraz odpowiedzialnością społeczną, tzw. ESG;
- 7) przesądzenie, że malus dotyczy całości wynagrodzenia zmiennego.

Zatrudnienie na stanowisku, rozwiązanie umowy o pracę oraz zmiana warunków umowy o pracę w zakresie stanowiska, dokonywane zgodnie z decyzją pracodawcy wobec dyrektora komórki audytu wewnętrznego lub dyrektora komórki do spraw zgodności – wymaga uprzedniego zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą. Ustalenie wysokości wynagrodzenia zasadniczego oraz jego zmiana dokonywane wobec tych osób, zatwierdzone są odpowiednio – przez Radę Nadzorczą lub właściwy jej komitet.

Rozwiązanie umowy o pracę oraz zmiana warunków umowy o pracę w zakresie stanowiska lub mająca wpływ na obniżenie wynagrodzenia zasadniczego, dokonywane z inicjatywy pracodawcy w odniesieniu do pracownika komórki audytu wewnętrznego lub pracownika komórki do spraw zgodności, wymaga uprzedniej akceptacji Prezesa Zarządu.

Poziom wynagrodzenia osób pełniących niezależne funkcje kontrolne powinien umożliwiać instytucji zatrudnienie do wykonywania tych funkcji wykwalifikowanego i doświadczonego personelu, co jest uwzględniane w procesie wartościowania stanowisk. Wynagrodzenie osób pełniących niezależne funkcje kontrolne powinno być w przeważającej mierze stałe i powinno odzwierciedlać charakter wykonywanych obowiązków, co jest uwzględniane na etapie stawiania celów.

Gwarantowane zmienne składniki wynagrodzenia mają charakter wyjątkowy i występują jedynie w momencie nawiązania stosunku pracy lub zawarcia innej umowy stanowiącej podstawę świadczenia pracy i ograniczają się do pierwszego roku zatrudnienia.

Członkowi Zarządu lub MRT może być przyznana odprawa (niewynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów) związana z zakończeniem zatrudnienia, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność stałego wynagrodzenia (wynikającego z umowy w ostatnim dniu zatrudnienia), pod warunkiem:

- zatrudnienia przez odpowiedni okres,
- rozwiązania umowy z jakichkolwiek przyczyn innych niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy.

W przypadku przyznania odprawy, jej wysokość powinna odzwierciedlać ocenę za okres ostatnich trzech lat.

6.1.3 Opis sposobu uwzględniania obecnego i przyszłego ryzyka w procesach kształtowania wynagrodzeń

Bank stosuje mechanizmy korekty ex ante i ex post, opisane w pkt 6.1.2. powyżej.

Podjmując decyzję o wypłacie, Bank ocenia stosunek wypłaty do: wymogu kapitałowego Banku, kapitałów własnych Banku, łącznego współczynnika kapitałowego.

Uwzględnianie ryzyka w procesie kształtowania wynagrodzeń MRT widoczne jest także w celach premiowych stawianych MRT, które powiązane są z poziomem ryzyka w działalności Banku (więcej punkt 6.1.5).

6.1.4 Stosunek stałych do zmiennych składników wynagrodzenia

Łączna kwota wynagrodzenia zmiennego MRT za dany okres premiowania nie może przekroczyć 100% określonego wynagrodzenia stałego za czas pozostawania na stanowisku. Bank stosuje mechanizmy korekty ex ante i ex post, opisane w pkt 6.1.2.

Wpływ ryzyka na wynagrodzenie zmienne jest zabezpieczony w procesie stawiania celów, zgodnie z pkt 6.1.5. poniżej.

6.1.5 Opis działań instytucji zmierzających do powiązania poziomu wynagrodzenia z wynikami osiągniętymi w okresie pomiaru wyników

MRT objęci są Systemem Zarządzania przez Cele „MbO”. Cele stawiane MRT obejmują zarówno cele na poziomie instytucjonalnym jak również indywidualnym, specyficznym dla danego obszaru działalności biznesowej i nadawane są na okres premiowania. Nadawane cele mają zagwarantować uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Banku oraz ryzyka uwzględnionego zarówno poprzez ustalenie odpowiednich, wrażliwych na ryzyko kryteriów oceny efektywności pracy, jak i redukcję lub brak wynagrodzenia zmiennego w przypadku pogorszonych wyników finansowych, straty lub pogorszenia innych wskaźników. Cele premiowe MRT obejmują także kryteria ilościowe jak i jakościowe, i stawiane są w sposób gwarantujący:

- 1) motywowanie do takiej pracy i zachowań, aby Bank i Grupa Kapitałowa osiągały w długim horyzoncie czasowym jak najlepsze, stabilne wyniki finansowe,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i zniechęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez radę nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Wynagrodzenie zmienne odroczone i nieodroczone MRT składa się z następujących składników:

- 1) gotówkowego, który stanowi 50% wynagrodzenia zmiennego,
- 2) w formie instrumentu finansowego (akcje fantomowe), który stanowi 50% wynagrodzenia zmiennego.

Jedynymi stosowanym instrumentem finansowym są akcje fantomowe Banku, stąd w Banku nie zachodzi potrzeba dokonywania oceny równowagi między różnymi rodzajami przyznawanych instrumentów.

Podejmując decyzję o wypłacie, Bank stosuje kryteria i wskaźniki wyników wskazane w pkt 6.1.3. W przypadku wystąpienia „słabych” wyników, Bank może zastosować środki opisane w pkt 6.1.2.

6.1.6 Opis działań instytucji zmierzających do dostosowania wynagrodzenia w celu uwzględnienia wyników długoterminowych

Łączne wynagrodzenie zmienne za dany okres premiowania jest ustalane w formie wynagrodzenia zmiennego nieodroczonego oraz wynagrodzenia zmiennego odroczonego w stosunku 60% do 40% poniżej szczególnie dużej kwoty oraz 40% do 60% powyżej szczególnie dużej kwoty. Bank w zakresie wynagrodzenia zmiennego za 2021 r. i lata kolejne, stosuje 5-letni okres odroczenia, w skład którego wchodzi roczne okresy rozliczeniowe, następujący po zakończeniu okresu premiowania i obliczeniu łącznej wartości bazowej wszystkich składników wynagrodzenia zmiennego MRT. Bank stosuje również odpowiedni, wymagany przepisami okres zatrzymania instrumentu.

Bank nie stosuje mechanizmu odebrania wcześniej wypłaconej premii (clawback). Przed końcem okresu rozliczeniowego wynagrodzenia odroczonego ustala się, czy i w jakim okresie wystąpiły przesłanki redukcji wynagrodzenia zmiennego (malus) za dany okres oceny (tj. raty wynagrodzenia odroczonego, w wypadku członków Zarządu malus od dnia 30 grudnia 2022 r. dotyczy całości wynagrodzenia zmiennego), zgodnie z pkt 6.1.2.

6.1.7 Opis głównych parametrów i uzasadnienie wszelkiego rodzaju systemów składników zmiennych i wszelkich innych świadczeń niepieniężnych zgodnie z art. 450 ust. 1 lit. f) CRR

Bank stosuje pomiar efektywności poprzez odpowiednie stawianie celów, które uwzględniają:

- 1) Zysk netto Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) Wskaźnik C/I Grupy Kapitałowej Banku w okresie (w %),
- 3) Wskaźnik ROE Grupy Kapitałowej Banku (w %),
- 4) Udział należności z utratą wartości w portfelu kredytowym Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem kredytów wycenianych FVPL (w %),
- 5) Marża odsetkowa Grupy Kapitałowej Banku (w %),
- 6) Cel alternatywny (rozumiany, jako wybór korzystniejszego celu po ostatecznym rozliczeniu),
  - A. Wskaźnik zadowolenia Klientów prezentowany w oparciu o Wskaźnik wejścia w nieaktywność oraz odejść klientów wg definicji Finalty,
  - B. Poziom zadowolenia Klientów mierzony poprzez NPS Relacyjny.

W konstrukcji struktury mierników efektywności zestawione są różne rodzaje KPI, w szczególności wskaźniki ilościowe i efektywnościowe spójne ze specyfiką organizacji. Wszystkie mierniki efektywnościowe są sparametryzowane i mają charakter mierzalny. Z uwagi na charakter danego stanowiska kierowniczego, określana jest różna proporcja udziału poszczególnych celów w łącznej ocenie poprzez nadanie wag dla wyżej wymienionych rodzajów KPI. Zastosowano odpowiedzialność za długoterminowe wyniki finansowe korygowane o ryzyko i koszty z różną konstrukcją celu w zależności od specyfiki realizowanych zadań. Stanowiska odpowiedzialne za funkcje kontrolne rozliczane są z celów niezależnych od wyników kontrolowanych struktur.

Podział wynagrodzenia zmiennego odroczonego i nieodroczonego MRT opisany został w pkt. 6.1.5.

6.1.8 Pozostałe kwestie dotyczące polityki wynagrodzeń

Bank nie korzysta z odstępstwa określonego w art. 94 ust. 3 lit. a) CRD. Postanowienia wynikające z art. 94 ust. 3 lit. b) CRD zostały w Banku przyjęte 30 grudnia 2022 r.

6.2 Dane ilościowe dotyczące wynagrodzeń

Poniższe tabele prezentują dane ilościowe dotyczące wynagrodzeń za 2022 r.

Wykazana w tabelach REM 1-5 liczba pracowników została zaprezentowana zgodnie z pkt. 35 wytycznych EBA/GL/2022/06 z 30.06.2022 dotyczących analiz porównawczych praktyk w dziedzinie wynagrodzeń, zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć oraz zatwierdzonych wyższych stosunków zmiennych składników wynagrodzenia do składników stałych na podstawie dyrektywy 2013/36/UE.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy
Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
Podlegającej Ogłoszeniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2022 Roku
(w milionach złotych)**

Tabela 6.1 Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrotowy [wzór EU REM1]

			31.12.2022			
			a	b	c	d
			Funkcja nadzorczą organu zarządzającego	Funkcja zarządczą organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostali określony personel
1	Wynagrodzenie stałe	Liczba pracowników należących do określonego personelu	11	8	52	90
2		Wynagrodzenie stałe ogółem	1,89	9,88	29,32	33,22
3		W tym: w formie środków pieniężnych	1,89	9,40	28,60	31,81
4		(Nie ma zastosowania w UE)				
EU-4a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
5		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU-5x		W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
6		(Nie ma zastosowania w UE)				
7	W tym: inne formy	-	0,48	0,73	1,41	
8	(Nie ma zastosowania w UE)					
9	Wynagrodzenie zmienne*	Liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	1
10		Wynagrodzenie zmienne ogółem	-	1,40	2,39	1,39
11		W tym: w formie środków pieniężnych	-	1,40	2,39	1,39
12		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-13a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
EU-14a		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-13b		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU-14b		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-14x		W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
EU-14y		W tym: odroczone	-	-	-	-
15	W tym: inne formy	-	-	-	-	
16	W tym: odroczone	-	-	-	-	
17	Wynagrodzenie ogółem (2 + 10)		1,89	11,28	31,71	34,61

*Na dzień publikacji zmienne wynagrodzenie za 2022 r. nie zostało jeszcze przyznane.

Dane ilościowe w zakresie wszystkich zmiennych składników wynagrodzeń przyznanych za rok 2022 zostaną opublikowane wraz z informacją o adekwatności kapitałowej Grupy PKO Bank Polski S.A. sporządzonej za I półrocze 2023 r.

Tabela 6.2. Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel) [wzór EU REM2]

			31.12.2022			
			a	b	c	d
			Funkcja nadzorczą organu zarządzającego	Funkcja zarządczą organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostali określony personel
Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego						
1	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego – liczba pracowników należących do określonego personelu		-	-	-	-
2	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego – kwota łączna		-	-	-	-
3	W tym gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego dokonywane w danym roku obrotowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii		-	-	-	-
Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrotowym						
4	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrotowym – liczba pracowników należących do określonego personelu		-	6	8	2
5	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrotowym – kwota łączna		-	1,07	0,23	0,03
Odprawy przyznane w danym roku obrotowym						
6	Odprawy przyznane w danym roku obrotowym – liczba pracowników należących do określonego personelu		-	1	2	-
7	Odprawy przyznane w danym roku obrotowym – kwota łączna		-	0,27	0,22	-
8	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrotowym		-	-	-	-
9	W tym odprawy odroczone		-	-	0,22	-
10	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrotowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii		-	-	-	-
11	W tym największa wypłata przyznana jednej osobie		-	-	0,22	-

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy
OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2022 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 6.3 Wynagrodzenie odroczone [wzór EU REM3]

		31.12.2022							
		a	b	c	d	e	f	EU - g	EU - h
Odroczone i zatrzymane wynagrodzenie		Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznane za poprzedni okresy wykonywania obowiązków	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w danym roku obrotowym	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w kolejnych latach obrotowych	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrotowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzenia przysługującego w danym roku obrotowym	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrotowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzenia przysługującego w przyszłych latach wykonywania obowiązków	Łączna kwota korekty w ciągu danego roku obrotowego wynikająca z pośrednich korekt ex post (tj. zmiany wartości odroczonego wynagrodzenia wynikające ze zmian cen instrumentów)	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanych przed danym rokiem obrotowym i faktycznie wypłaconych w danym roku obrotowym	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznane za poprzedni okres wykonywania obowiązków, które przysługują, ale podlega okresom zatrzymania
1	Funkcja nadzorca organu zarządzającego	-	-	-	-	-	-	-	-
2	W formie środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Funkcja zarządca organu zarządzającego	11,09	3,17	7,92	-0,09	-0,09	1,36	4,43	4,81
8	W formie środków pieniężnych	4,39	1,38	3,01	-0,09	0,00	0,01	1,30	0,00
9	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	6,70	1,79	4,91	0,00	-0,09	1,34	3,13	4,81
11	Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Pozostałi członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	24,57	7,06	17,51	-0,60	-	1,86	8,32	10,56
14	W formie środków pieniężnych	10,08	3,13	6,95	-0,29	-	0,03	2,86	-
15	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	13,26	3,64	9,62	-0,30	-	1,81	5,15	9,62
17	Inne instrumenty	1,23	0,30	0,93	-	-	0,01	0,31	0,93
18	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Pozostały określony personel	24,47	8,14	16,33	-0,43	-	2,56	10,27	9,82
20	W formie środków pieniężnych	10,10	3,59	6,51	-0,22	-	0,04	3,41	-
21	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	13,81	4,44	9,37	-0,21	-	2,51	6,73	9,37
23	Inne instrumenty	0,56	0,11	0,46	-	-	0,01	0,12	0,46
24	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Łączna kwota	60,13	18,37	41,76	-1,12	-0,09	5,77	23,02	25,19

W 2022 r. w całej Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. nie było osób, które otrzymały całkowite wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR, dlatego też tabela EU REM4 nie została wypełniona.

Tabela 6.4 Informacje na temat wynagrodzenia pracowników w 2022 r., których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel) [wzór EU REM5]

		31.12.2022									
		Wynagrodzenie organu zarządzającego			Obszary działalności						
		Funkcja nadzorca organu zarządzającego	Funkcja zarządca organu zarządzającego	Organ zarządzający ogółem	Bankowość inwestycyjna	Bankowość detaliczna	Zarządzanie aktywami	Funkcje korporacyjne	Niezależne funkcje kontroli wewnętrznej	Wszystkie pozostałe	Ogółem
1	Łączna liczba pracowników należących do określonego personelu										161
2	W tym: członkowie organu zarządzającego	11	8	19							
3	W tym: pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla										
4	W tym: pozostali określony personel				3	30	14	17	16	9	
5	Łączne wynagrodzenie określonego personelu	1,89	20,33	22,23	4,23	32,08	5,82	34,97	13,81	15,51	
6	W tym: wynagrodzenie zmienne	-	10,45	10,45	1,97	14,68	2,58	13,77	5,05	5,97	
7	W tym: wynagrodzenie stałe	1,89	9,88	11,78	2,26	17,40	3,24	21,34	8,76	9,54	

7 SŁOWNIK UŻYTYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

AMA (<i>Advanced Measurement Approach</i>)	zaawansowane podejście do pomiaru ryzyka operacyjnego do wyznaczenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z Rozporządzeniem CRR
Carbon Majors Database i Thomson Reuters	bazy służące do identyfikacji przedsiębiorstw o największej emisji dwutlenku węgla rekomendowane przez Komisję Europejską
CBI (<i>Climate Bond Initiative</i>)	międzynarodowa organizacja działająca na rzecz mobilizacji globalnego kapitału do działań na rzecz klimatu, zajmuje się opracowaniem standardów obligacji klimatycznych i systemu certyfikacji
CIRS (<i>Currency Interest Rate Swap</i>)	transakcja polegająca na wymianie między kontrahentami płatności odsetkowych naliczanych od kwot nominowanych w różnych walutach i określanych według różnych stóp procentowych
CRD	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CSA (<i>Credit Support Annex</i>)	umowa zabezpieczająca – załącznik do umowy ramowej
EaR (<i>Earnings at risk</i>)	określa maksymalne odchylenie przychodów biznesowych netto od wartości oczekiwanej przy założonym poziomie ufności w określonym horyzoncie czasowym
EBA (<i>European Banking Authority</i>)	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
ECAI (<i>External Credit Assessment Institutions</i>)	zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej
ESG (<i>environmental, social responsibility and corporate governance</i>)	środowisko, kwestie społeczne i ładu korporacyjnego
FX Swap	swap walutowy - jest to transakcja w której dwie strony wymieniają między sobą uzgodnione kwoty z uwzględnieniem należnych odsetek w różnych walutach na określony czas
Greenwashing	komunikacja marketingowa przedsiębiorstwa, bazująca na fałszywych lub wprowadzających w błąd deklaracjach, dotyczących zgodności produktu lub jego elementów z zasadami ochrony środowiska
IEA (<i>International Energy Agency</i>)	Międzynarodowa Agencja Energetyczna
IRB (<i>Internal Ratings Based Approach</i>)	metoda wewnętrznych ratingów stosowana do wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego
ISDA (<i>International Swap and Derivatives Association</i>)	Międzynarodowe Stowarzyszenie Dealerów Swapowych
Kapitał wewnętrzny	wysokość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka
KRI - Kluczowy wskaźnik ryzyka (<i>Key Risk Indicator</i>)	miernik ryzyka operacyjnego, określony jako kluczowy dla danego obszaru systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym, aplikacji, produktu, usługi lub procesu w kontekście strat wynikających ze zdarzeń operacyjnych, tzn. monitorujący główne czynniki wpływające na poziom kluczowych dla Banku ryzyk
KOBIZE	Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami – działa w strukturach Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, administruje unijnym system handlu uprawnieniami do emisji w Polsce oraz prowadzi krajową bazę danych o emisjach gazów cieplarnianych
Korekta CVA (<i>Credit Value Adjustment</i>)	korekta wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlająca ryzyko kredytowe kontrahenta
Korekta DVA (<i>Debt Value Adjustment</i>)	korekta wartości godziwej zobowiązań oraz instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami, wynikająca z własnego ryzyka kredytowego Banku

LDA (<i>Loss Distribution Approach</i>)	podjęcie polegające na wykorzystaniu danych historycznych o zdarzeniach operacyjnych wewnętrznych jak i zewnętrznych oraz informacji o kształtowaniu się czynników otoczenia biznesowego do statystycznego pomiaru ryzyka operacyjnego
LGD (<i>Loss Given Default</i>)	poziom straty ponoszony przez Bank w przypadku wystąpienia niewypłacalności klienta
Łączny współczynnik kapitałowy TCR (<i>Total Capital Ratio</i>)	główny miernik adekwatności kapitałowej, wyliczany jako iloraz funduszy własnych i sumy wymogów w zakresie funduszy własnych, pomnożonych przez 12,5
MRT (<i>Material Risk Takers</i>)	członkowie Zarządu i kluczowi menedżerowie o wysokim wpływie na profil ryzyka Banku
MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
NACE (<i>nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne</i>)	Statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej. NACE jest czterocyfrową klasyfikacją zapewniającą ramy dla gromadzenia i prezentacji szerokiego zakresu danych statystycznych zgodnie z działalnością gospodarczą w dziedzinie statystyki gospodarczej oraz w innych dziedzinach statystycznych opracowanych w ramach Europejskiego systemu statystycznego (ESS).
NBP	Narodowy Bank Polski
Outsourcing	korzystanie z zewnętrznych zasobów, poprzez przekazanie określonych zadań i działań do wykonania przez firmy zewnętrzne na podstawie umów
P2G (<i>Pillar 2 Guidance</i>)	zalecenia kapitałowe w ramach filara II, nakładane przez Komisję Nadzoru Finansowego w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych
Portfel bankowy	portfel obejmujący operacje niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności udzielanie kredytów, pożyczek, składanie lokat i przyjmowanie depozytów, wykonywane w ramach podstawowej działalności Banku lub w celu zarządzania płynnością oraz ryzykiem stopy procentowej
Portfel handlowy	portfel obejmujący wszystkie pozycje w instrumentach finansowych i w towarach, które to pozycje Bank przeznacza do obrotu lub do celów zabezpieczenia pozycji przeznaczonych do obrotu
Pozycja indywidualna dla danej waluty obcej (pozycja walutowa)	różnica sumy aktywów w danej walucie, pozabilansowych zobowiązań otrzymanych i aktywów indeksowanych do tej waluty obcej oraz sumy pasywów w tej walucie, pozabilansowych zobowiązań udzielonych i pasywów indeksowanych do tej waluty obcej
Prawdopodobieństwo niewypłacalności (<i>Probability of Default - PD</i>)	statystycznie oszacowane prawdopodobieństwo wystąpienia niewypłacalności kredytobiorcy w skali roku (określa poziom ryzyka kredytowego związanego z portfelem, które zmaterializuje się w przyszłości)
RI – pomocniczy wskaźnik ryzyka (<i>Risk Indicator</i>)	miernik ryzyka operacyjnego, nie określony jako kluczowy, o charakterze operacyjnym, wspierający monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego dla danego obszaru systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym, aplikacji lub procesu
RTS AMA	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/959 z dnia 14 marca 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających metodę oceny, w ramach której właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie metod zaawansowanego pomiaru na potrzeby obliczania ryzyka operacyjnego
Ryzyko biznesowe	ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, wynikające z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zachodzące w otoczeniu biznesowym zmiany
Ryzyko kredytowe	ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta ze zobowiązań wobec Banku lub ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzycelności Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań
Ryzyko modeli	ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli

Ryzyko operacyjne	ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego, a uwzględnia ryzyko: <ul style="list-style-type: none"> • prawne - ryzyko poniesienia straty wynikającej z nieznamomości, niezrozumienia i niestosowania norm prawnych oraz standardów rachunkowości, niemożności wyegzekwowania postanowień umów, niekorzystnych interpretacji lub rozstrzygnięć sądów albo organów administracji publicznej), • ryzyko cyberbezpieczeństwa - stopień narażenia przez potencjalne, negatywne czynniki ryzyka cyberbezpieczeństwa, związane z technologiami teleinformatycznymi, mogące powodować szkodę finansową dla organizacji poprzez naruszenie dostępności, integralności, poufności lub rzetelności informacji przetwarzanych w zasobach SIB
Ryzyko płynności	ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków
Ryzyko stopy procentowej	ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku
Ryzyko walutowe	ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji w poszczególnych walutach
Ryzyko utraty reputacji	bieżące lub przyszłe ryzyko pogorszenia reputacji wśród klientów, kontrahentów, inwestorów, zewnętrznych organów nadzoru i kontroli oraz opinii publicznej, na skutek podjętych decyzji biznesowych, występujących zdarzeń operacyjnych, incydentów bezpieczeństwa, przypadków braku zgodności albo innych zdarzeń, których materializacja może skutkować wywarciem niekorzystnego wpływu na wynik finansowy, fundusze własne lub płynność
Ryzyko zmian makroekonomicznych	ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej Banku w wyniku niekorzystnego wpływu zmiany warunków makroekonomicznych
Strata oczekiwana (Expected Loss, EL)	statystycznie oszacowana wartość średniej (oczekiwanej) straty z tytułu ryzyka kredytowego, jaką Bank spodziewa się ponieść na portfelu w ciągu jednego roku
Strategiczny limit tolerancji	poziom tolerancji na ryzyko ustalony przez Zarząd
Metoda ratingowa	metoda oceny ryzyka kredytowego klienta instytucjonalnego banku stosowana przy udzielaniu lub zmianie istotnych warunków transakcji kredytowej oraz w okresie realizacji transakcji kredytowej, która określa klasę wiarygodności kredytowej klienta
Taksonomia UE	Zbiór regulacji wspierających firmy w zrównoważonych działaniach na rzecz środowiska i klimatu. Podstawowy dokument stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2020/852 z 18.06.2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.
Testy warunków skrajnych	element zarządzania ryzykiem służący do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku lub Grupy Kapitałowej Banku określonego niekorzystnego zdarzenia lub zmian parametrów rynkowych
Wartość godziwa	Cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny
Wartość zagrożona (Value-at-Risk, VaR)	potencjalna wartość straty, wynikająca ze zmiany wartości bieżącej przepływów pieniężnych z instrumentów finansowych lub potencjalna wartość straty na utrzymywanych pozycjach walutowych z tytułu zmian kursu walutowego, przy założeniu określonego poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji
Wartość zagrożona ryzykiem kredytowym (Credit Value-at-Risk, CVaR)	potencjalna strata, jaka nie powinna zostać przekroczona z tytułu ryzyka kredytowego na utrzymywanym portfelu kredytowym, przy założeniu określonego (wysokiego) poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji
Wskaźnik EP	określa poziom efektywności energetycznej nieruchomości czyli jednostkowe zużycie energii pierwotnej nieodnawialnej w kWh/m ² nieruchomości na rok
Wskaźnik LCR	wskaźnik pokrycia wypływów netto, który określa relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto (tj. pomniejszonych o wpływy) w horyzoncie 30 dni w warunkach skrajnych – europejska miara nadzorcza
Wskaźnik NSFR	Wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania netto, który określa relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania – europejska miara nadzorcza

Wskaźnik LtV (<i>Loan to Value</i>)	wskaźnik wysokości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości, stanowiącej jej zabezpieczenie
Współczynnik kapitału Tier I (T1)	miara adekwatności kapitałowej, wyliczana jako iloraz kapitału Tier I i sumy wymogów w zakresie funduszy własnych, przemnożonych przez 12,5. W Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku nie są identyfikowane elementy kapitału dodatkowego Tier I, w konsekwencji wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I (CET1) jest równa wartości współczynnika kapitału Tier I (T1)
Wymogi w zakresie funduszy własnych	suma wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w Rozporządzeniu CRR, dyrektywie CRD, dyrektywie BRR lub decyzjach zewnętrznych organów nadzoru i kontroli
ZBP	Związek Banków Polskich
ZWZ	Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Oświadczenie Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.

Zarząd PKO Banku Polskiego S.A.:

- oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, informacje zostały przygotowane w zgodności z wewnętrznymi procesami kontroli;
- oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, w PKO Banku Polskim S.A., daje pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku;
- zatwierdza niniejszy Raport „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na 31 grudnia 2022 roku”, w którym umieszczono informacje na temat ryzyka omówiono ogólny profil ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku związany ze strategią działalności oraz zawarto kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez PKO Bank Polski S.A. i Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego S.A., w tym interakcji między profilem ryzyka Banku, a tolerancją na ryzyko wyrażoną w formie strategicznych limitów tolerancji, określoną przez Zarząd i zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.

Podpisano przez:
**Paweł
Gruza**
2023-03-02
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu
Paweł Gruza

Podpisano przez:
**Marcin
Eckert**
2023-03-02
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Marcin Eckert

Podpisano przez:
**Andrzej
Kopyrski**
2023-03-01
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Andrzej Kopyrski

Podpisano przez:
**Mieczysław
Król**
2023-03-01
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Mieczysław Król

Podpisano przez:
**Piotr
Mazur**
2023-03-01
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Piotr Mazur

Podpisano przez:
**Maciej
Brzozowski**
2023-03-01
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Maciej Brzozowski

Podpisano przez:
**Wojciech
Iwanicki**
2023-03-01
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Wojciech Iwanicki

Podpisano przez:
**Maks
Kraczkowski**
2023-03-02
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Maks Kraczkowski

Podpisano przez:
**Artur
Kurcweil**
2023-03-02
Kwalifikowany podpis elektroniczny

Wiceprezes Zarządu
Artur Kurcweil